

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om Myndigheten för tillväxttjänster, lag om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna och lag om ändring av 37 § i säkerhetsutredningslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en lag om Myndigheten för tillväxttjänster och en lag om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna, genom vilken lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster upphävs. I propositionen föreslås dessutom att säkerhetsutredningslagen ska ändras.

I propositionen föreslås det att närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter fortsätter att producera och förvalta arbets- och näringsförvaltningens elektroniska och digitala tjänster samt datasystem och plattformar, som används av staten och landskapen gemensamt, och ändras till Myndigheten för tillväxttjänster. Enligt vad som föreslås ska myndigheten också sköta de i lagen om främjande av integration avsedda uppgifterna som gäller statliga ersättningar. Under en övergångsperiod på ett år sköter myndigheten utvecklings- och förvaltningscentrets uppgift i fråga om utbetalning och återkrav av stöd och ersättningar som beviljats av närings-, trafik- och miljöcentralerna samt arbets- och näringsbyråerna samt i fråga om kontrollen av användningen av anslag som anvisats statliga ämbetsverk och inrättningar. Under övergångsperioden sköter myndigheten dessutom, i syfte att trygga störningsfria utbetalningar, de uppgifter som anknyter till utbetalning, avbrytande av utbetalning, återkrav, återbetalning och avslutande av utbetalning av de särskilt föreskrivna stöd och understöd som landskapen beviljar som tillväxttjänster. Efter övergångsperioden överförs dessa uppgifter som anknyter till utbetalning liksom den personal som sköter uppgifterna till landskapen och till den samkommun som ordnar tillväxttjänster i Nyland.

Till Myndigheten för tillväxttjänster ska även överföras de arbetsuppgifter som berör användarstödet för de elektroniska och digitala tjänsterna och som för närvarande sköts av arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter, som är en fristående enhet vid Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Savolax. Myndigheten för tillväxttjänster ger på riksnivå centraliserad rådgivning inom de riksomfattande tillväxttjänsterna samt i fråga om de elektroniska och digitala tjänsterna användarstöd till slutanvändare, myndigheter, tjänsteproducenter och andra berörda grupper. Vid Myndigheten för tillväxttjänster inrättas en direktion och en kunddelegation för att beakta landskapens behov.

I propositionen föreslås det bestämmelser om behandling av kunduppgifter i samband med sådana riksomfattande tillväxttjänster och tillväxttjänster på landskapsnivå som avses i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster. Denna behandling av uppgifter görs enligt förslaget i kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning och i kundinformationssystemet för företagstjänster. I kundinformationssystemet för företagstjänster kan också behandlas kunduppgifter i samband med understöd, finansiering samt utvecklings- och rådgivningstjänster som är avsedda för företag och som betalas med offentliga medel, men som inte betraktas som tillväxttjänster. Den hänvisning som i säkerhetsutredningslagen görs till lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster uppdateras enligt förslaget så att den gäller den föreslagna lagen om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2021, samtidigt med de övriga lagar som hänför sig till landskaps- och tillväxttjänstreformen.

RP 266/2018 rd

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
INNEHÅLL	3
ALLMÅN MOTIVERING	5
1 INLEDNING.....	5
2 NULÄGE	6
2.1 Lagstiftning och praxis.....	6
Närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter.....	6
Arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter och dess uppgifter	9
Tillgodoseendet av de språkliga rättigheterna.....	11
Kundinformationssystemet för företagstjänster	12
Arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem	14
Nättjänster	16
Dataskyddslagen	17
Lagen om företagshemligheter.....	19
Lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet	20
Lagen om styrning av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen.....	23
Förslaget till lag om informationshantering inom den offentliga förvaltningen	23
Lagstiftningen om elektronisk kommunikation och tillhandahållande av digitala tjänster	26
Servicecentret Valtori som tillhandahåller och utvecklar statens gemensamma grundläggande informationstekniktjänster och gemensamma informationssystemtjänster	28
Förslaget till landskapslag.....	28
Förslaget till lag om regionutveckling och tillväxttjänster.....	31
Förslaget till lag om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling	34
Förslaget till lag om finansiering av regionutveckling och tillväxttjänster.....	35
Förslaget till lag om främjande av integration	36
Säkerhetsutredningslagen.....	36
2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i EU	37
Europakonventionen	37
Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt	37
Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna	37
EU:s dataskyddsförordning.....	38
2.3 Bedömning av nuläget	44
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN.....	47
3.1 Målsättning	47
3.2 Alternativ	49
3.3 De viktigaste förslagen.....	52
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	55
4.1 Ekonomiska konsekvenser.....	55
Konsekvenser för företag	55
Konsekvenser för den offentliga ekonomin	55
4.2 Konsekvenser för myndigheterna	57
4.3 Samhälleliga konsekvenser	59
Konsekvenser för jämlikheten.....	59

RP 266/2018 rd

Konsekvenser för sysselsättningen	59
Konsekvenser för dataskyddet	59
5 BEREDNINGEN AV ÄRENDET	62
5.1 Beredningsskeden	63
5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats.....	63
6 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER.....	70
DETALJMOTIVERING	71
1 LAGFÖRSLAG	71
1.1 Lagen om Myndigheten för tillväxttjänster.....	72
1.2 Lagen om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna	78
1 kap. Allmänna bestämmelser.....	78
2 kap. Kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning.....	79
3 kap. Kundinformationssystemet för företagstjänster.....	99
4 kap. Information för utvärdering, uppföljning, utveckling och styrning	104
5 kap. Ikraftträdande.....	104
1.3 Säkerhetsutredningslagen.....	105
2 NÄRMARE BESTÄMMELSER OCH FÖRESKRIFTER	105
3 IKRAFTTRÄDANDE	106
4 FÖRHÅLLANDE TILL GRUNDLAGEN SAMT LAGSTIFTNINGSORDNING ...	106
LAGFÖRSLAG	116
1. Lag om Myndigheten för tillväxttjänster	116
2. Lag om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna	120
3. Lag om ändring av 37 § i säkerhetsutredningslagen	131

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Denna proposition är en del av de strukturpolitiska reformerna enligt statsminister Juha Sipiläs regeringsprogram och av den helhet som gäller landskapsreformen. Propositionen har också samband med regeringens spetsprojekt för digitalisering av de offentliga tjänsterna. Enligt regeringsprogrammet ska de offentliga tjänsterna göras användarorienterade och i första hand digitala

Regeringen har lämnat en proposition med förslag till lagstiftning om inrättande av landskap och om en reform av ordnandet av social- och hälsovården samt till lämnande av underrättelse enligt artikel 12 och 13 i Europeiska stadgan om lokal självstyrelse (RP 15/2017 rd, nedan *förslaget till landskapslag*). Enligt det förslag till landskapslag som ingår i propositionen ska landskapets uppgift bland annat vara utbildning och kompetensutveckling förknippad med innovationsmiljöer, ordnande av företags-, arbets- och närings tjänster samt främjande av integrationen. Närmare bestämmelser om landskapets uppgifter ska finnas i annan lagstiftning.

I den regeringsproposition som gäller en lag om regionutveckling och tillväxttjänster (RP 35/2018 rd), den regeringsproposition som gäller en lag om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling och en lag om finansiering av regionutveckling och tillväxttjänster (RP 93/2018 rd) och den regeringsproposition som gäller en lag om främjande av integration (RP 96/2018 rd) föreslås bestämmelser om tjänster som kallas tillväxttjänster. Enligt det lagförslag som gäller regionutveckling och tillväxttjänster ska tillväxttjänster ordnas och produceras på riksomfattande nivå och på landskapsnivå.

Enligt den regeringsproposition som gäller en lag om regionutveckling och tillväxttjänster är det arbets- och näringsministeriet som ansvarar för de tillväxttjänster som produceras på riksomfattande nivå. I propositionen definieras inte vad som avses med riksomfattande tillväxttjänster. Enligt motiveringen till propositionen produceras riksomfattande tillväxttjänster av statens specialfinansieringsbolag Finnvera Abp, Innovationsfinansieringsverket Business Finland och Business Finland Oy samt Finlands Industriinvestering Ab (RP 35/2018 rd, s. 148–149). I fråga om dessa aktörers uppgifter föreskrivs särskilt i de lagar som gäller dem, och dessa lagar föreslås inte bli ändrade.

Ansvaret för ordnandet av tillväxttjänster på landskapsnivå, alltså i huvudsak den nuvarande arbetskrafts- och företagsservicen, ska i enlighet med förslaget till landskapslag överföras från staten till landskapen. Enligt förslaget till lag om regionutveckling och tillväxttjänster ska produktionen av tjänster dessutom reformeras så att kunderna har större möjligheter än tidigare att välja den tjänsteproducent som de önskar. Tjänsteproducenten kan vara ett landskap eller ett aktiebolag, en förening eller någon annan privaträttslig sammanslutning.

Vissa av de uppgifter inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde som för närvarande sköts vid närings-, trafik- och miljöcentralerna kommer att överföras till statens tillstånds- och tillsynsmyndighet, som inrättas i samband med landskapsreformen (RP 14/2018 rd). Samtidigt läggs närings-, trafik- och miljöcentralerna, arbets- och näringsbyråerna samt deras utvecklings- och förvaltningscenter, totalt 31 statliga ämbetsverk, ned.

När det gäller tillväxttjänster och landskapets övriga tjänster ska uppgifterna vid landskapens ekonomi- och personalförvaltning, allmänna förvaltning och kommunikation samt beredskapsuppgifterna i fortsättningen skötas i varje landskap. De gemensamma informationsförvaltningstjänsterna vid närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråer-

nas utvecklings- och förvaltningscenter övergår med undantag för tillväxttjänsterna till landskapens servicecenter för informations- och kommunikationstekniska tjänster (Vimana Oy), som avses i 122 § i förslaget till landskapslag.

Informationshanteringen inom den offentliga förvaltningen och bestämmelserna om informationshanteringen omarbetas för närvarande. En regeringsproposition som gäller informationshantering inom den offentliga förvaltningen bereds för närvarande. Till den föreslagna lagen koncentreras de bestämmelser som gäller informationshantering inom den offentliga förvaltningen.

Denna proposition är en del av en helhet av regeringspropositioner, som syftar till att av tjänsterna på riks- och landskapsnivå inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde skapa ett sådant samhällspåverkande system för tillväxttjänster som bygger på e-tjänster och informationsledning.

Behovet av de lagförslag som finns i denna proposition föranleds främst av landskaps- och tillväxttjänstreformen. Av den anledningen beskrivs den lagstiftning som gäller tillväxttjänster och som avses träda i kraft den 1 januari 2021 i avsnittet Nuläge i denna proposition, vid behov kompletterad med gällande reglering och praxis.

2 Nuläge

2.1 Lagstiftning och praxis

Närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter

Allmänt om utvecklings- och förvaltningscentret

Närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter (nedan *utvecklings- och förvaltningscentret*) är en statlig myndighet av typen servicecenter som inledde sin verksamhet vid ingången av 2015. Bestämmelser om utvecklings- och förvaltningscentret finns i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna (897/2009). Arbets- och näringsministeriet resultatstyr utvecklings- och förvaltningscentret. Resultatmålen för informationsförvaltningstjänsterna uppställs i enlighet med 27 § i förordningen om närings-, trafik- och miljöcentralerna av arbets- och näringsministeriet tillsammans med finansministeriet.

Utvecklings- och förvaltningscentret är en myndighet inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde och hör till närings-, trafik- och miljöcentralernas myndighetsnätverk. I statsbudgeten finns utvecklings- och förvaltningscentrets omkostnader under samma moment, 32.01.02, som närings-, trafik- och miljöcentralernas omkostnader. Utvecklings- och förvaltningscentret samt närings-, trafik- och miljöcentralerna bildar tillsammans ett räkenskapsverk. Utvecklings- och förvaltningscentrets omkostnader är cirka 26 miljoner euro om året och omkostnaderna för de närings-, trafik- och miljöcentraler samt arbets- och näringsbyråer som det förvaltar sammanlagt cirka 80 miljoner euro.

Utvecklings- och förvaltningscentret är en arbetsgivarmyndighet. Personalen vid utvecklings- och förvaltningscentret står i anställningsförhållande till utvecklings- och förvaltningscentret. Utvecklings- och förvaltningscentret har inte gemensamma tjänster med till exempel närings-, trafik- och miljöcentralerna. Personalstyrkan vid utvecklings- och förvaltningscentret motsvarar cirka 520 årsverken.

RP 266/2018 rd

Bestämmelser om behörighetsvillkoren för tjänsterna vid utvecklings- och förvaltningscentret, behörighetsvillkoret för direktören för civiltjänstcentralen samt rätten för tjänstemän vid utvecklings- och förvaltningscentret att föredra vissa förvaltningsärenden för avgörande av närings-, trafik- och miljöcentralerna samt arbets- och näringsbyråerna utfärdas genom statsrådets förordning om närings-, trafik och miljöcentralerna. Förvaltningsärenden som en tjänsteman vid utvecklings- och förvaltningscentret kan föredra för avgörande av närings-, trafik- och miljöcentralerna och arbets- och näringsbyråerna är enligt statsrådets förordning bland annat dispositionsplanerna för omkostnadsanslagen för närings-, trafik- och miljöcentralerna, tjänsteutnämningar och beslut om anställning i avtalsförhållande, andra beslut i anslutning till ett anställningsförhållande än de som gäller tjänstledighet samt svar på klagan, om inte annat föreskrivs om klagan någon annanstans i lagstiftningen.

Enligt 26 § i statsrådets förordning om närings-, trafik- och miljöcentralerna finns utvecklings- och förvaltningscentrets verksamhetsställe i S:t Michel, men tjänsteställen för personalen finns vid alla närings-, trafik- och miljöcentraler samt arbets- och näringsbyråer. Dessutom kan utvecklings- och förvaltningscentret ha tjänsteställen vid verksamhetsställen som hör till andra ämbetsverk inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde. Utvecklings- och förvaltningscentret har inga egna verksamhetslokaler någonstans. I praktiken har utvecklings- och förvaltningscentret verksamhet på flera olika ställen och genom ett nätverk. Dess personal arbetar på olika håll i landet vid närings-, trafik- och miljöcentralerna, arbets- och näringsbyråerna och arbets- och näringsministeriet.

Uppgifter som sköts av utvecklings- och förvaltningscentret

Enligt 3 a § 1 mom. i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna sköter utvecklings- och förvaltningscentret närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas gemensamma personalförvaltnings- och ekonomiförvaltningsuppgifter och andra motsvarande serviceuppgifter och allmänna förvaltningsuppgifter samt ger allmänna administrativa anvisningar och styr tillämpningen av dem vid närings-, trafik- och miljöcentralerna samt arbets- och näringsbyråerna. Enligt 2 mom. i paragrafen sköter utvecklings- och förvaltningscentret sådana uppgifter i enlighet med 12, 19, 21 och 22 § i statsunderstödslagen (688/2001) som gäller utbetalning och återkrav av statsunderstöd som närings-, trafik- och miljöcentralen beviljat direkt med stöd av statsunderstödslagen. Utvecklings- och förvaltningscentret sköter utöver närings-, trafik- och miljöcentralerna även tillsynsuppgifter i enlighet med 15 § i statsunderstödslagen. Utvecklings- och förvaltningscentret kan dessutom sköta uppgifter som gäller utbetalning, övervakning av användningen och återkrav av understöd som beviljats av närings-, trafik- och miljöcentralerna och arbets- och näringsbyråerna med stöd av speciallagstiftning samt uppgifter som gäller ersättning från staten på det sätt som särskilt föreskrivs om uppgifterna.

I 12 kap. 8 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice (916/2012) avsedd utbetalning av stöd och ersättningar som beviljats av arbets- och näringsbyråerna samt kontroll av användningen av anslag som anvisats statliga ämbetsverk eller inrättningar är exempel på särskilt föreskrivna utbetalningsrelaterade uppgifter för utvecklings- och förvaltningscentret. Besluten om utbetalning är förvaltningsbeslut där utvecklings- och förvaltningscentret utövar offentlig makt. Utvecklings- och förvaltningscentret är också en sådan statsbidragsmyndighet som avses i statsunderstödslagen (688/2001) när sådant stöd eller sådan ersättning som avses i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice och som statsunderstödslagen tillämpas på återkrävs. De stöd och ersättningar som avses i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice och som betalas ut av utvecklings- och förvaltningscentret är lönesubvention, startpeng, kostnadsersättning enligt prövning, ersättning för rese- och logikostnader, stöd för spe-

RP 266/2018 rd

cialarrangemang på arbetsplatsen samt sysselsättningspolitiskt understöd och tilläggsstöd till kommuner.

Utvecklings- och förvaltningscentret fattar för närvarande med stöd av lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice 300 000–450 000 utbetalningsbeslut om året. Antalet beslut varierar beroende på konjunkturerna i ekonomin och de arbetskraftspolitiska riktlinjerna. Varje år gäller 50 000–80 000 av utbetalningsbesluten startpeng. Utvecklings- och förvaltningscentret fattar årligen cirka 2 000 negativa beslut, 400 beslut med anledning av begäran om omprövning och 100 beslut om återkrav. Det ger också varje år cirka 150 yttranden till förvaltningsdomstolen i ärenden som gäller utbetalning och återkrav samt sköter ungefär 100 ärenden som gäller frivillig återbetalning.

Dessutom betalar utvecklings- och förvaltningscentret med stöd av 44 § 1 mom. i lagen om främjande av integration (1386/2010) ut ersättning till kommunerna för de åtgärder som avses i den lagen. Utvecklings- och förvaltningscentret betalar också till kommunerna ut sådan ersättning från staten som avses i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte (189/2001) för kostnader för anordnande av arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte samt de reseersättningar till sjömän som avses i lagen om ersättning av statsmedel för sjömäns resekostnader (1135/2014).

Utvecklings- och förvaltningscentret har sedan ingången av 2015 betalat ut de stöd och understöd som närings-, trafik- och miljöcentralerna samt arbets- och näringsbyråerna har beviljat. När skötseln av denna uppgift inleddes ingick skötsel av utbetalningsrelaterade uppgifter i uppgiftsbeskrivningen för över 800 tjänstemän inom samma ämbetsverkskomplex. Utvecklings- och förvaltningscentret har koncentrerat uppgifterna till färre tjänstemän, gjort funktionen mer yrkesmässig samt förenhetligat praxis och behandlingstider.

Närmare bestämmelser om utvecklings- och förvaltningscentrets uppgifter finns i statsrådets förordning om närings-, trafik- och miljöcentralerna. Enligt 30 § i förordningen ska utvecklings- och förvaltningscentret sköta närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas bokföringsenhets- och ekonomisystemuppgifter, personalförvaltningsuppgifter, styruppgifter, tjänster och anskaffning av tjänster inom informationsförvaltningen, gemensamma kommunikationstjänster och anskaffning av kommunikationstjänster, gemensamma beredskapstjänster, allmänna förvaltningstjänster, gemensamma interna utbildnings- och utvecklingsuppgifter samt anskaffning av dem, samt uppgifter som gäller utbetalning, övervakning av användningen och återkrav av stöd och understöd, som det föreskrivs särskilt om. Dessutom ger utvecklings- och förvaltningscentret de anvisningar som behövs för en likvärdig behandling av närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas personal, en likvärdig behandling av kunderna och en enhetlig skötsel av uppgifterna i hela landet i de utvecklings- och förvaltningsärenden som föreskrivits för centret samt i uppgifter som gäller utbetalning, övervakning av användningen och återkrav av understöd. Civiltjänstcentralen, som är en fristående enhet vid utvecklings- och förvaltningscentret, sköter de uppgifter som avses i civiltjänstlagen (1446/2007).

Enligt 31 § i förordningen sköter utvecklings- och förvaltningscentret sköter närings-, trafik- och miljöcentralernas, arbets- och näringsbyråernas, regionförvaltningsverkens och magistraternas informationsförvaltningstjänster. I form av informationsförvaltningstjänster utvecklar, producerar och skaffar utvecklings- och förvaltningscentret elektroniska tjänster och datasystem samt sköter andra motsvarande uppgifter som föreskrivs eller åläggs centret. Dessa tjänster är beroende av närings-, trafik- och miljöcentralernas samt regionförvaltningsverkens verksamhetsområden till skillnad från de branschberoende IKT-tjänster som Statens informations- och kommunikationstekniska center (Valtori) producerar.

RP 266/2018 rd

Utvecklings- och förvaltningscentret utvecklar närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas riksomfattande servicekoncept, verksamhetsprocesser, verktyg, ledning och expertkunskaper främst genom digitala lösningar.

Arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter och dess uppgifter

Bestämmelser om arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter finns i 32 § i statsrådets förordning om närings-, trafik- och miljöcentralerna. Enligt den paragrafen har närings-, trafik- och miljöcentralerna samt arbets- och näringsbyråerna ett gemensamt riksomfattande arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter (kundservicecentret) vid Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Savolax. Kundservicecentret producerar inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde tjänster för person- och företagskunder. Kundservicecentret är fristående i förhållande till ansvarsområdena och de övriga enheterna. Enligt 1 kap. 3 § i 1 mom. 4 punkten i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice är kundservicecentret en arbets- och näringsmyndighet vid sidan av arbets- och näringsbyrån. Sålunda sköter kundservicecentret också vissa av de uppgifter som hör till arbets- och näringsbyråns kärnuppgifter.

Kundservicecentret har varit centraliserat på riksnivå sedan ingången av 2012. Kundservicecentret kompletterar och erbjuder arbets- och näringsbyråernas sakkunnigservice med många kanaler stöd liksom stöd om man besöker arbets- och näringsbyrån personligen och eller uträttar ärenden elektroniskt. Stödet ges på fyra språk (finska, svenska, engelska och ryska) via telefon, e-post, chatt, video, webb eller sociala medier på tre olika servicelinjer. Kundservicecentrets servicelinjer är för närvarande TE-telefonservicen, som inledde sin verksamhet 1994 under namnet Jobblinjen, FöretagsFinland, som har varit i bruk sedan 2010, samt rådgivningstjänsten Ekonomisk rådgivning.

Kundservicecentret ger personkunderna råd om jobbsökning inklusive internationell mobilitet, sysselsättningstjänster, sökande av utbildning, studiealternativ och alternativa sätt att finansiera studierna, integrationstjänster samt utkomstskydd för arbetslösa. TE-telefonservicen erbjuder telefon- eller videovägledning när det gäller karriär och yrkesval.

Företagskunder får rådgivning bl.a. i frågor som gäller startande av företag, utveckling av företag eller ekonomiska problem och betalningsproblem samt allmän rådgivning om andra offentliga företagstjänster. Vid arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter finns det en myndighetstjänst för samarbetsärenden när det gäller allmän rådgivning och utbyte av lagstadgad information mellan myndigheter.

Kundservicecentret strävar efter att vara proaktivt och erbjuda stöd när kunden uträttar ärenden och hittar lösningar på eget initiativ. Personalen har breda kunskaper om tjänsterna och de nätverk som anknyter till dem. Kundservicecentret sköter kundens ärende så ofta som möjligt från början till slut genom telefonservicen. Vid behov kan kunden hänvisas vidare till en närings-, trafik- och miljöcentral, en arbets- och näringsbyrå, nätverket FöretagsFinland eller någon annan samarbetsparts tjänster. Kundservicecentret har över 900 000 rådgivnings- och vägledningsfall årligen.

Vanligen får TE-telefonservicen av personkunderna frågor om användningen av de elektroniska och digitala tjänsterna, men också frågor där kundservicecentret genom sitt svar ger kundrådgivning eller offentlig arbetskrafts- och företagservice och integrationservice genom att erbjuda arbetsförmedling, information och rådgivning inklusive rådgivning om de stöd och den ersättning som avses i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice samt tjänster för kunskapsutveckling. TE-telefonservicen ger också råd i fråga om de tjänster som i land-

RP 266/2018 rd

skapsreformen kvarstår som statens uppgifter, t.ex. de förmåner som avses i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), användning av skatteförvaltningens tjänster samt undervisnings- och kulturministeriets ärenden, såsom erkännande av examina som avlagts utomlands samt ärenden som gäller internationell mobilitet.

FöretagsFinlands telefontjänst erbjuder riksomfattande tjänster för nya företagare och arbetsgivar- och företagskunder. FöretagsFinland ger rådgivning genom offentliga företags- och arbetsgivartjänster med koppling till etablering av företag och företagsverksamhet samt erbjuder användarstöd för elektronisk användning av dessa tjänster. Rådgivningstjänsten Ekonomisk rådgivning ger rådgivning till företag med ekonomiska problem och betalningsproblem.

Arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter deltar tillsammans med utvecklings- och förvaltningscentret i utvecklingen av digitala tjänster. Samarbetet omfattar bl.a. utveckling av suomi.fi, den under arbete varande serviceplattformen Arbetsmarknadstorget och ohjaustaverkossa.fi samt utnyttjande av artificiell intelligens och robotisering vid automatisering av serviceprocesserna.

	Årligt antal fall av utträttande av ärende
E-tjänststöd, rådgivning i fråga om arbets- och näringsstjänster/uträttande av ärende	720 000
Rådgivning om utkomstskydd för arbetslösa (inkl. e-tjänststöd)	70 000
Myndighetsrådgivning (FPA, arbetslöshetskassor, socialväsande)	60 000
Kompetensutvecklingstjänster (utbildningsrådgivning, vägledning för karriär, närrådgivning för jobsökning, inkl. e-tjänststöd)	30 000
Arbets- och näringsstjänstrelaterad rådgivning på engelska och ryska (Eures-rådgivning, integrationstjänster, arbets- och näringsstjänster, e-tjänststöd)	30 000
Totalt	910 000

Arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter blir i proportion till antalet arbetssökande i regionerna kontaktat av kunder från olika delar av landet. Kontakttagandet från Nyland utgör nästan en tredjedel av arbets- och näringsförvaltningens volym av kunder som tar kontakt.

Arbetssökande per arbets- och näringsbyrå 2017 i snitt /mån.	Arbetssökandenas andel/arbets- och näringsbyrå, %	Kontakttagande som besvarats av arbets- och näringsbyråernas telefonservice för person-
---	--	--

RP 266/2018 rd

			kunder, efter kundens region 2017 (N = 477118)*
Södra Savolax	16 459	2,7	3,2 %
Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten	17 141	2,8	3,0 %
Tavastland	40 963	6,7	6,0 %
Kajanaland	9 477	1,5	1,2 %
Sydöstra Finland	39 161	6,4	4,2 %
Mellersta Finland	37 714	6,1	7,0 %
Lappland	21 103	3,4	4,1 %
Birkaland	67 229	10,9	12,0 %
Österbotten	22 428	3,6	3,9 %
Norra Karelen	23 792	3,9	2,9 %
Norra Österbotten	47 945	7,8	7,8 %
Norra Savolax	29 300	4,8	4,8 %
Satakunta	23 837	3,9	2,8 %
Nyland	167 508	27,2	29,4 %
Egentliga Finland	49 504	8,0	7,8 %
Hela landet	614 997	99,8	100 %

*) Andelen kontakttaganden som besvarats av arbets- och näringsbyråernas telefonservice för personkunder indelad efter kundens arbets- och näringsbyrå samt andelarna för arbetssökande efter arbets- och näringsbyrå 2017 (regionen varifrån kunden ringer registreras inte hos alla servicekanaler och alla servicelinjer, men statistiken nedan omfattar drygt hälften av allt kontakttagande som har besvarats)

Tillgodosendandet av de språkliga rättigheterna

Enligt 5 § i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna kan en närings-, trafik- och miljöcentral sköta uppgifter också inom verksamhetsområdet för fler än en central, om en utvidgning av verksamhetsområdet kan effektivisera centralernas verksamhet och användning av statens personalresurser och andra resurser, förbättra tillgången till service, främja tillgodosendandet av de språkliga rättigheterna för regionens finsk- och svenskspråkiga minoritet eller, inom samernas hembygdsområde enligt sametingslagen (974/1995), dess samiska minoritet eller säkerställa tillgången till sådan särskild sakkunskap som behövs för uppgifterna, eller om utvidgningen av verksamhetsområdet är ändamålsenligt av någon annan motsvarande orsak. Bestämmelser om hur ansvarsområden placeras i närings-, trafik- och miljöcentralerna och om hur centralernas verksamhetsområden utvidgas utfärdas genom förordning av statsrådet.

När närings-, trafik- och miljöcentralernas omkostnader minskade avsevärt 2015–2018, blev personalresursen vid närings-, trafik- och miljöcentralerna avsevärt mindre och centralernas uppgifter centraliserades till att skötas regionalt av några centraler eller riksomfattande av en central. Parallellt med reformen av arbets- och närings tjänsterna genomfördes en omorganisering av nätverket av arbets- och näringsbyråer från ingången av 2013. För att trygga tillgodo-seendet av språkliga rättigheter föreskrivs det i 34 § i statsrådets förordning om arbets-, närings-, trafik- och miljöcentralerna om svenska servicegrupper i myndighetsnätverket av närings-, trafik- och miljöcentraler samt arbets- och näringsbyråer. Det finns en svensk servicegrupp för följande uppgifter: 1) uppgifterna som förmedlande organ enligt lagen om utveckling av regionerna, strukturfondslagen samt lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten, 2) de uppgifter som avses i lagen om stödjande av företagsverksamhet och lagarna om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet, med undantag av sådana understöd i uppfinningsärenden som avses ovan i 7 § 1 mom. 2 punkten, samt 3) uppgifter som gäller service för utveckling av företagsverksamhet enligt 8 kap. 5 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012), med undantag av utbetalningsuppgifter. För utvecklings- och förvaltningscentrets svenskspråkiga kundservice har Närings-, trafik- och miljöcentralen i Österbotten en servicegrupp. Tjänstestället för den personal som ingår i gruppen kan finnas vid ett annat ämbetsverk inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde.

I 35 § i statsrådets förordning om närings-, trafik- och miljöcentralerna finns det bestämmelser om kraven på språkkunskaper för tjänster i myndighetsnätverket. I paragrafens 1 mom. finns det en informativ hänvisning till lagen om de språkkunskaper som krävs av offentligt anställda (424/2003), enligt vars 6 § tjänster där högskoleexamen enligt lag eller förordning är ett behörighetsvillkor krävs det vid en tvåspråkig myndighet utmärkt förmåga att i tal och skrift använda befolkningens majoritetsspråk i ämbetsdistriktet och nöjaktig förmåga att i tal och skrift använda det andra språket. Dessutom föreskrivs i 35 § 6 mom. att behörighetsvillkoren för alla tjänster i de svenska servicegrupperna är utmärkt förmåga att i tal och skrift använda svenska och nöjaktig förmåga att i tal och skrift använda finska. De tjänster som avses i servicegrupperna produceras vid närings-, trafik- och miljöcentralerna i Nyland och Österbotten underledning av närings-, trafik- och miljöcentralerna i Tavastland och Mellersta Finland. Det höga kravet på språkkunskaper i svenska har lett till att myndighetsnätverkets tjänstemän med svenska som modersmål i praktiken har koncentrerats administrativt till dessa centraler.

Dessutom föreskrivs det i 35 § 7 mom. i statsrådets förordning om närings-, trafik- och miljöcentralerna att när en tjänst tillsätts eller en person anställs i ett annat anställningsförhållande ska närings-, trafik- och miljöcentralen, utvecklings- och förvaltningscentret samt arbets- och näringsbyrån fästa uppmärksamhet vid att skötseln av de uppgifter som kräver användning av finska eller svenska, fördelas på personer som behärskar dessa språk. Genom att inrätta svenskspråkiga grupper med riksomfattande verksamhet har man i praktiken kunnat tilldela myndighetsnätverkets svenskspråkiga kundtjänster mycket goda resurser.

Även arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenters tjänster produceras decentraliserat med hjälp av personalen vid flera olika närings-, trafik- och miljöcentraler och arbets- och näringsbyråer. Vid tillgodo-seendet av språkliga rättigheter är en betydande producent av kundservicecenters tjänster Österbottens arbets- och näringsbyrås verksamhetsställe i Jakobstad. Administrativt har arbets- och näringsbyråernas kundservicecenter som finns vid Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Savolax fått positiv respons på produktionen av tjänster på svenska.

Kundinformationssystemet för företagstjänster

RP 266/2018 rd

Bestämmelser om kundinformationssystemet för företagstjänster finns i en separat lag (293/2017). I den lagen avses med företagstjänster understöd, finansiering samt utvecklings- och rådgivningstjänster som tillhandahålls, beviljas och betalas av staten, en kommun, statens specialfinansieringsbolag eller Business Finland Oy eller av ett förmedlande organ enligt 2 § 13 punkten i lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt samt sådana offentliga arbetskrafts- och företagstjänster som avses i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice.

Kundinformationssystemet för företagstjänster är enligt 4 § 1 mom. i den lagen arbets- och näringsministeriets datasystem i vilket de aktörer som nämns ovan registrerar kunduppgifter för att utnyttjas gemensamt. Dessutom kan andra myndigheter registrera offentliga kunduppgifter i kundinformationssystemet och behandla dem. Kundinformationssystemet består enligt 4 § 2 mom. av en riksomfattande kundinformationsresurs för företagstjänster och ett system för hantering av kundrelationer, vilka möjliggör trygg förmedling av det integrerade kunddatainnehållet till kundinformationssystemets användare genom en teknisk anslutning.

I kundinformationssystemet för företagstjänster går det enligt 5 § också att producera data-material som innehåller uppgifter som behövs för utbildning, forskning, statistikföring, planering, uppföljning och styrning. Kunduppgifter får också användas för säkerhetsutredning av företag enligt säkerhetsutredningslagen (726/2014).

I 6 § i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster föreskrivs det om den tekniska administratören för kundinformationssystemet samt registeransvariga. Enligt 6 § 1 mom. svarar arbets- och näringsministeriet för kundinformationssystemets i egenskap av teknisk administratör för kundinformationssystemets allmänna funktion och för den tekniska anslutningen för registrering, samkörning, utlämnande och annan behandling av uppgifterna. Den tekniska administratören svarar för datasystemets användbarhet samt för integriteten, skyddet och bevarandet av de uppgifter som ingår i systemet. Den tekniska administratören har inte rätt att bestämma över de uppgifter som registrerats i datasystemet eller att lämna ut dem, om inte något annat föreskrivs i lag. Närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter svarar i praktiken för de uppgifter som teknisk administratör som i lagen föreskrivs för arbets- och näringsministeriet. De aktörer som registrerar uppgifter i kundinformationssystemet fungerar som registeransvariga i fråga om de uppgifter som de själva registrerat i systemet och beslutar om utlämnande av uppgifterna via kundinformationssystemet. Den aktör som registrerat uppgifter i kundinformationssystemet svarar för att uppgifterna är korrekta och uppdaterade.

I kundinformationssystemet för företagstjänster får enligt 7 § registreras inte bara offentliga uppgifter med anknytning till företag utan också uppgifter om företagstjänster som företaget fått, uppgifter om företagets anhängiga tillståndsärenden och om beviljade tillstånd, uppgifter om huruvida företaget är eller tidigare har varit kund hos statens specialfinansieringsbolag, bedömningar av ett företags förutsättningar för lönsam verksamhet, sådana uppgifter om ett företag som införts i kreditupplysningsregistret, konkurs- och företagssaneringsregistret och utsökningsregistret, uppgifter om planer för utvecklande av företagets affärsverksamhet, sådana andra uppgifter om ett företag som behövs när beslut om beviljande och utbetalning av stöd eller finansiering fattas och användningen av dem övervakas samt för att tillhandahålla företagstjänster.

I kundinformationssystemet får dessutom registreras identifikationsuppgifter för ansvariga personer vid ett företag, identifikationsuppgifter för personer som ett företag utsett till sina kontaktpersoner för de företagstjänster som avses i den lagen, med undantag för personbeteckningen, sådana uppgifter om ansvariga personer vid ett företag som införts i kreditupplys-

ningsregistret, konkurs- och företagssaneringsregistret, utsökningsregistret och näringsförbudsregistret samt uppgifter om rådgivning i frågor kring inledande av företagsverksamhet eller annan service som en fysisk person fått samt identifikationsuppgifter för en fysisk person som fått sådan service. Identifikationsuppgifter är enligt 7 § namn, personbeteckning, modersmål, medborgarskap, hemland, hemort, näradress, e-postadress och telefonnummer.

I 9 § i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster föreskrivs det om avförande av uppgifter. Uppgifter om en fysisk person ska i regel avföras ur datasystemet senast fem år efter det att uppgifterna i fråga senast har behandlats för att producera tjänster. Den tekniska administratören, dvs. arbets- och näringsministeriet, har rätt att avföra kunduppgifter, om de är föråldrade eller om avförandet är nödvändigt för att säkerställa den tekniska funktionen hos kundinformationssystemet.

Enligt 10 § i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster får uppgifter lämnas ut till arbets- och näringsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, utrikesministeriet, beskickningar som hör till Finlands utrikesrepresentationen, närings-, trafik- och miljöcentraler, arbets- och näringsbyråer, Innovationsfinansieringsverket Business Finland, statens specialfinansieringsbolag, Landsbygdsverket och Business Finland Oy för tillhandahållande av företagstjänster samt i enlighet med 28 § i lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt till sådana förmedlande organ som avses i 2 § 13 punkten i den lagen. Vissa uppgifter får dessutom lämnas ut till de behöriga myndigheterna för skötseln av uppgifter enligt säkerhetsutredningslagen.

Arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem

I 13 kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice, som föreslås bli upphävd i samband med att landskaps- och tillväxttjänstreformen träder i kraft, föreskrivs det om arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem. Arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem innehåller enligt 13 kap. 1 § 1 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice ett register över enskilda kunder, ett arbetsgivarregister och ett register över serviceproducenter. Gemensamt personuppgiftsansvariga för kundinformationssystemet är utvecklings- och förvaltningscentret och arbets- och näringsbyråerna (RP 62/2018 rd).

I registret över enskilda kunder kan enligt 13 kap. 3 § 1 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice för kundbetjäningen införas följande uppgifter om en enskild kund:

- 1) identifieringsuppgifter, däribland personbeteckningen,
- 2) uppgifter som har samband med kundrelationen till arbets- och näringsbyrån, kundbesöken vid byrån och eventuella specialarrangemang som besöken kräver,
- 3) uppgifter om utbildning, anställningar och yrkeskunnande,
- 4) uppgifter om servicebehov och planer,
- 5) uppgifter om arbetserbjudanden och presentationer för arbetsgivare,
- 6) uppgifter om offentlig arbetskrafts- och företagsservice och annan sysselsättningsfrämjande service samt sakkunnigbedömningar,
- 7) uppgifter om hälsotillståndet och andra uppgifter som krävs för tillhandahållande av offentlig arbetskrafts- och företagsservice,
- 8) utredningar som gäller utkomstskyddet och arbetskraftspolitiska utlåtanden,
- 9) uppgifter om förmåner som hör till den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen.

I arbetsgivarregistret kan enligt 13 kap. 3 § 2 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice för arbetskrafts- och företagsservicen införas följande uppgifter om arbetsgivaren:

RP 266/2018 rd

- 1) uppgifter för identifiering,
- 2) uppgifter som har samband med kundrelationen till arbets- och näringsbyrån och kundbesöken vid byrån,
- 3) uppgifter om verksamhet och servicebehov,
- 4) uppgifter om arbeten och deras tillsättande,
- 5) beslut om lönesubvention och tillhörande uppgifter om uppföljning och utbetalning,
- 6) avtal om arbetsprövning,
- 7) andra uppgifter som anknyter till planeringen och genomförandet av den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen.

I registret över serviceproducenter kan enligt 13 kap. 3 § 3 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice för kundbetjäningen införas följande uppgifter:

- 1) uppgifter för identifiering av serviceproducenten,
- 2) uppgifter som anknyter till anlita service,
- 3) upphandlingsavtal som ingåtts med serviceproducenten och uppgifter om utbetalning,
- 4) uppgifter om den service som anskaffats,
- 5) uppgifter om ansökning och antagning till servicen samt om uppföljning av servicen,
- 6) andra uppgifter om serviceproducenten som behövs för planeringen och ordnandet av offentlig arbetskrafts- och företagsservice,
- 7) uppgifter om arbetskraftsutbildning enligt lagen om yrkesutbildning och utbildningsanordnaren samt uppgifter om ansökan, urval och uppföljning i anslutning till utbildningen.

En eventuell sekretess i fråga om uppgifterna i registret över enskilda kunder, arbetsgivarregistret och registret över serviceproducenter grundar sig på offentlighetslagen. Enligt 24 § 1 mom. i offentlighetslagen är uppgifter om en enskild kund hos arbetsförvaltningen sekretessbelagda. Således är alla uppgifter som registreras i registret över enskilda kunder sekretessbelagda. Däremot är uppgifterna i arbetsgivarregistret och registret över serviceproducenter i regel offentliga, men en del av dem kan med stöd av 24 § 1 mom. i offentlighetslagen också vara sekretessbelagda.

Enligt 13 kap. 3 § 4 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice kan i registren införas även andra uppgifter som behövs för planeringen, anordnandet och uppföljningen av den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen men som inte är personuppgifter. I registren kan även ingå dokument samt datafiler som i övrigt hålls separata från arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem.

Enligt 13 kap. 4 § 1 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice ska arbets- och näringsbyrån, arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter, närings-, trafik- och miljöcentralen, närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter samt de serviceproducenter som sköter i 2 kap. 4–7 § avsedda uppgifter som har samband med serviceprocessen för arbetssökande registrera kunduppgifter i arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem. (RP 62/2018 rd.) Den aktör som fört in uppgifter i kundinformationssystemet ansvarar för att uppgifterna är korrekta och uppdaterade. Om en personuppgift som registreras har erhållits på något annat sätt än av den som registreras, ska det i registret antecknas var uppgiften har erhållits och vem som har antecknat den.

Enligt 13 kap. 4 § 2 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice ska sådana uppgifter som gäller en enskild kund och som avses i 3 § 1 mom. 2, 4 och 5 punkten, dvs. uppgifter som har samband med kundrelationen till arbets- och näringsbyrån, kundbesöken vid byrån och eventuella specialarrangemang som besöken kräver, uppgifter om servicebehov och

RP 266/2018 rd

planer samt uppgifter om arbetserbjudanden och presentationer för arbetsgivare, gallras ur informationssystemet när två år har förflutit från den dag när uppgiften infördes. Alla uppgifter om kunden eller serviceproducenten ska i regel gallras när fem år har förflutit från den dag då kundrelationen eller avtalsförhållandet upphörde.

Bestämmelser om användarrättigheter till kundinformationssystemet finns i 13 kap. 5 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice. Användarrättigheter till kundinformationssystemet kan enligt 13 kap. 5 § 2 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice beviljas de tjänstemän vid arbets- och näringsbyrå, arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter, närings-, trafik- och miljöcentralen, närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter eller arbets- och näringsministeriet som sköter i den lagen eller någon annan lag avsedda uppgifter som har samband med ordnande av arbetskrafts- och företagsservice eller uppgifter som anges i lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, lagen om alterneringsledighet eller lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Användarrättigheter kan även beviljas sådana, hos en aktör som på uppdrag av arbets- och näringsministeriet eller närings-, trafik- och miljöcentralen utför separat utvärdering, granskning eller utredning eller hos en serviceproducent som sköter i 2 kap. 4–7 § avsedda uppgifter som har samband med serviceprocessen för arbetssökande, anställda personer som sköter uppgiften i fråga. (RP 62/2018 rd.)

Enligt 13 kap. 5 § 3 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice får den som beviljats rätt att använda arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem trots sekretessbestämmelserna söka och använda uppgifter i systemet, om det behövs för att ordna kundbetjäningen, utreda eller avgöra ett anhängigt ärende, utföra tillsyns-, utvecklings- och uppföljningsuppgifter eller utföra ett uppdrag. Enligt 4 mom. i den paragrafen beslutar arbets- och näringsministeriet om beviljande av i 28 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet avsett tillstånd att lämna ut sekretessbelagda uppgifter ur arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem.

Nättjänster

Nättjänsterna för arbets- och näringsbyråernas personkunder har sammanförts under Mina e-tjänster. De uppgifter som kunden meddelar där lagras i arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem. Uträttandet av ärenden i nättjänsterna sker med hjälp av nätbankskoder.

I tjänsten Mina e-tjänster kan kunden inleda jobbsökning och meddela förändringar i sin situation (Egen jobbsökning), bedöma faktorer som bidrar till att man hittar arbete eller utbildning (Arbetslivsradar), presentera sig själv och sin kompetens för arbetsgivare (CV-netti), göra upp en plan tillsammans med arbets- och näringsbyrå så att jobbsökningen lyckas genom att godkänna ett utkast till plan eller göra upp ett eget utkast till plan för arbets- och näringsbyrå, granska de uppgifter som kommits överens i planen och berätta vad man gjort (Min plan), granska arbetskraftspolitiska utlåtanden, som arbets- och näringsbyrå gett till utbetalaren av arbetslöshetsförmån (FPA eller arbetslöshetskassa) om ens arbetslöshetsförmån samt svara på begäran om redogörelse och följa hur handläggningen av ens redogörelse framskrider (De egna utkomstskyddsuppgifterna), kontrollera tidsfrister för sökning till utbildning och informera arbets- och näringsbyrå när man har fått arbete samt ta emot arbets- och utbildningserbjudanden som arbets- och näringsbyrå förmedlar (Arbets- och utbildningserbjudanden), leta efter lämpliga arbetskraftsutbildningar, ansöka till dem och följa hur antagningsprocessen framskrider (Arbetskraftsutbildning), ansöka om startpeng för första fasen av företagsverksamhet och följa hur handläggningen av ansökan framskrider samt ansöka om utbetalning av det beviljade stödet (Startpeng och ansökan om utbetalning av startpeng) och lämna en kontaktbegäran hos arbets- och näringsbyrå (Kontaktbegäran).

RP 266/2018 rd

Mina e-tjänster användes över 2,2 miljoner gånger år 2017. Enligt uppgifter som kontrollerats i september 2018 har 83 procent av de jobbsökningar som inletts 2018 gjorts i den elektroniska tjänsten. Totalt 97 procent av ansökningarna om arbetskraftsutbildning och 92 procent av ansökningarna om startpeng har lämnats in i den elektroniska tjänsten.

Utvecklings- och förvaltningscentret har förenhetligat kriterierna för bedömningen av servicebehovet och automatiserat funktioner. Arbets- och näringsbyråernas personalresurser för bedömningen av servicebehovet har tack vare detta i huvudsak kunnat riktas in på de fall som är svårast att greppa. Utvecklings- och förvaltningscentret har också utvecklat serviceprocesser för ändring och avslutande av jobbsökningen, så att de arbets sökande till denna del har kunnat utträta sitt ärende inom arbets- och närings tjänsterna helt elektroniskt från och med juli 2017 i stället för att göra ett personligt besök.

Utvecklings- och förvaltningscentret utvecklar för närvarande digital arbetsförmedling med anledning av landskapsreformen och den konkurrensinriktade modellen med flera producenter inom tillväxttjänstreformen. Den digitala arbetsförmedlingen är avsedd att också ge service åt de privata producenter av arbetsförmedling som landskapen använder i framtiden. Att utveckla arbetsförmedlingen är ett av regeringens spetsprojekt.

Hösten 2016 inledde arbets- och näringsministeriet och utvecklings- och förvaltningscentret projektet TE-digi, som reformerar arbets- och närings tjänsterna och som också är ett av regeringens spetsprojekt. Projektets mål på kort sikt har varit en smidigare kundvägledning som förebygger att arbetslösheten drar ut på tiden samt användarvänliga nättjänster som stöder de arbetssökandes driftighet. Reformen av tillvägagångssätt och datasystem har som mål att minska byråkratin och förenhetliga praxis. Detta utvecklingsarbete syftar till att göra tillväxttjänsterna i landskapen till en helhet som bygger på de offentliga och de privata aktörernas gemensamma information och informationsutbyte mellan dem. Grunden för denna helhet utgörs av e-tjänsthelheten Arbetsmarknadstorget, som utvecklings- och förvaltningscentret utvecklar i brett samarbete med kunderna samt den privata och den tredje sektorns tillhandahållare av sysselsättnings- och utbildningstjänster. Arbetsmarknadstorget görs till en gemensam plattform för de offentliga och de privata aktörerna, genom vilken de arbetssökande och arbetsgivarna får tillgång till den offentliga, den privata och den tredje sektorns tjänster. Med hjälp av artificiell intelligens utvecklar man helheten Arbetsmarknadstorget, så att det hjälper kunderna att identifiera sitt kunnande och sina svagheter samt att hitta en arbetsplats och att planera sin karriär. Den första delen av Arbetsmarknadstorget har lanserats och genomgår testning. Avsikten är att kärnområdena i Arbetsmarknadstorget ska vara i bruk när landskapen inleder sin verksamhet.

Dataskyddslagen

Den nya dataskyddslagen (/) ersätter personuppgiftslagen (523/1999). Dataskyddslagen kompletterar och preciserar EU:s allmänna dataskyddsförordning. Lagen är en allmän lag som tillämpas på behandling av personuppgifter. I och med att den kompletterar och preciserar dataskyddsförordningen utgör den ingen självständig och samlad helhet av lagstiftning, utan den ska tillämpas parallellt med dataskyddsförordningen. Undantag från dataskyddslagens bestämmelser kan göras i speciallagstiftning, om det är möjligt inom ramen för den prövningsmarginal som den nationella lagstiftaren ges i dataskyddsförordningen.

I dataskyddslagen föreskrivs det inte uttömmande om den rättsliga grunden för behandling av personuppgifter, utan det kan även i framtiden genom speciallagstiftning föreskrivas om grunderna för behandlingen inom ramen för de ramar som dataskyddsförordningen ger. I 4 § i

RP 266/2018 rd

dataskyddslagen preciseras grunden för behandlingen i enlighet med artikel 6.1 e i dataskyddsförordningen. Enligt 4 § i dataskyddslagen får personuppgifter behandlas, om

- 1) det är fråga om uppgifter som beskriver en persons ställning samt uppdrag och skötseln av detta inom ett offentligt samfund, näringslivet, organisationsverksamhet eller någon annan motsvarande verksamhet, i den mån som syftet med behandlingen är förenligt med allmänt intresse och behandlingen står i proportion till det legitima mål som eftersträvas,
- 2) behandlingen behövs och är proportionell i en myndighets verksamhet för utförande av en uppgift av allmänt intresse,
- 3) behandlingen behövs för vetenskaplig eller historisk forskning eller för statistikföring och den står i proportion till det mål av allmänt intresse som eftersträvas, eller
- 4) behandling av forskningsmaterial och kulturarvsmaterial som innehåller personuppgifter samt av personuppgifter som hänför sig till innehålls- och referensinformation som gäller sådant material behövs för arkivändamål och behandlingen står i proportion till det mål av allmänt intresse som eftersträvas och den registrerades rättigheter.

I 6 § 1 mom. i dataskyddslagen föreskrivs det om sådana undantag från tillämpningen av det i artikel 9.1 i dataskyddsförordningen avsedda förbudet att behandla särskilda kategorier av personuppgifter som är möjliga med stöd av artikel 9.2 och 9.3 i den förordningen. Enligt 6 § 1 mom. i dataskyddslagen får särskilda kategorier av personuppgifter behandlas bl.a. om behandlingen av uppgifter regleras i lag eller föranleds av en uppgift som direkt har ålagts den personuppgiftsansvarige i lag. I motiveringen till den bestämmelsen i dataskyddslagen har det ansetts att artikel 9.2 g i dataskyddsförordningen möjliggör nationell lagstiftning om detta (RP 9/2018 rd, s. 88).

En personuppgiftsansvarig och ett personuppgiftsbiträde som behandlar personuppgifter i en situation som avses i 1 mom. ska enligt 6 § 2 mom. i dataskyddslagen vidta lämpliga och särskilda åtgärder för att skydda den registrerades rättigheter. Dessa åtgärder är enligt 2 mom. följande:

- 1) åtgärder för att det i efterhand ska kunna säkerställas och bevisas vem som har registrerat, ändrat eller överfört personuppgifter,
- 2) åtgärder för att höja kompetensen hos den personal som behandlar personuppgifter,
- 3) utnämning av ett dataskyddsbud,
- 4) den personuppgiftsansvariges och personuppgiftsbitrådets interna åtgärder för att förhindra tillträde till personuppgifter,
- 5) pseudonymisering av personuppgifter,
- 6) kryptering av personuppgifter,
- 7) åtgärder för att fortlöpande säkerställa konfidentialitet, integritet, tillgänglighet och motståndskraft hos behandlingssystemen och tjänsterna i anknytning till behandlingen av personuppgifterna, inbegripet förmåga att återställa tillgängligheten och tillgången till uppgifterna i rimlig tid vid en fysisk eller teknisk incident,
- 8) ett förfarande för att regelbundet testa, undersöka och utvärdera effektiviteten hos de tekniska och organisatoriska åtgärder som ska säkerställa behandlingens säkerhet,
- 9) särskilda förfaranderegler för att säkerställa att dataskyddsförordningen och dataskyddslagen iakttas när personuppgifter överförs eller behandlas för något annat ändamål,
- 10) utförande av en konsekvensbedömning avseende dataskydd enligt artikel 35 i dataskyddsförordningen.
- 11) andra tekniska, förfarandemässiga och organisatoriska åtgärder.

I 7 § i dataskyddslagen föreskrivs det om grunden för behandling av personuppgifter som rör fällande domar i brottmål samt överträdelser. Enligt paragrafen får personuppgifter som rör i

artikel 10 i dataskyddsförordningen avsedda fällande domar i brottmål och överträdelser eller därmed sammanhängande säkerhetsåtgärder behandlas bl.a. om uppgifterna behandlas för syften som anges i 6 § 1 mom. 1, 2 eller 7 punkten i dataskyddslagen, alltså bl.a. om behandlingen av uppgifter regleras i lag eller föräns av en uppgift som direkt har ålagts den personuppgiftsansvarige i lag.

I dataskyddslagen föreskrivs det om tystnadsplikt som tillämpas på alla åtgärder som har samband med behandlingen av personuppgifter. Enligt 35 §, som gäller tystnadsplikt, får den som vid utförandet av åtgärder som har samband med behandlingen av personuppgifter har fått kännedom om något som gäller en annan persons egenskaper, personliga förhållanden, ekonomiska ställning eller någon annans affärshemligheter inte obehörigen för utomstående röja de uppgifter som han eller hon erhållit på detta sätt eller använda uppgifterna för sin egen eller någon annans vinning eller för att skada någon annan. Enligt detaljmotiveringen till den paragrafen ska tystnadsplikten gälla t.ex. en person som är anställd hos den personuppgiftsansvarige eller personuppgiftsbiträdet.

Bestämmelser om straff för brott mot tystnadsplikten föreskrivs i 26 § i dataskyddslagen. I den paragrafen föreskrivs det om straffbestämmelser genom hänvisningar till strafflagen: Bestämmelser om straff för dataskyddsbrott finns i 38 kap. 9 § i strafflagen. Bestämmelser om straff för kränkning av kommunikationshemlighet och för grov kränkning av kommunikationshemlighet finns i 38 kap. 3 och 4 § i strafflagen och bestämmelser om straff för dataintrång och för grovt dataintrång i 38 kap. 8 och 8 a § i den lagen. Till straff för brott mot tystnadsplikten enligt 35 § i dataskyddslagen döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen, om inte gärningen utgör brott enligt 40 kap. 5 § i strafflagen eller om inte strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag. I 38 kap. 10 § 3 mom. i strafflagen finns det bestämmelser om åklagarens skyldighet att höra dataombudsmannen innan åtal väcks för brott som nämns i 1 mom. liksom om domstolens skyldighet att ge dataombudsmannen tillfälle att bli hörd när domstolen behandlar ett sådant mål.

Behandling av personbeteckningar är enligt 29 § i dataskyddslagen tillåten på tre grunder. Den första av dem är samtycke, den andra när behandlingen regleras i lag och den tredje om det är viktigt att entydigt identifiera den registrerade för situationer som nämns i paragrafen.

Lagen om företagshemligheter

I lagen om företagshemligheter (595/2018) föreskrivs det om skyddet för företagshemligheter och tekniska anvisningar i samband med näringsverksamhet. Genom lagen genomfördes Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/943 om skydd mot att icke röjd know-how och företagsinformation (*företagshemligheter*) olagligen anskaffas, utnyttjas och röjs, nedan *direktivet om företagshemligheter*.

Lagen om företagshemligheter innehåller en definition av begreppet företagshemlighet samt bestämmelser om olagligt anskaffande, utnyttjande och röjande av företagshemligheter. Begreppet företagshemlighet i lagen om företagshemligheter infördes samtidigt i den övriga lagstiftningen, bl.a. i offentlighetslagens 24 § 1 mom. 17 och 20 punkt som gäller de sekretessgrunder som föreskrivs i offentlighetslagen.

Enligt lagen om företagshemligheter avses med företagshemlighet information a) som varken som helhet eller i den form dess beståndsdelar ordnats och satts samman är allmänt känd hos eller lättillgänglig för den som normalt handskas med information av det aktuella slaget, b) som på grund av en egenskap som avses i underpunkt a har ekonomiskt värde i näringsverksamhet, och c) som den legitima innehavaren har vidtagit rimliga åtgärder för att skydda.

Ekonomiutskottet konstaterade i sitt betänkande om den regeringsproposition som gäller lagen om företagshemligheter att som företagshemligheter skyddas många olika typer av teknisk eller ekonomisk information. Skyddet antingen kompletterar eller utgör ett alternativ till de immateriella rättigheterna (EkUB 11/2018 rd).

Lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet

Genom lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999, nedan *offentlighetslagen*) preciseras den offentlighetsprincip som anges i 12 § 2 mom. i grundlagen. Den utgångspunkt som uttrycks i 1 § i offentlighetslagen är att myndigheternas handlingar är offentliga, om inte något annat föreskrivs särskilt i den lagen eller i någon annan lag.

Eftersom det i offentlighetslagen föreskrivs om offentlighet för myndigheternas handlingar är det i lagen definierade begreppet myndighet viktigt. Enligt 4 § 1 mom. avses med myndigheter i offentlighetslagen bl.a. statliga förvaltningsmyndigheter samt övriga statliga ämbetsverk och inrättningar, statens affärsverk, kommunala myndigheter samt Folkpensionsanstalten och andra självständiga offentlighetsrättsliga inrättningar.

När offentliga förvaltningsuppgifter överförs utanför det egentliga myndighetsmaskineriet är bestämmelsen i offentlighetslagens 4 § 2 mom. avgörande. Enligt det momentet gäller vad som föreskrivs om en myndighet även sammanslutningar, inrättningar, stiftelser och enskilda personer som utövar offentlig makt och som enligt en lag, en bestämmelse eller en föreskrift som meddelats med stöd av en lag eller en förordning utför ett offentligt uppdrag. Det bör noteras att situationer där någon annan än en myndighet sköter en offentlig förvaltningsuppgift som inte omfattar utövning av offentlig makt inte omfattas av offentlighetslagens tillämpningsområde. Om man vill att offentlighetslagen ska tillämpas även på sådan verksamhet, ska det föreskrivas särskilt om det.

Begreppet handling i 5 § i offentlighetslagen är mycket omfattande och det inbegriper även olika elektroniska och optiska meddelanden. Med myndighetshandling avses enligt 5 § en handling som innehas av en myndighet och som har upprättats av myndigheten eller av en anställd hos en myndighet eller som har inkommit till en myndighet för behandling av ett visst ärende eller i övrigt inkommit i samband med ett ärende som hör till myndighetens verksamhetsområde eller uppgifter. En handling anses ha blivit upprättad av en myndighet även när den har upprättats på uppdrag av myndigheten. En handling anses ha inkommit till en myndighet även när den har inkommit till den som är verksam på uppdrag av myndigheten eller i övrigt för myndighetens räkning, för att denne ska kunna utföra sitt uppdrag.

I 10 § i offentlighetslagen föreskrivs det om rätten att ta del av en sekretessbelagd handling. Enligt den paragrafen får uppgifter om en sekretessbelagd myndighetshandling eller om dess innehåll lämnas ut endast om så särskilt föreskrivs i den lagen. Enligt 13 § 2 mom. i offentlighetslagen ska, när begäran avser en sekretessbelagd handling, en uppgift ur ett personregister som förs av en myndighet eller någon annan handling ur vilken en uppgift kan lämnas ut endast under vissa förutsättningar, om inte något annat särskilt föreskrivs, den som begär att få ta del av en handling meddela för vilket ändamål uppgifterna ska användas, lämna upplysningar om övriga omständigheter som myndigheten behöver för att kunna utreda förutsättningarna för utlämnande av uppgifter samt vid behov meddela hur uppgifterna kommer att skyddas.

Enligt 16 § 3 mom. i offentlighetslagen får personuppgifter ur en myndighets personregister, om inte något annat särskilt föreskrivs i lag, lämnas ut i form av en kopia eller en utskrift eller i elektronisk form om mottagaren enligt bestämmelserna om skydd för personuppgifter har rätt att registrera och använda sådana personuppgifter. Med hänvisningen avsågs ursprungligen

RP 266/2018 rd

personuppgiftslagen (523/1999), men den kan i nuläget avses avse EU:s dataskyddsförordning och den nationella lagstiftning som utfärdats i syfte att precisera den (se RP 30/1998 rd, s. 74/I.)

I offentlighetslagen föreskrivs det om skyldigheten att iaktta sekretess och grunderna för den. Enligt 22 § i offentlighetslagen ska en myndighetshandling sekretessbeläggas, om det i offentlighetslagen eller någon annan lag föreskrivs eller en myndighet med stöd av lag har föreskrivit att den ska vara sekretessbelagd eller om handlingen innehåller uppgifter för vilka tystnadsplikt föreskrivs genom lag. En sekretessbelagd myndighetshandling eller en kopia eller utskrift av en sådan handling får inte företes för eller lämnas ut till utomstående eller med hjälp av teknisk anslutning eller på något annat sätt företes för eller lämnas ut till utomstående.

I 24 § 1 mom. 1–32 punkten i offentlighetslagen anges det vilka myndighetshandlingar som är sekretessbelagda. I speciallagstiftningen finns det dessutom ett stort antal sekretessbestämmelser.

Enligt 24 § 1 mom. 17 punkten i offentlighetslagen är handlingar som innehåller uppgifter om statens, kommuners eller något annat offentligt samfunds eller i 4 § 2 mom. i den lagen avsedda sammanslutningars, inrättningsars eller stiftelsers företagshemligheter sekretessbelagda. Enligt punkten gäller sekretessbeläggningsen även sådana handlingar som innehåller uppgifter om någon annan motsvarande omständighet som har samband med affärsverksamhet, om utlämnandet av uppgifter ur en sådan handling skulle medföra ekonomisk skada för sammanslutningen, inrättningen eller stiftelsen eller ge ett annat offentligt samfund eller en enskild som bedriver liknande eller annars konkurrerande verksamhet en konkurrensfördel eller försämra det offentliga samfundets eller i 4 § 2 mom. i den lagen avsedda sammanslutningars, inrättningsars eller stiftelsers möjligheter till förmånlig upphandling eller arrangemang som avser placering, finansiering eller låneskötsel.

I 24 § 1 mom. 20 punkten i offentlighetslagen konstateras det att handlingar som innehåller uppgifter om en privat företagshemlighet är sekretessbelagda myndighetshandlingar. Denna sekretessgrund är absolut och omfattar ingen prövning. Enligt punkten gäller sekretessen även handlingar som innehåller uppgifter om någon annan motsvarande omständighet som har samband med privat näringsverksamhet, om utlämnandet av uppgifter ur en sådan handling skulle medföra ekonomisk skada för näringsidkaren, och det inte är fråga om uppgifter som är betydelsefulla för skyddande av konsumenters hälsa eller en hälsosam miljö eller för bevakande av de rättigheter som innehas av dem som orsakas skada av verksamheten eller uppgifter om näringsidkarens skyldigheter och fullgörande av dessa. Denna sekretessgrund är förknippad med en klausul om skaderekvisit. Således ska handlingarna vara offentliga, om inte utlämnandet av handlingen leder till ekonomisk skada för näringsidkare. Begreppet affärshemlighet är således centralt med tanke på tillämpningen av 24 § 1 mom. 17 och 20 punkten i offentlighetslagen.

Handlingar som innehåller uppgifter om en persons årsinkomster eller totala förmögenhet eller inkomster och förmögenhet som ligger till grund för stöd eller förmåner eller som annars beskriver personens ekonomiska ställning ska vara sekretessbelagda enligt 24 § 1 mom. 23 punkten i offentlighetslagen. Enligt punkten är också utredningsmyndigheternas handlingar till den del de innehåller uppgifter som införda i utredningsregistret skulle vara sekretessbelagda enligt utredningsbalken samt uppgifter om fysiska personer som utredningsgäldenärer och utredningsutredningar sekretessbelagda.

Enligt 24 § 1 mom. 25 punkten är handlingar som innehåller uppgifter om en klient hos socialvården eller en enskild kund hos arbetsförvaltningen samt de förmåner eller stödåtgärder el-

RP 266/2018 rd

ler den socialvårdsservice eller den service för arbetsförvaltningens enskilda kunder denne erhållit eller uppgifter om en persons hälsotillstånd eller handikapp, den hälsovård eller rehabilitering som denne har erhållit sekretessbelagda uppgifter. Enligt 29 punkten i det momentet är handlingar som innehåller uppgifter om psykologiska test eller lämplighetsprov som gäller en person eller resultatet av dem eller bedömning för placering av en värnpliktig, val av en anställd eller fastställande av avlöningsgrund sekretessbelagda. Sekretessen i fråga om 24 § 1 mom. 23, 25 och 29 punkten i offentlighetslagen avsedda handlingar är enligt ordalydelsen i bestämmelserna absolut.

Tystnadsplikten omfattar förbud att röja sekretessbelagda handlingar eller sekretessbelagd information och förbud att använda sekretessbelagd information för att skaffa sig själv eller någon annan fördel eller för att skada någon annan. Enligt 23 § 1 mom. i offentlighetslagen avses med tystnadsplikt att den som är anställd hos en myndighet eller innehar ett förtroendepuppdrag inte får röja en handling sekretessbelagda innehåll eller en uppgift som vore sekretessbelagd om den ingick i en handling, och inte heller någon annan omständighet som han har fått kännedom om i samband med sin verksamhet hos myndigheten och för vilken tystnadsplikt föreskrivs genom lag. En uppgift för vilken tystnadsplikt gäller får inte heller röjas efter det att verksamheten hos myndigheten har upphört eller det uppdrag som utförts för myndighetens räkning har avslutats. Den tystnadsplikt och det förbud mot utnyttjande som föreskrivs i 23 § i offentlighetslagen omfattar en stor personkrets. Dessa gäller inte bara anställda hos en myndighet utan också t.ex. en praktikant hos en myndighet eller den som är anställd hos den som utför ett myndighetsuppdrag.

Bestämmelser om grunderna för undantag från sekretessen finns i 7 kap. i offentlighetslagen. Allmänna grunder för undantag är bestämmelser i lag, samtycke från personen i fråga, utförande av uppdrag eller lämnande av handräckning, tillstånd av en myndighet bl.a. för vetenskaplig forskning, en annan myndighets rätt att få uppgifter och internationellt samarbete.

En annan myndighets rätt att få uppgifter förutsätter enligt 29 § 1 mom. i offentlighetslagen att det i lag särskilt tagits in uttryckliga bestämmelser om rätten att lämna ut eller att få uppgifter, att den person som berörs samtycker till att uppgifter lämnas ut, att handlingen behövs vid handlingen av ett förhandsbesked, ett förhandsavgörande, sökande av ändring i ett myndighetsbeslut, en klagan med anledning av en åtgärd, ett underställt ärende eller av besvär som anförs hos ett internationellt lagskipnings- eller undersökningsorgan, eller att uppgiften behövs för att ett enskilt övervaknings- eller tillsynsuppdrag som är riktat mot en myndighet ska kunna utföras.

I 29 § 3 mom. i offentlighetslagen finns det en specialbestämmelse om en myndighets rätt att för en annan myndighet öppna en teknisk anslutning till uppgifter i sitt personregister. Enligt bestämmelsen kan anslutningen öppnas till sådana uppgifter som den andra myndigheten enligt en i lag särskilt bestämd skyldighet ska beakta när den fattar beslut. Om personuppgifterna är sekretessbelagda, får uppgifter sökas med hjälp av en teknisk anslutning endast i fråga om sådana personer som har samtyckt till detta, om inte något annat uttryckligen föreskrivs särskilt om utlämnande av en sekretessbelagd uppgift. Således kan det inte öppnas en anslutning till sådana uppgifter som gäller t.ex. en enskild kund hos arbetsförvaltningen utan en bestämmelse i lag eller personens samtycke. I den regeringsproposition med förslag till lag om informationshantering inom den offentliga förvaltningen och till vissa lagar som har samband med den, som är under beredning i finansministeriet, föreslås det att 29 § 3 mom. i offentlighetslagen ska upphävas.

I 18 § i offentlighetslagen finns det bestämmelser om god informationshantering. För att införa och genomföra en god informationshantering ska en myndighet enligt den paragrafen se

RP 266/2018 rd

till att dess handlingar och datasystem samt uppgifterna i dem är behörigen tillgängliga, användbara, skyddade och integrerade samt sörja även för andra omständigheter som påverkar kvaliteten på uppgifterna. I detta syfte ska myndigheten särskilt vid den beredning som sker när datasystem tas i bruk samt vid beredningen av en förvaltnings- eller lagstiftningsreform utreda bl.a. vilka följder de planerade åtgärderna kommer att ha för handlingsoffentligheten, handlingssekretessen, skyddet för handlingar och handlingskvaliteten liksom även vidta de åtgärder som behövs för att trygga rätten till information och kvaliteten på informationen samt för att skydda handlingarna och datasystemen samt uppgifterna i dem. I den regeringsproposition med förslag till lag om informationshantering inom den offentliga förvaltningen och till vissa lagar som har samband med den, som är under beredning i finansministeriet, föreslås det att 18 § i offentlighetslagen ska upphävas.

Lagen om styrning av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen

I 7 § i lagen om styrning av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen (634/2011, nedan *informationsförvaltningslagen*) föreskrivs för myndigheter inom den offentliga förvaltningen – bl.a. statliga ämbetsverk och från och med ingången av 2021 även landskap – en skyldighet att planera och beskriva sin övergripande arkitektur samt iaktta och uppdatera den. Ministerierna ska enligt 8 § inom sina ansvarsområden se till att beskrivningar och definitioner av interoperabiliteten mellan informationssystemen inom deras ansvarsområden utarbetas och uppdateras.

Den offentliga förvaltningens myndigheter ska enligt 9 § se till att deras informationssystem överensstämmer med kraven på interoperabilitet. Denna skyldighet gäller när informationssystemen ändras väsentligt eller när nya informationssystem och tjänster upphandlas eller när informationssystemen i övrigt utvecklas. Skyldigheten gäller senast när serviceavtalen för informationssystemen löper ut.

I informationsförvaltningslagen finns också bestämmelser om främjande av informationsutbyte mellan myndigheter. Enligt 10 § i informationsförvaltningslagen ska myndigheterna inom den offentliga förvaltningen sträva efter att ordna sin verksamhet så att de använder uppgifter som registrerats i de informationssystem som avses i den paragrafen, om myndighetens verksamhet förutsätter att dessa uppgifter används. Sådana informationssystem är bl.a. befolkningsdatasystemet, föreningsregistret, handelsregistret, stiftelseregistret samt företags- och organisationsdatasystemet.

I den regeringsproposition med förslag till lag om informationshantering inom den offentliga förvaltningen och till vissa lagar som har samband med den, som är under beredning i finansministeriet, föreslås det att informationsförvaltningslagen ska upphävas.

Förslaget till lag om informationshantering inom den offentliga förvaltningen

Vid finansministeriet bereds en proposition med förslag till lag om informationshantering inom den offentliga förvaltningen och till vissa andra lagar som har samband med den. Genom den lagen upphävs arkivlagen (831/1994) och lagen om styrning av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen (634/2011). Dessutom föreslås det att 18 § och 29 § 3 mom. i offentlighetslagen ska upphävas.

I lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen ska det föreskrivas det om den allmänna styrningen av informationshanteringen inom den offentliga förvaltningen, planering och beskrivning av informationshanteringen, informationssäkerhet, anteckningar om sekretess och säkerhetsklassificering, informationshantering av ärenden och tjänster, skapande

RP 266/2018 rd

och elektronisk överföring av informationsmaterial samt förvaring och arkivering av informationsmaterial. Lagen är till sitt tillämpningsområde en omfattande allmän lag. Den ska tillämpas på informationshanteringsenheter med vilka avses statliga ämbetsverk och inrättningar, riksdagens ämbetsverk, statens affärsverk, landskap, kommuner, självständiga offentligt rättsliga inrättningar, ortodoxa kyrkan och dess församlingar, i universitetslagen avsedda universitet och i yrkeshögskolelagen avsedda yrkeshögskolor. Den ska också tillämpas på i samband med informationshanteringsenheter verksamma myndigheters hantering av informationsmaterial. Med myndighet avses i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen de myndigheter som avses i 4 § i offentlighetslagen, de universitet som avses i universitetslagen och de yrkeshögskolor som avses i yrkeshögskolelagen. Lagen tillämpas, med undantag för de allmänna bestämmelserna, bestämmelserna om den allmänna styrningen av informationsförvaltningen och de särskilda bestämmelserna, även på fysiska personer och sammanslutningar till den del offentlighetslagen tillämpas på dem.

I 10 § föreläggs för informationshanteringsenheterna en skyldighet att bedöma behoven i anslutning till databehandlingen av tjänster och verksamhetsprocesser samt planera och beskriva metoder för överföring av informationsmaterial till informationslager. Informationshanteringsenheten ska i det allmänna datanätet publicera en uppdaterad beskrivning som är baserad på informationshanteringsmodellen (informationshanteringskarta) och varav framgår informationshanteringsenhetens viktigaste tjänster och verksamhetsprocesser, informationslagren i samband med dem och de datasystem som utnyttjar dem samt förbindelserna mellan dem och informationens tillgänglighet via gränssnitt.

Enligt 11 § ska en informationshanteringsenhet utarbeta en ändringsplan för informationshanteringen, när enheten i något väsentligt avseende ser över sin förvaltning, sina tjänster eller sina informationssystem. Informationshanteringsenheten ska när den utarbetar en ändringsplan säkerställa att de nya informationsmaterial som den skapat kan utnyttjas av de myndigheter och övriga aktörer som har rätt att ta del av innehållet. Det ministerium som är ansvarigt för verksamhetsområdet ska också utarbeta en ändringsplan för informationshanteringen då bestämmelser som är under beredning kommer att påverka informationsmaterial och informationssystem.

I 13 § i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen föreskrivs det om en informationshanteringsenhetens skyldighet att vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa de anställdas och för enhetens räkning verksamma personers tillförlitlighet. I paragrafen finns det informativa hänvisningar till säkerhetsutredningslagen (726/2014) och lagen om integritetsskydd i arbetslivet (759/2004).

I 14 § i den lagen föreskrivs det om informationshanteringsenhetens skyldigheter när det gäller informationssäkerheten för informationsmaterial och informationssystem och i 16 § om myndigheternas skyldighet att trygga säkerheten i fråga om informationsmaterial.

I lagens 17 § föreskrivs det om kontroll av användarrättigheter och i 18 § om insamling av logginformation. Enligt 17 §, som gäller kontroll av användarrättigheter, ska en systemansvarig myndighet definiera informationssystemets användarrättigheter som ska hållas uppdaterade. Användarrättigheterna ska definieras utifrån användarens uppgiftsrelaterade användningsbehov. Myndigheten ska enligt 18 § se till att logginformation insamlas om användningen av dess informationssystem och om överföring av information från dem, om det i ett informationssystem hanteras personuppgifter eller sekretessbelagd information. Användningsändamålet för logginformationen är att följa upp användningen och överföringen av informationsmaterial samt att utreda tekniska fel. I 27 § föreskrivs det om informationsmaterial i elektroniskt format. Enligt paragrafen ska handlingar som inkommer till och upprättas av en

myndighet bevaras endast i elektroniskt format, om inte något annat föreskrivs i en annan lag. Om en handling inte inkommer till myndigheten elektroniskt ska den konverteras till elektroniskt format.

I 28 § föreskrivs det om myndighetens skyldighet att i första hand sträva efter att utnyttja information som samlats in av en annan myndighet, om myndigheten har rätt att få motsvarande information av den andra myndigheten via ett tekniskt gränssnitt eller en elektronisk förbindelse. En myndighet ska på förhand planera i vilka situationer den behöver be en förvaltningskund om uppgifter för ärendehantering eller tjänsteproduktion.

I 29 § föreskrivs det om en myndighets skyldighet att regelbundet via tekniska gränssnitt överföra upprepad och standardiserad information mellan informationssystem, om den mottagande myndigheten enligt lag har rätt till informationen. Information kan enligt paragrafen annars överföras om det är nödvändigt på grund av informationsmaterialets karaktär eller av en tillfällig teknisk orsak. En myndighet kan också i andra situationer öppna ett tekniskt gränssnitt för en myndighet som har rätt till information.

I 31 § föreskrivs det om en myndighets möjligheter att via ett tekniskt gränssnitt överföra information till en aktör som inte är en annan myndighet, om den mottagande aktören uttryckligen enligt lag har rätt att få informationen och hantera den. Den överlåtande myndigheten ska vid behov säkerställa att den mottagande aktören vid hanteringen av informationen vidtar motsvarande informationssäkerhetsåtgärder som en informationshanteringsenhet är skyldig att vidta enligt lagen.

I 30 § föreskrivs det däremot om en myndighets möjlighet att för en annan myndighet öppna en elektronisk förbindelse till sitt informationslager för sådan information som den mottagande myndigheten har rätt till. En förutsättning för öppnande av en elektronisk förbindelse är att

- 1) den mottagande myndigheten behöver tillgång till informationslagret,
- 2) möjligheten till elektronisk förbindelse har begränsats till sådana behövliga eller nödvändiga uppgifter som omfattas av rätten till information,
- 3) informationens användningsändamål datatekniskt utreds i samband med ansökan om information.

I 32 § i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen föreläggs myndigheten en skyldighet att fastställa förvaringstiden för informationsmaterial inklusive handlingar och uppgifter som skapas i dess verksamhet. I 33 § föreskrivs det däremot om fastställande av arkiveringsbehovet för informationsmaterial.

Den offentliga förvaltningens informationshanteringsnämnd beslutar enligt 35 § i den lagen om arkivering av informationsmaterial, var arkiveringen ska ske och om förstöring av informationsmaterial (*livscykelbeslut*). Ett ärende som gäller livscykelbeslut kan inledas hos informationshanteringsnämnden på initiativ av Riksarkivet eller informationshanteringsenheten.

En informationshanteringsenhet ska enligt 34 § i den lagen tillställa Riksarkivet de i ändringsplanen för informationshanteringen ingående uppgifter om arkivering och förstöring av informationsmaterial som behövs för ett utlåtande, ifall de planerade ändringarna är relevanta för arkivering eller förstöring av informationsmaterialet. Riksarkivet ger sitt utlåtande om

RP 266/2018 rd

huruvida ändringsplanen uppfyller de i 36 § angivna kraven för arkivering av informationsmaterial och motsvarar informationshanteringsnämndens livscykelbeslut.

I 36 § i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen föreskrivs det om de informationssäkerhetskrav som ställs vid överföring av informationsmaterial till arkiv. Informationsmaterial som ska arkiveras ska utan dröjsmål efter förvaringstidens utgång överföras till arkivet. Den informationshanteringsenhet som upprätthåller arkivet fastställer de informationsstrukturer och filformat i vilka materialen överförs till arkivet samt tidpunkten för överföringen.

Lagstiftningen om elektronisk kommunikation och tillhandahållande av digitala tjänster

Lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet

I lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003, nedan *lagen om elektronisk kommunikation*) föreskrivs det om de rättigheter och skyldigheter samt det ansvar som myndigheterna och deras kunder har vid elektronisk kommunikation. Lagen tillämpas bl.a. när anhängiggörande och behandling av förvaltningsärenden samt delgivning av beslut i nämnda ärenden sker på elektronisk väg, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag. Lagen gäller i tillämpliga delar också annan myndighetsverksamhet. I 5 §, som gäller anordnande av elektronisk service, föreskrivs det om myndighetens skyldighet att erbjuda var och en en möjlighet att i syfte att anhängiggöra ärenden eller för behandlingen av dem sända meddelanden till en elektronisk adress eller specificerad anordning angivna av myndigheten. Skyldigheten är villkorlig så att den gäller sådana myndigheter som har behövlig teknisk, ekonomisk och övrig beredskap.

En ändring av 5 § föreslås i regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om tillhandahållande av digitala tjänster och lag om ändring av lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (RP 60/2018 rd). Enligt vad som föreslås ska 5 § innehålla en hänvisning till den nya lagen om tillhandahållande av digitala tjänster. Enligt den föreslagna paragrafen ska bestämmelser om anordnande av elektronisk service och om säkerställande av tillgången till elektronisk service finnas i lagen om tillhandahållande av digitala tjänster (/).

Förslaget till lag om tillhandahållande av digitala tjänster

I lagen om tillhandahållande av digitala tjänster (/) föreskrivs dessutom om skyldigheten för myndigheter och andra som sköter offentliga förvaltningsuppgifter att tillhandahålla digitala tjänster för kunderna inom förvaltningen och om skyldigheterna i anslutning till detta (RP 60/2018 rd). Med lagen genomförs den nationella reglering som Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2016/2102 om tillgänglighet avseende offentliga myndigheters webbplatser och mobila applikationer förutsätter.

Ett mål med lagen om tillhandahållande av digitala tjänster är att främja tillhandahållandet av högklassiga och informationssäkra digitala tjänster inom den offentliga sektorn och att ge sådana grupper i samhället som har särskilda behov bättre förutsättningar att använda den offentliga sektorns digitala tjänster på egen hand. Det föreslås bestämmelser om metoder för att göra de digitala tjänsterna tillgängligare och säkerställa att tillgänglighetskraven blir effektivt genomförda. Lagens tillgänglighetskrav föreslås vidare bli tillämpade i vissa fall där myndigheter finansierar utvecklandet och förvaltningen av digitala tjänster.

Lagen innehåller bestämmelser om de allmänna grunderna för tillgänglighetskraven, om tillgänglighetsutlåtanden, om tillsynsmyndigheten och dess uppgifter samt om skyldigheten att

tillgodose rättigheterna för dem som använder webbplatser och mobilapplikationer. Utöver de föreslagna bestämmelserna kommer Europeiska kommissionen att särskilt anta närmare genomförandeakter om tillgänglighetskraven och tillgänglighetsutlåtandena.

Lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster

I lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster (571/2016) föreskrivs det bl.a. om en skyldighet för statliga förvaltningsmyndigheter och kommunala myndigheter samt, efter inrättandet av landskapen, även för landskapsmyndigheter att använda de stödtjänster som tillhandahålls av Befolkningsregistercentralen, statskontoret och Lantmäteriverket. Även de som genom lag, en med stöd av lag utfärdad förordning eller ett med stöd av lag meddelat beslut av en statlig förvaltningsmyndighet har tillsatts för att självständigt sköta en offentlig förvaltningsuppgift får använda alla stödtjänster för skötseln av en lagstadgad offentlig förvaltningsuppgift. En del av tjänsterna får även användas av sådana aktörer som med stöd av ett avtal som baserar sig på lag eller på andra grunder sköter ett offentligt uppdrag.

De stödtjänster som Befolkningsregistercentralen tillhandahåller är de tjänster som avses i 3 § 1 mom. 1–7 punkten i lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster. Till dessa hör bl.a. den i 1 punkten avsedda informationsförmedlingskanalen, med hjälp av vilken användarorganisationerna kan överföra och lämna ut uppgifter som ingår i deras datalager och tillhandahålla elektroniska tjänster (*nationell servicekanal*) och den i 3 punkten avsedda tjänsten där användaren kan granska uppgifter som ingår i servicedatalagret samt uppgifter som införts i användarorganisationernas register om honom eller henne eller en fysisk person eller organisation som han eller hon företräder (*servicevyn*). Sådana stödtjänster som tillhandahålls av Befolkningsregistercentralen är också den tjänst för identifiering av fysiska personer som avses i 3 § 1 mom. 4 punkten i lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster och den i 6 punkten i det momentet avsedda behörighetstjänst som tillhandahåller användarorganisationen uppgifter om personens handlingsbehörighet och behörighet eller andra viljeyttringar. Av dessa punkter är alla utom 4 punkten sådana som utan ett separat beslut kan användas av dem som med stöd av ett avtal sköter ett offentligt uppdrag. I regel kan tjänster som inte får användas, såsom identifieringstjänster, också användas av dem som med stöd av ett avtal sköter ett offentligt uppdrag, om den som tillhandahåller stödtjänsten beslutar det.

I 6 § i lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster föreskrivs det om skyldigheten att göra uppgifter tillgängliga i servicedatalagret och servicevyn. Skyldigheten gäller myndigheter som är skyldiga att använda stödtjänster och användarorganisationer som har rätt att använda servicevyn, om den beslutar att utnyttja sin rätt.

I 8 § i lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster föreskrivs det om privata aktörers användningsrätt och förbud mot användning. Användningsrätten enligt 5 § gäller alltså endast användning för skötseln av offentliga uppdrag. Organisationer som också bedriver privat näringsverksamhet kan i denna sin verksamhet utnyttja stödtjänster i enlighet med 8 §. Privata sammanslutningar, stiftelser och näringsidkare får enligt 8 § 2 mom. vid tillhandahållande av tjänster för allmänheten använda 1) servicedatalagret för tillhandahållande av uppgifter som gäller deras tjänster, samt 2) servicevyer och behörighetstjänsten, om de har rätt att behandla sina kunders personbeteckning eller någon annan identifieringskod som behövs vid begäran om eller visande av uppgifter när de tillhandahåller sina tjänster. Befolkningsregistercentralen kan under vissa förutsättningar förbjuda eller förhindra att en stödtjänst används av en privat sammanslutning, stiftelse eller näringsidkare.

Enligt 12 § 3 mom. i lagen om förvaltningens gemensamma stödtjänster för e-tjänster har Befolkningsregistercentralen vid tillhandahållandet av tjänsten för identifiering av fysiska perso-

RP 266/2018 rd

ner rätt att till den användarorganisation som förvaltar den elektroniska tjänst som en person använder lämna ut uppgift om personens namn, personbeteckning och elektroniska kommunikationskod, om användarorganisationen enligt lag har rätt att behandla dessa uppgifter. Utlämnande av sådana uppgifter som nämns i momentet till en användarorganisation förutsätter alltså att det i lag föreskrivs om användarorganisationens rätt att behandla dessa uppgifter.

Servicecentret Valtori som tillhandahåller och utvecklar statens gemensamma grundläggande informationstekniktjänster och gemensamma informationssystemtjänster

Enligt 2 § i lagen om anordnande av statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster (1226/2013) är statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster sådana tjänster för vars anordnande statliga myndigheter svarar och som allmänt och i stor omfattning används eller är avsedda att användas som stöd vid skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter, som inte kräver branschspecifika lösningar eller betydande branschspecifikt kunnande och som grundar sig på allmänt använda informations- och kommunikationstekniska lösningar. Statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster omfattar 1) gemensamma grundläggande informationstekniktjänster, vilka avser fysisk utrustning, program som krävs för utrustningens funktion, datakommunikations- och kommunikationstjänster samt därmed anknutna helheter av infrastruktur- och stödtjänster, och 2) gemensamma informationssystemtjänster, vilka avser sådana informationssystem och därmed anknutna tjänster som stöder skötseln av offentliga förvaltningsuppgifter eller likartad verksamhet inom olika organisationer.

Statens gemensamma grundläggande informationstekniktjänster och gemensamma informationssystemtjänster tillhandahålls och utvecklas av ett servicecenter som hör till finansministeriets förvaltningsområde, dvs. Valtori. Enligt 5 § i statsrådets förordning om anordnande av statens gemensamma informations- och kommunikationstekniska tjänster (132/2014) har servicecentret till uppgift att tillhandahålla och utveckla följande gemensamma grundläggande informationstekniktjänster: 1) terminalutrustnings- och användarstödtjänster som omfattar stödtjänster för användare, åtkomsträttighetstjänster, terminalutrustningstjänster, tjänster för nätverk av arbetsstationer och utskriftshanteringstjänster, 2) kommunikationstekniska tjänster som omfattar e-posttjänster, webbmötes- och videokonferenstjänster, arbetsplatstjänster, ljud- och videotjänster samt taltjänster, 3) telekommunikationstjänster som omfattar stamnätstjänster, lokalnätstjänster och fjärranslutningstjänster samt till dessa anknutna datasäkerhetstjänster, 4) drifttjänster som omfattar datacenter- och kapacitetstjänster samt integrations- och meddelandeförmedlingstjänster för grundläggande informationsteknik och tillämpningar, 5) kontors-tillämpningar som omfattar vedertagna och allmänt använda kontorsprogram, internet- och intranätsprogram samt tillämpningar och programvaror för de sociala medierna.

Förslaget till landskapslag

Landskapens uppgifter

I propositionen om landskapsreformen (RP 15/2017 rd) finns ett förslag till landskapslag. I 6 § i landskapslagen (/), som avses träda i kraft vid ingången av 2021, föreskrivs det om landskapets uppgiftsområden. Till dessa hör enligt 6 § 1 mom. 9 punkten regionutvecklingsmyndighetens uppgifter, utveckling och finansiering av regionen och dess näringsliv och innovationsmiljöer och den därmed förknippade utbildningen och kompetensutvecklingen, främjandet av kulturen, ordnandet av företags-, arbets- och näringsstjänster samt främjandet av integrationen.

Liksom i fråga om landskapets andra uppgifter, föreskrivs det separat om dessa uppgifter. De lagförslag som gäller dessa uppgifter behandlas nedan.

Anordnande och tillhandahållande av uppgifter

Enligt 7 § i den föreslagna landskapslagen ska landskapet kunna organisera skötseln av sina uppgifter självt eller avtala om överföring av organiseringsansvaret på ett annat landskap. Landskapet ska också enligt vad som särskilt föreskrivs i lag kunna avtala om överföring av organiseringsansvaret för en uppgift på en eller flera sådana kommuner som enligt landskapets bedömning har tillräckliga ekonomiska och andra resurser att fullgöra uppgiften. Det landskap som ansvarar för organiseringen av uppgifterna ska svara för att invånarnas lagstadgade rättigheter tillgodoses och för samordningen av tjänstehelheterna samt i fråga om de tjänster som organiseras och andra åtgärder svara för lika tillgång till tjänsterna och åtgärderna, fastställandet av behovet, mängden och kvaliteten i fråga om dem, det sätt som de produceras på, styrningen och tillsynen av produktionen och utövandet av myndigheternas befogenheter. Landskapet svarar enligt 7 § dessutom för finansieringen av sina uppgifter även om organiseringsansvaret har överförts på ett annat landskap eller när ett annat landskap enligt lag svarar för skötseln av uppgiften.

Enligt 8 § i den föreslagna landskapslagen får landskapet producera de tjänster som omfattas av dess organiseringsansvar självt eller i samarbete med andra landskap eller enligt avtal skaffa dem av andra tjänsteproducenter, om inte något annat föreskrivs genom lag. I fråga om skiljande av produktionen av en tjänst som hör till landskapets organiseringsansvar och om skyldigheten att bolagisera produktionen gäller vad som föreskrivs särskilt. När landskapet skaffar tjänster av en annan tjänsteproducent kvarstår det organiseringsansvar som avses i 7 § i den lagen hos landskapet. Dessutom bestäms tjänsteproducentens ansvar för tjänsterna i enlighet med vad som föreskrivs i den lagen eller annanstans och enligt vad som landskapet och tjänsteproducenten har avtalat om ansvarsfördelningen.

Enligt 9 § i den föreslagna landskapslagen ska landskapet säkerställa att det affärsverk som producerar tjänster som omfattas av landskapets organiseringsansvar och sammanslutningar och stiftelser som producerar sådana tjänster har tillräckliga professionella, verksamhetsmässiga och ekonomiska förutsättningar för att producera tjänsterna. Landskapet ska se till att dess förvaltningsstadga och avtalen med tjänsteproducenterna innehåller de bestämmelser som behövs för att landskapets organiseringsansvar ska bli uppfyllt. Enligt 9 § ska landskapet styra och övervaka den tjänsteproduktion som hör till dess organiseringsansvar. Landskapet har enligt 9 § trots sekretessbestämmelserna rätt att av tjänsteproducenterna få de uppgifter som är nödvändiga för kontroll av förutsättningarna för att tjänsterna produceras på behörigt sätt och för att genomföra tillsynen. En landskapsmyndighet har dessutom för kontroll av förutsättningarna för att tjänsterna produceras på behörigt sätt och för att genomföra tillsynen rätt att inspektera tjänsteproducentens utrymmen och utrustning och då få tillträde till alla andra utrymmen som tjänsteproducenten förfogar över än sådana som används för boende av permanent natur.

Nationella servicecenter

I 16 kap. i landskapslagen finns det bestämmelser om landskapens nationella servicecenter och om skyldigheten att använda centrens tjänster. Servicecentren är enligt 118 § i den föreslagna landskapslagen aktiebolag som landskapen äger gemensamt och där också staten kan vara delägare. Enligt den föreslagna 118 § i landskapslagen är ett av servicecentren servicecentret för informations- och kommunikationstekniska tjänster. Enligt 122 § i den föreslagna landskapslagen har servicecentret för informations- och kommunikationstekniska tjänster till

RP 266/2018 rd

uppgift att producera tjänster som avser informationsförvaltning, utveckling, integration, informationssystem och informationsteknik. Centret kan med stöd av 118 § antingen producera tjänsterna självt eller skaffa dem som köpta tjänster.

Landskap och sådana dottersammanslutningar till landskap som inte bedriver verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden är enligt den föreslagna landskapslagen skyldiga att använda de tjänster som produceras av servicecentret för informations- och kommunikationstekniska tjänster, om det inte är nödvändigt att anlita en annan tjänsteproducent i en bestämd verksamhet eller ett bestämt ärende eller en del därav av en grundad anledning som sammanhänger med ekonomiska, verksamhetsmässiga, tekniska eller motsvarande omständigheter.

Avsikten var att alla servicecenter skulle vara aktiebolag och i huvudsak överföras från statens till landskapens ägo. Servicecentret för ekonomi- och personalförvaltning inrättades sommaren 2017 i form av Hetli Oy och servicecentret för informations- och kommunikationsteknik i form av Vimana Oy. Vid slutet av 2017 stod det dock klart att landskapen inte kommer att köpa ekonomi- och personalförvaltningstjänster av Hetli Oy. Hetli Oy skulle främst ha haft gemensamma utvecklingsuppgifter och för de uppgifterna ansågs det inte nödvändigt att bilda ett aktiebolag.

Arbets- och näringsministeriet utredde samtidigt hur informationsförvaltningstjänsterna för statens och landskapens tillväxttjänster ska ordnas i framtiden. Sommaren 2017 valdes som utgångspunkt för beredningen bildandet av ett aktiebolag (KasvuDigi Oy), som ordnar informationsförvaltningstjänster när det gäller tillväxttjänster, som dotterbolag till landskapens servicecentret för informations- och kommunikationstekniska tjänster, dvs. Vimana Oy.

I början av 2018 granskades landskapens servicecenterstruktur som helhet på nytt. I samband med detta utreddes sex olika sätt att i aktiebolagsform att ordna informationsförvaltningstjänsterna för Vimana Oy, för tillväxttjänsterna och för social- och hälsovården. Utöver dessa alternativ fanns det även ett ämbetsverksalternativ. Vid beredningen stannade man för att informationsförvaltningstjänsterna för social- och hälsovården (SoteDigi Oy) och Vimana Oy ska vara separata aktiebolag.

Den lösning som valdes för ordnandet av informationsförvaltningstjänsterna och utbetalningsuppgifterna när det gäller tillväxttjänster var att bevara närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter som ett ämbetsverk inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde. Våren 2018 fastställde regeringen riktlinjen att beredningen av ordnandet av informationsförvaltningstjänsterna och skötseln av de utbetalningsrelaterade uppgifter som ännu var på hälft fortsätter så att utvecklings- och förvaltningscentret fortsätter sin verksamhet under ett nytt namn som ett ämbetsverk inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde och sköter även i fortsättningen utbetalningsuppgifter och de uppgifter som anknyter till informationsförvaltningstjänster när det gäller tillväxttjänster.

Uppföljning och produktion av information

Bestämmelser om uppföljning av landskapets verksamhet, ekonomi och tjänsteproduktion samt produktion av information finns i 140 § i den föreslagna landskapslagen. Enligt motiveringen till den paragrafen gäller bestämmelsen alla landskapets uppgiftsområden enligt 6 §. Uppföljningsinformationen om landskapets verksamhet och ekonomi har betydelse särskilt för bestämmelserna om förhållandet mellan landskapet och staten i 3 kap. och i viss mån också för utvärderingsförfarandet enligt 103 och 104 §. (RP 15/2017 rd, s. 446.)

RP 266/2018 rd

Enligt 140 § 1 mom. i den föreslagna landskapslagen ska landskapet följa landskapsbefolkningens hälsa och välfärd samt kvaliteten, verkningsfullheten och kostnaderna i fråga om de uppgifter landskapet har enligt lag. Dessutom ska landskapet följa verksamheten och ekonomin inom sin egen tjänsteproduktion och jämföra den med verkningsfullheten, effektiviteten och ekonomin hos tjänster som produceras av andra.

Landskapet ska i fråga om de uppgifter det har enligt lag producera information om verksamheten, ekonomin och tjänsteproduktionens kvalitet separat för olika verksamhetsområden för användning i uppföljningen, övervakningen och styrningen av verksamheten. Bestämmelser om vilken information som ska produceras och om hur och när den ska produceras får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Privata tjänsteproducenter som producerar tjänster för landskapet enligt ett uppdragsavtal ska enligt 140 § i landskapslagen lämna landskapet den information som krävs för uppföljningen på det sätt som anges av landskapet, Institutet för hälsa och välfärd eller en annan myndighet som enligt lag har rätt att få information.

I 140 § 5 mom. i landskapslagen finns en informativ bestämmelse, enligt vilken särskilda bestämmelser gäller för produktionen av annan sektorsspecifik information för uppföljningen, övervakningen och styrningen av landskapets verksamhet. I motiveringen till bestämmelsen konstateras att det t.ex. i 31 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård ingår en bestämmelse om uppföljning och utvärdering av social- och hälsovården (RP 15/2017 rd, s. 446).

Bestämmelser om landskapens produktion av uppgifter föreslås inte bara i landskapslagen utan också i statistiklagen. Det föreslås att de bestämmelser i statistiklagen som gäller kommuners och samkommuners skyldighet att lämna uppgifter i fortsättningen också ska tillämpas på landskap (lagen om ändring av statistiklagen, RP 14/2018 rd). Enligt det föreslagna 14 § 2 mom. ska landskap trots sekretessbestämmelserna vara skyldiga att lämna Statistikcentralen för statistikframställningen nödvändiga uppgifter om ekonomi, nyttigheter och anställda och om var verksamheten är belägen samt om andra resurser som verksamheten förutsätter. Enligt det föreslagna 3 mom. ska skyldigheten även gälla landskapens affärsverk och det riksomfattande servicecentret för landskapen. Avsikten är att dessa skyldigheter även ska gälla tillväxttjänster.

Vid finansministeriet pågår dessutom beredningen av en proposition som gäller lagstiftning om produktion och rapportering av ekonomiska uppgifter om kommuner och landskap. I den propositionen föreslås att det till kommunal- och landskapslagen fogas bestämmelser om rapportering av ekonomisk information. Kommunerna och landskapen ska förpliktas att lämna sina ekonomiska uppgifter enligt vad som särskilt föreskrivs direkt från ekonomiförvaltningens informationssystem till statskontorets riksomfattande informationsresurs för ekonomisk information. Bestämmelserna i kommunallagen och landskapslagen förpliktar kommunerna och landskapen att producera och rapportera ekonomiska uppgifter i enhetlig och jämförbar form.

Förslaget till lag om regionutveckling och tillväxttjänster

I regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om regionutveckling och tillväxttjänster och till vissa lagar som har samband med den (RP 35/2018 rd) finns ett förslag till lag om regionutveckling och tillväxttjänster, ett förslag till lag om ordnande av tillväxttjänster i landskapet Nyland och ett förslag till lag om införande av dessa lagar. I lagen om regionutveckling och tillväxttjänster (/), som föreslås träda i kraft vid ingången av 2021, föreskrivs det om ordnandet av de tjänster som avses i 6 § 1 mom. 9 punkten i landskapslagen. Den pro-

position som gäller ordnandet av tillväxttjänster har samband med de lagförslag som gäller tjänsterna: regeringens proposition 93/2018 rd med förslag bl.a. till lag om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling och till lag om finansiering av regionutveckling och tillväxttjänster (nedan *finansieringslagen*) och regeringens proposition med förslag till lag om främjande av integration (RP 96/2018 rd).

Bestämmelser om de i 6 § 1 mom. 9 punkten i den föreslagna landskapslagen avsedda tjänster och de tillhörande myndighetsuppgifter som i fortsättningen ska skötas av landskapen finns för närvarande i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012), lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten (7/2014), lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt (8/2014), lagen om statsunderstöd för utvecklande av företagsverksamhet (9/2014) och lagen om främjande av integration (1386/2010). Avsikten är att dessa lagar ska upphävas när den lagstiftning som gäller landskaps- och tillväxttjänstreformen träder i kraft, vid ingången av 2021.

Det ska finnas både riksomfattande tillväxttjänster och tillväxttjänster på landskapsnivå. Alla tjänster ska enligt lagen om regionutveckling och tillväxttjänster ordnas som samordnade och ändamålsenliga helheter. Landskapet ansvarar för ordnandet av tillväxttjänster på landskapsnivå. Arbets- och näringsministeriet ansvarar i egenskap av anordnare för de tillväxttjänster som produceras på riksomfattande nivå. I lagen om regionutveckling och tillväxttjänster ska det inte föreskrivas om de riksomfattande tillväxttjänsterna, utan bara konstateras att bestämmelser om de riksomfattande aktörerna i fråga om tillväxttjänster och om de tjänster som de producerar utfärdas separat. Inga ändringar föreslås i den lagstiftning som gäller de tjänster som tillhandahålls av statens specialfinansieringsbolag, Innovationsfinansieringsverket Business Finland och Business Finland Oy samt Finlands Industriinvestering Ab och som i samband med landskaps- och tillväxttjänstreformen blir riksomfattande tillväxttjänster. Det är således arbets- och näringsministeriet som ska svara för ordnandet av tjänster, och tjänsterna ska produceras av statens specialfinansieringsbolag Finnvera Abp samt av Innovationsfinansieringsverket Business Finland, Business Finland Oy och Finlands Industriinvestering Ab.

Landskapet ska enligt 19 § 1 mom. i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster inom ramen för de tillgängliga anslagen inom sitt område tillhandahålla tillräckligt med sådana tillväxttjänster på landskapsnivå, som främjar möjligheterna för arbetslösa att få arbete. Med tillväxttjänster på landskapsnivå ska i enlighet med 16 § i den lagen avses offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling, vissa integrationsfrämjande tjänster, beviljande av lönesubvention samt sådana tjänster för att främja företagsverksamhet och företagande samt internationalisering som kallas företagstjänster samt tjänster som skapar förutsättningar för utveckling av innovationer.

Bestämmelser om service för rekrytering och kompetensutveckling ska finnas i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling. Bestämmelser om integrationsfrämjande tjänster i anslutning till tillväxttjänster ska finnas i lagen om främjande av integration. Bestämmelser om lönesubvention, startpeng och stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen ska finnas i lagen om finansiering av regionutveckling och tillväxttjänster. Det föreskrivs inte närmare om innehållet i andra företagstjänster på landskapsnivå, utan landskapet får självt besluta om ordnandet av dem och om deras innehåll.

Enligt 18 § i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster ska landskapets organiseringsansvar utöver vad som föreskrivs i 7 § i landskapslagen omfatta säkerställande av att tillväxttjänsterna finns tillgängliga så att kunden i fråga om så många tjänster som möjligt kan välja en producent för den tjänst som kunden behöver bland fler än ett alternativ. Landskapet ska också sörja för information om kundens rättigheter, skyldigheter och förmåner samt för väg-

ledning och rådgivning i anslutning till användningen av tjänster, samt rådgiva och stöda kunderna vid användningen av valfriheten i samband med tillväxttjänster.

Landskapet ska enligt 22 § i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster kunna producera tillväxttjänster på landskapsnivå självt eller i sin dottersammanslutning. Landskapet kan i stället för eller utöver egen produktion välja en eller andra tjänsteproducenter.

Vid ordnandet av tillväxttjänster ska det enligt 30 § i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster eftersträvas sådana mångformiga verksamhetsmodeller som främst möjliggör ett digitalt tjänsteutbud och användning av elektroniska tjänster. Bestämmelser om minimikrav på personkunders ärendehantering utfärdas separat.

Enligt 31 § 1 mom. i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster ordnar arbets- och näringsministeriet de datasystem och plattformar som stöder tillväxttjänster och som staten och landskapen använder gemensamt. Landskapet däremot utvecklar och förvaltar datasystem och plattformar som stöder tillväxttjänsterna inom landskapets område och datasystem och plattformar som stöder samarbetet mellan landskapet och kommunerna i regionen. Enligt 17 § i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster ska landskap och sådana dottersammanslutningar till landskap som inte bedriver verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden använda datasystem och plattformar som stöder av arbets- och näringsministeriet ordnade tillväxttjänster, om det inte är nödvändigt att anlita en annan tjänsteproducent i en bestämd verksamhet eller ett bestämt ärende eller en del därav av en grundad anledning som sammanhänger med ekonomiska, verksamhetsmässiga, tekniska eller motsvarande omständigheter. Denna bestämmelse är förknippad med ett bemyndigande att utfärda förordning enligt vilket närmare bestämmelser om statens och landskapens gemensamma datasystem och plattformar får utfärdas genom förordning av statsrådet. Landskapen och i behövlig omfattning landskapens dottersammanslutningar ska höras innan en förordning av statsrådet utfärdas.

Enligt 28 § i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster ska landskapet i ett avtal om tjänster och i förutsättningarna för tjänsteproduktionen fastställa bl.a. vad tjänsteproducenten ska göra för att föra in kunduppgifterna i riksomfattande datasystem och de datasystem inom landskapet som landskapet har fastställt, och att trots sekretessbestämmelserna lämna de uppgifter som landskapet förutsätter för kontroll av förutsättningarna för att tjänsterna produceras på behörigt sätt och för att genomföra tillsynen.

I 32 § i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster finns bestämmelser som gäller skapandet av datasystem. Enligt paragrafen är det arbets- och näringsministeriet som ordnar de datasystem som stöder riksomfattande tillväxttjänster så att de möjliggör och främjar ett gemensamt tjänsteutbud från alla riksomfattande aktörer och så att alla som ordnar och producerar riksomfattande tillväxttjänster kan stödja sig på samma datasystem. De datasystem som stöder riksomfattande tillväxttjänster och tillväxttjänster på landskapsnivå ska enligt paragrafen verkställas och förvaltas så att de möjliggör och främjar ett gemensamt tjänsteutbud tillsammans med dem som ordnar tillväxttjänster på landskapsnivå, och så att alla landskap i egenskap av tjänsteanordnare kan stödja sig på samma datasystem. Enligt bestämmelsen ska dessutom de datasystem som stöder tillväxttjänster på landskapsnivå verkställas och förvaltas så att alla landskap i egenskap av tjänsteanordnare stöder sig på samma datasystem.

Enligt 19 § 2 mom. i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster ska arbets- och näringsministeriet på riksomfattande nivå följa sysselsättningsutvecklingen och sysselsättningen samt tillgången till tjänster som främjar kompetensutveckling, och landskapet inom sitt eget område. Om sysselsättningsläget eller tillgången till tjänster i ett landskap avsevärt avviker från andra landskap eller är olika i olika delar av ett landskap, ska staten och landskapet i samband

med regionutvecklingsdiskussioner behandla behövliga åtgärder och de resurser som åtgärderna kräver. Beslut om genomförandet av de åtgärder om vilka det avtalats vid diskussionen ska fattas av landskapet.

I 34 § i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster föreskrivs det separat att den allmänna styrningen och strategiska utvecklingen av tillväxttjänster ankommer på arbets- och näringsministeriet. Ministeriet svarar för den riksomfattande politiken i fråga om tillväxttjänster, för beredningen av de riksomfattande målen och för beaktandet av dem vid styrningen av landskapens verksamhet.

Förslaget till lag om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling

Enligt 1 § i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling, som föreslås träda i kraft vid ingången av 2021, innehåller den lagen bestämmelser om sådan service som landskapet ska ordna som i 16 § 1 mom. i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster (/) avsedda tillväxttjänster för främjande av arbetsmarknadens funktionsduglighet genom åtgärder som syftar till att trygga tillgången på kunnig arbetskraft och erbjuda de arbetssökande möjligheter att få arbete (*offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling*).

I lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling avses med kund en fysisk person eller en juridisk person som begär att få eller får service som avses i den lagen. Med tjänsteproducent avses en sammanslutning, en stiftelse eller en enskild näringsidkare som producerar service enligt den lagen eller har som uppgift att sköta åtgärder som gäller kunders serviceprocesser.

Landskapet får enligt 3 § i förslaget till lag om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling överföra uppgifter som gäller kundens serviceprocess enligt 4 och 10–13 § samt produktionen av tjänster enligt 16–18 § på en tjänsteproducent. Således kan tjänsteproducenten bedöma den arbetssökandes servicebehov (11 §), anvisa kunden service (4 §), utarbeta en sysselsättningsplan tillsammans med den arbetssökande (12 §) och bedöma den arbetslöses behov av sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen (13 §). Tjänsteproducenten svarar också för lämnandet av information till arbetssökande (10 §), om den sköter åtgärder som gäller serviceprocessen. Landskapet får enligt 3 § i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling bevilja en tjänsteproducent rätten att anvisa enskilda kunder till arbetsprövning som avses i 24 § och rätten att ingå avtal om arbetsprövning som avses i 27 § i den lagen.

I 3 § i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling föreskrivs det också om tillämpningen av offentlighetslagen och arkivlagen när tjänsteproducenten sköter uppgifter som avses i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling. På tjänsteproducentens verksamhet tillämpas utöver dessa även de allmänna förvaltningslagarna direkt med stöd av bestämmelserna om tillämpningsområde i dessa lagar. I 3 § i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling föreskrivs det också om att straffrättsligt tjänsteansvar tillämpas på tjänsteproducentens anställda när dessa utför uppgifter enligt den lagen och görs det en hänvisning till skadeståndslagen (412/1974).

I 37 § i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling föreskrivs det om landskapets, tjänsteproducentens och arbetsgivarens rätt att få information. Landskapet har enligt 37 § 1 mom. i den lagen trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt av statliga myndigheter, landskapsmyndigheter och kommunala myndigheter, Folkpensionsanstalten, arbetslöshetskassorna, tjänsteproducenter och verkställare av arbetsprövning få de uppgifter som är nödvändiga för verkställandet av den lagen. Tjänsteproducenten har enligt 37 § 2 mom. i den

lagen trots sekretessbestämmelserna rätt att avgiftsfritt av landskapet och andra aktörer som avses i 1 mom. få de uppgifter om kunder som är nödvändiga för att producera tjänsten eller för att sköta en uppgift som överförs på tjänsteproducenten med stöd av den lagen. I 37 § 3 mom. föreskrivs det om arbetsgivarens rätt att trots sekretessbestämmelserna för att fullgöra den skyldighet att återanställa en uppsagd arbetstagare eller tjänsteinnehavare som anges i de lagar som gäller arbetsavtals- och tjänsteförhållanden avgiftsfritt av landskapet få uppgifter om huruvida en person som arbetsgivaren namngett är arbetssökande enligt 8 §. Enligt 37 § 4 mom. kan de uppgifter som avses i 1 och 2 mom. även lämnas ut i maskinläsbar form eller med hjälp av en teknisk anslutning.

I 38 § i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling föreskrivs det om rätten att få uppgifter om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen. Enligt den paragrafen har landskapets myndigheter, en i den lagen eller i 2 § 4 punkten i lagen om kundens valfrihet inom social och hälsovården (/) avsedd tjänsteproducent som deltar i sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen och Folkpensionsanstalten rätt att trots sekretessbestämmelserna avgiftsfritt av varandra få de uppgifter som är nödvändiga för att ordna sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen. Rätten att få information gäller även uppgifter om en arbetssökandes sociala situation och hälsotillstånd samt arbets- och funktionsförmåga som påverkar den arbetssökandes möjligheter att få arbete och som är nödvändiga för att erbjuda den arbetssökande tjänster.

I 39 § i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling föreskrivs det om publicering av uppgifter om jobbsökning och utlämnande av uppgifterna till en arbetsgivare. Enligt den paragrafen ska, när en jobbsökning inleds, de uppgifter om den arbetssökande som är nödvändiga med hänsyn till jobbsökningen och rekryteringen publiceras i tillväxttjänstens webbtjänst som stöder jobbsökningen och rekryteringen. Uppgifterna ska publiceras i en sådan form att den arbetssökande inte kan identifieras. För att andra uppgifter än de som avses ovan ska kunna publiceras och lämnas ut till en arbetsgivare krävs den arbetssökandes samtycke. Uppgifter om en arbetssökandes hälsotillstånd får lämnas ut till en arbetsgivare bara om den arbetssökande gett sitt uttryckliga samtycke.

Förslaget till lag om finansiering av regionutveckling och tillväxttjänster

Lagen om finansiering av regionutveckling och tillväxttjänster, som avses träda i kraft vid ingången av 2021, ska tillämpas när finansieringstjänster som avses i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster beviljas i Fastlandsfinland. Lagen tillämpas både på verksamhet som finansieras med nationella medel och på verksamhet som finansieras ur strukturfonderna. I lagen föreskrivs det om stöd som beviljas företag, stöd som beviljas för regionutveckling, lönesubvention, stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen och startpeng.

I 71 § i finansieringslagen föreskrivs det om rätten att få och lämna ut uppgifter. Enligt 1 mom. finns bestämmelser om rätten att få information av en annan myndighet och rätten att lämna ut information till en annan myndighet i 31 och 32 § i statsunderstödslagen. Enligt 2 mom. har landskapet, Nylands samkommun och arbets- och näringsministeriet rätt att få eller lämna ut information som avses i 1 mom. Enligt 3 mom. har arbetsgivaren dessutom, för att uppfylla de förutsättningar för beviljande av lönesubvention som anges i 4 kap., rätt få information om huruvida en person som arbetsgivaren namngett och vars anställningsförhållande upphört under de 12 månader som föregått ansökan om lönesubvention är registrerad arbetssökande. Uppgifter enligt 1 och 2 mom. får enligt 4 mom. tas emot och lämnas ut också elektroniskt.

RP 266/2018 rd

I 64 § i finansieringslagen föreskrivs det om rätten att få och lämna ut uppgifter i samband med strukturfondsprogrammet. I paragrafen föreskrivs det att utöver vad som i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) föreskrivs om utlämnande av sekretessbelagda uppgifter har den förvaltande myndigheten, den attesterande myndigheten och revisionsmyndigheten samt förmedlande organ trots bestämmelserna om sekretess rätt att avgiftsfritt av andra myndigheter eller av aktörer som sköter offentliga uppdrag få sådana uppgifter om sökanden och stödmottagaren och dennes ekonomiska ställning, affärs- eller yrkesverksamhet, finansiering som denne beviljats med offentliga medel och andra omständigheter som är betydelsefulla med avseende på stödet och som är nödvändiga för behandlingen av ett stödärende. Den förvaltande myndigheten, den attesterande myndigheten och revisionsmyndigheten samt förmedlande organ har trots bestämmelserna om sekretess rätt att till andra myndigheter, till aktörer som sköter offentliga uppdrag och till Europeiska unionens institutioner lämna ut uppgifter som behövs för fullgörande av en uppgift som föreskrivs i Europeiska unionens lagstiftning eller den nationella lagstiftningen. Uppgifterna får tas emot och lämnas ut också på elektronisk väg.

Förslaget till lag om främjande av integration

Avsikten är att lagen om främjande av integration ska träda i kraft vid ingången av 2021, precis som den övriga lagstiftning som gäller tillväxttjänster. Enligt 8 § i lagen om främjande av integration ska integrationsfrämjande tjänster ordnas som en del av tillväxttjänster och social- och hälso-tjänster som omfattas av landskapets organiseringsansvar, den kommunala basservice och det nationella utbildningssystemet samt i form av andra integrationsfrämjande tjänster. På produktionen av integrationsfrämjande tjänster och genomförandet av serviceprocessen som tillväxttjänster tillämpas bestämmelserna om produktion av tillväxttjänster och tjänsteproducentens skyldigheter i 4 kap. i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster (/) och bestämmelserna om överföring av uppgifter till tjänsteproducenter och tjänsteproducentens skyldigheter i 3 och 15 § i lagen om offentliga tjänster för rekrytering och kompetensutveckling (/). Enligt 48 § i lagen om främjande av integration ska landskapet och kommunen ansöka om sådan ersättning som avses i den lagen genom en till Myndigheten för tillväxttjänster riktad ansökan.

I 62 § i lagen om främjande av integration föreskrivs det om rätten att få uppgifter. Enligt 62 § 1 mom. ska arbets- och näringsministeriet, Statens tillstånds- och tillsynsmyndighet, landskapet, Myndigheten för tillväxttjänster, kommunala myndigheter, Folkpensionsanstalten och Befolkningsregistercentralen trots sekretessbestämmelserna ha rätt att av varandra, Migrationsverket, förläggningar och flyktingslussar, tjänsteproducenter och företrädare som förordnats för barn utan vårdnadshavare avgiftsfritt få den information som är nödvändig för att utföra uppgifterna enligt den lagen.

Enligt 62 § 2 mom. i den lagen har tjänsteproducenter trots sekretessbestämmelserna rätt att av landskapet och kommunala myndigheter och av andra tjänsteproducenter avgiftsfritt få den information som är nödvändig för ordnandet av de tjänster som avses i 2 kap. Enligt 3 mom. i den paragrafen ska en företrädare som förordnats för ett barn utan vårdnadshavare trots sekretessbestämmelserna ha rätt att av landskapet, kommunala myndigheter, Folkpensionsanstalten, Migrationsverket samt förläggningar och flyktingslussar avgiftsfritt få den information som är nödvändig för skötseln av de uppgifter som avses i 54 §.

Säkerhetsutredningslagen

Enligt 37 § 1 mom. i säkerhetsutredningslagen (726/2014) får vid en säkerhetsutredning av företag sådana uppgifter om företaget som avses i 6 § 1 mom. i lagen om kundinformationssystem

stemet för företagstjänster (240/2007) användas. I bestämmelsen hänvisas det till den gamla lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster, som upphävts genom lag 293/2017. De i momentet avsedda uppgifter som finns i 6 § 1 mom. i den gamla lagen är uppgifter av vilka framgår företagets namn, företags- och organisationsnummer samt andra identifieringsuppgifter och kontaktuppgifter, uppgifter om vem som är företagets ansvarspersoner, företagets verksamhetsområde, aktiekapital, bokslut eller andra sådana uppgifter i myndigheternas offentliga register som gäller företaget och allmänt beskriver dess verksamhet, sådana uppgifter om ett företag och dess ansvarspersoner som införts i kreditupplysningsregistret, konkurs- och företagssaneringsregistret samt utsökningsregistret.

I 57 § i säkerhetsutredningslagen föreskrivs det om myndigheternas rätt att få information. Enligt den paragrafen ska myndigheterna till de enligt säkerhetsutredningslagen behöriga myndigheterna lämna ut uppgifter som dessa kan använda när säkerhetsutredningar görs och därtill hörande kontroll genomförs, och de behöriga myndigheterna i syfte att göra en enskild säkerhetsutredning utbyta uppgifter som är tillgängliga enligt denna lag. Enligt 57 § i säkerhetsutredningslagen har den behöriga myndigheten för att göra säkerhetsutredningar av personer och säkerhetsutredningar av företag samt i samband med kontroll enligt 51 § i nämnda lag rätt att få information av den registeransvarige för kreditupplysningsregistret. Uppgifterna får också lämnas ut genom en teknisk förbindelse.

2.2 Den internationella utvecklingen samt lagstiftningen i EU

Europakonventionen

Enligt artikel 8 i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (FördrS 19/1990, nedan *Europakonventionen*) har var och en har rätt till skydd för sitt privat- och familjeliv, sitt hem och sin korrespondens. Myndigheterna får enligt artikeln inte ingripa i denna rättighet annat än med stöd av lag och om det i ett demokratiskt samhälle är nödvändigt med hänsyn till den nationella säkerheten, den allmänna säkerheten eller landets ekonomiska välbefinnande, till förebyggande av oordning eller brott, till skydd för hälsa eller moral eller till skydd för andra personers fri- och rättigheter. Artikel 8 i Europakonventionen har i Europadomstolens rättspraxis ansetts omfatta även skyddet för personuppgifter.

Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt

Artikel 16.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan *EUF-fördraget*) föreskriver att var och en har rätt till skydd av de personuppgifter som rör honom eller henne. Enligt artikel 16.2 ska Europaparlamentet och rådet i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet fastställa bestämmelser om skydd för enskilda personer när det gäller behandling av personuppgifter hos unionens institutioner, organ och byråer och i medlemsstaterna, när dessa utövar verksamhet som omfattas av unionsrättens tillämpningsområde, samt om den fria rörligheten för sådana uppgifter. Oberoende myndigheter ska kontrollera att dessa bestämmelser följs.

Europaparlamentet och rådet har med stöd av artikel 16 i EUF-fördraget antagit den allmänna dataskyddsförordningen (EU) 2016/679 och ett dataskyddsdirektiv som gäller polissamarbete och straffrättsligt samarbete (EU) 2016/680. Genom EU:s allmänna dataskyddsförordning upphävs det personuppgiftsdirektiv som antagits med stöd av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och som nationellt har genomförts genom personuppgiftslagen.

Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna

I artikel 7 i stadgan om de grundläggande rättigheterna (2016/C 202/02) tryggas rätten till privatliv och familjeliv och i artikel 8 skyddet av personuppgifter. Enligt artikel 8 i stadgan har var och en rätt till skydd av de personuppgifter som rör honom eller henne. Dessa uppgifter ska behandlas lagenligt för bestämda ändamål och på grundval av den berörda personens samtycke eller någon annan legitim och lagenlig grund. Var och en har rätt att få tillgång till insamlade uppgifter som rör honom eller henne och att få rättelse av dem. En oberoende myndighet ska kontrollera att dessa regler efterlevs.

Enligt artikel 52.1 i stadgan om de grundläggande rättigheterna ska varje begränsning i utövandet av de rättigheter och friheter som erkänns i stadgan vara föreskriven i lag och förenlig med det väsentliga innehållet i dessa rättigheter och friheter. Begränsningar får, med beaktande av proportionalitetsprincipen, endast göras om de är nödvändiga och faktiskt svarar mot mål av allmänt samhällsintresse som erkänns av unionen eller behovet av skydd för andra människors rättigheter och friheter.

EU:s dataskyddsförordning

Förordningens syfte och tillämpningsområde

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (*allmän dataskyddsförordning*) antogs i april 2016 och började tillämpas i maj 2018. Genom dataskyddsförordningen upphävdes Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG, som i Finland har genomförts genom personuppgiftslagen (523/1999).

Denna förordning skyddar fysiska personers grundläggande rättigheter och friheter, särskilt deras rätt till skydd av personuppgifter. Förordningen tillämpas inte på behandling av personuppgifter som sker i anslutning till sådan verksamhet som inte omfattas av tillämpningsområdet för unionens lagstiftning. Nedan beskrivs förordningens innehåll särskilt till den del den medger medlemsstaterna handlingsutrymme eller den ålägger medlemsstaterna en skyldighet att precisera bestämmelserna i förordningen.

Med personuppgifter avses i dataskyddsförordningen varje upplysning som avser en identifierad eller identifierbar fysisk person, alltså en registrerad (artikel 4.1). Med behandling av personuppgifter avses i dataskyddsförordningen en åtgärd eller kombination av åtgärder beträffande personuppgifter eller uppsättningar av personuppgifter, oberoende av om de utförs automatiserat eller ej, såsom insamling, registrering, organisering, strukturering, lagring, bearbetning eller ändring, framtagning, läsning, användning, utlämning genom överföring, spridning eller tillhandahållande på annat sätt, justering eller sammanförande, begränsning, radering eller förstöring (artikel 4.2).

Nationellt handlingsutrymme

Trots att dataskyddsförordningen är direkt tillämplig lagstiftning, ger den i vissa hänseenden medlemsstaterna direktivliknande nationellt handlingsutrymme. Med nationellt handlingsutrymme avses den prövning marginal som ges i dataskyddsförordningen och inom vilken lagstiftaren i en medlemsstat kan utfärda eller behålla gällande nationell rätt. Genom sådan nationell rätt kompletteras eller preciseras bestämmelserna i förordningen. Bestämmelserna utgör stommen för regelverket om behandlingen av personuppgifter. Sådan preciserande eller kompletterande nationell rätt ska sålunda alltid läsas tillsammans med den allmänna dataskyddsförordningen.

RP 266/2018 rd

Nationell rätt kan komplettera eller precisera den allmänna dataskyddsförordningen endast när det uttryckligen tillåts enligt den allmänna dataskyddsförordningen. I dataskyddsförordningen åläggs den nationella lagstiftaren faktiskt också en skyldighet att föreskriva om vissa frågor. Bestämmelserna om användningen av handlingsutrymmet i den allmänna dataskyddsförordningen kan delas in i bestämmelser om förpliktande, möjliggörande och tagande i beaktande.

Vid bedömningen av om nationell lagstiftning behövs, ska det beaktas att dataskyddsförordningen till sin art är mer detaljerad både än det personuppgiftsdirektiv som gällde före den och än den personuppgiftslag som utfärdades för genomförandet av direktivet. När det gäller användningen av handlingsutrymmet ger förordningen möjlighet till olika lagstiftningstekniska metoder. Enligt skäl 41 till förordningen behöver den nationella lagstiftningen inte vara på lagnivå, så länge som den är tydlig, precis och förutsägbar. Enligt skäl 45 krävs det inte en särskild lag för varje enskild behandling.

Principer för behandling av uppgifter

I artikel 5 i den allmänna dataskyddsförordningen föreskrivs det om principer för behandling av personuppgifter. Den personuppgiftsansvarige svarar för att principerna enligt artikel 5 följs och ska också kunna påvisa att så är fallet.

Med personuppgiftsansvarig avses i förordningen ett organ som ensamt eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen och medlen för behandlingen av personuppgifter. Om ändamålen och medlen för behandlingen bestäms av medlemsstaternas nationella rätt kan den personuppgiftsansvarige eller de särskilda kriterierna för hur denne ska utses föreskrivas i medlemsstaternas nationella rätt (artikel 4.7). Enligt dataombudsmannens byrå är kravet på att fastställa en personuppgiftsansvarig särskilt uttalat när grunden för behandlingen är ett allmänt intresse eller myndighetsutövning (Anvisning från dataombudsmannens byrå om lagstiftningsutlåtanden (på finska), 16.10.2017, version 1.0, s. 9).

Den i artikel 5 föreskrivna principen för ändamålsbegränsning innebär att personuppgifter ska samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål och inte senare behandlas på ett sätt som är oförenligt med dessa ändamål. En annan central princip är att de ska vara adekvata, relevanta och inte för omfattande i förhållande till de ändamål för vilka de behandlas.

Enligt korrekthetsprincipen ska de vara korrekta och om nödvändigt uppdaterade. Alla rimliga åtgärder måste vidtas för att säkerställa att personuppgifter som är felaktiga i förhållande till de ändamål för vilka de behandlas raderas eller rättas utan dröjsmål. Enligt principen för lagringsminimering får personuppgifter inte lagras i en form som möjliggör identifiering av den registrerade under en längre tid än vad som behövs med hänsyn till ändamålet med databehandlingen. Principen för integritet och konfidentialitet innebär att personuppgifter ska behandlas på ett sätt som säkerställer lämplig säkerhet för personuppgifterna, inbegripet skydd mot obehörig eller otillåten behandling och mot förlust, förstöring eller skada genom olycks-händelse, med användning av lämpliga tekniska eller organisatoriska åtgärder.

Grunder för behandling av uppgifter

I artikel 6 i dataskyddsförordningen föreskrivs det om villkor som ska vara uppfyllda för att behandlingen av personuppgifter ska vara laglig. Centrala villkor med tanke på behandlingen av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna är särskilt det i artikel 6.1 a avsedda villkoret om den registrerades samtycke, det i artikel 6.1 c avsedda villkoret om att behandlingen ska vara nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige samt det

RP 266/2018 rd

i artikel 6.1 e avsedda villkoret om att behandlingen ska vara nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning.

I artikel 7 finns bestämmelser om villkoren för samtycke. I skäl 43 avråds från samtycke, om den personuppgiftsansvarige är en offentlig myndighet. Enligt skälet bör samtycket inte utgöra giltig rättslig grund för behandling av personuppgifter i ett särskilt fall där det råder betydande ojämlikhet mellan den registrerade och den personuppgiftsansvarige. Detta gäller särskilt om den personuppgiftsansvarige är en offentlig myndighet och det därför är osannolikt att samtycket har lämnats frivilligt när det gäller alla förhållanden som denna särskilda situation omfattar. I själva förordningen finns ingen motsvarande bestämmelse.

Den arbetsgrupp som justitieministeriet tillsatt för att utreda behovet av nationella lagstiftningsåtgärder till följd av den allmänna dataskyddsförordningen har utgått från att myndigheternas behandling av personuppgifter i första hand bör grunda sig på artikel 6.1 c i dataskyddsförordningen, alltså på en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige. Detta innebär att myndighetens uppgift och befogenheter ska anges på ett sådant sätt i lagstiftningen att den rättsliga grunden för behandlingen av personuppgifter och ändamålet med behandlingen framgår av den med beaktande av verksamhetens syfte. (Slutbetänkande av TATTI-arbetsgruppen, justitieministeriet, Helsingfors 2018, s. 32, på finska.)

Enligt artikel 6.2 i dataskyddsförordningen får medlemsstaterna behålla eller införa mer specifika bestämmelser för att anpassa tillämpningen av bestämmelserna i denna förordning med hänsyn till behandling för att efterleva punkt 1 c och e genom att närmare fastställa specifika krav för uppgiftsbehandlingen och andra åtgärder för att säkerställa en laglig och rättvis behandling. Bestämmelsen möjliggör alltså kompletterande nationell lagstiftning.

Enligt artikel 6.3 i dataskyddsförordningen ska grunden för behandlingen av personuppgifter fastställas antingen i enlighet med unionsrätten eller med en medlemsstats nationella rätt som den personuppgiftsansvarige omfattas av, om behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige eller för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning. Syftet med behandlingen ska fastställas i lagstiftningen i fråga. Lagstiftningen kan innehålla särskilda bestämmelser för att anpassa tillämpningen av bestämmelserna i dataskyddsförordningen. Sådana särskilda bestämmelser kan gälla bl.a. de allmänna villkor som ska gälla för den personuppgiftsansvariges behandling, vilken typ av uppgifter som ska behandlas, vilka registrerade som berörs, de enheter till vilka personuppgifterna får lämnas ut och för vilka ändamål, ändamålsbegränsningar, lagringstid samt typer av behandling och förfaranden för behandling, inbegripet åtgärder för att tillförsäkra en laglig och rättvis behandling. Ett grundläggande krav för sådan lagstiftning är att den ska uppfylla ett mål av allmänt intresse och vara proportionell mot det legitima mål som eftersträvas. Denna punkt innehåller alltså både en skyldighet att i den nationella lagstiftningen föreskriva om grunden för och ändamålen med behandlingen och en möjlighet att föreskriva också om annat.

I artikel 9.1 dataskyddsförordningen förbjuds behandling av särskilda kategorier av personuppgifter. Sådana uppgifter är bl.a. uppgifter om hälsa samt ras eller etniskt ursprung. Undantag från behandlingsförbudet anges i artikel 9.2.

Enligt artikel 9.2 a i dataskyddsförordningen får särskilda kategorier av personuppgifter behandlas om den registrerade uttryckligen har lämnat sitt samtycke till behandlingen av dessa personuppgifter för ett eller flera specifika ändamål, utom då unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt föreskriver att förbudet i punkt 1 inte kan upphävas av den registrerade. Innehållet i skäl 43, som det redogörs för ovan, lär nog vara tillämplig också på behandlingen

av särskilda kategorier av personuppgifter, och behandlingen kan då inte grunda sig på samtycke, om den personuppgiftsansvarige är en myndighet.

Enligt artikel 9.2 b får särskilda kategorier av personuppgifter också behandlas bl.a. om behandlingen är nödvändig för att den personuppgiftsansvarige ska kunna fullgöra sina skyldigheter inom arbetsrätten och på områdena social trygghet och socialt skydd, i den omfattning detta är tillåtet enligt medlemsstaternas nationella rätt, där lämpliga skyddsåtgärder som säkerställer den registrerades grundläggande rättigheter och intressen fastställs. Det nationella handlingsutrymme som denna punkt ger har utnyttjats i 6 § 1 mom. 3 och 5 punkten i dataskyddslagen.

Enligt artikel 9.2 g är behandling också tillåten bl.a. om den är nödvändig av hänsyn till ett viktigt allmänt intresse, på grundval av medlemsstaternas nationella rätt, vilken ska stå i proportion till det eftersträvade syftet, vara förenligt med det väsentliga innehållet i rätten till dataskydd och innehålla bestämmelser om lämpliga och särskilda åtgärder för att säkerställa den registrerades grundläggande rättigheter och intressen. Det nationella handlingsutrymme som denna punkt ger har utnyttjats i 6 § 1 mom. 2 punkten i dataskyddslagen där det föreskrivs att artikel 9.1 i dataskyddsförordningen inte tillämpas på sådan behandling av uppgifter som regleras i lag eller som föranleds av en uppgift som direkt har ålagts den personuppgiftsansvarige i lag. Det nationella handlingsutrymme som denna punkt ger har också utnyttjats i 6 § 1 mom. 5 punkten i dataskyddslagen.

Enligt artikel 9.2 h i dataskyddsförordningen är behandling av särskilda kategorier av personuppgifter också tillåten bl.a. om behandlingen är nödvändig av skäl som hör samman med förebyggande hälso- och sjukvård, bedömningen av en arbetstagares arbetskapacitet, medicinska diagnoser, tillhandahållande av hälso- och sjukvård, behandling, social omsorg eller förvaltning av hälso- och sjukvårdstjänster och social omsorg och av deras system, på grundval av medlemsstaternas nationella rätt eller enligt avtal med yrkesverksamma på hälsoområdet och under förutsättning att de villkor och skyddsåtgärder som avses i punkt 3 är uppfyllda. Enligt 9.3 i förordningen får personuppgifter behandlas bl.a. om uppgifterna behandlas av eller under ansvar av en yrkesutövare som omfattas av tystnadsplikt enligt medlemsstaternas nationella rätt eller bestämmelser som fastställs av nationella behöriga organ eller av en annan person som också omfattas av tystnadsplikt enligt medlemsstaternas nationella rätt eller bestämmelser som fastställs av nationella behöriga organ. Det nationella handlingsutrymme som denna punkt ger har utnyttjats i 6 § 1 mom. 4 punkten i dataskyddslagen.

Enligt artikel 9.1 j i dataskyddsförordningen är behandling av särskilda kategorier av personuppgifter tillåten, om den är nödvändig för arkivändamål, vetenskapliga eller historiska forskningsändamål eller statistiska ändamål, på grundval av unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt, enligt särskilda kriterier. Det nationella handlingsutrymme som denna punkt ger har utnyttjats i 6 § 1 mom. 7 och 8 punkten i dataskyddslagen.

Den registrerades rättigheter

I kapitel III i dataskyddsförordningen föreskrivs det om den registrerades rättigheter. Artiklarna 12, 13, 15, 16, 18 och 19, som finns i det kapitlet, är tillämpliga på sådan behandling av personuppgifter som görs med stöd av artikel 6.1 c och e, om tillämpningen inte begränsas enligt artikel 23. I dataskyddsförordningens artikel 12 föreskrivs det om klar och tydlig information och kommunikation, i artikel 13 om information som ska tillhandahållas om personuppgifterna samlas in från den registrerade, i artikel 15 om den registrerades rätt till tillgång, i artikel 16 om rätt till rättelse, i artikel 18 om rätt till begränsning av behandling och i artikel 19 om

den personuppgiftsansvariges anmälningsskyldighet avseende rättelse eller radering av personuppgifter och begränsning av behandling.

Utöver nämnda rättigheter har den registrerade med stöd av artikel 21 i dataskyddsförordningen rätt att, av skäl som hänför sig till hans eller hennes specifika situation, när som helst göra invändningar mot behandling av personuppgifter avseende honom eller henne som grundar sig på artikel 6.1 e eller f, inbegripet profilering som grundar sig på dessa bestämmelser. Den personuppgiftsansvarige får inte längre behandla personuppgifterna såvida denne inte kan påvisa tvingande berättigade skäl för behandlingen som väger tyngre än den registrerades intressen, rättigheter och friheter.

I dataskyddsförordningens artikel 22.1 föreskrivs det om den registrerades rätt att inte bli föremål för ett beslut som enbart grundas på automatiserad behandling, inbegripet profilering, vilket har rättsliga följder för honom eller henne eller på liknande sätt i betydande grad påverkar honom eller henne. Undantag från denna huvudregel anges i artikel 22.2. Enligt artikel 22.2 b ska artikel 22.1 inte tillämpas om beslutet tillåts enligt unionsrätten eller en medlemsstats nationella rätt som den personuppgiftsansvarige omfattas av och som fastställer lämpliga åtgärder till skydd för den registrerades rättigheter, friheter och berättigade intressen. Punkten lämnar således nationellt handlingsutrymme. Artikel 22.2 c möjliggör automatiserat individuellt beslutsfattande också med stöd av den registrerades uttryckliga samtycke. Om det automatiserade beslutsfattandet grundar sig på den registrerades samtycke, ska den personuppgiftsansvarige enligt artikel 22.3 i förordningen säkerställa åtminstone den registrerades rätt till personlig kontakt med den personuppgiftsansvarige för att kunna uttrycka sin åsikt och bestrida beslutet.

Det automatiserade beslutsfattandet får enligt artikel 22.4 i dataskyddsförordningen inte grunda sig på de särskilda kategorier av personuppgifter som avses i artikel 9.1, såvida inte artikel 9.2 a eller g gäller och lämpliga åtgärder som ska skydda den registrerades berättigade intressen har vidtagits. Som det anges ovan har man i dataskyddslagen utnyttjat det nationella handlingsutrymme som artikel 9.2 g ger genom att föreskriva att sådan behandling är tillåten som regleras i lag eller som föranleds av en uppgift som direkt har ålagts den personuppgiftsansvarige i lag.

Genom artikel 23.1 i dataskyddsförordningen ges medlemsstaterna en möjlighet att i sin nationella rätt begränsa tillämpningsområdet för de skyldigheter och rättigheter som föreskrivs i artiklarna 12–22 och 34, samt artikel 5 i den mån dess bestämmelser motsvarar de rättigheter och skyldigheter som fastställs i artiklarna 12–22, om en sådan begränsning sker med respekt för andemeningen i de grundläggande rättigheterna och friheterna och utgör en nödvändig och proportionell åtgärd i ett demokratiskt samhälle i syfte att säkerställa t.ex. en medlemsstats viktiga mål av generellt allmänt intresse, särskilt ett av en medlemsstats viktiga ekonomiska eller finansiella intressen, däribland penning-, budget- eller skattefrågor, folkhälsa och social trygghet. I artikel 23.2 i förordningen föreskrivs det vad dessa lagstiftningsåtgärder ska innehålla bestämmelser om.

Personuppgiftsansvarig och personuppgiftsbiträde

I den allmänna dataskyddsförordningen avses med personuppgiftsansvarig en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller ett annat organ som ensamt eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen och medlen för behandlingen av personuppgifter. Om ändamålen och medlen för behandlingen bestäms av unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt kan den personuppgiftsansvarige eller de särskilda kriterierna för hur denne ska utses föreskrivas i unionsrätten eller i medlemsstaternas nationella rätt (artikel 4.7). Definitionen

gör det möjligt att föreskriva om den personuppgiftsansvarige i den nationella lagstiftningen. I förordningen avses med personuppgiftsbiträde en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning (artikel 4.8).

Enligt artikel 26 i dataskyddsförordningen kan de gemensamt personuppgiftsansvarigas ansvarsområden fastställas i en medlemsstats nationella rätt. Den nationella rätten ska på lämpligt sätt återspegla de gemensamt personuppgiftsansvarigas respektive roller och förhållanden gentemot registrerade. Den registrerade får utöva sina rättigheter enligt förordningen med avseende på och emot var och en av de personuppgiftsansvariga oberoende av de gemensamt personuppgiftsansvarigas ansvarsfördelning. Artikeln gör det möjligt att i den nationella lagstiftningen föreskriva om gemensamt personuppgiftsansvariga och om ansvarsområdena för de gemensamt personuppgiftsansvariga.

Enligt artikel 28.3 i förordningen ska när uppgifter behandlas av ett personuppgiftsbiträde hanteringen regleras genom ett avtal eller en annan rättsakt enligt unionsrätten eller enligt medlemsstaternas nationella rätt som är bindande för personuppgiftsbiträdet med avseende på den personuppgiftsansvarige och i vilken föremålet för behandlingen, behandlingens varaktighet, art och ändamål, typen av personuppgifter och kategorier av registrerade, samt den personuppgiftsansvariges skyldigheter och rättigheter anges. Medlemsstatens nationella rätt kan enligt dataombudsmannens byrå anses vara en sådan annan rättsakt. (Anvisning från dataombudsmannens byrå om lagstiftningsutlåtanden (på finska), 16.10.2017, version 1.0, s. 9.) Således kan det i medlemsstatens lagstiftning föreskrivas om dessa omständigheter. I den punkten föreskrivs det om personuppgiftsbitrådets skyldigheter, om vilka det ska föreskrivas separat i en sådan juridisk handling.

Enligt artikel 29 i förordningen får personuppgiftsbiträdet och personer som utför arbete under den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbitrådets överinseende och som får tillgång till personuppgifter endast behandla dessa på instruktion från den personuppgiftsansvarige, såvida han eller hon inte är skyldig att göra det enligt unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt. I artikel 32.4 i den allmänna dataskyddsförordningen finns det en bestämmelse om detta. Enligt bestämmelsen ska den personuppgiftsansvarige och personuppgiftsbiträdet vidta åtgärder för att säkerställa att varje fysisk person som utför arbete under den personuppgiftsansvariges eller personuppgiftsbitrådets överinseende, och som får tillgång till personuppgifter, endast behandla dessa på instruktion från den personuppgiftsansvarige, om inte unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt ålägger honom eller henne att göra det. Enligt dataombudsmannens byrå verkar det enligt artikel 29 i dataskyddsförordningen vara möjligt att i lagstiftningen skapa sådana separata skyldigheter eller behandlingsrättigheter som avviker från de instruktioner som den personuppgiftsansvarige gett (Anvisning från dataombudsmannens byrå om lagstiftningsutlåtanden (på finska), 16.10.2017, version 1.0, s. 10).

I artikel 35 i dataskyddsförordningen föreskrivs det om konsekvensbedömning avseende dataskydd. I artikel 35.3 föreskrivs det om fall där en konsekvensbedömning särskilt krävs och i artikel 35.7 om vad bedömningen åtminstone ska innehålla. Enligt artikel 35.10 behöver en konsekvensbedömning inte göras om behandlingen av personuppgifter har en rättslig grund som den personuppgiftsansvarige omfattas av eller där behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller för den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning och en konsekvensbedömning avseende dataskydd redan har genomförts i samband med antagandet av denna rättsliga grund. Vid beredningen av sådan lagstiftning ska tillsynsmyndigheten höras i enlighet med artikel 36.4.

Utlämnande av personuppgifter

Enligt dataskyddsförordningen är utlämning av personuppgifter en form av behandling av personuppgifter (artikel 4.2). Med mottagare avses i dataskyddsförordningen en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ till vilket personuppgifterna utlämnas, vare sig det är en tredje part eller inte. Offentliga myndigheter som kan komma att motta personuppgifter inom ramen för ett särskilt uppdrag i enlighet med unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt ska dock inte betraktas som mottagare. Offentliga myndigheters behandling av dessa uppgifter ska vara förenlig med tillämpliga bestämmelser för dataskydd beroende på behandlingens syfte (artikel 4.9).

Förutsättningarna för utlämnande av personuppgifter ska bedömas med hänsyn till principen för ändamålsbegränsning. Om ändamålet med behandlingen ändras till följd av att uppgifterna lämnas ut, krävs det enligt artikel 6.4 att utlämnandet grundar sig på den registrerades samtycke eller på unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt som utgör en nödvändig och proportionell åtgärd i ett demokratiskt samhälle för att skydda de mål som avses i artikel 23.1. Ett av de syften som avses i artikel 23.1 i förordningen är en medlemsstats viktiga mål av generellt allmänt intresse. Inom ramen för det nationella handlingsutrymmet kan man i enlighet med artikel 6.3 i den allmänna dataskyddsförordningen föreskriva om de parter och ändamål till vilka personuppgifter får lämnas ut.

2.3 Bedömning av nuläget

Tillväxttjänstereformen, som är en del av regionförvaltningsreformen, ändrar avsevärt det sätt på vilket offentlig arbetskrafts- och företagsservice och integrationsfrämjande åtgärder och tjänster ordnas och produceras. Det ansvar för att ordna arbetskraftsservice och näringstjänster och vissa företagstjänster som tidigare hört till statliga myndigheter överförs till självstyrande landskap. Tjänsteproduktionen öppnas i allt högre grad upp för privata aktörer.

Ovan redogörs det för förberedelserna av skötseln av de informationsförvaltningstjänster och den utbetalning som anknyter till denna helhet. Som ovan konstateras fastställde regeringen våren 2018 riktlinjen att beredningen av ordnandet av utvecklings- och förvaltningscentrets informationsförvaltningstjänster och skötseln av de utbetalningsrelaterade uppgifter som ännu var på hälft fortsätter så att utvecklings- och förvaltningscentret fortsätter sin verksamhet under ett nytt namn som ett ämbetsverk inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde och även i fortsättningen sköter utbetalningsuppgifter och de uppgifter som anknyter till informationsförvaltningstjänster när det gäller tillväxttjänster. Genomförandet av detta förutsätter att det stiftas en lag om den myndighet som tar över verksamheten och om myndighetens uppgifter.

Tillämpningen av dataskyddsförordningen inleddes i maj 2018 och den nationella allmänna lag som kompletterar den, dataskyddslagen, har överlämnats. En del av de tidigare lagstiftningsbehov som gäller behandling av personuppgifter har fallit bort i och med att dataskyddsförordningen eller den tillsammans med dataskyddslagen kan tillämpas direkt. Däremot behöver de eventuella överlappningar som finns i dataskyddsförordningen och den nationella allmänna lagen utmönstras.

I artikel 6.3 i dataskyddsförordningen krävs det att det i en medlemsstats nationella rätt föreskrivs om syftet med behandlingen när den är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige. I lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling, lagen om främjande av integration och lagen om finansiering av regionutveckling och tillväxttjänster föreskrivs det om uppgifter vars skötsel kräver behandling av personuppgifter. Sålunda måste lagen innehålla bestämmelser om syftet med behandlingen av personuppgifter. Samma punkt möjliggör dessutom närmare nationella bestämmelser när det

RP 266/2018 rd

anses vara behövt. Nationellt handlingsutrymme ges även i andra artiklar i förordningen. Användningen av detta handlingsutrymme ska redogöras för när sådan nationell lagstiftning som gäller behandling av personuppgifter föreslås.

Dataskyddslagen eliminerar inte behovet av bestämmelser om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna. I slutbetänkandet av arbetsgruppen för genomförande av EU:s allmänna dataskyddsförordning konstateras det att reglering som kompletterar dataskyddsförordningen och den nationella allmänna dataskyddslagen kan behövas också när avsikten är att ordna behandlingen av personuppgifter inom ramen för en omfattande funktionell helhet (Justitieministeriets publikation 8/2018, s. 26, på finska).

Grundlagsutskottet har förutsatt att det även i fortsättningen föreskrivs om behandling av i författningsrättslig mening känsliga personuppgifter på ett sätt som harmonierar med grundlagsutskottets tidigare utlåtandep Praxis (GrUU 14/2018 rd, GrUU 15/2018 rd). Uppgifter om en enskild kund hos arbetsförvaltningen har i offentlighetslagen angetts som sekretessbelagda, vilket betyder att de omfattas av det skydd för privatlivet som tryggas i 10 § 1 mom. i grundlagen och att de ska skyddas mot offentlighet. Detta betyder att det åtminstone i fråga om behandlingen av uppgifter om en enskild kund hos arbetsförvaltningen måste föreskrivas i detalj.

Alla e-tjänster och plattformar under utveckling som hänför sig till tillväxttjänsterna kräver inte speciallagstiftning. Till exempel behandlingen av personuppgifter på serviceplattformen Arbetsmarknadstorget kan närmast ses bygga på samtycke av dess användare, dvs. på artikel 6.1 a i dataskyddsförordningen. När behandlingen av personuppgifter bygger på den registrerade samtycke, finns det inte skäl att i den nationella lagstiftningen utfärda bestämmelser om behandlingen. Dataskyddsförordningen ger inte heller möjlighet till noggrannare nationell lagstiftning.

De bestämmelser i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice som gäller arbets- och näringsbyråns nuvarande kundinformationssystem upphävs i samband med att landskaps- och tillväxttjänstreformen träder i kraft. Avsikten är att kundinformationssystemet ska ersättas med ett nytt kundinformationssystem för rekrytering och sysselsättning, som planeras och införs för närvarande. Det finns behov av bestämmelser om behandling av personuppgifter i det nya kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning, eftersom behandlingen av uppgifter bygger på en lagstadgad uppgift och de uppgifter som behandlas i systemet till stor del består av personuppgifter som på nationell nivå fastställts som känsliga. Det finns också behov av att föreskriva om behandling av andra kunduppgifter än personuppgifter, eftersom avsikten är att systemet också ska användas som ett verktyg för uppföljning, styrning och utveckling av hur tjänsterna ordnas och produceras. Detta förutsätter att aktörerna registrerar vissa uppgifter i systemet.

Bestämmelser om rätten att få och lämna ut uppgifter finns däremot i de substanslagar som gäller tillväxttjänsterna, alltså i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling, lagen om finansiering av regionutveckling och tillväxttjänster och lagen om främjande av integration. Det finns också bestämmelser om rätten att få och lämna ut uppgifter i lagarna om andra myndigheters uppgifter, som lagen om utkomstskydd för arbetslösa och förslaget till lag om Myndigheten för tillväxttjänster, som ingår i denna proposition. Det är således inte nödvändigt att för utförande av uppgifter enligt de lagarna föreskriva om rätten att få och lämna ut uppgifter i den föreslagna lagen om behandling av personuppgifter.

Kundinformationssystemet för företagstjänster och de bestämmelser som gäller det systemet omfattas inte av motsvarande ändringsbehov. Landskaps- och tillväxttjänstreformen orsakar inte ändringar för största delen av de aktörer som använder kundinformationssystemet för fö-

RP 266/2018 rd

retagstjänster och påverkar inte heller de uppgifter som behandlas i systemet. När det gäller kundinformationssystemet för företagstjänster är det närmast fråga om att bestämmelserna om det överförs till samma lag som bestämmelserna om kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning. Samtidigt behöver vissa lagtekniska korrigeringar göras i bestämmelserna. Det största behovet av ändringar i kundinformationssystemet för företagstjänster är behovet att föreskriva om skyldigheten att i systemet registrera sådana uppgifter som behövs för uppföljning, utveckling och styrning och om den tillhörande skyldigheten att lämna uppgifter.

Det faktum att arbets- och näringsbyråns nuvarande kundinformationssystem varit riksomfattande och centraliserat har gjort det möjligt att kunduppgifterna är aktuella och att kunden kan få betjäning och erbjudas arbete på olika håll i landet. Utvecklingen och förvaltningen av ett centraliserat kundinformationssystem har medfört besparingar och det har också på bästa möjliga sätt främjat dataskyddet. Det är viktigt att kundinformationssystemet även i fortsättningen är riksomfattande och att ansvaret för att utveckla det är centraliserat i syfte att hålla kunduppgifterna aktuella, upprätthålla servicenivån och säkerställa systemets datasäkerhet på bästa möjliga sätt. Ett gemensamt kundinformationssystem möjliggör också en centraliserad tillgång till de uppgifter som behövs till stöd för utvärdering, uppföljning, utveckling och styrning av tjänster. Riktlinjer för skötseln av informationsförvaltningstjänster när det gäller tillväxttjänster vid Myndigheten för tillväxttjänster ger möjlighet till att även i fortsättningen se till att ansvaret för gemensamma kundinformationssystem för tillväxttjänster är koncentrerat.

I landskapslagen föreskrivs det om uppföljning av landskapens tjänsteproduktion samt produktion av information för det syftet. Landskapet ska i fråga om de uppgifter det har enligt lag producera information om verksamheten, ekonomin och tjänsteproduktionens kvalitet separat för olika verksamhetsområden, alltså också för tillväxttjänsternas verksamhetsområde, för användning i uppföljningen, styrningen och övervakningen av verksamheten. Regleringen fyller inte till alla delar behoven när det gäller bedömningen, uppföljningen, utvecklingen och styrningen av tillväxttjänsterna. Därför behöver det i den föreslagna lagen tas in bestämmelser om lämnande av uppgifter som behövs för de ändamål som nämns.

Den lagstiftning som gäller informationshantering inom den offentliga förvaltningen revideras. En allmän lag om informationshantering inom den offentliga förvaltningen möjliggör att sådana bestämmelser som gäller informationshantering, t.ex. omnämmanden om utlämnande av information genom teknisk anslutning, kan gallras ur speciallagar.

Avsikten är att det till lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen ska fogas bestämmelser om sådana skyldigheter för informationshanteringsenheten som främjar dataskyddet. Utöver myndigheterna, t.ex. Myndigheten för tillväxttjänster och landskapen, är även sådana privata aktörer som offentlighetslagen tillämpas på informationshanteringsenheter, till exempel de tjänsteproducenter som enligt lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling ansvarar för serviceprocessen. Sålunda gäller den allmänna lagens bestämmelser om de skyldigheter som stöder dataskyddet också centrala instanser i behandlingen av kunduppgifter när det gäller tillväxttjänster. Dessa skyldigheter, liksom dataskyddslagens bestämmelser om tystnadsplikt, dess sanktionering och bestämmelserna om tilläggsförut-sättningarna för behandlingen av särskilda kategorier av personuppgifter kan anses vara sådana skyddsåtgärder som avses i dataskyddsförordningen. Detta minskar behovet av att i speciallagstiftningen utfärda bestämmelser om motsvarande skyddsåtgärder, t.ex. i den föreslagna lagen om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna.

Under de senaste åren har det stiftats lagstiftning som gäller den offentliga förvaltningens elektroniska tjänster, senast lagen om tillhandahållande av digitala tjänster, i vilken det fast-

ställs villkor för systemen för de offentliga tjänsterna. Villkoren ska även beaktas vid skapandet av kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

3.1 Målsättning

Myndigheten för tillväxttjänster

Inrättandet av Myndigheten för tillväxttjänster syftar till att i hela landet trygga kundernas tillgång till statens och landskapens gemensamma e-tjänster och att centraliserat och på ett i ekonomiskt hänseende effektivt sätt producera de tjänster som stöder landskapens och statens aktörer samt tjänsterna för slutkunderna. Myndigheten för tillväxttjänster är delvis en myndighet av servicecentertyp, men den ska ha i lagen om främjande av integration avsedda uppgifter som är typiska för förvaltningsverk.

Syftet med lagen om Myndigheten för tillväxttjänster är att organisera myndighetens verksamhet med hänsyn till de behov som de statliga aktörerna, landskapen, tjänsteproducenterna och slutkunderna har. Myndigheten för tillväxttjänster är ett statligt ämbetsverk inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde, men landskapen kommer att ha en stark roll i dess direktion och representation. För att i myndighetens verksamhet kunna beakta de behov som användarna av myndighetens tjänster, de som ordnar tillväxttjänster på riks- och landskapsnivå samt slutkunderna har ska Myndigheten för tillväxttjänster också ha en kunddelegation.

Genom de informationssystem och plattformar som används gemensamt av staten och landskapen främjas likabehandling av landskapens kunder. De riksomfattande och digitala tjänster som står till kundens förfogande är desamma i hela landet. Gemensamma system- och plattformstjänster tryggar också verktygen för informationsledning. När det gäller tillväxttjänster ska Myndigheten för tillväxttjänster också ha hand om produktionen av information för de behov som staten och landskapen har i fråga om styrning, uppföljning och analys av tillväxtpolitiken. Med hjälp av de tjänster som Myndigheten för tillväxttjänster producerar och förvaltar är det möjligt att skapa sig en helhetsbild av genomförandet och konsekvenserna av statens och landskapens tillväxtpolitik.

De digitala och elektroniska tjänster samt datasystem och plattformar som Myndigheten för tillväxttjänster producerar och förvaltar ska stöda landskapet i dess uppgift att samordna dess kunders tjänstehelheter och när det gäller att integrera vägen till service för slutkunden. I sista hand ska de stöda produktionen av en smidig och oavbruten kunderfarenhet. Gemensamma digitala och elektroniska tjänster samt datasystem och plattformar ger producenterna av respektive tjänstehelhet till behövliga delar tillgång till kunduppgifter. I modellen med flera producenter kan de av kundens tillväxttjänster som hör till samma helhet bestå av landskapets och flera privata tjänsteproducenters tjänster. De gemensamma systemen och plattformarna samt de digitala och elektroniska tjänsterna är även ett verktyg för integration av tjänster på riks- och landskapsnivå.

Skötseln av de uppgifter inom användarstödet för de system och plattformar som överförs från arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter till Myndigheten för tillväxttjänster utgör en produktiv helhet tillsammans med produktionen och användningen av Myndigheten för tillväxttjänsters informationsförvaltningstjänster. Myndigheten ska ha direkt kontakt med slutanvändarna av myndighetens informationsförvaltningstjänster, med andra myndigheter, med tjänsteproducenter samt med slutanvändarna av tjänsterna.

RP 266/2018 rd

När det gäller skötseln av de uppgifter som anknyter till utbetalning av ersättning och som avses i förslaget till lag om främjande av integration, är målet att en instans som inte är en förmanstagare i ärendet och som kan ges sådana uppgifter som innebär utövande av offentlig makt ska ansvara för utbetalningsuppgifterna. Landskapen kan inte betala ut ersättning till sig själva.

För att trygga störningsfria utbetalningar ska Myndigheten för tillväxttjänster under en övergångsperiod på ett år ha hand om utbetalningen av vissa stöd och understöd som beviljats av landskapen inklusive om återkrav. Under övergångsperioden kan landskapen ordna att utbetalningarna sköts centraliserat eller förbereda sig på att sköta utbetalningarna med hjälp av egna resurser.

Behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna

Syftet med lagförslaget är att säkerställa en rättslig grund för de kundinformationssystem som används vid ordnandet och produktionen av tillväxttjänster. Ett syfte är att samla bestämmelserna om behandlingen av kunduppgifter inom tillväxttjänster i samma lag och att även på detta sätt markera att tillväxttjänsterna bildar en helhet som syftar till samma mål: att främja ekonomisk tillväxt, sysselsättning och företagets verksamhetsförutsättningar.

Ett syfte är också att modernisera och tydliggöra bestämmelserna om behandlingen av kunduppgifter med beaktande av den allmänna lagstiftningen om behandling av personuppgifter och informationshantering. Att den allmänna lagstiftningen, liksom också den nationella lagstiftning som gäller e-tjänster, har reformerats beaktas också vid den pågående beredningen av det nya kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning.

Ett syfte med propositionen är att främja tjänsternas effektivitet, tillgången till tjänster och tjänsternas smidighet. Med tanke på dessa syften är det viktigt att det för de riksomfattande tillväxttjänsterna och för tillväxttjänsterna på landskapsnivå finns ett centralt riksomfattande system, som används av alla som anordnar och producerar tillväxttjänster.

Centraliserade system bidrar till att kunduppgifter vid behov är nationellt tillgängliga och hålls uppdaterade. E-tjänster och, i synnerhet med tanke på den offentliga servicen för rekrytering och kompetensutveckling, elektronisk hantering av serviceprocessen spelar en viktig roll redan för närvarande i den offentliga arbetskrafts- och företagsservicen, och e-service är det vanligaste sättet att stå i kontakt med arbets- och näringsmyndigheten. Det är viktigt att samma möjlighet kvarstår även i framtiden och att möjligheterna till och sätten att använda e-tjänster är desamma överallt i Finland. På detta sätt kan man säkerställa tillgången till tjänster och kundernas likabehandling samtidigt som man möjliggör en centraliserad rådgivningstjänst, som är en effektiv serviceform. Ett gemensamt kundinformationssystem är också tydligt och enkelt för kunderna, eftersom tjänstevyn är densamma överallt och uppgifterna behöver lämnas endast en gång, varefter den som har rätt att ta fram uppgifterna hittar dem i systemet.

Ett syfte med propositionen är också att främja en informationssäker behandling av kunduppgifter vid ordnande och produktion av tillväxttjänster. Även med tanke på detta syfte är det viktigt att de personuppgifter som gäller tjänster och stöd endast behandlas i ett kundinformationssystem. Utvecklandet och förvaltandet av ett enda kundinformationssystem är också avsevärt billigare än av flera separata system med samma syfte.

Ett syfte med propositionen är också att möjliggöra en tillförlitlig uppföljning av tillväxttjänsternas genomslagskraft. Informationen om genomslagskraft är viktig när det gäller bedöm-

ningen, uppföljningen, styrningen och utvecklingen av tjänsterna. Arbets- och näringsministeriet ska enligt lagen om regionutveckling och tillväxttjänster vara skyldigt att på riksomfattande nivå följa sysselsättningsutvecklingen och sysselsättningen samt tillgången till tjänster som främjar kompetensutveckling. Dessutom ankommer den allmänna styrningen och strategiska utvecklingen av tillväxttjänster på arbets- och näringsministeriet. Ett syfte med propositionen är också att möjliggöra tillgången till de uppgifter som krävs för bedömningen, uppföljningen, utvecklingen och styrningen.

3.2 Alternativ

Myndigheten för tillväxttjänster

Riktlinjerna för organisering av skötseln av datasystems- och plattformrelaterade uppgifter när det gäller tillväxttjänster har utarbetats genom att jämföra tre alternativa sätt för organiseringen. För att organisera datasystemsarbetet när det gäller tillväxttjänsterna har organisering av det arbetet 1) inom ramen för Vimana Oy, som styrs av finansministeriet, 2) i form av ett dotterbolag, s.k. KasvuDigi Oy, till Vimana Oy och 3) i form av ett ämbetsverk eller aktiebolag inom arbets- och näringsministeriets förvaltning diskuterats.

Vimana Oy är ett specialuppgiftsbolag, som bildades i juni 2017 som ett sådant servicecenter för informations- och kommunikationstekniska tjänster som avses i 122 § i förslaget till landskapslag. För närvarande äger staten Vimana Oy till 100 procent, men tanken är att landskapen ska äga 90 procent av det. Vimana Oy är inte verksamt på marknaden. Enligt in-house-principen producerar det tjänster för sina ägare, dvs. landskapen och staten (ämbetsverk och institutioner).

Enligt bestämmelsen om omvänd upphandling med anknuten enhet i upphandlingslagens 15 § kan ett servicecenter utan konkurrensutsättning göra upphandling hos en upphandlande enhet med bestämmande inflytande över det eller hos en annan anknuten enhet som samma upphandlande enhet utövar bestämmande inflytande över. I enlighet med detta kan servicecentret göra upphandlingar hos landskapen och staten utan konkurrensutsättning. Det kan också finnas andra anknutna enheter, t.ex. IKT-bolag, som landskapen utövar bestämmande inflytande över. Mellan ett servicecenter och en enhet som är anknuten till landskapet kan det finnas ett in-house sisters-arrangemang, om den anknutna enheten är en upphandlande enhet och den omfattas av landskapets bestämmande inflytande. En omvänd ställning med anknuten enhet är också möjlig när det gäller en anknuten enhet som fungerar som upphandlande enhet och som omfattas av statens bestämmande inflytande (t.ex. Valtori). Förekomsten av omvänt förhållande med anknuten enhet ska bedömas från fall till fall.

En av Vimana Oy:s centrala uppgifter är att utveckla och ordna för sina kunder sådana IKT-infratjänster som främjar digitaliseringen och datasystemens kompatibilitet, branschberoende systemtjänster eller särskilt avtalade branschspecifika systemtjänster samt experttjänster inom IKT. Bolaget ska svara för genomförandet av projekt och anskaffningar när det gäller grundläggande informationsteknik och gemensamma datasystemtjänster samt för den utveckling som stöder dem. Bolaget ska för landskapen konkurrensutsätta sådana lösningar som ingår i datasystemens och den grundläggande informationsteknikens gemensamma områden. Vimana Oy har hand om samlade, gemensamma och nationella lösningar och tjänster, medan landskapen svarar för och har hand om de lokala och regionala lösningarna.

Vimana Oy:s aktiebolagsform, den eftersträfvade ägarbasen med landskapsmajoritet och styrningen av bolaget av finansministeriet är faktum som inte möjliggör att samma aktör har hand om systemtjänsterna för de centrala statliga ämbetsverken inom arbets- och näringsministeri-

ets förvaltningsområde och för andra aktörer som statens specialfinansieringsbolag eller Business Finland Oy.

Datasystemen och plattformarna för tillväxttjänster är system som är mycket beroende av arbets- och näringsförvaltningen och som styr genomförandet av arbets- och näringspolitiken. Den information som fås genom systemen är livsviktig för planeringen av arbets- och näringspolitiken och för beslutsfattandet inom den.

I statsförvaltningen och i den framtida landskapsförvaltningen behåller ministerierna inom sina egna ansvarsområden den informationsförvaltning som har nära koppling till deras politikområde och ansvarsområde, utvecklingen av och användarstödet för informationsförvaltningen. De datasystem, plattformar och elektroniska och digitala tjänster som den föreslagna myndigheten för tillväxttjänster förvaltar kan jämföras med datasystemen inom landsbygdsnäringsförvaltningen, vilka under ledning av jord- och skogsbruksministeriet förvaltas av ämbetsverken inom jord- och skogsbruksministeriets förvaltningsområde även efter det att landskapsreformen har trätt i kraft. Trafikledsverket, som det föreslås att ska inrättas inom kommunikationsministeriets förvaltningsområde, kommer att främja digitaliseringen och automationen av trafiktjänsterna och trafiksystemet. Verket ska dessutom svara bland annat för data-lager som gäller trafikleder, sörja för verksamhetsfältets statistikföring samt svara för samarbetet och avtalsregleringen i fråga om trafik- och trafikledsdata tillsammans med landskapen. (Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om inrättande av Transport- och kommunikationsverket, ändring av lagen om Trafikverket och till vissa lagar som har samband med dem RP 61/2018 rd.)

Även inom de övriga förvaltningsområdena, t.ex. jord- och skogsbruksministeriets, miljöministeriets och kommunikationsministeriets förvaltningsområden, håller respektive förvaltningsområde styrningen av utvecklingen och produktionen av branschspecifika informationsförvaltningstjänster i ett stadigt grepp. Att separera utvecklingen och förvaltningen av systemen med väsentlig koppling till arbets- och näringspolitikens innehåll från arbets- och näringsministeriets styrning skulle varken vara ändamålsenligt eller enligt den allmänna riktlinjen. Även med hänsyn till de uppgifter när det gäller datasäkerheten för system som den personuppgiftsansvarige har enligt denna propositions förslag till lag om behandling av kunduppgifter samt i fråga om uppfyllandet av den personuppgiftsansvariges ansvar är det motiverat att ett ämbetsverk och inte ett aktiebolag sköter uppgifterna i fråga.

De informationsförvaltningstjänster som en statlig myndighet sköter, användarstödet, rådgivningen om statens tjänster, utbetalningarna och skötseln av de andra statliga uppgifter som eventuellt i framtiden flyttas bort från arbets- och näringsministeriet kan som en lämplig helhet skötas av samma aktör. De rättsliga frågor som hänger ihop med skötseln av denna typ av uppgifter, som utövande av offentlig makt, betydande offentlig makt eller produktion av tjänster för statens ämbetsverk, utgör inget hinder för att sköta de tjänster som behövs för att ordna och producera tillväxttjänster eller för att sköta de ministerieuppgifter som eventuellt senare överförs till Myndigheten för tillväxttjänster. En aktör i aktiebolagsform inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde skulle till exempel inte kunna betala ut de statliga ersättningar som avses i lagen om främjande av integration till kommunerna och landskapen.

Att de datasystemtjänster som stöder tillväxttjänsterna ordnas i form av ett dotterbolag till Vimana Oy, dvs. KasvuDigi Oy, har tagits upp som ett alternativt sätt i beredningen. I fråga om KasvuDigi Oy föreligger dock alldeles samma utmaningar som om uppgifterna sköttes direkt av Vimana Oy. Ett dotterbolag till Vimana Oy ligger lika mycket utanför styrningen inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde, arbets- och näringsministeriets styrning och genomförandet av arbets- och näringsministeriets politik som Vimana Oy. Aktiebolags-

formen skulle försvåra och hindra att skötseln av vissa av den offentliga maktens uppgifter ges till en aktör av detta slag. Särskilt förvaltningsbesluten om utbetalning av de stöd och ersättningar som landskapen beviljar inklusive besluten om avbrytande av utbetalning och om återkrav kan på grund av konstitutionella skäl inte fattas av en aktör i aktiebolagsform. Att sådan ersättning från staten till landskapen och kommunerna som avses i lagen om främjande av integration betalas ut av ett bolag som styrs av ett annat förvaltningsområde och som till största delen ägs av landskapen är inte möjligt. Även med hänsyn till de uppgifter när det gäller data-säkerheten för system som den personuppgiftsansvarige har enligt förslaget till lag om behandling av kunduppgifter samt i fråga om uppfyllandet av den personuppgiftsansvariges ansvar är det motiverat att ett ämbetsverk och inte ett aktiebolag sköter uppgifterna i fråga.

Behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna

När det gäller förslaget om behandlingen av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna, så har vid beredningen olika alternativ i fråga om personuppgiftsansvariga för kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning och i fråga om arbetsfördelningen mellan de personuppgiftsansvariga bedömts. När det gäller bestämmelser om arbetsfördelningen, har det konstaterats att arbetsfördelningen inte påverkar den registrerades möjligheter att till vilken av de personuppgiftsansvariga som helst rikta begäranden som gäller tillgodoseende av hens rättigheter.

Det har konstaterats att landskapen är en central personuppgiftsansvarig, eftersom landskapen i enlighet med förslaget till landskapslag ska ansvara för huvuddelen av de uppgifter för vilka kundinformationssystemet finns. Det har också konstaterats att det faller sig naturligt att landskapen är den instans som ansvarar för tillgodoseendet av den registrerades rättigheter, eftersom landskapet och dess tjänsteproducenter kommer att vara aktiva i kundgränssnittet och de sålunda kommer att ha de bästa möjligheterna att bedöma till exempel den registrerades begäran om omprövning av uppgifter. Såsom konstaterat kan detta dock inte begränsa den registrerades möjligheter att rikta en begäran till vilken av de personuppgiftsansvariga som helst.

Eftersom det kommer att finnas 18 landskap, har man vid beredningen också bedömt behovet av att föreskriva om landskapens inbördes arbetsfördelning. Dataskyddsförordningens bestämmelser om den registrerades möjligheter att rikta krav till vilken av de personuppgiftsansvariga som helst har beaktats vid denna bedömning. När det gäller arbetsfördelningen mellan landskapen i praktiken har man dock ansett att det finns behov av att föreskriva om den arbetsfördelning som bygger på kundrelationen. Det landskap hos vilken kunden är registrerad är den bästa instansen att bedöma till exempel kundens begäran om omprövning av uppgifterna om kunden.

Även tjänsteproducenternas roll har bedömts i samband med beredningen. Med stöd av förslaget till lag om regionutveckling och tillväxttjänster och förslaget till lag om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling kommer tjänsteproducenterna att vara centrala behandlare av kunduppgifter. Vid beredningen bedömdes det om den föreslagna rollen för tjänsteproducenterna är sådan att de måste vara personuppgiftsansvariga eller personuppgiftsbiträden. Möjligheten för tjänsteproducenter att behandla kunduppgifter ska alltid bygga på ett bindande arrangemang med landskapet. Utan landskapets bistånd har tjänsteproducenten inga möjligheter att behandla kunduppgifter. Landskapet ska besluta vilka helheter som ska upphandlas. Enligt förslaget till lag om tillväxttjänster och förslaget till landskapslag ska landskapet ha ansvaret för ordnandet av tjänster. Vid beredningen ansågs dessa omständigheter förorda att tjänsteproducenternas roll vid behandlingen av personuppgifter ska vara den roll som personuppgiftsbiträdet enligt dataskyddsförordningen har.

Vid beredningen bedömdes Vimana Oy:s, KasvuDigi Oy:s och Myndigheten för tillväxttjänsters lämplighet när det gäller de uppgifter som den personuppgiftsansvariga har i fråga om datasäkerheten för det centraliserade informationssystemet. Eftersom de uppgifter som behandlas i kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning inkluderar sådana uppgifter som i dataskyddsförordningen fastställs som särskilda kategorier av personuppgifter och personuppgifter som enligt den nationella rätten omfattas av tystnadsplikt och eftersom de uppgifter som behandlas i systemet gäller ett betydande antal registrerade, är de krav som ställs på den personuppgiftsansvariga och de risker som hänger samman med behandlingen av uppgifter betydande. Vid beredningen ansågs detta kraftigt förorda att de berörda uppgifterna för personuppgiftsansvariga ska anvisas en myndighet. För närvarande är informationssystemen en väsentlig del av den offentliga arbetskraftsservicen och deras betydelse kommer antagligen att öka i framtiden när e-tjänsterna utvecklas och blir vanligare. Med hänsyn till detta har det även ansetts att styrförhållandets direktitet förordar att de av den personuppgiftsansvariges uppgifter som anknyter till informationssystemets datasäkerhet ges till en myndighet.

3.3 De viktigaste förslagen

Myndigheten för tillväxttjänster

I denna proposition föreslås det att närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter ska fortsätta producera för statliga aktörer och i fortsättningen också för landskapen och dessas tjänsteproducenter samt för andra intressentgrupper och för slutkunder arbets- och näringsministeriets branschspecifika informationsförvaltningstjänster. De verksamheter som producerar dessa informationsförvaltningstjänster ska fortsätta vid utvecklings- och förvaltningscentret, men centrets namn ändras till Myndigheten för tillväxttjänster när landskapsreformen genomförs och utvecklings- och förvaltningscentrets övriga uppgifter och den personal som sköter dem överförs till landskapen, de servicecenter som avses i landskapslagen, statens tillstånds- och tillsynsmyndighet eller någon annanstans.

Myndigheten ska producera och upphandla de av arbets- och näringsministeriet ordnade data-system och plattformar som staten och landskapen använder gemensamt och som avses i 31 § 1 mom. i lagen om regionutveckling samt de till tillväxttjänsterna anknutna digitala och elektroniska tjänsterna inklusive stödtjänsterna för användningen av dessa tjänster. Ordandet, utvecklingen och produktionen av branschspecifika tjänster, system och plattformar är ett centralt arbets- och näringspolitiskt verktyg när en riksomfattande helhetsbild utformas och förutsättningarna för genomförandet skapas.

I praktiken organiseras myndighetens verksamhet på nytt. Eftersom myndigheten inte längre endast ger service till statliga aktörer, ska en direktion med uppgift att styra och övervaka den inrättas. I direktionen kommer de statliga aktörerna att ha endast två företrädare. Den samkommun som ordnar tillväxttjänster i Nyland kommer att ha en företrädare i direktionen. Landskapen kommer att ha en klar majoritet (7–10 företrädare) i direktionen, som i enlighet med 6 § i förslaget till lag om Myndigheten för tillväxttjänster ska ha beslutandemakt i ärenden som gäller myndighetens mål och riktlinjer, ekonomi och ordnande av verksamheten. Myndighetens överdirektör är direktionens föredragande.

I 7 mom. i förslaget till lag om Myndigheten för tillväxttjänster föreskrivs det om myndighetens kunddelegation, som har till uppgift att säkerställa att de behov som staten, landskapen och den samkommunen som ordnar tillväxttjänster i Nyland har beaktas vid skötseln av myndighetens uppgifter. Kunddelegationen ska fortlöpande informera myndigheten och dess ledning om kundperspektivet och de behov som kundgrupperna har. Till följd av myndighetens

tudelade karaktär, å ena sidan producent av stödtjänster och å andra sidan rollen som grundläggande ämbetsverk som sköter förvaltningsuppgifter, kommer det att ingå olika slags aktörer i kunddelegationen, t.ex. myndighetsanvändare, tjänsteproducenter och företrädare för slutanvändarna.

Användarstödet för digitala och elektroniska tjänster ska likaså ordnas centraliserat genom att till Myndigheten för tillväxttjänster överföra skötseln av de uppgifter som berör användarstödet för de elektroniska och digitala tjänsterna och som för närvarande sköts av arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter, som är en fristående enhet vid Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Savolax. Sålunda kommer de gemensamma riksomfattande informationssystem och e-tjänster som de statliga aktörerna, landskapen och slutanvändarna använder att ha en centraliserad och riksomfattande tjänst som ger tekniskt användarstöd. Användarstödet erbjuder inte rådgivning i substansfrågor om tillväxttjänster på landskapsnivå (de tillväxttjänster som ordnas av landskapen), utan styr vid behov sina kunder till landskapet. Användarstödet är inte landskapens centraliserade kundservicecenter.

På rättslig grund och även med stöd av avtal mellan förvaltningsområdena kan Myndigheten för tillväxttjänster erbjuda centraliserad rådgivning på riksnivå när det gäller riksomfattande tillväxttjänster (inom de statliga aktörernas tjänster) och även i dessa tjänsters materiella frågor. Likaså kan myndigheten erbjuda slutanvändare, myndigheter, tjänsteproducenter och andra berörda grupper användarstöd i fråga om de statliga elektroniska och digitala tjänsterna.

Myndigheten ska ha till uppgift att sköta utvecklings- och förvaltningscentrets uppgift att betala ut de ersättningar till landskapen och kommunerna som avses i 42–49 § i lagen om främjande av integration (/). Det ska också vara möjligt att någon annanstans i lag föreskriva vilka uppgifter myndigheten ska sköta. Bestämmelser om vilka uppgifter myndigheten ska sköta finns till exempel i förslaget till lag om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna i denna proposition.

Dessutom föreslås det i propositionen att Myndigheten för tillväxttjänster under en övergångsperiod på ett år centraliserat och på ett sätt som tryggar riksomfattande likabehandling av kunderna samt enhetliga behandlingstider och enhetlig praxis ska ha hand om utbetalningen av de lönesubventioner, de startpengar och de stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen som beviljas av landskapen.

Behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna

I denna proposition föreslås att det stiftas en ny lag om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna. I lagen föreskrivs det om behandling av kunduppgifter i samband med sådana riksomfattande tillväxttjänster och tillväxttjänster på landskapsnivå som avses i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster. För behandlingen av uppgifter finns kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning och kundinformationssystemet för företagstjänster. I kundinformationssystemet för företagstjänster kan också behandlas kunduppgifter i samband med understöd, finansiering samt utvecklings- och rådgivningstjänster som är avsedda för företag och som betalas med offentliga medel, men som inte betraktas som tillväxttjänster.

Kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning ska användas för hantering av kundprocessen, och de uppgifter som uppkommer vid ordnandet och produktionen av tjänster ska föras in i systemet. Enligt förslaget ska det i kundinformationssystemet för företagstjänster föras in basuppgifter om de tjänster som tillhandahållits. Vid den praktiska utvecklingen av systemen ska man se till att de uppgifter som behövs för att producera både arbetsgivartjänster och företagstjänster och som enligt den föreslagna lagen kan lagras i båda kundinformations-

systemen överförs mellan systemen utan att det finns behov att separat lagra uppgifterna i båda systemen.

Det föreslås att lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster upphävs och att bestämmelserna i den lagen med små ändringar tas in i den föreslagna nya lagen. De ändringar som görs i bestämmelserna om kundinformationssystemet för företagstjänster följer i huvudsak av de ändringar i fråga om aktörer som följer av landskaps- och tillväxttjänstreformen samt av beaktandet av dataskyddsförordningen och den nationella lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen. Exempelvis ändras bestämmelsen om personuppgiftsansvariga så att den är förenlig med de bestämmelser i dataskyddsförordningen som gäller den personuppgiftsansvariges uppgifter. Myndigheten för tillväxttjänster och de aktörer som för in uppgifter i systemet blir gemensamt personuppgiftsansvariga för kundinformationssystemet för företagstjänster. Enligt vad som föreslås ska det i lagen föreskrivas om deras inbördes ansvarsfördelning på det sätt som dataskyddsförordningen möjliggör. Den behandling av kunduppgifter som de personuppgiftsansvariga gör ska grunda sig på deras lagstadgade uppdrag. I uppgiftsbeskrivningen för de personuppgiftsansvariga ska man även beakta att också andra uppgifter än personuppgifter behandlas i kundinformationssystemet.

Avsikten är att kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning ska ersätta arbets- och näringsbyråns nuvarande kundinformationssystem. Systemet ska bl.a. användas för ordnande och produktion av tillväxttjänster på landskapsnivå, såsom service enligt lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling, samt för beviljande av i lagen om finansiering av regionutveckling och tillväxttjänster avsedd lönesubvention eller i den lagen avsett stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen.

Personuppgiftsansvaret för datamaterialen i kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning delas mellan Myndigheten för tillväxttjänster och landskapen. Enligt vad som föreslås ska dessa vara i dataskyddsförordningen avsedda gemensamt personuppgiftsansvariga och det ska föreskrivas om deras inbördes ansvarsfördelning på det sätt som dataskyddsförordningen möjliggör. Den behandling av kunduppgifter som de personuppgiftsansvariga gör ska grunda sig på deras lagstadgade uppdrag. Tjänsteproducenter som sköter åtgärder som gäller kundens serviceprocess behandlar uppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning och är sådana personuppgiftsbiträden som avses i dataskyddsförordningen.

Bestämmelserna om ändamålet med datamaterialen i kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning ska vara exaktare än för närvarande och bestämmelserna om datainnehållet ska motsvara gällande bestämmelser. De bestämmelser som gäller datainnehållet i annat datamaterial än datamaterialet om enskilda kunder behöver inte till följd av dataskyddsförordningen och dataskyddslagen nödvändigtvis vara lika detaljerade. Emellertid ingår det sådana uppgifter som betraktas som personuppgifter både i datamaterialet om arbetsgivare och i datamaterialet om tjänsteproducenter. Noggranna bestämmelser har ansetts vara behövliga också för att skyldigheten att registrera uppgifter i systemet ska framgå tillräckligt tydligt av lagen.

Enligt vad som föreslås ska det i lagen även föreskrivas om den skyldighet som producenter av tillväxttjänster på landskapsnivå och riksomfattande tillväxttjänster har att årligen lämna uppgifter till arbets- och näringsministeriet för utvärdering, uppföljning, utveckling och styrning av tjänsterna. De uppgifter som lämnas ut hänför sig till genomslagskraften av och kvaliteten på tjänsterna och de lämnas elektroniskt. Andra uppgifter som behövs för utvärdering, uppföljning, utveckling och styrning får ministeriet direkt ur kundinformationssystemet.

Propositionen innehåller också ett förslag till ändring av 37 § i säkerhetsutredningslagen. Det föreslås att paragrafens hänvisning till kundinformationssystemet för företagstjänster ändras så

att den motsvarar bestämmelserna i den föreslagna lagen om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Konsekvenser för företag

De konsekvenser som tillväxttjänstreformen har för företagen har behandlas i den regeringsproposition som gäller lagen om regionutveckling och tillväxttjänster (RP 35/2018 rd) och i de regeringspropositioner som gäller substanslagarna om tillväxttjänsterna (RP 93/2018 rd och RP 96/2018 rd). Genom de i denna proposition föreslagna bestämmelserna om beviljande av användarrättigheter också för tjänsteproducenter ges företagen möjlighet att producera tjänster på samma villkor som offentliga tjänsteproducenter då de får samma möjligheter att använda kundinformationssystemet alltid när deras uppgifter förutsätter det.

Kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning är nytt. Dess användare, inklusive de tjänsteproducenter som sköter uppgifter i samband med serviceprocessen för arbetssökande, måste få introduktion i användningen av systemet, vilket tar tid. Eftersom det är fråga om ett nytt system också för myndigheterna, har man för avsikt att tillhandahålla introduktion i systemet när ibruktagandet av det närmar sig och för alla användare efter att det har tagits i bruk. Kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning är också avsett för kundhantering. Myndigheten för tillväxttjänster ska ansvara för utvecklingen och förvaltningen av systemet. Inga användaravgifter kommer att tas ut av användarna.

Konsekvenser för den offentliga ekonomin

Myndigheten för tillväxttjänster

Det förslag som gäller Myndigheten för tillväxttjänster omfattar skötseln av de uppgifter som för närvarande utförs med ett anslag på 24 miljoner euro och genom totalt 175 årsverken vid utvecklings- och förvaltningscentret samt med ett anslag på 4,4 miljoner euro och genom cirka 85 årsverken vid arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter vid Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Savolax. Avsikten är att de konsekvenser för anslagen som genomförandet av propositionen får för olika aktörers finansiering ska beaktas som kostnadsneutrala överföringar i den så kallade planen för de offentliga finanserna 2020–2023.

Den personal som stannar kvar hos utvecklings- och förvaltningscentret när det blir Myndigheten för tillväxttjänster kvarstår i samma lönesystem hos den statliga arbetsgivaren. Även de anställda vid arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter som övergår från Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Savolax till Myndigheten för tillväxttjänster flyttas inom samma myndighetsnätverk och samma lönesystem.

De årsverken som motsvarar skötseln av de uppgifter som överförs till Myndigheten för tillväxttjänster och de resurser som motsvarar årsverkerna under övergångsperioden 1.1–31.12.2021.

	Årsv.	Euro
--	-------	------

RP 266/2018 rd

Skötsel av datasystems- och plattformrelaterade uppgifter inom ANM:s förvaltningsområde samt anknytande användarstöd	142	21 181 000
Utbetalningar inom ANM:s förvaltningsområde (inkl. integration)	105	6 608 000
Myndighetens ledning och allmänna förvaltning	10	629 000
Totalt	257	28 418 000

De årsverken som motsvarar skötseln av de uppgifter som överförs till Myndigheten för tillväxttjänster och de resurser som motsvarar årsverkerna efter övergångsperioden fr.o.m. 1.2.2022.

	År 2022—	
	Årsv.	Euro
Skötseln av datasystems- och plattformrelaterade uppgifter inom ANM:s förvaltningsområde samt anknytande användarstöd	142	21 181 000
Utbetalningar inom ANM:s förvaltningsområde (inkl. integration)	2	126 000
Myndighetens ledning och allmänna förvaltning	8	503 000
Totalt	152	21 810 000

Skötseln av de uppgifter som sköts av utvecklings- och förvaltningscentret och som anknyter till användningen av de stöd och ersättningar som avses i 12 kap. 8 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice och av de anslag som anvisats statens ämbetsverk och inrättningar samt fattandet av de i lagen om finansiering av regionutveckling och tillväxttjänster avsedda besluten om utbetalning av stöd för analys-, expert- och utbildningstjänster, av lönesubvention, av stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen och av utbetalning av startpeng, om avbrytande av utbetalning samt om återkrav upphör vid ingången av 2022 vid Myndigheten för tillväxttjänster efter en övergångsperiod på ett år. Efter övergångsperioden överförs till landskapen på det sätt som föreskrivs i lagen om införande av lagen om regionutveckling och tillväxttjänster och lagen om ordnande av tillväxttjänster i landskapet Nyland utbetalningarna av de stöd och understöd som arbets- och näringsbyråerna beviljat senast den 31 december 2020 och landskapen från och med den 1 januari 2021 samt den personal som sköter utbetalningarna. Efter övergångsperioden täcks uppgifterna av ett anslag på cirka 21 miljoner euro och sköts genom cirka 152 årsverken.

Behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna

Arbets- och näringsbyråns nuvarande, mer än 20 år gamla kundinformationssystem är inte längre tillräckligt användbart för att möjliggöra ordnandet och produktionen av de lagstadgade tillväxttjänster som omfattas av landskapens organiseringsansvar. Genom projektet för digitalisering av arbets- och näringsstjänster ersätts det nuvarande kundinformationssystemet med ett

nytt kundinformationssystem för rekrytering och sysselsättning och tillhörande nättjänster. Reformprojektet inleddes 2016 och avslutas vid utgången av 2020. De årliga tekniska förvaltningskostnaderna för arbets- och näringsbyråernas nuvarande kundinformationssystem och vissa tjänster är cirka 1,7–1,9 miljoner euro, och utvecklingskostnaderna orsakade av lagstiftningsändringar och andra motsvarande ändringsbehov är cirka 5 miljoner euro årligen. Huvuddelen av de årliga förvaltningskostnaderna, dvs. cirka 5,2 miljoner euro, finansieras för närvarande inom ramen för utvecklings- och förvaltningscentrets omkostnader.

De totala kostnaderna för utvecklingen av det nya kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning samt dess anknytande nättjänster är uppskattningsvis 34,3 miljoner euro. Hittills har andelen på 9,9 miljoner euro av de totala utvecklingskostnaderna inte beaktats i planen för de offentliga finanserna. Enligt utvecklings- och förvaltningscentrets beräkning är de årliga förvaltningskostnaderna för systemet och de anknytande nättjänsterna cirka 25 procent av utvecklingskostnaderna, dvs. cirka 8–10 miljoner euro. Dessa kostnader finansieras inom ramen för Myndigheten för tillväxttjänsters omkostnader. Lagen leder inte till tvingande anslagsbehov som inte ingår i budgetpropositionen för 2019. Möjligheten till tilläggsfinansiering för de utvecklingskostnader som inte ingår i planen för de offentliga finanserna granskas senare separat.

Vid utvecklingen av kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning beaktas systemets nära förbindelse med bland annat kundinformationssystemet för företagstjänster samt Folkpensionsanstaltens och arbetslöshetskassornas system, som också är under utveckling. Det bedöms att den föreslagna lagstiftningen inte leder till behov att ändra Folkpensionsanstaltens eller arbetslöshetskassornas system. De ändringar av lagstiftningen som i landskaps- och tillväxttjänstreformen hänför sig till ändring av uppgifter som gäller utkomstskyddet för arbetslösa bereds separat senare. Kostnaderna för de ändringar av informationssystem som de lagstiftningsändringarna föranleder beräknas i samband med beredningen av den lagstiftningen. I vilket fall som helst sker utvecklingen av kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning och systemen för skötseln av de uppgifter som gäller utkomstskyddet för arbetslösa samtidigt, varvid möjligheterna att från första början samordna utvecklingen av systemen är utmärkta och innebär att behovet av enskilda ändringar minskar.

De uppskattade kostnaderna för de ändringar som landskaps- och tillväxttjänstreformen och denna proposition medför för kundinformationssystemet för företagstjänster är 0,5–1 miljon euro. Kostnaderna täcks under momentet 28.70.05 Stöd och handledning i samband med beredningen och genomförandet av landskapsreformen och social- och hälsovårdsreformen.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Myndigheten för tillväxttjänster

Myndigheten för tillväxttjänster ska producera och upphandla branschspecifika informationsförvaltningstjänster (IKT-tjänster) för gemensam användning av staten och landskapen. Att producera tjänsterna centraliserat minskar de totala kostnaderna och innebär att landskapen inte behöver producera eller upphandla dessa tjänster. Verksamheten vid Myndigheten för tillväxttjänster ska finansieras ur statens budget.

Allmänna informations- och kommunikationstekniska tjänster för dem som ordnar riksomfattande tillväxttjänster (ämbetsverken och bolagen inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde) produceras även i fortsättningen av Valtori. Däremot ska Vimana Oy sköta de icke-branschspecifika uppgifterna när det gäller tillväxttjänsterna på landskapsnivå. Vimana Oy:s skötsel av branschoberoende uppgifter inom tillväxttjänsterna går ut på att i verksam-

hetsmiljön för kommunbaserade datasystem konsolidera den IKT-infrastruktur som överskrider landskapsgränser, att standardisera program samt att tillhandahålla integrationstjänster i riksomfattande och gemensamma datasystem. Målsättningen är att genom stegvis genomförd systemmigration i sjukvårdsdistriktens datasystem och kommunspecifika datasystem eliminera överlappande system samt införa sådana gemensamma grundläggande datasystem som servicecentret har producerat. Vimana Oy ska ordna och producera gemensamma integrations-tjänster, genom vilka kunderna kan ansluta sig till myndigheternas datasystem och data-systemtjänster. Vimana Oy producerar anslutningarna för statens system och för landskapens användning av systemen, så att ett enskilt system inte behöver anslutas separat till varje land-skap eller landskapsorganisation.

Myndigheten för tillväxttjänster kommer att erbjuda alla användare av systemen och e-tjänsterna tekniskt stöd. Landskapen kommer inte att behöva ha egna stödtjänster för de digi-tala och elektroniska tjänster och datasystem samt plattformar som producerats av Myndighet-en för tillväxttjänster.

Att erbjuda alla användare inklusive statens och landskapens tjänsteproducenter och slutan-vändarna användarstöd för de datasystem och plattformar som utvecklas och förvaltas av Myndigheten för tillväxttjänster minskar eller eliminerar landskapens behov att erbjuda mot-svarande stöd. Det ger också Myndigheten för tillväxttjänster direkt kontakt med kunderna och möjlighet att med tanke på utvecklingsarbetet få direkt feedback om systemens och platt-formarnas användbarhet och hur de fungerar.

Utvecklings- och förvaltningscentret liksom arbets- och näringsförvaltningens kundservice-center är ett ämbetsverk med verksamhet på flera orter. Tjänsteställena för dess personal finns vid olika närings-, trafik- och miljöcentraler, arbets- och näringsbyråer samt ämbetsverk inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde. Staten ser till att arbetet på flera orter fort-sätter vid Myndigheten för tillväxttjänster. Den personal vid utvecklings- och förvaltnings-centret som sköter de branschspecifika uppgifterna när det gäller informationsförvaltnings-tjänsterna inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde hör till samma lönesystem som närings-, trafik- och miljöcentralerna. Med stöd av 5 a § i statstjänstemannalagen (750/1994) överförs personalen utan att lönesystemet ändras i samband med omstrukturering-en av funktioner inom statsförvaltningen till utvecklings- och förvaltningscentret, som fortsät-ter sin verksamhet under namnet Myndigheten för tillväxttjänster. Den personal vid utveck-lings- och förvaltningscentret som sköter de branschspecifika informationsförvaltningstjänster-na inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde är fortsättningsvis anställd vid samma ämbetsverk. Sålunda kvarstår villkoren i deras lönesystem och de övriga anställnings-villkoren oförändrade.

Behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna

Den personuppgiftsansvariges uppgifter beräknas föranleda Myndigheten för tillväxttjänster motsvarande kostnader och resursbehov som närings-, trafik- och miljöcentralernas samt ar-bets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter har för närvarande. De kostna-der som föranleds av planeringen och skapandet av det nya kundinformationssystemet för re-krytering och sysselsättning behandlas ovan i avsnittet om Konsekvenser för den offentliga ekonomin.

Efter det att landskaps- och tillväxttjänstreformen trätt i kraft är de gemensamt personuppgift-sansvariga för kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning Myndigheten för tillväxttjänster tillsammans med landskapen, inte arbets- och näringsbyråerna. Landskapen är självstyrande enheter och de hör inte, till skillnad från arbets- och näringsbyråerna, till arbets-

och näringsministeriets förvaltningsområde. Detta innebär helt nya utmaningar för samarbetet mellan de personuppgiftsansvariga. Det föreslås även av denna orsak att det i lag föreskrivs i detalj om ansvarsfördelningen mellan de personuppgiftsansvariga.

Landskapen ska enligt förslaget vara skyldiga att använda kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning och föra in vissa uppgifter i kundinformationssystemet för företagstjänster. Användningsskyldigheterna kan i viss mån anses begränsa landskapens möjligheter att fatta beslut om de system de använder för ordnandet och produktionen av tjänsterna. De system som landskapet är skyldigt att använda tillhandahålls dock av staten. Landskapen föranleds inga kostnader för skapandet av motsvarande system. Alla landskap har tillgång till samma system, och de har vid behov tillgång till aktuella uppgifter om kunderna oavsett var kundrelationen har börjat. Med tanke på kundarbetet är en obruten servicekedja möjlig, när alla aktörer har tillgång till samma aktuella information samtidigt. Dessutom är möjligheterna att anvisa både ekonomiska resurser och kunskapsresurser på informationssäkerheten och övervakningen av användningen av centraliserade kundinformationssystem bättre än på landskapens separata kundinformationssystem.

4.3 Samhälleliga konsekvenser

Konsekvenser för jämlikheten

Propositionen har inga direkta konsekvenser för jämlikheten. Vid beredningen av kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning bör man beakta de krav som i lagen om tillhandahållande av digitala tjänster, som för närvarande behandlas i riksdagen, och i tillgänglighetsdirektivet ställs i fråga om digitala tjänsters tillgänglighet.

Genom effektiva digitala och elektroniska tjänster främjas kundernas jämlikhet när det gäller tjänstetillgången och tillgängligheten till tjänsterna. De digitala och elektroniska tjänsterna är också enhetliga. Riksomfattande centraliserade kundinformationssystem främjar indirekt regional jämlikhet. Exempelvis gör kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning det möjligt att tillhandahålla offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling utifrån aktuella uppgifter oavsett inom vilket landskap personen sköter ärendena eller inom vilket landskap han eller hon söker arbete eller tjänster.

Konsekvenser för sysselsättningen

Propositionen bedöms inte ha några direkta konsekvenser för sysselsättningen. Ett viktigt mål med propositionen är att göra sysselsättningstjänsterna effektivare och smidigare och därigenom också förbättra sysselsättningen. Det centraliserade kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning som föreslås i propositionen och som också används av privata serviceproducenter, bedöms bidra till ett effektivt samarbete mellan offentliga och privata serviceproducenter. Så använder t.ex. den serviceproducent som ansvarar för kundens serviceprocess och det landskap i vilket kunden är registrerad som kund ett och samma kundinformationssystem och får uppdaterad information om den arbetssökandes och varandras åtgärder. Ett gemensamt kundinformationssystem ger möjlighet till smidiga överföringar mellan landskap och serviceproducenter eller mellan landskap samt till en servicekedja som är smidigare för kunden. Ett gemensamt kundinformationssystem, som används runtom i landet, främjar också arbetstagarnas rörlighet.

Konsekvenser för dataskyddet

RP 266/2018 rd

Kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning är nytt. Systemet ersätter arbets- och näringsbyråns nuvarande kundinformationssystem från och med ingången av 2021. Kundinformationssystemet för företagstjänster är redan i användning och i systemet föreslås inte mer än obetydliga ändringar genom denna proposition. Av denna anledning fokuserar vi nedan på vilka konsekvenser kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning har på dataskyddet.

Som det konstaterats ovan förutsätts det i artikel 35 i dataskyddsförordningen att den personuppgiftsansvarige före behandlingen ska utföra en bedömning av den planerade behandlingens konsekvenser för skyddet av personuppgifter, om behandlingen sannolikt leder till en hög risk för fysiska personers rättigheter och friheter. Vid bedömning av behovet av behandling ska beaktas dess art, omfattning, sammanhang och ändamål. Lagstiftaren kan som en del av lagberedningen göra en bedömning av konsekvenserna för dataskyddet. Om denna konsekvensbedömning görs i samband med lagstiftningsarbetet, är det inte längre nödvändigt att göra en konsekvensbedömning i samband med behandlingen. Dataombudsmannen har ansett detta vara mycket lönsamt när det gäller behandling som inbegriper en hög risk (utlåtande 777/03/2018).

Dataombudsmannen har ansett att det finns risker med särskilda kategorier av personuppgifter och dessutom med t.ex. behandling i stor omfattning av personuppgifter, eftersom antalet registrerade då är stort. En hög risk är också i fråga om användarrättigheter förknippad med ett stort antal användare av informationssystem och de användarrättigheter dessa beviljats. (utlåtande 77/03/2018)

Det nya kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning kommer, i likhet med arbets- och näringsbyråns nuvarande kundinformationssystem, att användas i stor omfattning. I oktober 2018 fanns det i det aktiva behandlingsskedet i arbets- och näringsbyråernas kundinformationssystem uppgifter om cirka 540 000 personer. I det blivande kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning kommer uppskattningsvis motsvarande antal personers uppgifter att behandlas.

För det nya kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning kan det, precis som för arbets- och näringsbyråns nuvarande kundinformationssystem, beviljas användarrättigheter för tjänstemän vid många olika myndigheter, och dessutom även för anställda hos en tjänsteproducent som ansvarar för åtgärder som har samband med den arbetssökandes serviceprocess och anställda hos aktörer som utför ett separat uppdrag. Man kan därför anse att ett stort antal personer använder det nuvarande och det nya systemet.

Utifrån antalet registrerade, arten av de personuppgifter som behandlas (nationellt klassade som sekretessbelagda uppgifter; delvis uppgifter som omfattas av de i dataskyddsförordningen avsedda särskilda kategorierna av personuppgifter) och antalet personuppgiftsbiträden kan det bedömas att behandlingen av personuppgifter i kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning sannolikt inbegriper en hög risk. Detta innebär att en i artikel 35 i dataskyddsförordningen avsedd konsekvensbedömning ska göras av behandlingen.

Bedömningen ska enligt artikel 35.7 i dataskyddsförordningen innehålla åtminstone

- a) en systematisk beskrivning av den planerade behandlingen och behandlingens syften, inbegripet, när det är lämpligt, den personuppgiftsansvariges berättigade intresse,
- b) en bedömning av behovet av och proportionaliteten hos behandlingen i förhållande till syftena,

RP 266/2018 rd

- c) en bedömning av de risker för de registrerades rättigheter och friheter som avses i punkt 1, och
- d) de åtgärder som planeras för att hantera riskerna, inbegripet skyddsåtgärder, säkerhetsåtgärder och rutiner för att säkerställa skyddet av personuppgifterna och för att visa att denna förordning efterlevs, med hänsyn till de registrerades och andra berörda personers rättigheter och berättigade intressen.

Den beskrivning som krävs enligt artikel 35.7 a i dataskyddsförordningen har gjorts i detaljmotiveringen till de bestämmelser som gäller behandlingen av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna. De i detta lagförslag och i de lagförslag (RP 35/2018 rd, RP 93/2018 rd och RP 96/2018 rd) som gäller tillväxttjänster avsedda behandlingarna, såsom registrering av, åtkomst till, användning av och utlämnande av uppgifter är nödvändiga för att den service och de tjänster som avses i lagförslagen ska kunna ordnas och produceras på det sätt som förutsätts i lagförslagen.

Som det konstateras ovan inbegriper behandlingen av personuppgifter i kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning sannolikt en hög risk. Åtgärder för att minska den höga risken har utretts och beretts som en del av planeringen av kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning.

Enligt dataombudsmannen är tillsynen över en lagenlig användning av datasystem nära förknippad med ett system för inloggningsdata och tillhörande användarkontroll. Enligt dataskyddsombudsmannen kan skyddsåtgärder t.ex. vara följande (utlåtande 777/03/2018):

- inloggningsdata och annan användarkontroll
- användarvillkor som styr användningen av uppgifterna
- regelbundna granskningar som genomförs av en utomstående part
- skyldighet att rapportera till tillsynsmyndigheterna

Bestämmelserna om tystnadsplikt i dataskyddslagen samt sanktioneringen av den kan anses vara skyddsåtgärder. Dataskyddslagen är en allmän lag, så dessa skyddsåtgärder gäller också behandling av personuppgifter i kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning och i kundinformationssystemet för företagstjänster. Även den i dataskyddslagen föreskrivna skyldigheten för en personuppgiftsansvarig och ett personuppgiftsbiträde att vidta lämpliga och särskilda åtgärder för att skydda den registrerades rättigheter till den del som behandlingen gäller de i dataskyddsförordningen avsedda särskilda kategorierna av personuppgifter ska omfatta personuppgiftsansvariga och personuppgiftsbiträden för kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning och kundinformationssystemet för företagstjänster.

De skyldigheter att säkerställa datasäkerheten vid informationshanteringsenheten som föreslås i förslaget till lag om informationshantering inom den offentliga förvaltningen kan också anses vara skyddsåtgärder. Även denna allmänna lag ska tillämpas på behandlingen av kunduppgifter när det gäller tillväxttjänster.

Det föreslås dessutom att bestämmelser i förslaget till lag om offentliga rekryterings- och kompetensutvecklingstjänster ska tillämpas på de risker som är förknippade med behandlingen av personuppgifter i kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning. I den lagen föreskrivs det om tillämpningen av de allmänna förvaltningslagarna och av bestämmelserna

om tjänsteansvar på den serviceproducent som vidtar åtgärder som gäller kundens serviceprocess.

I planeringen av kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning har man dessutom med stöd av en utredning som erhållits från utvecklings- och förvaltningscentret beslutat att minska den höga risken genom nedan nämnda åtgärder. Det ska samlas in logginformation om den tekniska verksamheten, datatrafiken, it-säkerhetshändelser samt behandlingen av personuppgifter. All läsning, bearbetning och radering av personuppgifter registreras i loggen. Loggfilerna skyddas så att det är omöjligt att ändra eller radera dem om man har användnings- eller förvaltningsrättigheter i tjänsten. De loggar som innehåller tekniska loggar och personuppgifter separeras från varandra. De loggar som innehåller personuppgifter skyddas så att endast personer som utsetts för uppgiften kan läsa dem. Förvaringstiden för loggarna bestäms så att loggarna ger möjlighet att inom preskriptionstiden för brott utreda brott i fråga om personuppgifter eller andra sekretessbelagda uppgifter, men när det gäller förvaringstiden ska också kraven enligt dataskyddsförordningen för bevaringen av personuppgifter beaktas.

Det finns användarvillkor för behandlingen av kunduppgifter. I villkoren beskrivs det på vilka villkor användarrättighet till uppgifter beviljas. Dessutom beskrivs processen för godkännande och förvaltning av användarrättigheter samt övervakningen av användningen av uppgifter. I användarvillkoren avtalas också ansvarsfrågor samt sanktioner vid eventuellt missbruk och eventuell kränkning av informationssäkerheten.

Kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning, dess plattformstjänster samt processerna vid produktion av systemtjänster granskas av en utomstående instans innan systemet öppnas för produktionsanvändning. Som referensram för granskningen används den offentliga sektorns gällande krav för hantering av datasäkerhet. När referensramen bestäms tar man hänsyn till att de uppgifter som behandlas i systemet är av känslig karaktär. I samband med ändringar av system- och verksamhetsmiljön genomgår tjänsten en riskbedömning. Då bedöms utöver riskerna behovet av att genomföra extern granskning. En konsekvensbedömning av personuppgifterna genomförs om det är sannolikt att behandlingen utgör en hög risk för skyddet av personuppgifterna. En sådan hög risk anses uppstå bland annat när hälsouppgifter behandlas. Vid tidpunkten för beredningen av lagen tillämpas VAHTI- och KATAKRI-krav, men kriterierna kan komma att ändra vid tidpunkten för lagens ikraftträdande. Därför har man inte tagit ställning till kriterierna.

Dataskydds- och datasäkerhetsavvikelser i informationssystemet rapporteras till tillsynsmyndigheterna, t.ex. dataombudsmannen, de styrande ministerierna, Kommunikationsverkets cybersäkerhetscenter och statens revisionsverk, på det sätt som situationen förutsätter med hänsyn till eventuella förändringar som skett vid de nämnda myndigheterna när lagen träder i kraft.

De åtgärder som anges ovan bedöms vara tillräckliga för att säkerställa skyddet för personuppgifter i kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning och för att kunna påvisa att dataskyddsförordningen har iakttagits.

Medlemsstaten ska höra dataombudsmannen när den bereder en regeringsproposition som gäller behandling av personuppgifter. Utgångspunkterna för propositionen har diskuterats med dataombudsmannen i september 2018. Ett utlåtande har begärts och erhållits av dataombudsmannen om utkastet till proposition med förslag till lagar om Myndigheten för tillväxttjänster och behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna.

5 Beredningen av ärendet

5.1 Beredningsskeden

Propositionen bereddes som tjänsteuppdrag vid arbets- och näringsministeriet – först som två separata regeringspropositioner. Den ena regeringspropositionen gällde ett förslag till lag om Myndigheten för tillväxttjänster och den andra förslag till lagar om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna och ändring av säkerhetsutredningslagen. Propositionerna utgör en helhet när det gäller Myndigheten för tillväxttjänster, myndighetens skötsel av centrala uppgifter i fråga om informationssystem samt behandlingen av personuppgifter i dessa system. På grund av att propositionerna hängde nära samman lämnades en gemensam yttrandebegäran (i fråga om regeringspropositionen med förslag till lag om Myndigheten för tillväxttjänster en andra gång) den 10 september 2018. Efter remissbehandlingen 10.9–19.10.2018 slogs propositionerna igen ihop till en regeringsproposition.

Beredningen av propositionen om Myndigheten för tillväxttjänster har styrts av en tjänstemannaarbetsgrupp för författningsberedning där utöver arbets- och näringsministeriets medlemmar och ordförande en företrädare och vice ordförande från finansministeriet har ingått. Beredningen av propositionen om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna har styrts av en intern tjänstemannaarbetsgrupp vid arbets- och näringsministeriet.

I den organisation som bereder regionreformen behandlades förslaget till lag om Myndigheten för tillväxttjänster i landskapsreformens förvaltningsövergripande samarbetsorgan den 17 september 2018. Förslaget till lag om Myndigheten för tillväxttjänster överlämnades för kännedom till ledningsgruppen för social- och hälsovårds- och landskapsreformen, där understatssekreterare Päivi Nerg var ordförande, den 28 maj 2018. Den sammanslagna propositionen behandlades av samma ledningsgrupp den 14 november 2018.

Med anledning av förslaget till lag om Myndigheten för tillväxttjänster har arbetsminister Jari Lindström, näringsminister Mika Lintilä och justitieminister Antti Häkkinen dessutom träffats två gånger för att fastställa riktlinjer för beredningen av lagförslaget. Den första gången träffades de den 29 maj 2018 efter den första remissbehandlingen av lagförslaget och den andra gången den 16 augusti 2018.

Den delegation för kommunal ekonomi och kommunalförvaltning som avses i 13 § i kommunallagen (410/2015) behandlade förslaget till lag om Myndigheten för tillväxttjänster i propositionen den 22 maj 2018 och den sammanslagna regeringspropositionen den 20 november 2018.

5.2 Remissyttranden och hur de har beaktats

Utkastet till proposition om Myndigheten för tillväxttjänster var på skriftlig remiss mellan den 9 och 21 maj 2018. Yttranden lämnades in av finansministeriet, kommunikationsministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, utrikesministeriet, miljöministeriet, justitiekanslern i statsrådet, statens revisionsverk, Innovationsfinansieringsverket Business Finland och Business Finland Oy tillsammans, närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter, landskapsförbunden för Södra Karelen, Södra Österbotten, Södra Savolax, Tavastland, Mellersta Finland, Kymmenedalen, Lappland och Birkaland (tillsammans med Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland), Österbottens förbund – Pohjanmaan liitto, Norra Karelens förbund, Norra Österbottens förbund, Norra Savolax förbund, Päijät-Häme förbund, Satakunta förbund, Nylands förbund, Egentliga Finlands förbund, Finlands Kommunförbund rf, Regionsförvaltningsverket i Södra Finland, närings-, trafik- och miljöcentralerna (gemensamt yttrande), Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Savolax, Närings-, trafik- och miljöcentralen samt arbets- och näringsbyrå i Egentliga Fin-

RP 266/2018 rd

land tillsammans, arbets- och näringsbyråerna i Österbotten, Norra Karelen, Norra Österbotten, Södra Österbotten, Birkaland och Nyland, Löntagarorganisationen Pardia rf, Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL rf, Förhandlingsorganisationen för offentliga sektorns utbildade FOSU rf, Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf, Arbets- och näringsförvaltningens personalförbund ANPF rf, Suomen Psykologiliitto ry, Elinkeinoelämän Keskusliitto ry, Suomen Kasvupalveluiden tuottajat ry, Keskuskauppakamari, Företagarna i Finland rf och Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry. Inrikesministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och statsrådets kansli meddelade att de inte har någonting att yttra om propositionen.

Förslaget till lag om Myndigheten för tillväxttjänster stöddes av kommunikationsministeriet samt Närings-, trafik- och miljöcentralernas och arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter, Innovationsfinansieringsverket Business Finland och Business Finland Oy, statens revisionsverk, företrädarna för näringslivet och personalorganisationerna med undantag för Suomen Psykologiliitto ry, som oroadе sig för åtskiljandet av substansuppgifter när det gäller tillväxttjänster från arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenters tekniska stöd. Att informationsförvaltningstjänsterna och deras tekniska stöd centraliseras fick ett brett stöd, men stödet för centralisering av utbetalningsuppgifterna var mycket svagt. Särskilt landskapsförbunden ställer sig negativt till förslaget. Landskapsförbunden ansåg att förslaget är onödigt och att det inte är förenligt med självstyret. Enligt landskapsförbunden bör utbetalningsuppgifterna skötas i landskapen, och de uppgifter som anknuter till informationsförvaltningstjänsterna skötas av Vimana Oy. Flera landskapsförbund ansåg att de uppgifter som arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter för närvarande sköter kommer att bli färre i och med digitaliseringen och de ansåg att ett riksomfattande kundservicecenter inte behövs i fortsättningen.

Enligt justitiekanslern i statsrådet och finansministeriet finns det inget behov av att överlämna propositionen som en kompletterande proposition till regeringspropositionen med förslag till lag om regionutveckling och tillväxttjänster (RP 35/2018 rd). Enligt justitiekanslersämbetet föreslås det inte i propositionen någonting som förutsätter att de förslag till bestämmelser som finns i den regeringsproposition som lämnats tidigare ändras vid riksdagsbehandlingen. Utöver justitiekanslersämbetet ogillade flera andra remissinstanser den exceptionellt korta perioden för inlämning av yttrande. Till följd av remissbehandlingen har man beslutat att överlämna propositionen om Myndigheten för tillväxttjänster separat och inte som komplettering av regeringens proposition RP 35/2018 rd.

Utkasten till regeringspropositioner med förslag till lag om Myndigheten för tillväxttjänster samt lag om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna och lag om ändring av säkerhetsutredningslagen var på skriftlig remiss mellan den 10 september och den 19 oktober 2018. Begäran om utlåtande fanns på tjänsten utlåtande.fi för att alla intresserade ska få lämna ett yttrande om propositionsutkasten.

Sammanlagt över 80 yttranden lämnades in om propositionsutkasten. Yttranden lämnades in av justitiekanslersämbetet, riksdagens biträdande justitieombudsman, statens revisionsverk, kommunikationsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, justitieministeriet, undervisnings- och kulturministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, finansministeriet, miljöministeriet, dataombudsmannens byrå, utvecklings- och förvaltningscentret, Innovationsfinansieringsverket Business Finland, Finnvera Abp, Finlands Industriinvestering Ab, Säkerhets- och kemikalieverket, Statistikcentralen, Folkpensionsanstalten, Skyddspolisen och Utbildningsstyrelsen samt närings-, trafik- och miljöcentralerna i Södra Österbotten, Södra Savolax, Tavastland, Sydöstra Finland, Mellersta Finland, Lappland, Österbotten, Norra Österbotten, Norra Karelen, Norra Savolax och Satakunta. Dessutom lämnade närings-, trafik- och miljöcentralen

RP 266/2018 rd

samt arbets- och näringsbyrå i Birkaland in ett gemensamt yttrande, liksom närings-, trafik- och miljöcentralen samt arbets- och näringsbyrå i Egentliga Finland. Andra arbets- och näringsbyråer som lämnade in yttrande var arbets- och näringsbyråerna i Södra Savolax, Tavastland, Norra Savolax, Norra Österbotten och Satakunta. Dessutom lämnade Regionförvaltningsverket i Södra Finland in ett yttrande.

Bland landskapsförbunden lämnades yttrande in av Södra Karelen förbund, Södra Österbottens förbund, Södra Savolax landskapsförbund, Tavastlands förbund, Kajanalands förbund, Lapplands förbund, Birkalands förbund, Österbottens förbund – Pohjanmaan liitto, Norra Karelen landskapsförbund, Norra Österbottens förbund, Norra Savolax förbund, Satakunta förbund, Nylands förbund och Egentliga Finlands förbund. Bland kommunerna lämnades yttrande in av städerna Esbo, Tavastehus, Joensuu, Jyväskylä, Kuopio, Lahti, Villmanstrand, Lieksa, Uleåborg, Tammerfors, Åbo och Vanda.

Därutöver lämnades yttrande in av Finlands näringsliv rf, Förhandlingsorganisationen för offentliga sektorns utbildade FOSU rf, Förbundet för den offentliga sektorn och välfärdsområdena JHL rf, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry, Löntagarorganisationen Pardia rf, Arbetsgivarna för servicebranscherna PALTA rf, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Suomen Kasvupalveluiden tuottajat ry, Finlands Kommunförbund rf, Företagarna i Finland rf, Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf, Arbets- och näringsförvaltningens personalförbund ANPF rf, Arbetslöshetskassornas Samorganisation rf och projektet Pirkanmaa 2019. Försvarsministeriet, inrikesministeriet, migrationsverket och diskrimineringsombudsmannen hade ingenting att yttra om propositionerna.

Remissvaren om Myndigheten för tillväxttjänster samt beaktandet av svaren

Remissinstanserna förhöll sig i regel positiva till målen för utkastet till lag om Myndigheten för tillväxttjänster, dvs. att elektroniska tjänster ska trygga tillgången till tillväxttjänsterna och likabehandlingen av kunderna. Den statliga sektorns remissinstanser (ministerier och ämbetsverk) förhöll sig positiva även till att produktionen och utvecklandet av e-tjänster sköts av en aktör. En del av de remissinstanser som ställde sig positiva till målen, inklusive vissa närings-, trafik- och miljöcentraler och även arbets- och näringsbyråer, motsatte sig att uppgifterna organiseras vid ett statligt ämbetsverk.

Landskapsförbunden undantaget Nylands förbund ställde sig särskilt negativa till förslaget till Myndigheten för tillväxttjänster. Landskapsförbunden förde i hög grad fram i sina yttranden att de digitala och elektroniska tjänster som stöder tillväxttjänsterna samt de datasystems- och plattformrelaterade uppgifter som stöder tillväxttjänsterna ska organiseras vid Vimana Oy. I landskapsförbundens yttranden upprepades synpunkten att Myndigheten för tillväxttjänster främst skulle uppfylla arbets- och näringsministeriets styrbehov och inte ge landskapen service. Landskapsförbunden ansåg inte att de system och plattformar som används gemensamt av staten och landskapen är verktyg för produktion av en arbets- och näringspolitisk lägesbild på riksnivå. Dessutom ansåg de att det inte finns behov av en sådan lägesbild. Landskapsförbunden tog inte ställning till hur de ärenden som gäller integrationsersättning och som det föreslagits att Myndigheten för tillväxttjänster ska sköta kan skötas i bolagsform. Enligt landskapsförbunden är det inte lämpligt att ett statligt ämbetsverk ens under en övergångsperiod sköter utbetalningen av de stöd som beviljas av landskapen.

Finlands Kommunförbund rf ansåg att propositionen om Myndigheten för tillväxttjänster och myndighetens uppgiftsområden strider mot avregleringsmålet och självstyrelsemodellen. Finlands Kommunförbund rf påpekade att landskapens och Nylands samkommuns möjligheter att påverka myndighetens verksamhet är synnerligen ringa, eftersom direktionen inte har verkliga

möjligheter att påverka. Även Finlands Kommunförbund rf stödde att datasystems- och plattformsuppgifterna ges Vimana Oy.

I regel ansåg remissinstanserna att det är onödigt att Myndigheten för tillväxttjänster under en övergångsperiod sköter utbetalningen av de stöd för analys-, expert- och utbildningstjänster som beviljas av landskapen, av lönesubvention, av stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen och av startpeng. I dessa yttranden ansågs det att senareläggningen av landskapsreformen med ett år ger den extra tid som behövs för organisering av utbetalningarna i landskapen. Därför ansågs det att en övergångsperiod inte behövs. Däremot stödde statens revisionsverk att Myndigheten för tillväxttjänster sköter utbetalningarna i fråga under en övergångsperiod, så att kontinuiteten i utbetalningarna tryggas.

Finlands näringsliv rf, Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf och Nylands förbund stödde propositionen om Myndigheten för tillväxttjänster och skötseln av myndighetens uppgifter. Även statens revisionsverk ansåg att Myndigheten för tillväxttjänsters uppgift att producera en helhetsbild av genomförandet av tillväxtpolitiken och av tillväxtpolitikens genomslagskraft på riksnivå är viktig. Även Suomen Kasvupalveluiden tuottajat ry ansåg att riksomfattande informationssystem är nödvändiga verktyg vid utvecklingen av tjänster och vid skapandet av en helhetsbild av tillväxtpolitiken och ansåg också att ett oberoende ämbetsverk är en viktig producent, förvaltare och utvecklare av systemtjänsterna.

Finansministeriet och miljöministeriet samt vissa andra remissinstanser fäste uppmärksamhet vid förslagen till paragrafer om direktionen och kunddelegationen. Miljöministeriet konstaterade att i denna proposition verkar direktionen inte få någon beslutanderätt och att dess roll i ledandet av myndigheten verkar begränsad. Många remissinstanser (miljöministeriet, landskapsförbunden och personalorganisationer) fäste uppmärksamhet vid att landskapen bör vara väl representerade i myndighetens direktion. Remissinstanserna hade gärna tagit ställning till de närmare bestämmelser om direktionen och kunddelegationen som kommer att utfärdas genom statsrådets förordning.

Till följd av remissvaren har förslaget till lag om Myndigheten för tillväxttjänster ändrats så att direktionen ges beslutanderätt och det genom lag ska föreskrivas om direktionens sammansättning. Ändringarna förbättrar landskapens möjligheter att påverka myndighetens verksamhet och ökar deras delaktighet i myndighetens verksamhet.

Därutöver har det utifrån remissvaren gjorts många preciseringar i ordalydelsen i bestämmelserna. Även förslaget allmänna motivering och framför allt centrala förslag har förtydligats. Till exempel innehållet i den rådgivning som det föreslagits att myndigheten ska ge har preciserats i motiveringen så att det tydligare framgår att det är fråga om rådgivning om statlig service och inte om landskapens service.

Remissvaren om behandlingen av kunduppgifter inom tillväxttjänster samt beaktandet av svaren

I yttrandena ansågs det i regel att förslaget till lag om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänster är nödvändigt och motiverat. Remissinstanserna kommenterade lagförslagen och motiveringarna till dem mångsidigt.

I flera yttranden, inklusive yttrandena av dataombudsmannen och justitieministeriet, framfördes det att tjänsteproducentens roll som sådant personuppgiftsbiträde som avses i dataskyddsförordningen också bör framgå i paragrafen. Finansministeriet framförde i sitt yttrande att det vid den fortsatta beredningen kan finnas skäl att överväga att till de förslag till bestämmelser

som gäller datamaterial foga sådana bemyndiganden att utfärda förordning att man vid behov genom förordning kan utfärda närmare bestämmelser om de uppgifter som ska registreras.

I justitieministeriets yttrande påpekades det i fråga om 6 § att det i artikel 24 i dataskyddsförordningen föreskrivs om den personuppgiftsansvariges ansvar och att den bestämmelsen inte ger möjlighet till nationellt handlingsutrymme. Enligt den föreslagna paragrafen ansvarar den aktör som registrerat uppgifter i kundinformationssystemet för att uppgifterna är korrekta och uppdaterade. Dataombudsmannen ställde sig positiv till denna bestämmelse.

I bland annat justitiekanslersämbetets och justitieministeriets yttranden förutsattes det att motiveringarna till att tillämpningen av artikel 18 i dataskyddsförordningen begränsas ska kompletteras. Justitieministeriet ansåg med tanke på uppfyllandet av kraven i fråga om nödvändighet och proportionalitet att det vid den fortsatta beredningen också måste bedömas om den föreslagna bestämmelsen har avgränsats så exakt och snävt som vad uppnåendet av målet förutsätter. I Folkpensionsanstaltens yttrande stöds den synpunkt som läggs fram i detaljmotiveringen i lagförslaget och enligt vilken behandlingen av arbetslöshetsförmåner samt uppgifternas riktighet kan äventyras, om den registrerade har rätt i enlighet med artikel 18 i dataskyddsförordningen att begränsa behandlingen. I flera yttranden framfördes att motiveringarna bör kompletteras också till övriga delar så att kraven enligt dataskyddsförordningen beaktas.

Undervisnings- och kulturministeriet framförde vid sidan av det övriga i sitt yttrande att uppgifter om enskilda kunder bör kunna användas också vid sådan studerandehandledning och sådant val av studerande inom arbetskraftsutbildning, sådant avbrytande av arbetskraftsutbildning och överhuvudtaget sådant verkställande av arbetskraftsutbildning som avses i lagen om yrkesutbildning (531/2017). Undervisnings- och kulturministeriet föreslog också att datamaterial om arbetsgivare bör kunna användas vid planering av sådan arbetskraftsutbildning som avses i lagen om yrkesutbildning och att datamaterial om tjänsteproducenter också bör kunna användas vid sådan studerandehandledning och sådant ordnande av arbetskraftsutbildning som avses i lagen om yrkesutbildning. Undervisnings- och kulturministeriet föreslog också att det till propositionen ska fogas att den utbildningsanordnare av arbetskraftsutbildning som avses i lagen om yrkesutbildning och de tjänsteproducenter som erbjuder invandrartjänster har rätt att få uppgifter.

Social- och hälsovårdsministeriet påpekade i sitt yttranden att användarna av kundinformationssystemet inte beaktas i konsekvensbedömningarna till den del det hos de instanser som sköter uppgifter när det gäller tillväxttjänster är fråga om sådana externa aktörer, dvs. Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna, som av landskapet eller landskapets tjänsteproducent får via systemet ett arbetskraftspolitiskt utlåtande om förutsättningarna att betala ut utkomstskydd för arbetslösa. Eventuella konsekvenser eller det att sådana inte finns vore enligt ministeriet bra att föra fram. Folkpensionsanstalten framförde vid sidan av det övriga i sitt yttrande att det bör vara möjligt att också i datamaterialet om den sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen föra in uppgifter om hälsorelaterade sociala förmåner. Enligt Folkpensionsanstalten är uppgifterna om kundens rehabilitering och rehabiliteringspenning av betydelse vid beredningen och genomförandet av sysselsättningsplanen.

I yttrandet av utvecklings- och förvaltningscentret framfördes det att Myndigheten för tillväxttjänster bör få behörighet att ingripa i missbruk och vid behov att hindra att en användare som har missbrukat rättigheterna att använda kundinformationssystemet använder kundinformationssystemet. I yttrandet av utvecklings- och förvaltningscentret framfördes också att olika rapporteringsbehov (EU, strukturfonder m.fl.) samt processerna vid sökande av ändring i en arbetslöshetsförmån leder till att i praktiken kan nästan inga uppgifter raderas i det nuvarande systemet två år efter införandet av uppgiften. Därför föreslog utvecklings- och förvaltnings-

centret att det i lagstiftningen ska föreskrivas närmare på vilka grunder uppgifter kan bevaras längre än två år i systemet.

I kommunernas och Finlands Kommunförbund rf:s, men också i till exempel vissa närings-, trafik- och miljöcentrals yttranden, kritiserades utkastet till lagförslag, eftersom man i det inte föreslår att kommunerna ska få uppgifter ur kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning eller kundinformationssystemet för företagstjänster. Till exempel i yttrandet av Finlands Kommunförbund rf konstaterades det att ett framgångsrikt utförande av de uppgifter som anknyter till kommunernas skötsel av sysselsättningen förutsätter att de kommunanställda som sköter dessa uppgifter har möjlighet och använda de nödvändiga personuppgifterna om arbetslösa rättidigare och mer i detalj än för närvarande.

När det gäller kundinformationssystemet för företagstjänster så gällde remissvaren bland annat omfattningen av skyldigheten att registrera uppgifter. Statens specialfinansieringsbolag Finnvera Abp och Innovationsfinansieringsverket Business Finland påpekade att den föreslagna bestämmelsen i 18 § lämnar öppet hur skyldigheten att registrera uppgifter om tidigare kundrelationer ska avgränsas. I flera yttranden påpekades också att de uppgifter som registrerats i kreditupplysningsregistret, konkurs- och företagssaneringsregistret samt utsökningsregistret finns direkt tillgängliga i dessa register. Alltså är det inte motiverat att registrera dessa uppgifter i detta system, eller åtminstone är inte registreringsskyldigheten motiverad. Dessutom lades det i yttrandena fram förslag till vidare utveckling av kundinformationssystemet för företagstjänster, t.ex. att fler instanser än för närvarande ska kunna använda kundinformationssystemet.

Utkasten till 23 och 24 § om skyldigheten att lämna uppgifter om tjänsternas genomslagskraft och kvalitet i 4 kap. stöddes i huvudsak. Remissinstanserna ansåg dock att det är viktigt att uppgifterna lämnas elektroniskt och att lämnandet inte medför en tung administrativ börda. Finansministeriet konstaterade att det föreslagna bemyndigandet att utfärda förordning i 23 § är väldigt öppet särskilt när det gäller sättet att lämna uppgifter, eftersom det i 1 mom. i förslaget till paragraf inte alls föreskrivs om de allmänna ramarna för sättet att lämna uppgifter. Preciserande bestämmelser om de allmänna ramarna ska utfärdas genom förordning. Finansministeriet ansåg att det fanns skäl att bedöma förslaget till paragraf på nytt i den fortsatta beredningen och att göra behövliga ändringar i det.

När det gäller de ekonomiska konsekvenserna av propositionen påpekade finansministeriet i sitt yttrande att de extra kostnader på 9,9 miljoner euro som digitaliseringen av arbets- och närings tjänsterna i landskaps- och tillväxttjänstreformen medför inte finns med i budgetpropositionen för 2019 och inte heller i planen för de offentliga finanserna 2019–2022. Om lagen medför behov av anslag som inte finns i budgetpropositionen för 2019, måste ärendet behandlas och lagförslaget överlämnas först i samband med den kompletterande budgetpropositionen. Ett utlåtande om projektet ska också i enlighet med 4 § 4 mom. i lagen om styrning av informationsförvaltningen inom den offentliga förvaltningen (634/2011) begäras av finansministeriet.

Feedbacken om tjänsteproducentens roll som personuppgiftsbiträde beaktas genom att till 5 § i lagförslaget foga en bestämmelse om rollen. Det ansvar för att uppgifterna är korrekta och uppdaterade som den instans som har registrerat uppgifterna i kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning har kommer att kvarstå, men i motiveringen till bestämmelsen ska det förtydligas att bestämmelsen varken eliminerar eller begränsar det ansvar som den personuppgiftsansvarige har enligt dataskyddsförordningen. Det har ansetts att det finns behov av att bevara bestämmelsen inte bara för att klargöra de personuppgiftsansvarigas inbördes an-

svarsfördelning utan också för att framhäva det ansvar som de tjänsteproducenter som registrerar uppgifter i systemet har.

Den föreslagna bestämmelsen om den registrerades rätt att begränsa behandlingen har med stöd av remissvaren preciserats så att begränsningen gäller uppgifter i datamaterialet om enskilda kunder och sålunda också behandlingen av de uppgifter som registreras i datamaterialet om den sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen och som är en del av datamaterialet om enskilda kunder. Även motiveringen till begränsningen har kompletterats. Även motiveringarna till flera andra paragrafförslag har kompletterats så att de grundligare än i det utkast till proposition som sändes på remiss anger den föreslagna bestämmelsens samband med bestämmelserna i dataskyddsförordningen.

Utifrån remissvaren föreslås det att Myndigheten för tillväxttjänster ges behörighet att vid missbruk upphäva användarrättigheter till kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning och att ändra användarrättigheter. För de myndigheter som ansvarar för ansökandet av användarrättigheter föreskrivs det skyldighet att anmäla missbruk eller ändringsbehov till Myndigheten för tillväxttjänster. Tilläggen är viktiga för att man på ett effektivt sätt ska kunna ingripa i missbruk och hindra att det fortsätter och för att användarrättigheterna ska vara uppdaterade.

I motiveringen till paragrafen om förvaringstider för uppgifter som ingår i datamaterialet om enskilda kunder och i datamaterialet om den sektorsövergripande samservicen ska det anges närmare i vilka situationer förvaring av uppgifter längre än de förvaringstider som man utgår från kan komma i fråga. Till följd av yttrandet av finansministeriet har man vid den fortsatta beredningen bedömt behovet av att till förslagen om bestämmelser om datamaterial foga bemyndigande att utfärda förordning, så att närmare bestämmelser om uppgifterna kan utfärdas genom förordning. I den gällande lagen finns det inte ett sådant bemyndigande. De övriga remissinstanserna, som finansministeriet, justitiekanslersämbetet eller dataombudsmannen, lyfte inte i sina yttranden fram behovet av att föreskriva närmare om datainnehållen. På grund av dessa orsaker har man vid den fortsatta beredningen beslutat att inte utvidga bemyndigandet att utfärda förordning. Till följd av Folkpensionsanstaltens yttrande föreslås det att det till paragrafen om datainnehållet i datamaterialet om den sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen ska fogas en punkt, enligt vilken det i datamaterialet också får registreras uppgifter om hälsorelaterade sociala förmåner.

Vid den fortsatta beredningen bedömdes undervisnings- och kulturministeriets förslag att sådan arbetskraftsutbildning som avses i lagen om yrkesutbildning ska beaktas när det gäller användningsändamålet för datamaterialen och beviljandet av användarrättigheter. Det är motiverat att inkludera arbetskraftsutbildning i användningsändamålen för datamaterial liksom det är motiverat att bevilja landskapets tjänstemän som sköter uppgifter som anknyter till arbetskraftsutbildning rätt att använda kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning. Hittills har det inte till följd av landskapsreformen föreslagits ändringar i lagen om yrkesutbildning. I den gällande lagen föreskrivs det inte om rätt att få uppgifter när det gäller ordnande av arbetskraftsutbildning. Det var inte möjligt att i samband med den fortsatta beredningen av denna proposition bereda dessa ändringar. Att beakta de arbetskraftsutbildningsrelaterade behoven är sålunda inte möjligt i denna proposition, utan det görs separat senare.

Med stöd av remissvaren har skyldigheten att registrera vissa uppgifter i kundinformationssystemet för företagstjänster preciserats så att skyldigheten inte gäller uppgifter om företagets tidigare kundrelationer hos statens specialfinansieringsbolag. Motiveringen till skyldigheten att registrera uppgifter har också kompletterats när det gäller uppgifter som registrerats i kreditupplysningsregistret, konkurs- och företagssaneringsregistret samt utskölningsregistret. De för-

slag som lades fram i yttrandena när det gäller att öka användarna av kundinformationssystemet för företagstjänster, så att till exempel kommunernas utvecklingsbolag också omfattas, ska beaktas vid planeringen av utvecklingen av kundinformationssystemet. Planeringen har dock ännu inte framskridit så långt att man kan bedöma vilka ändringar av lagstiftningen som den medför. Dessa behov ska bedömas och de behövliga lagstiftningsändringarna beredas separat senare.

Med stöd av remissvaren har 23 och 24 § om skyldigheten att lämna uppgifter som behövs för utvärdering, uppföljning, utveckling och styrning samt motiveringarna till paragraferna kompletterats. Uppgifterna ska lämnas elektroniskt. Närmare bestämmelser om sättet att lämna uppgifter kan utfärdas genom förordning av statsrådet. Landskapen ska lämna uppgifterna årligen. Syftet med ändringarna är att minska den administrativa börda som skyldigheten att lämna uppgifter medför så mycket som möjligt och att det ska vara lätt att använda och jämföra uppgifterna.

Propositionens konsekvensbedömning har kompletterats och korrigerats med stöd av remissvaren. I bedömningen av konsekvenser för myndigheterna har konsekvenserna för Folkpensionsanstalten och arbetslöshetskassorna bedömts, och i bedömningen av de ekonomiska konsekvenserna har det konstaterats att denna proposition inte medför behov av anslag i statsbudgeten för 2019.

I yttrandena av Finlands Kommunförbund rf, flera städer och vissa andra remissinstanser föreslogs det att kommunerna ska få mer omfattande rätt att få uppgifter om arbetsförvaltningens kunder än för närvarande. Detta förslag har utretts grundligt tillsammans med Finlands Kommunförbund rf i samband med beredningen. Slutresultatet av utredningen är att de uppgifter som sköts inom kommunens allmänna kompetensområde inte är så exakta och tydligt avgränsade att man utifrån dem skulle ha rätt att få sådana uppgifter om en kund i arbetsförvaltningen som enligt offentlighetslagen är sekretessbelagda. Finansieringsansvaret för arbetsmarknadsstödet tillsammans med de uppgifter som sköts inom ramen för det allmänna kompetensområdet utgör inte heller en tillräckligt exakt uppgift. Därför har ett förslag om frågan inte fogats till denna proposition. Till de uppgifter som omfattas av den allmänna kompetensen finns det eventuellt möjlighet att foga pseudonymiserade uppgifter om kunderna, dvs. sådana uppgifter genom vilka personen inte kan identifieras. Enligt Finlands Kommunförbund rf uppfyller en sådan möjlighet dock inte behovet. Det är inte helt klart om det vore möjligt att använda kundens samtycke som grund för att lämna ut uppgifter om arbetsförvaltningens kunder mellan landskapet och kommunen. Då skulle det för kommunens del vara fråga om en behandlingsgrund enligt artikel 6.1 a i dataskyddsförordningen. Den behandlingsgrunden ger inte möjlighet till nationellt handlingsutrymme. Möjligheten att använda behandlingsgrunden bör ännu bedömas separat, om detta planeras i praktiken.

6 Samband med andra propositioner

En förutsättning för behandling och godkännande av denna proposition är att den lagstiftning som gäller inrättandet av landskap och överföringen av olika statliga och kommunala uppgiftsområden till landskapen godkänns. För det andra förutsätter godkännandet av denna proposition att den lagstiftning som gäller överföring av skötseln av uppgifter inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde till landskapen samt lagstiftningen om förfaringsätt, de så kallade centrala regeringspropositionerna inom tillväxttjänstreformen, godkänns.

Innan denna proposition godkänns måste regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om inrättande av landskap och om en reform av ordnandet av social- och häl-

RP 266/2018 rd

sovården samt till lämnande av underrättelse enligt artikel 12 och 13 i Europeiska stadgan om lokal självstyrelse (RP 15/2017 rd) godkännas.

Denna proposition bör behandlas samtidigt med regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om verkställigheten av landskapsreformen och om omorganisering av statens tillstånds-, styrnings- och tillsynsuppgifter (RP 14/2018 rd). I 2 § 4 punkten i lagen om införande av lagstiftningen om genomförande av landskapsreformen och lagstiftningen om omorganisering av statens tillstånds-, styrnings- och tillsynsuppgifter i den propositionen upphävs lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna, vilket leder till att närings-, trafik- och miljöcentralerna, arbets- och näringsbyråerna och deras utvecklings- och förvaltningscenter läggs ned. I denna regeringsproposition föreslås det att utvecklings- och förvaltningscentret ska ändras till Myndigheten för tillväxttjänster där dess verksamhet fortsätter när det gäller skötseln av informationsförvaltningsuppgifterna inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde samt av vissa uppgifter som gäller utbetalning.

Denna proposition har samband med nedanstående regeringspropositioner, som för närvarande behandlas av riksdagen och genom vilka de uppgifter som sköts inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde överförs från närings-, trafik- och miljöcentralerna och arbets- och näringsbyråerna till landskapen och den samkommun som ordnar tillväxttjänster i Nyland. Att följande propositioner godkänns är en förutsättning för godkännandet av denna proposition:

- regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om regionutveckling och tillväxttjänster och till vissa lagar som har samband med den (RP 35/2018 rd). Enligt 31 § 1 mom. i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster i den regeringspropositionen ordnar arbets- och näringsministeriet de datasystem och plattformar som stöder tillväxttjänster och som staten och landskapen använder gemensamt. Tjänsteproduktionen och upphandlingen av de riksomfattande system och plattformar som avses i paragrafen ordnas av Myndigheten för tillväxttjänster.
- regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling, lag om finansiering av regionutveckling och tillväxttjänster och lag om privata arbetsförmedlingstjänster samt till lag om ändring av 1 och 2 § i lagen om allmänna förutsättningar för stöd som beviljas för ekonomisk verksamhet (RP 93/2018 rd)
- regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om främjande av integration (RP 96/2018 rd)

Vidare har propositionen samband med en regeringsproposition, som bereds vid finansministeriet, med förslag till lag om informationshantering inom den offentliga förvaltningen och till vissa lagar som har samband med den.

De ändringar av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om yrkesutbildning som föranleds av landskaps- och tillväxttjänstreformen bereds senare. I samband med det finns det behov av att bedöma behoven av ändring av den lag om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna som ingår i denna proposition.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om Myndigheten för tillväxttjänster

1 §. *Ansvarsområde.* Enligt 1 mom. ska Myndigheten för tillväxttjänster tillhandahålla riksomfattande tillväxttjänster och producera, utveckla och förvalta de tjänster som används vid ordnande och produktion av riksomfattande tillväxttjänster och tillväxttjänster på landskapsnivå för statliga aktörer inom arbets- och näringsministeriets ansvarsområde, landskapen och den samkommun som avses i lagen om ordnande av tillväxttjänster i landskapet Nyland och för dessas tjänsteproducenter och andra samarbetspartner samt för dessas slutkunder, med vilka avses sådana sammanslutningar och fysiska personer som använder de digitala och elektroniska tjänster som Myndigheten för tillväxttjänster producerar och förvaltar. Med riksomfattande tillväxttjänster avses enligt 15 § i utkastet till lag om regionutveckling och tillväxttjänster (RP 35/2018 rd) sådana tillväxttjänster som arbets- och näringsministeriet ordnar centraliserat och som finns tillgängliga i hela landet. Riksomfattande tillväxttjänster är i praktiken de tjänster som de statliga aktörerna inom arbets- och näringsministeriets ansvarsområde tillhandahåller, dvs. Innovationsfinansieringsverket Business Finland, Business Finland Oy, Finnvera Abp och Finlands Industriinvestering Ab.

Med tillväxttjänster på landskapsnivå avses enligt 16 § i förslaget till lag om regionutveckling och tillväxttjänster sådana tjänster som landskapen och Nylands samkommun har skyldighet att ordna för att trygga en fungerande arbetsmarknad och tillgången till kompetent arbetskraft samt främjande av integrationen av invandrare. Bestämmelser om dessa tjänster föreslås i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling, lagen om finansiering av regionutveckling och tillväxttjänster och lagen om främjande av integration. Avsikten är att Myndigheten för tillväxttjänster ska tillhandahålla elektroniska och digitala tjänster som stöder ordnandet och produktionen av riksomfattande tillväxttjänster och tillväxttjänster på landskapsnivå, tjänster i anslutning till datasystem och plattformar samt användarstödstjänster i anslutning till de tjänster, system och plattformar som den tillhandahåller. Stödet för användningen av tjänster ska särskiljas från den rådgivning om tillväxttjänster på landskapsnivå som landskapen ordnar själva.

Enligt 2 mom. kan Myndigheten för tillväxttjänster även sköta sådana andra statliga uppgifter och tillhandahålla sådana kundanpassade tjänster som anknyter till tillväxttjänster. Med andra statliga uppgifter som anknyter till tillväxttjänster avses sådana myndighetsuppgifter som till sin karaktär inte är stödtjänster för dem som ordnar eller producerar landskapens och statens tillväxttjänster utan uppgifter som staten har i egenskap av det allmänna. Med dessa avses sådana i det föreslagna 2 § 2 mom. avsedda uppgifter enligt lagen om främjande av integration som gäller till statliga ersättningar samt beviljande och utbetalning av ersättningarna. Myndigheten för tillväxttjänster kan också tillhandahålla andra kundanpassade tjänster som anknyter till tillväxttjänster när tjänsterna ordnas med stöd av avtal mellan förvaltningsområdena. Avsikten med paragrafen är att möjliggöra en på nationell nivå centraliserad kundanpassad rådgivning som tillhandahålls via ett enda serviceställe, t.ex. för företag som har ekonomiska problem och betalningsproblem. En sådan är telefon- och e-tjänsten Ekonomisk rådgivning som omfattar tjänster som tillhandahålls av arbets- och näringsministeriets, finansministeriets (skatteförvaltningen) och justitieministeriets (rättshjälpsbyråernas skuldrådgivning) ansvarsområden. Myndigheten för tillväxttjänster kan enligt avtal och mot ersättning utveckla och producera motsvarande kundinriktade elektroniska tjänster som anknyter till tillväxttjänster och tillhörande användarstöd för tjänsterna. Myndigheten för tillväxttjänster kan tillhandahålla på nationell nivå centraliserad rådgivning om riksomfattande tillväxttjänster (tillväxttjänster för statliga aktörer) och även om tjänster som är nära förknippade med dem, såsom för statliga tjänster inom skatteförvaltningen eller inom justitieministeriets eller undervisnings- och kulturministeriets ansvarsområde på det sätt som avtalas mellan ministerier, ämbetsverk eller andra aktörer.

2 §. Uppgifter. Bestämmelser om myndighetens uppgifter finns i 2 §. I 1 mom. föreskrivs det om utveckling, produktion och upphandling av de av arbets- och näringsministeriet ordnade datasystem och plattformar som staten och landskapen använder gemensamt och som avses i 31 § 1 mom. i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster. Närmare bestämmelser om kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning och om kundinformationssystemet för företagstjänster, som bägge är sådana datasystem, finns i den föreslagna lagen om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna. Plattformstjänsterna är i enlighet med tänkesättet inom den offentliga förvaltningens helhetsarkitektur plattformar för tillväxttjänster, på vilka tjänster för slutanvändarna av tillväxttjänster kan byggas för kundernas, samarbetsparternas eller myndighetens egna behov. Enligt vad som föreslås ska Myndigheten för tillväxttjänster som köptjänst utveckla, producera och upphandla dels digitala och elektroniska tjänster för ordnande och produktion av tillväxttjänster, datasystem och plattformar, dels användarstöd för dessa.

I 2 mom. föreskrivs det att de uppgifter som avses i 42–49 § i lagen om främjande av integration och som gäller utbetalning av ersättning till kommunerna och landskapen ska skötas av Myndigheten för tillväxttjänster. Den statliga ersättning för integrationsåtgärder som avses i 7 kap. 42–47 § i lagen om främjande av integration ska betalas ut av Myndigheten för tillväxttjänster till landskapen och kommunerna. I 42 § i lagen om främjande av integration finns det bestämmelser om ersättning från staten till kommunen för sådana kostnader som orsakas av inledande kartläggningar, inledande vägledning och rådgivning, tolkning och annat ordnande av integrationsfrämjande tjänster för personer som får sådant internationellt skydd som avses i utlänningslagen (301/2004) och för personer som fått uppehållstillstånd med stöd av 51, 52 eller 89 § i utlänningslagen. I 43 § i lagen om främjande av integration finns det bestämmelser om ersättning från staten till kommunen för utkomststöd som betalats till personer som får internationellt skydd och för personer som fått uppehållstillstånd med stöd av 51, 52 eller 89 § i utlänningslagen. I 44 § i lagen om främjande av integration finns det bestämmelser om ersättning från staten till kommunen för kostnader orsakade av beredskap att ta emot personer som har tagits till Finland inom en flyktingkvot, i 45 § i den lagen föreskrivs det om ersättning för kostnader för tjänster och stödåtgärder till offer för människohandel, i 46 § i den lagen föreskrivs det om ersättning för ordnande av omvårdnad för minderåriga som anlant utan vårdnadshavare och i 47 § i den lagen föreskrivs det om ersättning för arvode till en företrädare som har förordnats ett barn. Enligt 49 § i lagen om främjande av integration kan Myndigheten för tillväxttjänster också bestämma att landskapet eller kommunen helt eller delvis ska betala tillbaka den ersättning som staten betalat.

Enligt 3 mom. får närmare bestämmelser om de uppgifter som föreskrivs i 1 och 2 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet. Myndigheten kan dessutom sköta separat föreskrivna tjänster som anknyter till riksomfattande tillväxttjänster samt uppgifter som stöder ordnande och produktion av tillväxttjänster som staten och landskapen använder gemensamt. Bestämmelser om Myndigheten för tillväxttjänsters uppgifter finns inte bara i den här föreslagna lagen utan också i lagen om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna och lagen om främjande av integration. Vid behov utfärdas särskilda bestämmelser om andra uppgifter.

3 §. Styrning och verksamhet. Enligt det föreslagna 1 mom. ska myndigheten höra till arbets- och näringsministeriets ansvarsområde.

I 2 mom. föreskrivs det om styrningen av myndigheten. Myndigheten för tillväxttjänster ska som ett ämbetsverk inom arbets- och näringsministeriets ansvarsområde förverkliga de mål som arbets- och näringsministeriet har ställt upp i resultatavtalet, men ska också i egenskap av producent av tjänster som stöder de tillväxttjänster som staten och landskapen använder gemensamt beakta landskapens strategiska mål. I praktiken ska arbets- och näringsministeriet

och Myndigheten för tillväxttjänster vid beredningen av myndighetens resultatmål och vid resultatförhandlingarna beakta de strategiska resultatmål som är gemensamma för landskapen och som godkänts av landskapsfullmäktige. De stödtjänster som de statliga aktörerna och landskapen använder gemensamt bör också stödja landskapen i ordnandet och produktionen av tillväxttjänster i verksamhetsmiljöer och lösningar som varierar mellan landskapen.

Enligt 3 mom. ska myndigheten ha verksamhet på flera orter i statens, landskapens och samkommunens lokaler, inte i egna lokaler. I praktiken ska något av de verksamhetsställen med störst antal anställda i arbetsordningen anges som myndighetens postadress på det sätt som föreslås i 8 §. Att ha verksamhet på flera olika orter är en fortsättning på de nuvarande tillväxgangsätten vid närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter samt arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter.

4 §. Myndighetens ledning. Myndigheten ska ledas av en överdirektör som har i uppgift att vara föredragande i direktionen och avgöra ärenden, om det inte föreskrivs eller i arbetsordningen bestäms att ärendena ska avgöras av någon annan tjänsteman. Överdirektören ska ha närvaro- och yttranderätt vid direktionens sammanträden. Enligt 2 mom. får närmare bestämmelser om överdirektörens uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §. Utnämning av överdirektören. Enligt paragrafen är det arbets- och näringsministeriet som utnämner myndighetens överdirektör efter att ha hört direktionen. Överdirektören utnämner personalen vid myndigheten.

6 §. Direktion. I det föreslagna 1 mom. föreskrivs det om de uppgifter som direktionen vid Myndigheten för tillväxttjänster har. Enligt 1 mom. ska myndigheten ha en direktion. Direktionen har till uppgift att leda och övervaka myndighetens verksamhet. Direktionen har enligt 2 punkten till uppgift att besluta om myndighetens allmänna förhandlingsmål inför resultatförhandlingar med arbets- och näringsministeriet. Resultatavtalet ska ingås mellan arbets- och näringsministeriet och myndigheten och undertecknas av myndighetens överdirektör. Direktionens behörighet gäller myndighetens förhandlingsmål. Myndigheten har enligt 3 punkten till uppgift att besluta om riktlinjerna för myndighetens verksamhet med beaktande av myndighetens resultatavtal. När direktionen beslutar om riktlinjerna för verksamheten ska den beakta inte bara de resultatmål som myndigheten och arbets- och näringsministeriet kommit överens om utan också landskapens strategiska mål på det sätt som föreskrivs i den föreslagna 3 §. Enligt 4 punkten har direktionen till uppgift att fastställa myndighetens arbetsordning. Enligt 5 punkten har direktionen till uppgift att behandla och godkänna myndighetens bokslut. Dessutom har direktionen till uppgift att behandla myndighetens verksamhets- och ekonomiplan och andra ärenden som är viktiga med tanke på myndighetens verksamhet.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om direktionens mandatperiod och om tillsättande av direktionen. Direktionen ska tillsättas av statsrådet för fyra år åt gången.

I 3 mom. föreskrivs det om direktionens sammansättning. Direktionen ska bestå av minst sju och högst tio medlemmar som har kännedom om myndighetens uppgifter. Av direktionsmedlemmarna ska en medlem representera arbets- och näringsministeriet och en medlem representera andra statliga aktörer inom arbets- och näringsministeriets ansvarsområde. Minst fyra och högst sju av medlemmarna ska representera landskapen och en medlem ska representera samkommunen. Myndighetens personal ska inom sig välja en representant i direktionen som har närvaro- och yttranderätt vid direktionens sammanträden.

I 4 mom. finns det ett bemyndigande att utfärda förordning. Närmare bestämmelser om tillsättande av direktionen, direktionens uppgifter, organiseringen av direktionens uppgifter, direkt-

ionens sammansättning och dess mandattid ska få utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet får det utfärdas närmare bestämmelser t.ex. om direktionsmedlemmarnas behörighet, beviljande av avsked till en direktionsmedlem och om komplettering av direktionen och om direktionens organisering och beslutförhet. Innan en förordning av statsrådet utfärdas ska landskapen och samkommunen höras.

Enligt 5 mom. ska arbets- och näringsministeriet fastställa direktionsmedlemmarnas arvoden.

7 §. Kunddelegation. I paragrafen finns det bestämmelser om kunddelegationen vid Myndigheten för tillväxttjänster. Enligt 2 mom. ska myndigheten tillsätta kunddelegationen samt utse en ordförande och en vice ordförande för delegationen för högst fyra år åt gången. Kunddelegationen ska dessutom ha högst 13 andra medlemmar. Kunddelegationens medlemmar ska representera statliga aktörer, landskap, samkommunen, tjänsteproducenter och slutkunder i lämpliga proportioner. Kunddelegationens medlemmar ska vara representativa i fråga om de i 1 § 1 mom. avsedda användarna av Myndigheten för tillväxttjänsters tjänster. Kunddelegationens uppgift är att säkerställa att statens, landskapens och samkommunens behov beaktas vid skötseln av myndighetens uppgifter. Kunddelegationen har inte beslutanderätt när det gäller myndighetens verksamhet eller ledningen av myndigheten. Kunddelegationen ska till myndigheten förmedla kundernas synpunkter på myndighetens verksamhet och serviceförmåga.

Enligt 3 mom. får närmare bestämmelser om kunddelegationens mandattid, kunddelegationens uppgifter, organiseringen av kunddelegationens uppgifter och kunddelegationens sammansättning utfärdas genom förordning av statsrådet. Genom förordning av statsrådet får det t.ex. föreskrivas att kunddelegationens mandattid ska vara kortare än fyra år. Genom förordning får det också göras preciseringar i fråga om ärenden som kunddelegationen ska behandla, såsom olika planer, handlingslinjer, tjänsternas kvalitet och kundbelåtenheten och andra ärenden som gäller olika kundgrupper. Genom förordning får det också föreskrivas att kunddelegationens uppgifter kan organiseras i olika sektioner.

8 §. Myndighetens arbetsordning. I paragrafen föreskrivs det om arbetsordningen för Myndigheten för tillväxttjänster. I arbetsordningen meddelas bestämmelser om ordnande av myndighetens förvaltning och funktioner, beredning och avgörande av ärenden samt personalens uppgifter, myndighetens verksamhetsställen i statens och landskapens lokaler och om myndighetens postadress. I 3 § föreskrivs det att Myndigheten för tillväxttjänster ska ha verksamhet på flera orter i statens och landskapens lokaler.

9 §. Undertecknande av beslut. I paragrafen föreskrivs det att beslut av Myndigheten för tillväxttjänster får undertecknas maskinellt.

10 §. Rätt att få uppgifter. Myndigheten har enligt 1 mom. trots sekretessbestämmelserna rätt att av arbets- och näringsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, statens specialfinansieringsbolag, Innovationsfinansieringsverket Business Finland, Business Finland Oy samt landskapen och landskapens dottersammanslutningar, samkommunen och dess dottersammanslutning och deras tjänsteproducenter få de uppgifter som är nödvändiga för fullgörande av myndighetens i lag föreskrivna uppgifter. I paragrafen föreskrivs ingen ny skyldighet för landskapen, samkommunen, deras dottersammanslutningar eller deras tjänsteproducenter. Dessa aktörer har enligt 6 § i den föreslagna lagen om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna en skyldighet att använda kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning och enligt 18 § 2 mom. i den lagen en skyldighet att registrera uppgifter i kundinformationssystemet för företags tjänster. Genom den föreslagna bestämmelsen om rätt att få uppgifter säkerställs det att myndigheten kan sköta sina i 2 § 1 mom. föreskrivna uppgifter och de upp-

gifter som personuppgiftsansvarig som myndigheten har enligt den föreslagna lagen om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna liksom de uppgifter som gäller yrkanden på myndigheten och domstolsärenden. Dessutom är det nödvändigt att få personuppgifter och sekretessbelagda uppgifter för skötseln av de i 13 § 3 mom. avsedda uppgifterna i anslutning till utbetalning av stöd och understöd som landskapen beviljar.

I 2 mom. finns det bestämmelser om den rätt som en medlem av myndighetens direktion har att få uppgifter. En direktionsmedlem har rätt att av myndigheten få uppgifter som medlemmen anser behövliga i sitt uppdrag men som enligt 6 och 7 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) ännu inte är offentliga, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna.

I 3 mom. finns det bestämmelser om arbets- och näringsministeriets rätt att få uppgifter. Ministeriet ska trots sekretessbestämmelserna ha rätt att av myndigheten få sådana uppgifter som är nödvändiga med tanke på myndighetens styrning, finansiering och övervakning samt med tanke på de regionutvecklingsdiskussioner som avses i 11 § i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster och de samråd som avses i 3 kap. i landskapslagen.

I 4 mom. finns en informativ hänvisning till lagen om främjande av integration. Enligt 62 § 1 mom. i den lagen ska arbets- och näringsministeriet, Statens tillstånds- och tillsynsmyndighet, landskapet, Myndigheten för tillväxttjänster, kommunala myndigheter, Folkpensionsanstalten och Befolkningsregistercentralen trots sekretessbestämmelserna ha rätt att av varandra, Migrationsverket, förläggningar och flyktingslussar, tjänsteproducenter och företrädare som förordnats för barn utan vårdnadshavare avgiftsfritt få den information som är nödvändig för att utföra uppgifterna enligt lagen om främjande av integration.

11 §. Avgifter för prestationerna. I paragrafen hänvisas det av informativa skäl till lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992). I den lagen föreskrivs det om de allmänna grunderna för avgifterna för statliga myndigheters prestationer. Bestämmelser om Myndigheten för tillväxttjänsters avgiftsbelagda prestationer och prestationernas belopp utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

12 §. Ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2021.

13 §. Övergångsbestämmelser. I det föreslagna 1 mom. föreskrivs det om att utvecklings- och förvaltningscentret ändras till Myndigheten för tillväxttjänster. Enligt vad som föreslås ska närings-, trafik- och miljöcentralerna, arbets- och näringsbyråerna samt utvecklings- och förvaltningscentret läggas ned i sin nuvarande form med stöd av lagen om införande av lagstiftningen om verkställighet av landskapsreformen och om omorganisering av statens tillstånds-, styrnings- och tillsynsuppgifter (/). Utvecklings- och förvaltningscentret ändras till Myndigheten för tillväxttjänster, som fortsätter sköta utvecklings- och förvaltningscentrets uppgifter när det gäller de i 2 § 1 och 2 mom. avsedda funktionerna. Bestämmelser om överföringen av utvecklings- och förvaltningscentrets andra än i 2 § 1 och 2 mom. avsedda uppgifter och de anställda som sköter uppgifterna till landskapen, landskapens servicecenter och olika statliga aktörer finns i nämnda införandelag.

I 2 mom. finns det bestämmelser om att de uppgifter vid arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter som omfattar användarstöd för datasystem och plattformar, den personal som sköter dessa uppgifter samt den egendom, de avtal och de förbindelser som hör ihop med dessa uppgifter övergår till Myndigheten för tillväxttjänster. De uppgifter i anslutning till rådgivning om tjänster och de användarstödjtjänster i anslutning till elektroniska och digitala tjänster som arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter tillhandahåller statliga aktö-

RP 266/2018 rd

rer ska, liksom den personal som sköter dessa uppgifter, överförs från Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Savolax till utvecklings- och förvaltningscentret som blir Myndigheten för tillväxttjänster. Överföringen av uppgifter och anställda görs som en sådan omstrukturering av funktioner inom statsförvaltningen som avses i 5 a § i statstjänstemannalagen (750/1994). I 5 a § 1 och 2 mom. i statstjänstemannalagen föreskrivs det att i samband med omstrukturering av funktioner inom statsförvaltningen överförs tjänsterna och förflyttas de tjänstemän som utnämns till tjänsterna till samma ämbetsverk som uppgifterna överförs till och tjänstemän som utnämns till ett tjänsteförhållande för viss tid övergår till anställning vid ämbetsverket för den tid tjänsteförhållandet varar. En tjänst kan överföras utan samtycke från tjänstemannen, om tjänsten överförs inom eller till tjänstemannens pendlingsregion. Myndigheten för tillväxttjänster fortsätter att ha verksamhet på flera olika orter på samma sätt som utvecklings- och förvaltningscentret och arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter, iakttar fortsatt en god arbetsgivarpolitik och strävar efter att ordna de anställdas arbete så att pendlingsregionen eller verksamhetsstället inte ändras. Enligt 5 a § 4 mom. i statstjänstemannalagen tillämpas på tjänstemännens anställningsvillkor vad som föreskrivs om villkoren i tjänstekollektivavtalen eller i lag. De anställda som sköter de uppgifter som överförs från arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter till Myndigheten för tillväxttjänster överförs tillsammans med tjänsterna med samma anställningsvillkor som i nuläget till Myndigheten för tillväxttjänster. Överföringen av personalen görs utan att lönesystemet förändras, alltså inom NTM-centralernas lönesystem.

I 3 mom. åläggs Myndigheten för tillväxttjänster att upprätta det sista bokslutet för närings-, trafik- och miljöcentralerna samt arbets- och näringsbyråerna samt att vidta övriga åtgärder som förutsätts enligt lagen om statsbudgeten (423/1988) i fråga om nedläggningen av dessa ämbetsverk. När det sista bokslutet för den bokföringsenhet som utgörs av närings-, trafik- och miljöcentralerna och arbets- och näringsbyråerna är klart tillhandahåller Myndigheten för tillväxttjänster inte längre sina bokförings- och ekonomisystemtjänster till externa.

I det föreslagna 4 mom. föreskrivs det om en övergångsperiod för Myndigheten för tillväxttjänster när det gäller utbetalningsuppgifter. Enligt den föreslagna 1 punkten sköter Myndigheten för tillväxttjänster mellan den 1 januari och 31 december 2021 de uppgifter som anknyter till utbetalning och återkrav av stöd och ersättningar som betalats ut med stöd av lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) och till användningen av anslag som anvisats statliga ämbetsverk och inrättningar. Utbetalningsuppgifterna gäller av arbets- och näringsbyråerna beviljad lönesubvention, startpeng, stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen, kommuntillägg, sysselsättningspolitiska understöd och kostnadsersättning enligt prövning samt av närings-, trafik- och miljöcentralerna beviljade tjänster för företagsutveckling. Bestämmelser om tillämpning av lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice på understöd, ersättningar och kontroll av användningen av anslag under övergångsperioden finns i 45 § 2 mom. 1–7 punkten i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling (/).

Enligt 2 punkten ska Myndigheten för tillväxttjänster under övergångsperioden också sköta de uppgifter som gäller utbetalning, avbrytande av utbetalning, återkrav, återbetalning av stöd och avslutande av utbetalning som avses i 38, 39 och 41–47 § i lagen om finansiering av regionutveckling och tillväxttjänster, om stödet har beviljats av ett landskap eller den samkommun som ordnar tillväxttjänster i Nyland och om det gäller i 3 § 1 mom. 1 punkten i lagen om finansiering av regionutveckling och tillväxttjänster avsedda analys-, expert- eller utbildningstjänster, i 18 § i den lagen avsedd lönesubvention, i 31 § i den lagen avsett stöd för specialarrangemang eller i 32 § i den lagen avsedd startpeng.

I det föreslagna 5 mom. föreskrivs det om det undantag som i fråga om utbetalningsuppgifter under övergångsperioden görs från vad som föreskrivs i lagen om införande av lagen om regionutveckling och tillväxttjänster och lagen om ordnande av tillväxttjänster i landskapet Nyland. Efter övergångsperioden är avsikten att de i 4 mom. avsedda utbetalningsuppgifterna, de anställda som sköter uppgifterna, de avtal och förbindelser som gäller uppgifterna samt de rättigheter och skyldigheter som följer av dem ska överföras till landskapen och den samkommun som ordnar tillväxttjänster i Nyland. Avsikten är att utbetalningsuppgifterna, den personal som sköter uppgifterna och de avtal och förbindelser som gäller uppgifterna, som under övergångsperioden sköts av Myndigheten för tillväxttjänster, överförs till landskapen i enlighet med samma bestämmelser men ett år senare än de övriga uppgifter som övergår till att skötas som tillväxttjänster på landskapsnivå.

1.2 Lagen om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Tillämpningsområde. I det föreslagna 1 mom. föreskrivs det för det första att lagen ska tillämpas vid ordnande och produktion av i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster avsedda riksomfattande tillväxttjänster och tillväxttjänster på landskapsnivå samt vid utvärdering, uppföljning, utveckling och styrning av dessa tjänster. Laghänvisningen behövs eftersom innehållet i de tillväxttjänster som nämns i lagens rubrik definieras i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster.

Tillväxttjänsterna innefattar även företagstjänster. Alla företagstjänster kallas ändå inte tillväxttjänster, eftersom tillväxttjänster närmast avser tjänster inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde. Enligt vad som föreslås ska lagen också tillämpas på behandling av kunduppgifter vid ordnande, produktion, utvärdering, uppföljning och styrning av understöd, finansiering samt utvecklings- och rådgivningstjänster som är avsedda för företag och som betalas med offentliga medel, men som inte är tillväxttjänster inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde. Bakgrunden till bestämmelsen är gällande lagstiftning och praxis om kundinformationssystemet för företagstjänster. I kundinformationssystemet för företagstjänster får uppgifter för närvarande registreras inte bara av de i lagen särskilt nämnda aktörerna utan också av andra, icke närmare specificerade myndigheter och andra aktörer som tillhandahåller företagstjänster, men som inte nödvändigtvis hör till arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde. Avsikten är att hålla kvar samma utgångspunkt i den föreslagna lagen.

I 2 mom. utvidgas tillämpningen av lagen till att även omfatta samkommunen för tillväxttjänster i Nyland. Bestämmelser om samkommunen för tillväxttjänster i Nyland finns i lagen om ordnande av tillväxttjänster i landskapet Nyland. Om samkommunen bildas på det sätt som anges i nämnda lag, tillämpas den föreslagna lagen på samkommunen på samma sätt som på landskap.

2 §. Förhållande till annan lagstiftning. Den föreslagna paragrafen innehåller i huvudsak informativa hänvisningar till annan lagstiftning. Särskilt den lagstiftning som gäller behandling av personuppgifter och informationshantering har nyligen reviderats. I paragrafen nämns för tydlighetens skull de viktigaste författningar som gäller behandling av kunduppgifter. Dessutom hänvisas det till de särskilda bestämmelserna om tystnadsplikt och upplysningsplikt som finns i lagen om statens specialfinansieringsbolag. Genom den i 1 mom. föreslagna bestämmelsen om tillämpning av offentlighetslagen säkerställs det att bestämmelserna i offentlighetslagen också tillämpas på alla aktörer som registrerar uppgifter i kundinformationssystemet för företagstjänster i fråga om uppgifter som registreras i kundinformationssystemet. På detta sätt

är det klart att också dessa aktörer omfattas av den tystnadsplikt som föreskrivs i 38 kap. 1 § i strafflagen.

3 §. Kundinformationssystem för tillväxttjänster. I paragrafen förtydligas förhållandet mellan de i lagen avsedda kundinformationssystemen och det som föreskrivs i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster. Enligt 31 § 1 mom. i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster ordnar arbets- och näringsministeriet de datasystem och plattformar som stöder tillväxttjänster och som staten och landskapen använder gemensamt. I den föreslagna paragrafen klarläggs det att kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning och kundinformationssystemet för företagstjänster, som avses i lagen, är sådana datasystem som avses i 31 § 1 mom. i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster. Det finns också andra i 31 § 1 mom. i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster avsedda datasystem och plattformar än dessa, men bestämmelser om dem finns inte i den föreslagna lagen.

Bestämmelser om kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning föreslås i 2 kap. och bestämmelser om kundinformationssystemet för företagstjänster i 3 kap. De bestämmelser som föreslås för kundinformationssystemen skiljer sig från varandra av många orsaker. Kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning används inte bara för behandling av uppgifter utan också för hantering av kundprocesser. De uppgifter som behandlas i det systemet är i huvudsak personuppgifter, och största delen av dessa personuppgifter är dessutom sekretessbelagda med stöd av 24 § 1 mom. 25 punkten i offentlighetslagen. En del av dessa sekretessbelagda personuppgifter hör dessutom till de i dataskyddsförordningen avsedda särskilda kategorierna av personuppgifter. Kundinformationssystemet för företagstjänster används däremot för behandling av gemensamma kunduppgifter. Systemet används inte för hantering av kundrelationer, vilket motsvarar nuläget. De uppgifter som registreras i kundinformationssystemet för företagstjänster gäller i huvudsak företag. Personuppgifter behandlas i systemet närmast som en biprodukt till behandlingen av företagsuppgifter, såsom i form av uppgifter om företagets kontakt- och ansvarspersoner. Därutöver behandlas i systemet uppgifter om fysiska personer, om personen avser inleda företagsverksamhet och begär att få eller får stöd eller rådgivning i anslutning till detta. Behandlingen av personuppgifter är således mindre i kundinformationssystemet för företagstjänster, och största delen av de personuppgifter som behandlas är inte sekretessbelagda enligt offentlighetslagen. Systemet innehåller inte heller sådana uppgifter som hör till de i dataskyddsförordningen avsedda särskilda kategorierna av personuppgifter. En del av de uppgifter om företag som registreras i kundinformationssystemet för företagstjänster är sekretessbelagda med stöd av offentlighetslagen. Den främsta anledningen till att bestämmelserna om kundinformationssystemen skiljer sig åt är att de uppgifter som behandlas i systemen är olika, liksom även deras användningsändamål.

2 kap. **Kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning**

4 §. Datamaterialet i kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning samt begränsning av behandlingen. I 1 mom. föreskrivs det om datamaterialet i kundinformationssystemet. Datamaterialet nämns i 1 mom. på samma sätt som register för närvarande nämns i 13 kap. 1 § i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice. Jämfört med 13 kap. 1 § i den gällande lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice föreslås dessutom att det i 1 mom., på samma sätt som i 9 § 1 mom. i lagen om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen, föreskrivs att datamaterialet om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen är ett delmaterial till datamaterialet om enskilda kunder. Med det faktum att ett datamaterial är ett delmaterial till ett annat datamaterial avses, på samma sätt som i nuläget, att de bestämmelser som tillämpas på det primära datamaterialet även tillämpas på delmaterialet, om inget annat föreskrivs om delmaterialet. Exempelvis ska de föreslagna bestämmelserna om personuppgiftsansvariga och om ändamålet med datamaterialet om enskilda

kunder, och huvudsakligen också bestämmelserna om användarrättigheter, även direkt gälla datamaterialet om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen.

I den föreslagna lagen används termen ”datamaterial” i stället för termen ”register” som används för närvarande. Datamaterial används i den under beredning varande lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen. I dataskyddsregleringen föreskrivs det inte längre om register utan om behandling. Av dessa orsaker har det ansetts att datamaterial är en mer ändamålsenlig term även i den föreslagna lagen.

Enligt det föreslagna 2 mom. föreskrivs det i 2 kap. vilka personuppgifter som får behandlas i datamaterialen i kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning. I momentet föreskrivs dessutom, på samma sätt som i 13 kap. 3 § 4 mom. i den gällande lagen om offentlig Arbetskrafts- och företagsservice, att det i datamaterialen även får föras in andra uppgifter som behövs med tanke på ändamålet med vart och ett av datamaterialen men som inte är personuppgifter och att det i datamaterialen även kan ingå handlingar som hålls avskilda från kundinformationssystemet.

I 3 mom. föreslås en bestämmelse som utesluter den rätt till begränsning av behandlingen av uppgifter som registrerats i datamaterialet om enskilda kunder som en registrerad har enligt artikel 18 i dataskyddsförordningen. Begränsningen av den registrerades rättigheter gäller alltså även datamaterialet om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen, som är en del av datamaterialet om enskilda kunder.

Genom artikel 23.1 i dataskyddsförordningen ges medlemsstaterna en möjlighet att i sin nationella rätt begränsa tillämpningsområdet för de rättigheter som föreskrivs i artikel 18, om en sådan begränsning sker med respekt för andemeningen i de grundläggande rättigheterna och friheterna och utgör en nödvändig och proportionell åtgärd i ett demokratiskt samhälle i syfte att säkerställa t.ex. en medlemsstats viktiga mål av generellt allmänt intresse, särskilt ett av en medlemsstats viktiga ekonomiska eller finansiella intressen, däribland penning-, budget- eller skattefrågor, folkhälsa och social trygghet. Enligt artikel 23.2. ska dessa lagstiftningsåtgärder innehålla specifika bestämmelser åtminstone, när så är relevant, avseende a) ändamålen med behandlingen eller kategorierna av behandling, b) kategorierna av personuppgifter, c) omfattningen av de införda begränsningarna, d) skyddsåtgärder för att förhindra missbruk eller olaglig tillgång eller överföring, e) specificeringen av den personuppgiftsansvarige eller kategorierna av personuppgiftsansvariga, f) lagringstiden samt tillämpliga skyddsåtgärder med beaktande av behandlingens art, omfattning och ändamål eller kategorierna av behandling, g) riskerna för de registrerades rättigheter och friheter, och h) de registrerades rätt att bli informerade om begränsningen, såvida detta inte kan inverka menligt på begränsningen.

Den föreslagna begränsningen av den registrerades rättigheter är en nödvändig och proportionell åtgärd i syfte att säkerställa ett fungerande system för social trygghet. Skötseln av en uppgift som anknyter till offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling eller utkomstskydd för arbetslösa kan inte med beaktande av målen för uppgiften vara beroende av den registrerades beslut att begränsa behandlingen av uppgifter som gäller honom eller henne. Med tanke på förvaltningen av kundinformationssystemet, bedömningen av rätten till utkomstskydd för arbetslösa och tillhandahållandet av tjänster är det inte möjligt att en person skulle kunna begränsa behandlingen av uppgifter som gäller honom eller henne t.ex. under tiden för utredandet av den rättsliga grunden för den personuppgiftsansvariges behandling av uppgifter eller behandlingen av ett påstående gällande att uppgifterna eller deras behandling skulle vara felaktiga. Detta kunde äventyra behandlingen av arbetslöshetsförmånerna, främjandet av kundens serviceprocess och uppgifternas korrekthet. De registrerade uppgifterna ska vara korrekta och fullständiga, och kan inte vara beroende av behandlingen av invänd-

ningar som gäller skydd av personuppgifter tills det har fattats ett beslut med anledning av en ovan avsedd invändning. Det bör noteras att det inte föreslås några begränsningar i den registrerades övriga rättigheter, såsom i rätten att få uppgifter rättade. Det i artikel 23.1 i dataskyddsförordningen avsedda villkoret om att begränsningen ska utgöra en nödvändig och proportionell åtgärd anses uppfyllt.

I den föreslagna lagstiftningen föreskrivs det på det sätt som krävs i artikel 23.2 i dataskyddsförordningen om ändamålen med behandlingen, kategorierna av personuppgifter, tillämpningen av begränsningar i fråga om de uppgifter som registreras i kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning och datamaterialet om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen, skyddsåtgärder såsom användarrättigheter och upphävande av användarrättigheter, specificering av den personuppgiftsansvarige och lagringstiden för uppgifter. Den föreslagna begränsningen anses uppfylla också de krav som ställs i artikel 23.2 i dataskyddsförordningen.

Således föreslås det i 3 mom. att den registrerade inte ska ha en i artikel 18 i dataskyddsförordningen avsedd rätt att begränsa behandlingen av uppgifter som registrerats i datamaterialet om enskilda kunder i kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning eller i datamaterialet om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen. Andra rättigheter som en registrerad har enligt dataskyddsförordningen, som med stöd av förordningen ska tillämpas på behandlingen och som behövs för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige, ska inte begränsas.

5 §. Personuppgiftsansvariga för kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning. I paragrafen föreskrivs det om personuppgiftsansvariga för de datamaterial som ingår i kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning och om de personuppgiftsansvarigas inbördes ansvarsfördelning samt om eventuella andra användares roll som personuppgiftsbiträden som avses i dataskyddsförordningen. I det föreslagna 1 mom. föreskrivs det att Myndigheten för tillväxttjänster och landskapen är gemensamt personuppgiftsansvariga för datamaterialen och att eventuella övriga aktörer som använder kundinformationssystemet är i dataskyddsförordningen avsedda personuppgiftsbiträden. Med sådana övriga eventuella aktörer avses sådana personer som med stöd av 8 § 2 mom. kan beviljas användarrättigheter till systemet, men som inte är anställda av de personuppgiftsansvariga, dvs. landskapet eller Myndigheten för tillväxttjänster. Till exempel kan sådana, hos en i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling avsedd tjänsteproducent på vilken ett landskap på det sätt som avses i 3 § i den lagen har överfört uppgifter som gäller kundens serviceprocess, anställda personer betraktas som personuppgiftsbiträden.

I dataskyddsförordningen finns det bestämmelser om den personuppgiftsansvariges skyldigheter och ansvar. Enligt förordningen är det möjligt för flera organ att vara gemensamt personuppgiftsansvariga, bara de personuppgiftsansvarigas ansvarsområden har fastställts genom lagstiftning eller genom ett inbördes arrangemang. Bestämmelser om ansvarsområdena för Myndigheten för tillväxttjänster och landskapen föreslås i 2 och 3 mom.

I dataombudsmannens anvisning om lagstiftningsutlåtanden (16.10.2017, s. 9, på finska) poängteras det att den personuppgiftsansvariges ansvar ska utgöra en del av det operativa ansvaret. När det föreskrivs om den personuppgiftsansvarige i lag, ska man vara särskilt uppmärksam på definieringen och försäkra sig om att ansvaret avser rätt aktör. Enligt anvisningen är risken med definieringen av den personuppgiftsansvarige att den personuppgiftsansvarige endast har definierats formellt, utan att aktörens faktiska roll vid behandlingen av personuppgifter på praktisk nivå har identifierats. Till personuppgiftsansvarig ska enligt anvisningen ut-

ses en aktör som de facto använder den personuppgiftsansvariges bestämmanderätt och som kan fullgöra den personuppgiftsansvariges skyldigheter.

Arbets- och näringsministeriet utför inte längre i praktiken uppgifter som anknyter till arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem och har inte heller någon verklig praktisk roll när det gäller behandlingen av kunduppgifter. Ministeriet kommer därför inte i fråga om det nya kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning att ha någon sådan roll. Därför kan ministeriet inte längre anges som en av de personuppgiftsansvariga. Arbets- och näringsministeriet ansvarar med stöd av grundlagen för att förvaltningen inom ministeriets ansvarsområde fungerar som sig bör och i enlighet med vad som föreskrivs i lagen om Myndigheten för tillväxttjänster ska den allmänna administrativa styrningen av myndigheten skötas av ministeriet. Definitionen av personuppgiftsansvarig ändrar inte på arbets- och näringsministeriets roll till denna del.

I det föreslagna 2 mom. förtecknas de uppgifter som den personuppgiftsansvarige har enligt dataskyddsförordningen och som Myndigheten för tillväxttjänster ska ansvara för. Dessa är

- i artikel 25 avsett inbyggt dataskydd och dataskydd som standard,
- i artikel 32 avsedd säkerhet i samband med behandlingen,
- i artikel 35 avsedd konsekvensbedömning avseende dataskydd och i artikel 36 avsett förhandssamråd,
- i artikel 12.1 och 12.2 avsedda skyldigheter för personuppgiftsansvariga,
- andra sådana i dataskyddsförordningen föreskrivna skyldigheter som personuppgiftsansvariga har med anknytning till datasystemets informationssäkerhet.

Myndigheten för tillväxttjänster beslutar enligt det föreslagna 2 mom. också om beviljande av i 28 § i offentlighetslagen avsett tillstånd att lämna ut sekretessbelagda uppgifter ur kundinformationssystemen. För närvarande beviljas detta tillstånd av arbets- och näringsministeriet i enlighet med 13 kap. 5 § 4 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice. En lösning som motsvarar den aktuella, där den personuppgiftsansvariges uppgifter sköts av ett verk som lyder under ministeriet, men ministeriet är den som beviljar i 28 § i offentlighetslagen avsedda tillstånd, är inte ändamålsenlig. Av denna anledning föreslås det i 2 mom. att tillstånd ska beviljas av Myndigheten för tillväxttjänster. Detta innebär att landskapen inte kan bevilja i 28 § i offentlighetslagen avsedda tillstånd att ta del av uppgifter i kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning.

Enligt lagen om regionutveckling och tillväxttjänster ordnar arbets- och näringsministeriet de datasystem som stöder tillväxttjänster, som staten och landskapen använder gemensamt och som landskap och sådana dottersammanslutningar till landskap som inte bedriver verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden ska använda. I praktiken ordnar arbets- och näringsministeriet datasystemen så att det har gett närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter i uppgift att planera de system som behövs och vidta åtgärder för införande av systemen. Det föreslås att utvecklings- och förvaltningscentrets informationsförvaltningstjänster vid ikraftträdandet av landskaps- och tillväxttjänstereformen överförs till Myndigheten för tillväxttjänster. Det är motiverat att Myndigheten för tillväxttjänster centraliserat sköter datasystemets informationssäkerhet, eftersom den i egenkap av den myndighet som tar över efter den aktör som planerar och inför kundinformations-

systemet har de bästa förutsättningarna att i praktiken sköta det nya systemets informationssäkerhet.

I det föreslagna 3 mom. föreskrivs det om de uppgifter landskapet har som personuppgiftsansvarig. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska landskapen ansvara för de övriga skyldigheter som de personuppgiftsansvariga har enligt dataskyddsförordningen. Landskapen, och eventuellt de av landskapen valda tjänsteproducenter som svarar för den enskilda kundens serviceprocess, är huvudsakliga användare av och informationsproducenter för kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning. Det är således motiverat att landskapen ska ansvara för de övriga skyldigheter som den personuppgiftsansvarige har enligt dataskyddsförordningen, med undantag för dem som direkt gäller datasystemet.

I momentet föreskrivs det också om landskapens inbördes ansvarsfördelning. Grunden för ansvarsfördelningen utgörs av den registrerades kundrelation. Bestämmelser om registrering som kund hos landskapet finns i 8 § 1 mom. i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling. Enligt motiveringen till det momentet ska den arbetssökande kunna välja i vilket landskap hen registrerar sig som kund. Om den arbetssökande i samband med inledandet av en jobbsökning i nättjänsten inte meddelar i vilket landskap hen vill registrera sig som kund, styrs hen till det landskap där hen har sin hemort.

Sådana uppgifter som den personuppgiftsansvarige har enligt dataskyddsförordningen och som landskapen ansvarar för är t.ex. den i artikel 28.1 avsedda skyldigheten att endast anlita sådana personuppgiftsbiträden som ger tillräckliga garantier om att genomföra lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder på ett sådant sätt att behandlingen uppfyller kraven i dataskyddsförordningen. Också de av den personuppgiftsansvariges uppgifter som hänför sig till tillgodoseendet av den registrerades rättigheter ska, med undantag för de uppgifter som i 2 mom. föreslås för Myndigheten för tillväxttjänster, skötas av landskapen.

Enligt artikel 26.3 i dataskyddsförordningen får den registrerade utöva sina rättigheter enligt den förordningen med avseende på och emot var och en av de personuppgiftsansvariga, oavsett ansvarsfördelningen mellan de gemensamt personuppgiftsansvariga. Punkten kan förstås så att den registrerade kan inleda ett ärende oavsett hos vilken av de personuppgiftsansvariga den registrerade framställer begäran. Punkten hindrar dock inte ett förfarande enligt vilket en begäran utifrån ansvarsfördelningen mellan de personuppgiftsansvariga förmedlas till den personuppgiftsansvarige som enligt de personuppgiftsansvarigas inbördes ansvarsfördelning ansvarar för att tillgodose begäran. Om den registrerade t.ex. framställer en begäran till Myndigheten för tillväxttjänster om rättelse av uppgifter, kan myndigheten med stöd av förvaltningslagen överföra ärendet till det landskap hos vilket kunden är registrerad enligt lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling.

Tjänsteproducenterna är inte personuppgiftsansvariga, utan de behandlar kunduppgifter för landskapets räkning. De är alltså sådana personuppgiftsbiträden som avses i dataskyddsförordningen.

6 §. Skyldighet att använda kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning. I paragrafen föreskrivs det om skyldigheten att använda kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning för hantering av kundens serviceprocess och att föra in de uppgifter som uppkommer vid ordnandet och produktionen av tjänster i kundinformationssystemet. Skyldigheten gäller landskap och sådana tjänsteproducenter på vilka ett landskap på det sätt som avses i 3 § i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling har överfört uppgifter som gäller kundens serviceprocess. Enligt 2 § 4 punkten i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling avses med tjänsteproducent en sammanslutning, en stif-

telse eller en enskild näringsidkare som producerar service enligt den lagen eller har som uppgift att sköta åtgärder som gäller kunders serviceprocesser. Med tjänsteproducent avses enligt motiveringen till bestämmelsen också en sådan sammanslutning eller stiftelse som inte ingår i landskapets myndighetsmaskineri, men som landskapet har bestämmanderätt över, och som producerar tjänster enligt detta lagförslag eller sköter uppgifter som gäller serviceprocessen. Således omfattar den i 6 § föreskrivna skyldigheten att använda kundinformationssystemet också landskapets dottersammanslutningar, om sammanslutningen sköter i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling avsedda åtgärder som gäller serviceprocessen för arbetssökande.

Användningen av kundinformationssystemet och registreringen av uppgifter gör det möjligt att hålla kundens uppgifter uppdaterade, vilket är en förutsättning för att tillhandahålla rätt slags tjänster i rätt tid och gör det smidigare att uträtta ärenden. Exempelvis om en kund flyttar från ett landskap till ett annat, bidrar uppgifterna i systemet till att göra det lättare att börja uträtta ärenden i det nya landskapet. Uppdaterad och centraliserad information gör det också möjligt att följa upp mängden tjänster, deras kvalitet och verkningsfullhet till stöd för organiserings- och styrningsuppgifterna.

I paragrafen föreslås dessutom bestämmelser om det ansvar som de som för in uppgifter har för de uppgifter som de fört in. Den föreslagna bestämmelsen innebär inte att den personuppgiftsansvariges ansvar enligt artikel 24 i dataskyddsförordningen fräntas eller ändras. Bestämmelsen behövs inte bara för att klargöra den inbördes ansvarsfördelningen mellan de personuppgiftsansvariga utan också för att betona det ansvar som de tjänsteproducenter som registrerar uppgifter i systemet har. I praktiken ska det i upphandlingsdokumenten avtalas om sanktioner för tjänsteproducenter i fall av försummelser. Det kan vara nödvändigt att i upphandlingsdokumenten mera ingående avtala även om vilka uppgifter en tjänsteproducent i varje enskilt fall ska föra in i systemet om den helhet som anskaffas eller hur filer och handlingar som ska hållas avskilda från kundinformationssystemet ska lämnas till landskapet. Det är klart att en tjänsteproducent efter det att giltighetstiden för ett anskaffningsavtal eller någon annan grund för tjänsteproduktion gått ut inte längre ens har möjlighet att rätta uppgifter om en tidigare kund i systemet. I sådana fall är det landskap som har organiseringsansvaret för de tjänster som tjänsteproducenten har tillhandahållit ansvarigt för att uppgifterna är korrekta.

För tydlighetens skull föreskrivs det i paragrafen också att skyldigheten att använda kundinformationssystemet och att föra in uppgifter inte får åsidosättas. Enligt 17 § 1 mom. i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster ska landskap och sådana dottersammanslutningar till landskap som inte bedriver verksamhet i ett konkurrensläge på marknaden använda i 31 § 1 mom. i den lagen avsedda datasystem och plattformar som stöder tillväxttjänster, om det inte är nödvändigt att anlita en annan tjänsteproducent i en bestämd verksamhet eller ett bestämt ärende eller en del därav av en grundad anledning som sammanhänger med ekonomiska, verksamhetsmässiga, tekniska eller motsvarande omständigheter. Det är alltså inte möjligt att på detta sätt avvika från användningen av kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning.

7 §. Användarrättigheter till kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning. I den föreslagna paragrafen föreskrivs det för det första att användningen av kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning kräver personliga användarrättigheter. Användarrättigheterna är ett sätt att säkerställa systemets informationssäkerhet.

Den bestämmelse som föreslås i 1 mom. har ett samband med 17 och 18 § i den föreslagna lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen, i vilka det föreskrivs om kontroll av användarrättigheter och insamling av logginformation. I den föreslagna paragrafen

föreskrivs det för det andra att det är Myndigheten för tillväxttjänster som ansvarar för skötseln av dessa uppgifter när det gäller kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning. När användarrättigheterna definieras ska också den princip om uppgiftsminimering som avses i den direkt tillämpliga dataskyddsförordningen beaktas.

I 17 § i den föreslagna lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen föreskrivs det om skyldigheten att definiera informationssystemets användarrättigheter och hålla dem uppdaterade. Bestämmelserna i den allmänna lagen tillämpas även på kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning och på beviljande av användarrättigheter. De uppgifter som Myndigheten för tillväxttjänster har enligt paragrafen hänför sig till de uppgifter som personuppgiftsansvarig som myndigheten har enligt 5 §. Beviljandet av användarrättigheter och insamlingen av logginformation har ett nära samband med säkerställandet av systemets informationssäkerhet, och därför är det motiverat att den personuppgiftsansvarige som ansvarar för systemets informationssäkerhet även svarar för de uppgifter som har samband med dem.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om kravet på att definiera användarrättigheterna. Enligt vad som föreslås ska användarrättigheterna begränsas i fråga om innehåll, omfattning, behörigheter och varaktighet enligt vad som är nödvändigt för att en person ska kunna sköta sina uppgifter. Med innehåll avses de datainnehåll till vilka användarrättigheterna ger åtkomst, med omfattning de registrerade vilkas uppgifter användarrättigheten ger rätt att behandla och med behörigheter de behandlingsåtgärder som användarrättigheten tillåter, alltså huruvida personen har endast rätt till åtkomst eller också rätt att föra in uppgifter. Med varaktighet avses användarrättigheternas giltighetstid. Bestämmelsen konkretiserar den princip om uppgiftsminimering som avses i dataskyddsförordningen och tryggar även att kravet på ändamålsbundenhet tillgodoses. Utgångspunkten för att fastställa användarrättigheterna ska alltid vara personens uppgift och den med uppgiften förbundna rätt till information som följer av den övriga lagstiftningen.

Avsikten med den bestämmelse som föreslås i 3 mom. är att komplettera bestämmelserna om användarrättigheter. Det är i praktiken omöjligt att skraddarsy användarrättigheterna med tanke på alla eventuella situationer. Av denna orsak behöver det också föreskrivas om möjligheten att begränsa användningen i fråga om en person som beviljats användarrättigheter. Enligt den föreslagna bestämmelsen får den som beviljats användarrättigheter behandla endast sådana uppgifter som registrerats i kundinformationssystemet och på det sätt som är nödvändigt för skötseln av hans eller hennes uppgifter. Bestämmelsen fördelar ansvaret för behandlingen av personuppgifter i enlighet med principen om uppgiftsminimering också till den person som behandlar uppgifterna.

8 §. Beviljande av användarrättigheter till kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning. I paragrafen föreslås det bestämmelser om vem som beviljar användarrättigheter, om förfarandet vid beviljande av användarrättigheter och om förutsättningarna för beviljande av användarrättigheter. Enligt vad som föreslås i 1 mom. beviljar Myndigheten för tillväxttjänster användarrättigheter till kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning på ansökan av landskapet, Myndigheten för tillväxttjänster, Folkpensionsanstalten eller arbets- och näringsministeriet. Avsikten är att landskapet ska ansöka om användarrättigheter inte bara för sina egna tjänstemän utan också för anställda hos den tjänsteproducent som ansvarar för serviceprocessen som sköter uppgifter som har samband med serviceprocessen. Beviljandet av användarrättigheter för en anställd hos en tjänsteproducent ska grunda sig på avtal mellan landskapet och tjänsteproducenten. Landskapet svarar alltså för att ansöka om användarrättigheter för de tjänsteproducenter med vilka landskapet har avtalat om skötsel av uppgifter som har samband med serviceprocessen. På det sättet kan man undvika ogrundade ansök-

RP 266/2018 rd

ningar, främja systemets informationssäkerhet och lindra den administrativa bördan för Myndigheten för tillväxttjänster. I praktiken ska ansökan om användarrättigheter göras elektroniskt. Ansökningsformuläret ska innehålla standardfrågor dels för att underlätta ansökan om användarrättigheter, dels för att säkerställa att alla behövliga uppgifter framgår av ansökan.

För närvarande finns det i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice inga bestämmelser om den som beviljar användarrättigheter, men enligt vad som föreskrivs i 13 kap. i den lagen är det uppenbart att användningen av kundinformationssystemet kräver användarrättigheter. Det har i den regeringsproposition som gäller lagstiftning om ordnande av offentlig arbetskrafts- och företagsservice föreslagits att bestämmelserna ska ändras så att användarrättigheter till arbets- och näringsbyråns nuvarande kundinformationssystem enligt 13 kap. 5 § 1 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice beviljas av närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter (RP 62/2018 rd). I praktiken meddelar i nuläget den myndighet som ansöker om användarrättigheter utvecklings- och förvaltningscentret om behovet av användarrättigheter, varefter utvecklings- och förvaltningscentret beviljar användarrättigheter utifrån meddelandet. Även i framtiden är det tänkt att den myndighet som ansöker om användarrättigheter ska svara för största delen av den prövning som är förknippad med beviljandet av användarrättigheter när den gör den elektroniska ansökan.

Beviljandet av användarrättigheter kräver att den som beviljas användarrättigheter med stöd av annan lagstiftning har rätt att trots sekretessbestämmelserna få sekretessbelagd information. Om det inte har föreskrivits om rätt till information trots sekretessbestämmelserna, kan användarrättigheter beviljas endast med en sådan begränsning att de inte ger rätt till åtkomst eller behandling av sekretessbelagda uppgifter. Den föreslagna lagen innehåller inte i fråga om kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning några bestämmelser om rätt till information, utan de bestämmelserna finns i annan lagstiftning.

I 2 mom. anges de personer som kan beviljas användarrättigheter. Momentet är uppdelat i tre punkter.

Enligt 1 punkten kan användarrättigheter beviljas de tjänstemän vid landskapet, Myndigheten för tillväxttjänster eller arbets- och näringsministeriet som sköter

- a) uppgifter som har samband med service som avses i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling eller med kundprocessen,
- b) uppgifter som har samband med i lagen om främjande av integration (/) avsedda åtgärder eller tjänster som gäller kundprocessen inom tillväxttjänsterna,
- c) uppgifter som har samband med lönesubvention eller startpeng som avses i lagen om finansiering av regionutveckling och tillväxttjänster,
- d) statistik-, uppföljnings-, utvecklings- eller styrningsuppgifter som har samband med tjänster och kundprocesser enligt underpunkt a eller b, stöd enligt underpunkt c eller systemet för utkomstskydd för arbetslösa,
- e) den personuppgiftsansvariges uppgifter enligt 5 § eller sådana i 7 § 1 mom. och 9 § avsedda uppgifter som har samband med kontroll av användarrättigheter och insamling av logginformation,
- f) uppgifter som avses i 2 § i lagen om Myndigheten för tillväxttjänster,

I punkten sammanfattas grunderna för beviljande av användarrättigheter till tjänstemän. De uppgifter som landskapet, Myndigheten för tillväxttjänster och arbets- och näringsministeriet har är sinsemellan olika, och därför är alla grunder inte nödvändigtvis aktuella för tjänstemän vid alla de olika myndigheterna. Exempelvis kan man med stöd av underpunkt e endast bevilja användarrättigheter till en tjänsteman vid Tillväxttjänstmyndigheten, eftersom endast Tillväxttjänstmyndigheten sköter sådana uppgifter som avses i underpunkten. Med stöd av underpunkt c kan användarrättigheter däremot beviljas tjänstemän både vid landskapet och vid Myndigheten för tillväxttjänster, eftersom både landskapet och Myndigheten för tillväxttjänster har uppgifter som hänför sig till lönesubvention och startpeng: landskapet svarar bl.a. för beviljande av stöd och Myndigheten för tillväxttjänster för de datasystem som behövs för hanteringen av stöd.

I lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling föreskrivs det också om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen, till vilken sammanförs inte bara offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling utan också Folkpensionsanstaltens rehabiliteringstjänster och landskapets social- och hälsotjänster. Den hänvisning som i underpunkt a görs till service som avses i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling hänvisar således också till sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen. Med stöd av bestämmelsen kan användarrättigheter till datamaterialet om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen beviljas även en sådan tjänsteman vid landskapet som sköter sådana uppgifter som hör till samservicen och som har samband med social- och hälsotjänster.

Enligt lagen om regionutveckling och tillväxttjänster ska landskapet svara för att ordna offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling. Landskapet ska även kunna producera tjänsterna självt. Ordandet och produktionen av tjänster är de främsta orsakerna till att kunduppgifter behöver behandlas. Landskapet ska enligt den föreslagna 5 § också vara personuppgiftsansvarigt för kundinformationssystemet. Landskapet har således med stöd av sin behörighet och sina uppgifter rätt att behandla uppgifter i kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning. Till sådana uppgifter som en annan myndighet eller aktör har och som landskapet behöver har det för landskapet föreskrivits omfattande rätt annanstans i lagstiftningen, t.ex. i 37 och 38 § i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling, 71 § i lagen om finansiering av regionutveckling och tillväxttjänster och 62 § i lagen om främjande av integration.

Bestämmelser om de uppgifter som Myndigheten för tillväxttjänster har föreslås i lagen om Myndigheten för tillväxttjänster. Enligt 2 § i den lagen ska myndigheten utveckla, producera och upphandla de i 31 § 1 mom. i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster (/) avsedda av arbets- och näringsministeriet ordnade datasystem och plattformar som staten och landskapen samt samkommunen använder gemensamt samt, när det gäller tillväxttjänster, de digitala och elektroniska tjänsterna och dessas användarstödjtjänster. Dessutom föreslås det att myndigheten ska sköta de i 42–49 § i lagen om främjande av integration (/) avsedda uppgifter som gäller utbetalning av ersättning från staten till kommuner och landskap samt andra statliga uppgifter som särskilt föreskrivs för myndigheten. Bestämmelser om rätten för Myndigheten för tillväxttjänster att få sekretessbelagda uppgifter finns i den föreslagna 10 §.

Arbets- och näringsministeriet ska enligt 19 § 2 mom. i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster vara skyldigt att på riksomfattande nivå följa sysselsättningsutvecklingen och sysselsättningen samt tillgången till tjänster som främjar kompetensutveckling. Denna kontrolluppgift sköter ministeriet för närvarande bl.a. genom att producera arbetsförmedlingssta-

tistik med stöd av uppgifterna i arbets- och näringsbyråernas kundinformationssystem. Uppgiften att producera statistik kvarstår även efter det att landskaps- och tillväxttjänstreformen trätt i kraft. Enligt 34 § 1 mom. i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster ankommer den allmänna styrningen och strategiska utvecklingen av tillväxttjänster på arbets- och näringsministeriet. Ministeriet svarar för den riksomfattande politiken i fråga om tillväxttjänster, för beredningen av de riksomfattande målen och för beaktandet av dem vid styrningen av landskapets verksamhet. Enligt 37 § 3 mom. i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster ska landskapet trots sekretessbestämmelserna lämna arbets- och näringsministeriet och Statens tillstånds- och tillsynsmyndighet de nödvändiga uppgifter och utredningar som de begärt för fullgörande av de uppgifter som de ska sköta enligt lagen om regionutveckling och tillväxttjänster eller någon annan lag. Uppgifterna och utredningarna ska lämnas avgiftsfritt.

Enligt 2 punkten kan användarrättigheter beviljas sådana, hos en tjänsteproducent på vilken landskapet har överfört uppgifter som gäller kundens serviceprocess enligt 4 och 10–13 § i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling, anställda personer som sköter åtgärder som gäller kundens serviceprocess. Bestämmelser om tjänsteproducentens rätt att få information finns i 37 och 38 § i den föreslagna lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling.

Enligt 3 punkten kan användarrättigheter beviljas sådana, hos en aktör som på uppdrag av arbets- och näringsministeriet, Myndigheten för tillväxttjänster eller landskapet utför separat utvärdering, granskning eller utredning, anställda personer som sköter uppgiften i fråga. Bestämmelsen motsvarar till denna del 13 kap. 5 § 2 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice. Utvärderingen, granskningen och utredningen hänför sig till utveckling och uppföljning av tjänster och system.

Med stöd av 3 punkten får Myndigheten för tillväxttjänster bevilja användarrättigheter t.ex. till sådana, hos en aktör som på uppdrag av myndigheten utvecklar eller förvaltar kundinformationssystemet, anställda personer. Det är möjligt att myndigheten inte själv utför alla de uppgifter som hör till den som personuppgiftsansvarig, utan skaffar dem av utomstående. Sådana utomstående är i dataskyddsförordningen avsedda personuppgiftsbiträden.

För att en utomstående ska kunna sköta dessa uppgifter, måste den kunna få användarrättigheter till systemet. Även till denna del bör det noteras att användarrättigheterna enligt förslaget till lag om informationshantering inom den offentliga förvaltningen ska definieras utifrån användarens uppgiftsrelaterade användningsbehov och att bestämmelser om begränsning av användarrättigheterna finns i den föreslagna 7 §. På motsvarande sätt förutsätts det i dataskyddsförordningen att behandlingen av personuppgifter endast gäller uppgifter som är nödvändiga för det specifika ändamålet. Enligt 26 § 3 mom. i offentlighetslagen får en myndighet lämna ut uppgifter ur en sekretessbelagd handling för ett uppdrag som myndigheten gett, om detta är nödvändigt för att uppdraget ska kunna skötas. Användningen av utomstående aktörer för genomförande av den personuppgiftsansvariges uppgifter fråntar inte myndigheten dess ansvar som personuppgiftsansvarig.

I 3 mom. föreskrivs det som ett komplement till vad som föreskrivs i 2 mom. om förutsättningarna för beviljande av användarrättigheter till datamaterialet om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen. Användarrättigheter till det datamaterialet kan alltså beviljas också med stöd av 2 mom. En i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling avsedd tjänsteproducent som ansvarar för åtgärder som har samband med serviceprocessen kan alltså beviljas användarrättigheter redan med stöd av 2 mom. Det föreslagna 3 mom. behövs dock för att användarrättigheter ska kunna beviljas den som är anställd hos Folkpensionsanstalten och sköter uppgifter som anknyter till sektorsövergripande samservice.

vice och den som är anställd hos landskapet och sköter uppgifter som har samband med social- eller hälsojänster, liksom även den som är anställd hos en tjänsteproducent och eventuellt sköter dessa uppgifter.

Enligt 13 § i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling ska Folkpensionsanstalten delta i ordnandet av service som hör till samservicen. Folkpensionsanstalten ska vara med och utarbeta sysselsättningsplanen om rehabilitering som tillhandahålls av Folkpensionsanstalten behövs till följd av den arbetslöses behov av service. Folkpensionsanstalten har motsvarande roll för närvarande och personer som är anställda hos Folkpensionsanstalten kan beviljas användarrättigheter med stöd av den gällande lagen om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen. För att Folkpensionsanstalten ska kunna delta i ordnandet av sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen på det sätt som avses i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling behöver de anställda vid Folkpensionsanstalten även i fortsättningen ha möjlighet att beviljas användarrättigheter till datamaterialet. Bestämmelser om Folkpensionsanstaltens rätt att få information finns i 38 § i den föreslagna lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling.

Inom den sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen samordnas inte bara sysselsättnings- och rehabiliteringstjänster utan också social- och hälsojänster. Efter det att landskaps- och tillväxttjänstreformen trätt i kraft är det landskapen som ansvarar för social- och hälsojänsterna och som får anlita tjänsteproducenter för att producera tjänsterna. Även en person som är anställd hos ett landskap eller en tjänsteproducent och deltar i produktionen av samservice som främjar sysselsättningen ska måste kunna använda datamaterialet. Bestämmelser om rätten att få information om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättning finns i 38 § i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling.

I det föreslagna 4 mom. finns ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda bestämmelser om förfarandet vid ansökan om användarrättigheter och om de uppgifter som ska lämnas i ansökan om användarrättigheter. I förordningen ska det preciseras att ansökan om användarrättigheter görs elektroniskt. I förordningen ska det också anges vilka uppgifter som ska lämnas i ansökan och vilka eventuella bilagor som ska fogas till ansökan. Avsikten är att ansvaret för att utreda och föra fram förutsättningarna för beviljande av användarrättigheter ska ligga hos den som ansöker om användarrättigheter. Detta är motiverat eftersom den sökande har de bästa möjligheterna att ta fram de uppgifter som behövs för att bedöma förutsättningarna för beviljandet och eftersom Myndigheten för tillväxttjänster inte kan anvisas resurser för att grundligt utreda varje ansökan om användarrättigheter.

9 §. Ändring och upphävande av användarrättigheter. I 1 mom. föreskrivs det om när Myndigheten för tillväxttjänster ska upphäva användarrättigheter som beviljats till kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning. Myndigheten ska upphäva användarrättigheterna, om det framgår att förutsättningarna enligt 8 § för beviljande av användarrättigheter inte längre uppfylls. En sådan situation kan t.ex. uppstå om en person som beviljats användarrättigheter övergår till andra uppgifter. Myndigheten ska också upphäva användarrättigheterna om de har använts i strid med 7 § 3 mom., dataskyddsförordningen eller dataskyddslagen. Myndigheten för tillväxttjänster ska upphäva användarrättigheterna, om det är nödvändigt att upphäva användarrättigheterna av något annat vägande skäl som hänför sig till skyddet av personuppgifter eller informationssäkerheten i fråga om kundinformationssystemet. Denna tredje grund är öppen och möjliggör ingripande mot missbruk.

I 2 mom. föreskrivs det om myndighetens skyldighet att ändra användarrättigheterna, om det framgår att den användarrättighet som ansökts eller beviljats inte motsvarar det syfte för vilket rättigheten har ansökts eller beviljats. Momentet ger Myndigheten för tillväxttjänster en möj-

lighet att ändra användarrättigheterna i stället för att upphäva dem eller ge ett avslagsbeslut på ansökan om användarrättigheter. Myndigheten för tillväxttjänster kan ändra användarrättigheternas innehåll, omfattning, behörigheter eller varaktighet. Med dessa avses motsvarande som i det föreslagna 7 § 2 mom.

I 3 mom. föreskrivs det om den skyldighet landskapet, arbets- och näringsministeriet och Folkpensionsanstalten har att utan dröjsmål informera Myndigheten för tillväxttjänster om i 1 och 2 mom. avsedda grunder för upphävande eller ändring av användarrättigheter. Genom bestämmelsen vill man betona att de aktörer som ansökt om användarrättigheter har ett ansvar för att hålla användarrättigheterna uppdaterade och att ingripa mot missbruk. Dessa har större möjligheter än myndigheten att upptäcka förändringar i behovet av användarrättigheter eller missbruk i anknytning till användarrättigheterna. Bestämmelsen innebär dock ingen begränsning av myndighetens befogenheter att på eget initiativ ändra eller upphäva användarrättigheterna, om de villkor som anges i 1 eller 2 mom. uppfylls.

10 §. Ändamålet med datamaterialet om enskilda kunder. I den föreslagna paragrafen föreskrivs det för vilka ändamål datamaterialet om enskilda kunder främst används. Uppgifterna i datamaterialet om enskilda kunder är sådana personuppgifter som avses i dataskyddsförordningen och dessutom nationellt, i författningsrättslig mening, känsliga uppgifter. Ändamålet med behandlingen ska alltså anges i lag.

Enligt 1 punkten används datamaterialet om enskilda kunder för ordnande och produktion av i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling avsedd service och sådana åtgärder som gäller kundprocessen. Sådana i den nämnda lagen avsedda åtgärder som gäller kundprocessen är bl.a. bedömning av servicebehovet, utarbetande av en sysselsättningsplan och bedömning av sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen. Sådan i den nämnda lagen avsedd service är bl.a. att söka och erbjuda arbetssökande lämpliga arbetstillfällen samt att ordna yrkes- och karriärvägledning.

Enligt 2 punkten används datamaterialet om enskilda kunder för ordnande och produktion av sådana i lagen om främjande av integration avsedda åtgärder och tjänster som gäller kundprocessen inom tillväxttjänsterna. I lagen om främjande av integration föreskrivs det också om andra tjänster och kundprocesser än sådana som betraktas som tillväxttjänster. Den kundprocess och de tjänster som hänför sig till de tillväxttjänster som avses i den lagen motsvarar i huvudsak den service och de kundprocesser som avses i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling. De tjänster och processer som har samband med integration behöver för tydlighetens skull nämnas som en egen punkt.

Enligt den föreslagna 3 punkten används datamaterialet om enskilda kunder också för beviljande av lönesubvention och startpeng enligt lagen om finansiering av regionutveckling och tillväxttjänster. Lönesubventionen beviljas arbetsgivaren, men den ska främja sysselsättningen av arbetslösa arbetssökande.

Enligt den föreslagna 4 punkten används datamaterialet om enskilda kunder också för fullgörande av uppgifter enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Även i nuläget förmedlas uppgifter från arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem för utbetalning av arbetslöshetsförmån. Utkomstskyddet för arbetslösa och offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling är även framdeles nära förbundna med varandra.

I 5 punkten föreskrivs det att datamaterialet om enskilda kunder får användas för uppföljning, utveckling och styrning av den service och de tjänster, processer och stöd samt utkomstskyddet för arbetslösa som avses i 1–4 punkten. Det primära ändamålet med systemet är förutom

att möjliggöra ordnande och produktion av tjänster, även att tillhandahålla information om tjänsterna med tanke på uppföljning, utveckling och styrning av dem. Uppföljning, utveckling och styrning görs inte bara av landskapen, utan också av arbets- och näringsministeriet. Det praktiska utvecklingsarbetet hör i huvudsak till landskapets uppgifter, men utvecklingen innefattar även t.ex. bedömning av behovet av att utveckla lagstiftningen, vilket däremot i huvudsak hör till ministeriets uppgifter. Ministeriet ska enligt 19 § 2 mom. i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster vara skyldigt att på riksomfattande nivå följa sysselsättningsutvecklingen och sysselsättningen samt tillgången till tjänster som främjar kompetensutveckling.

I 2 mom. föreskrivs det om möjligheten att använda datamaterialet också för att förmedla information om de sysselsättnings- och rekryteringstjänster som tillhandahålls. Också andra aktörer än i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling avsedda tjänsteproducenter kan tillhandahålla sysselsättnings- och rekryteringstjänster. Så ordnar t.ex. en del kommuner tjänster för arbetslösa inom ramen för sin allmänna kompetens. Eftersom det inte föreskrivs om dessa tjänster eller den rättsliga grunden för dem inte är tillräckligt noggrant avgränsad och tillräckligt exakt definierad kan de som ordnar sådana tjänster inte ha rätt till uppgifter i datamaterialet om enskilda kunder. De tjänster som tillhandahålls av sådana andra aktörer kan emellertid intressera en arbetssökande och vara nyttiga med tanke på den arbetssökandes sysselsättning. För att de arbetssökande ska kunna få information om sådana tjänster eller t.ex. om rekryteringstillfällen som ordnas av kommunala utvecklingsbolag, finns det skäl att för tydlighetens skull föreskriva separat om detta. Det är klart att informationsförmedling till en arbetssökande om helt frivilliga tjänster eller tillfällen tydligt måste särskiljas från ordnande och produktion av offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling.

Statistikföringen nämns inte separat i paragrafen, eftersom behandlingen av personuppgifter för statistiska ändamål är tillåten enligt dataskyddsförordningen, även om det inte är det ursprungliga ändamålet. Arbets- och näringsministeriet använder uppgifter ur det nuvarande kundinformationssystemet när det månatligen utarbetar arbetsförmedlingsstatistik. Motsvarande behov att använda uppgifterna i kundinformationssystemet finns även i framtiden. Bestämmelser om beviljandet av användarrättigheter för statistiska ändamål finns i 8 § 2 mom. 1 punkten underpunkt e. Dessutom använder Statistikcentralen uppgifterna i datamaterialet om enskilda kunder för produktion av offentlig statistik.

11 §. Datainnehållet i datamaterialet om enskilda kunder. I paragrafen föreskrivs det i huvudsak på motsvarande sätt som i 13 kap. 3 § 1 mom. i lagen om offentlig arbeidskrafts- och företagsservice om datainnehållet i datamaterialet om enskilda kunder. Med avvikelse från den gällande regleringen föreskrivs det i 1 mom. först vilka personer uppgifterna i datamaterialet får gälla. Enligt det föreslagna 1 mom. får i datamaterialet behandlas uppgifter om sådana enskilda kunder som avses i 2 § 1 punkten i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling. Enligt den punkten avses med enskild kund en fysisk person som begär att få eller får service som avses i den lagen. Uppgifterna om enskilda kunder behandlas för skötseln av de uppgifter som avses i 10 §. Grunden för behandling enligt dataskyddsförordningen är alltså en i artikel 6.1 c i den förordningen avsedd rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige.

I det föreslagna 2 mom. anges vilka uppgifter som i datamaterialet om enskilda kunder får registreras i fråga om en i 1 mom. avsedd person. Rätten att registrera uppgifter i datamaterialet innebär inte en rätt att behandla uppgifter som registrerats i datamaterialet, utan den rätten förutsätter rätt till information och användarrättigheter till systemet.

Den föreslagna 1 punkten motsvarar till sitt innehåll 13 kap. 3 § 1 mom. 1 punkten i lagen om offentlig arbeidskrafts- och företagsservice, men i den nya punkten anges explicit vad som av-

ses med identifieringsuppgifter. Enligt motiveringen till den gällande 1 punkten avses med identifieringsuppgifter den berörda personens namn, personbeteckning och adress samt andra kontaktuppgifter. I den föreslagna 1 punkten föreskrivs det att i datamaterialet om enskilda kunder får registreras personens namn, personbeteckning och kontaktuppgifter. Uppgifterna behövs för att man ska kunna ordna tjänster för personen och hålla kontakt med honom eller henne.

Den föreslagna 2 punkten motsvarar 13 kap. 3 § 1 mom. 2 punkten i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice med den skillnaden att det i punkten talas om kundrelationen till den offentliga servicen för rekrytering och kompetensutveckling i stället för om kundrelationen till arbets- och näringsbyrån. På samma sätt som för närvarande avses med uppgifter som har samband med kundrelationen uppgifter om inledande av och ändringar i jobbsökningen och om hur den är i kraft. Uppgifter om inledande av jobbsökning ska för andra än finska medborgare också gälla uppgifter om uppehållstillstånd eller registrering av uppehållsrätt. Uppgifter om ändringar i jobbsökningen gäller uppgifter om ändringar i kundens situation, såsom uppgifter om att arbetslösheten har börjat eller upphört. Uppgifterna är viktiga för tillhandahållandet av tjänster för kunden.

I datamaterialet om enskilda kunder kan, på samma sätt som för närvarande i registret över enskilda kunder, som uppgifter i anknytning till eventuella specialarrangemang som utträttandet av ärenden kräver t.ex. införas uppgifter om att kundbesöket förutsätter tolkning eller andra specialarrangemang, såsom behov av transportservice på grund av sjukdom eller skada. Såsom det konstateras i motiveringen till den gällande punkten kan ett kundbesök kräva specialarrangemang också på grund av att kunden kan vara våldsam eller annars uppträda hotfullt. I det syftet kan det i datamaterialet om enskilda kunder, på samma sätt som för närvarande i registret över enskilda kunder, också föras in uppgifter om att en kund kan bli våldsam eller annars uppträda hotfullt. En sådan uppgift inverkar på hur ett besök av en sådan person ordnas. I praktiken betyder det att ett besök av en kund med anteckning om våldsamhet i sina uppgifter ordnas på något annat sätt än som ett möte på tu man hand i tjänstemannens rum. Denna möjlighet att i förekommande fall anteckna sådan information i kundens uppgifter bör anses vara nödvändig med tanke på tjänstemännens säkerhet och personliga integritet. Det ska alltid finnas en grundad och vägande orsak till att göra en sådan anteckning.

I fråga om en enskild kund får det enligt 3 punkten i datamaterialet registreras också uppgifter om utbildning, anställningar och yrkeskunnande. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar 13 kap. 3 § 1 mom. 3 punkten i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice. Uppgifterna behövs för att man ska kunna ordna tjänster och söka och erbjuda personen lämpliga arbetstillfällen.

Även den föreslagna 4 punkten motsvarar i huvudsak 13 kap. 3 § 1 mom. 4 punkten i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice. Jämfört med den gällande punkten föreslås det att det i den nya punkten tas in ett omnämnande av uppgifter om jobbsökning. Behovet av detta tillägg föranleds av en ändring i den lagstiftning som gäller utkomstskyddet för arbetslösa. Punkten möjliggör uppföljning av att jobbsökning görs enligt planen och eventuella åtgärder som föranleds av uppföljningen.

Enligt den föreslagna 5 punkten får i datamaterialet om enskilda kunder registreras uppgifter om arbetserbjudanden och presentationer för arbetsgivare. Den föreslagna punkten motsvarar 13 kap. 3 § 1 mom. 5 punkten i den gällande lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

Enligt den föreslagna 6 punkten får i datamaterialet registreras uppgifter om service enligt lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling, arbetskraftsutbildning enligt lagen om yrkesutbildning (531/2017) och annan sysselsättningsfrämjande service samt expertbedömningar. Punkten motsvarar i huvudsak 13 kap. 3 § 1 mom. 6 punkten i den gällande lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice, men i punkten beaktas den i lagstiftningen om yrkesutbildning gjorda ändringen, enligt vilken bestämmelser om arbetskraftsutbildning finns i lagen om yrkesutbildning.

Om enskilda kunder kan enligt 7 punkten registreras också sådana uppgifter om en persons hälsotillstånd samt arbets- och funktionsförmåga som inverkar på sysselsättningen av personen och som är nödvändiga för att tillhandahålla service för honom eller henne. Den föreslagna punkten preciseras jämfört med 13 kap. 3 § 1 mom. 7 punkten i den gällande lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice. Bestämmelsen motsvarar 9 § 2 mom. 5 punkten i lagen om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen. I datamaterialet om enskilda kunder får endast sådana uppgifter om den arbetslöses hälsotillstånd samt arbets- och funktionsförmåga registreras som inverkar på sysselsättningen för personen och som är nödvändiga för att tillhandahålla honom eller henne offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling. Det kan med tanke på arbetsförmedling t.ex. vara nödvändigt att göra en anteckning om begränsningar som hänför sig till kundens hälsotillstånd som hindrar utförande av vissa slag av arbetsuppgifter. Utgångspunkten är att de uppgifter om hälsotillstånd och arbetsförmåga som förs in i registret ska grunda sig på en bedömning av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården. Information om arbetsförmågan kan också grunda sig på exempelvis feedback från den som tillhandahåller rehabilitering.

Uppgifter om hälsa hör till de i artikel 9.1 i dataskyddsförordningen avsedda särskilda kategorierna av personuppgifter. I fråga om den föreslagna bestämmelsen grundar sig behandlingen av uppgifter på artikel 9.2 b och h i dataskyddsförordningen. Det är tvetydigt vilken av dessa grunder för behandling som kommer i fråga. De föreslagna bestämmelserna anses dock uppfylla de krav som ställs på bägge grunderna för behandling. Bestämmelser om behandlingen finns i lagen. I lagstiftningen finns också bestämmelser om skyddsåtgärder som säkerställer den registrerades grundläggande rättigheter och intressen, som krävs i artikel 9.2 b. Bestämmelser som anses som skyddsåtgärder finns förutom i dataskyddslagen, lagen om informationshandling inom den offentliga förvaltningen, strafflagen, offentlighetslagen och andra allmänna förvaltningslagen, även i den föreslagna lagen. I den föreslagna lagen kan som skyddsåtgärder betraktas åtminstone bestämmelserna om beviljande och upphävande av användarrättigheter och om förvaringstider. På den person som behandlar uppgifter ska offentlighetslagen tillämpas, vilket betyder att personen omfattas av en lagstadgad sekretess, på det sätt som krävs i artikel 9.2 h i dataskyddsförordningen.

Enligt den föreslagna 8 punkten får det i datamaterialet om enskilda kunder i fråga om en enskild kund registreras utredningar och arbetskraftspolitiska utlåtanden i fråga om utkomstskyddet. Den föreslagna punkten motsvarar 13 kap. 3 § 1 mom. 8 punkten i den gällande lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice. Uppgifterna behövs bl.a. för att sörja för att serviceprocessen framskrider och för att bedöma om jobsökningen är i kraft.

Enligt den föreslagna 9 punkten får om en enskild kund registreras uppgifter om beslut om startpeng enligt lagen om finansiering av regionutveckling och tillväxttjänster och om sysselsättning av en person med sådan lönesubvention som avses i den lagen. Den föreslagna punkten motsvarar delvis 13 kap. 3 § 1 mom. 9 punkten i den gällande lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice. Jämfört med den gällande 9 punkten har uppgifterna om förmåner som anknyter till servicen inte tagits in i den föreslagna 9 punkten utan hänförs till 12 punkten. Jämfört med nuläget har i punkten tagits in ett omnämnande av sysselsättning av en per-

son med lönesubvention. Lönesubventionen är ett stöd som betalas till arbetsgivaren och uppgifter om lönesubventionen registreras i datamaterialet om arbetsgivare. Lönesubventionen är inte i egentlig mening en service för arbetssökande, och det föreslås därför att det föreskrivs separat om registrering av uppgifter om lönesubvention i fråga om enskilda kunder.

Enligt den föreslagna 10 punkten får i datamaterialet om enskilda kunder registreras avgöranden som gäller arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån. Det finns ingen motsvarande punkt i 13 kap. 3 § 1 mom. i den gällande lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice, eftersom bestämmelser om arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån för närvarande finns i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice och den således ingår i den offentliga arbetskraftsservicen, som får registreras med stöd av 13 kap. 3 § 1 mom. 6 punkten i den nämnda lagen. I fortsättningen ska bestämmelser om arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån, om förmåner som betalas under tiden för sysselsättningsfrämjande service och om ersättning för rese- och logikostnader finnas i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

Enligt den föreslagna 11 punkten får i datamaterialet registreras uppgifter om förmåner som anknyter till servicen. Precis som i nuläget gäller det uppgifter om ersättningar för rese-, in- kvarterings- och flyttningkostnader. Som det anges ovan föreslås uppgifter om beslut om startpeng ingå i 9 punkten. I fortsättningen ska bestämmelserna om förmåner som anknyter till servicen finnas i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

I 3 mom. föreskrivs det, på motsvarande sätt som i 13 kap. 4 § 1 mom. i den gällande lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice, att det i datamaterialet ska anges var en uppgift har erhållits och vem som har antecknat den, om en uppgift har erhållits från annat håll än av den som registreras. Bestämmelsen säkerställer att de uppgifter som registreras i datamaterialet är korrekta.

12 §. *Datainnehållet i datamaterialet om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen.* Såsom det konstateras i det föreslagna 4 § 1 mom. är datamaterialet om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen ett delmaterial till datamaterialet om enskilda kunder. Av den anledningen föreslås det att det i 1 och 2 mom. uttryckligen konstateras att bestämmelserna är ett undantag i relation till det som i 11 § 1 och 2 mom. föreskrivs om datainnehållet i datamaterialet om enskilda kunder.

Enligt vad som föreslås i 1 mom. får det i datamaterialet om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen behandlas uppgifter om i 2 § 3 punkten i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling avsedda arbetslösa som på det sätt som avses i 13 § 2 mom. i den lagen har bedömts ha behov av sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen. I bestämmelsen anges det alltså på vilka grunder uppgifter om en person får registreras i datamaterialet.

I det föreslagna 2 mom. föreskrivs det i stort sett på motsvarande sätt som i 9 § 2 mom. i den gällande lagen om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen om datainnehållet i datamaterialet. Den föreslagna 2 mom. 1 punkten avviker från den gällande 9 § 2 mom. 1 punkten genom att det i stället för identifikationsuppgifter anges namn och personbeteckning, vilket enligt motiveringen till den gällande bestämmelsen avses med identifikationsuppgifter. Punkterna 2–7 motsvarar de gällande bestämmelserna, men 8 punkten är ny.

Precis som för närvarande får enligt 2 punkten i datamaterialet registreras uppgifter som har samband med kundrelationen till den sektorsövergripande samservicen, kundbesöken inom samservicen och eventuella specialarrangemang som besöken kräver. Bland de uppgifter som

har samband med kundrelationen och besöken får i likhet med i dag bl.a. modersmål och kontaktspråk registreras. I datamaterialet kan som uppgifter i anknytning till eventuella specialarrangemang som besöken kräver t.ex. införas uppgifter om att kundbesöket kräver tolkning eller andra specialarrangemang, såsom behov av färdtjänst vid sjukdom eller skada.

Såsom det konstateras i motiveringen till den gällande punkten kan ett kundbesök kräva specialarrangemang också på grund av att den arbetslöse är våldsbenägen eller uppträder hotfullt. I det syftet kan det i datamaterialet också föras in uppgifter om att den arbetslöse kan vara våldsbenägen eller i övrigt har uppträtt hotfullt. En sådan uppgift inverkar på hur ett besök av en sådan person ordnas. För att uppgiften ska få registreras krävs det alltid en motivering och ett tungt vägande skäl.

Liksom för närvarande får i fråga om en arbetslös i datamaterialet registreras uppgifter om den arbetslöses yrkeskunnande med stöd av 3 punkten och uppgifter om den sociala situationen som inverkar på sysselsättningen för den arbetslöse med stöd av 4 punkten.

I den föreslagna 5 punkten föreskrivs det på motsvarande sätt som för närvarande om registrering av uppgifter om den arbetslöses hälsotillstånd samt arbets- och funktionsförmåga i datamaterialet om sektorsövergripande samservice. I datamaterialet får endast sådana uppgifter om den arbetslöses hälsotillstånd samt arbets- och funktionsförmåga registreras som inverkar på sysselsättningen av personen och som är nödvändiga för att tillhandahålla honom eller henne offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling samt social-, hälso- och rehabiliteringstjänster. Utgångspunkten är att de uppgifter om hälsotillstånd och arbetsförmåga som registreras i datamaterialet ska grunda sig på en bedömning av en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården. Information om arbetsförmågan kan också grunda sig på exempelvis feedback från den som tillhandahåller rehabilitering.

Uppgifter om hälsa hör till de i artikel 9.1 i dataskyddsförordningen avsedda särskilda kategorierna av personuppgifter. I fråga om den föreslagna bestämmelsen grundar sig behandlingen av uppgifter på artikel 9.2 b och h i dataskyddsförordningen. Det är tvetydigt vilken av dessa grunder för behandling som kommer i fråga. De föreslagna bestämmelserna anses dock uppfylla de krav som ställs på bägge grunderna för behandling. Bestämmelser om behandlingen finns i lagen. I lagstiftningen finns också bestämmelser om skyddsåtgärder som säkerställer den registrerades grundläggande rättigheter och intressen, som krävs i artikel 9.2 b. Bestämmelser som anses som skyddsåtgärder finns förutom i dataskyddslagen, lagen om informationshandling inom den offentliga förvaltningen, strafflagen, offentlighetslagen och andra allmänna förvaltningslagen, även i den föreslagna lagen. I den föreslagna lagen kan som skyddsåtgärder betraktas åtminstone bestämmelserna om beviljande och upphävande av användarrättigheter och om förvaringstider. På den person som behandlar uppgifter ska offentlighetslagen tillämpas, vilket betyder att personen omfattas av en lagstadgad sekretess, på det sätt som krävs i artikel 9.2 h i dataskyddsförordningen.

På samma sätt som enligt den gällande 6 och 7 punkten ska det enligt den föreslagna 6 och 7 punkten i datamaterialet få registreras uppgifter om den arbetslöses servicebehov och om den sektorsövergripande sysselsättningsplanen och hur den genomförs, följs upp och revideras. Den sektorsövergripande sysselsättningsplanen ska innehålla uppgifter om den service som man har kommit överens om med kunden. Uppgifterna om hur planen genomförs och följs upp avser hur den överenskomna servicen har genomförts och vilka resultat den har gett.

I den föreslagna 8 punkten föreskrivs det om möjligheten att i datamaterialet registrera sådana uppgifter om hälsorelaterade sociala förmåner som är nödvändiga för utarbetande eller revidering av den sektorsövergripande sysselsättningsplanen. Uppgifterna om sådana förmåner

kommer från Folkpensionsanstalten, som är den som har föreslagit att punkten fogas till. Inom den nuvarande sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen tillämpas sektorsövergripande ett gemensamt kundinformationssystem i det gemensamma dagliga arbetet. Inom samservicen har man goda erfarenheter av att i realtid tillhandahålla aktörer sådana nödvändiga kunduppgifter som främjar sysselsättningen i en gemensam kunskapsbas utan att uppgifterna behöver begäras separat. Detta försnabbar kundprocesserna och gör samarbetet smidigt. De hälsorelaterade förmånerna – sjukdagpenning, rehabilitering, rehabiliteringspenning, sjuk- och invalidpension och handikappförmånerna – är en del av hälsotillståndet och socialskyddet för en arbetslös som får delinvaldpension. Dessa uppgifter är en del av de uppgifter på basis av vilka man tillsammans med kunden utarbetar en sektorsövergripande sysselsättningsplan, och därför behöver de kunna registreras i datamaterialet om samservice.

13 §. *Förvaringstider för uppgifter i datamaterialet om enskilda kunder och datamaterialet om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen.* Artikel 6.3 i dataskyddsförordningen möjliggör att det i en medlemsstats nationella rätt föreskrivs om lagringstider för de uppgifter som behandlas. I vilket fall som helst omfattas personuppgifter av det krav i dataskyddsförordningens artikel 5.1 e, enligt vilken de inte får förvaras i en form som möjliggör identifiering av den registrerade under en längre tid än vad som är nödvändigt för de ändamål för vilka personuppgifterna behandlas.

I 13 kap. 4 § 2 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice föreskrivs det för närvarande om gallring av uppgifter om enskilda kunder. I lagen om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen finns det ingen motsvarande bestämmelse, men eftersom det register som avses i den lagen är ett delregister till registret över enskilda kunder kan det anses att den i 13 kap. 4 § 2 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice föreskrivna förvaringstiden på fem år som gäller alla uppgifter för närvarande även gäller dem.

I det föreslagna 1 mom. föreskrivs det på motsvarande sätt som i 13 kap. 4 § 2 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice om gallring av uppgifter i datamaterialet om enskilda kunder, dvs. om förvaringstider. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska uppgifter som har samband med kundrelationen, kundbesöken och eventuella specialarrangemang som besöken kräver, uppgifter om servicebehov, planer och jobbsökning samt uppgifter om arbetserbjudanden och presentationer för arbetsgivare raderas två år från det att de registrerades. Övriga uppgifter ska raderas senast fem år från det att kundrelationen upphörde. På motsvarande sätt som idag ska det vara tillåtet att avvika från förvaringstiderna, om uppgiften fortfarande behövs för fullgörandet av ett uppdrag som grundar sig på lag eller på grund av ett pågående ärende. Till exempel kan det av rapporteringsskyldigheter som är förknippade med EU:s strukturfonder eller processer i anslutning till sökande av ändring i en arbetslöshetsförmån följa att uppgifterna inte får raderas när den vedertagna förvaringstiden går ut.

I det föreslagna 2 mom. föreskrivs det om raderande av uppgifter ur datamaterialet om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen. Uppgifter som ska raderas ur datamaterialet om sektorsövergripande samservice två år från det att de registrerades är uppgifter som har samband med kundrelationen till den sektorsövergripande samservicen, kundbesöken inom samservicen och eventuella specialarrangemang som besöken kräver. I fråga om dessa uppgifter föreslås det alltså till skillnad från gällande bestämmelser att den vedertagna förvaringstiden ska förkortas. Motiveringen till att dessa uppgifter i regel ska raderas två år från det att de registrerades är att uppgifter som är äldre än så inte längre kan antas vara aktuella eller åtminstone är det skäl att efter två år bedöma om de är aktuella. Övriga uppgifter ska raderas fem år från det att kundrelationen upphörde, om det inte finns någon i bestämmelsen angiven grund för att inte radera uppgifterna. Till skillnad från de i datamaterialet om enskilda kunder

registrerade uppgifterna om servicebehov och planer föreslås det alltså att förvaringstiden för i datamaterialet om sektorsövergripande samservice registrerade uppgifter om servicebehov och sektorsövergripande sysselsättningsplan i regel ska vara fem år. För en person som är i behov av sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen kan vägen till sysselsättning räckta flera år, och uppgifterna behövs i princip under hela denna tid.

Att uppgifterna raderas ur systemet innebär inte nödvändigtvis att uppgifterna utplånas slutligt, om det har fattats beslut om att de ska arkiveras. Behandlingen för det ursprungliga ändamålet upphör dock.

14 §. Registrering av uppgifter i datamaterial hos myndigheter som deltar i sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen. I den föreslagna paragrafen föreskrivs det, på motsvarande sätt som i 10 § i lagen om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen, om registrering av uppgifter i datamaterial hos myndigheter som deltar i sektorsövergripande samservice. Jämfört med den gällande bestämmelsen beaktas i den föreslagna paragrafen de ändringar i fråga om aktörer som följer av landskaps- och tillväxttjänstreformerna. Landskapet ersätter arbets- och näringsbyrå och kommunen, eftersom det i framtiden är landskapet som ansvarar för offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling samt för social- och hälsojourer.

Paragrafens 1 mom. är närmast informativt, eftersom det i momentet hänvisas till det som föreskrivs i den aktuella lagen eller i andra lagar. Med den hänvisning som i 1 mom. görs till det ”som föreskrivs i denna lag” avses att största delen av de uppgifter som registreras i datamaterialet om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen är sådana att de också får registreras i datamaterialet om enskilda kunder med stöd av den föreslagna 11 §. På motsvarande sätt föreskrivs det separat om registrering av uppgifter om social- och hälsojourer i dessa datamaterial och om registrering av uppgifter om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringstjänster och förmåner i dessa datamaterial, vilket betyder att registreringen av uppgifterna inte avgörs i denna lag.

Syftet med bestämmelsen i 2 mom. är däremot att möjliggöra registreringen av i 12 § avsedda uppgifter som uppkommer medan samservice fortgår i register hos de myndigheter som deltar i samservicen, om uppgifterna är nödvändiga för att myndigheterna ska kunna tillhandahålla den service och de tjänster som de är skyldiga att ordna. Exempelvis kan det för utbetalningen av rehabiliteringspenning krävas uppgifter som finns i datamaterialet om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen. Det är alltså fråga om ett slags bestämmelse om utlämnande av uppgifter. Jämfört med 10 § 2 mom. i lagen om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen höjs i det här föreslagna momentet tröskeln för att registrera uppgifter.

När en uppgift som ursprungligen registrerats för produktion av sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen lämnas ut, kan det anses att uppgiftens ursprungliga användningsändamål ändras. Bestämmelsen om utlämning av uppgifter är möjlig med stöd av artikel 6.4 i dataskyddsförordningen, eftersom behandling för andra ändamål grundar sig på medlemsstatens nationella rätt, är knuten till att uppgifterna är nödvändiga och lagstiftningsåtgärderna säkerställer folkhälsa och social trygghet. Grunden för behandling av uppgifter som behövs för skötseln av en uppgift som myndigheten ansvarar för att ordna är fullgörandet av en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige. Om uppgiften registreras någon annanstans än i datamaterialet om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen, är den som registrerat uppgiften personuppgiftsansvarig.

15 §. Ändamålet med och datainnehållet i datamaterialet om arbetsgivare. I det föreslagna 1 mom. föreskrivs det om ändamålet med datamaterialet om arbetsgivare. I och med att personuppgiftsbegreppet är så omfattande betraktas även en del av de uppgifter som registreras i detta datamaterial som sådana personuppgifter som avses i artikel 4.1 i dataskyddsförordningen. Behandlingen av uppgifter grundar sig på de personuppgiftsansvarigas lagstadgade uppgifter, och därför ska grunden för behandlingen enligt artikel 6.3 i dataskyddsförordningen anges i den nationella lagstiftningen.

Enligt det föreslagna 1 mom. används datamaterialet om arbetsgivare för ordnande och produktion av service enligt lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling, för beviljande av lönesubvention eller stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen enligt lagen om finansiering av regionutveckling och tillväxttjänster samt för uppföljning, utveckling och styrning av denna service och dessa stöd samt för produktion av understöd, finansiering samt utvecklings- och rådgivningstjänster som är avsedda för företag och som betalas med offentliga medel samt för tillhörande bedömning av servicebehovet. Det i 4 punkten nämnda användningsändamålet avser riksomfattande tillväxttjänster.

I det föreslagna 2 mom. föreskrivs det på motsvarande sätt som i 13 kap. 3 § 2 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice om uppgifter som får registreras i datamaterialet om arbetsgivare. Uppgifterna behövs för att erbjuda arbetsgivarna service och för att söka arbetstillfällen åt enskilda kunder.

16 §. Ändamålet med och datainnehållet i datamaterialet om tjänsteproducenter. I 1 mom. föreskrivs det om ändamålet med datamaterialet om tjänsteproducenter. I och med att personuppgiftsbegreppet är så omfattande kan även en del av de uppgifter som registreras i detta datamaterial betraktas som sådana personuppgifter som avses i artikel 4.1 i dataskyddsförordningen. Behandlingen av uppgifter ska grunda sig på de personuppgiftsansvarigas lagstadgade uppgifter, och därför ska grunden för behandlingen enligt artikel 6.3 i dataskyddsförordningen anges i den nationella lagstiftningen.

Enligt det föreslagna 1 mom. används datamaterialet om tjänsteproducenter för ordnande, produktion, uppföljning, utveckling och styrning av tillväxttjänster enligt 3 och 4 kap. i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster och av service enligt lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling.

I 2 mom. föreskrivs det på vilka grunder uppgifter om en aktör får registreras i datamaterialet om tjänsteproducenter. Enligt den föreslagna 1 punkten får i datamaterialet om tjänsteproducenter behandlas uppgifter om tjänsteproducenter enligt 2 § 1 punkten i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster. Enligt den punkten avses med tjänsteproducent en sammanslutning, stiftelse eller enskild näringsidkare som på basis av ett upphandlingskontrakt eller ett beslut av landskapet producerar tillväxttjänster för landskapet.

Enligt den föreslagna 2 punkten får datamaterialet om tjänsteproducenter behandlas uppgifter om tjänsteproducenter enligt 2 § 4 punkten i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling. Enligt den punkten avses med tjänsteproducent en sammanslutning, en stiftelse eller en enskild näringsidkare som producerar service enligt den lagen eller har som uppgift att sköta åtgärder som gäller kunders serviceprocesser.

Enligt den föreslagna 3 punkten får i datamaterialet om tjänsteproducenter också behandlas uppgifter om anordnare av arbetskraftsutbildning enligt lagen om yrkesutbildning. I nämnda lag avses med arbetskraftsutbildning utbildning till vilken de studerande, utifrån det utbildningsbehov som arbets- och näringsmyndigheten konstaterar, väljs i enlighet med 5 kap. 3 § i

lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice. Efter det att landskaps- och tillväxttjänst-reformen trätt i kraft är det landskapet som konstaterar utbildningsbehovet.

I 3 mom. föreskrivs det om de uppgifter som får registreras om tjänsteproducenter i data-materialet. Det föreslagna momentet motsvarar i huvudsak 13 kap. 3 § 3 mom. i den gällande lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice. Jämfört med nuläget tas det i momentet in en 4 punkt som gäller beslut om särskild finansiering för användningen av tjänsteproducenter. Informationen behövs för att säkerställa att aktören i fråga har beviljats offentlig finansiering. I den föreslagna 7 punkten beaktas det att lagens namn ändras och i den föreslagna 8 punkten utelämnas uppgifter om ansökan, urval och uppföljning i anslutning till utbildningen, eftersom de kan anses omfattas av de i 6 punkten avsedda uppgifterna om ansökning och an-tagning till servicen samt om uppföljning av servicen.

3 kap. Kundinformationssystemet för företagstjänster

17 §. Ändamålet med kundinformationssystemet för företagstjänster. I det föreslagna 1 mom. föreskrivs det om ändamålet med kundinformationssystemet för företagstjänster. I och med att personuppgiftsbegreppet är så omfattande kan även en del av de uppgifter som registreras i detta datamaterial betraktas som sådana personuppgifter som avses i artikel 4.1 i dataskyddsförordningen. Behandlingen av uppgifter grundar sig på de personuppgiftsansvarigas lagstad-gade uppgifter, och därför ska grunden för behandlingen enligt artikel 6.3 i dataskyddsförord-ningen anges i den nationella lagstiftningen.

Enligt det föreslagna 1 mom. används kundinformationssystemet för företagstjänster för ord-nande, produktion, uppföljning, utveckling och styrning av understöd, finansiering samt ut-vecklings- och rådgivningstjänster som avses i lagen om finansiering av regionutveckling och tillväxttjänster, lagen om Innovationsfinansieringsverket Business Finland och aktiebolaget Business Finland (1146/2017) och lagen om statens specialfinansieringsbolag (443/1998). Kundinformationssystemet för företagstjänster ska enligt 1 mom. också användas för ord-nande, produktion, uppföljning, utveckling och styrning av andra understöd, annan finansie-ring samt andra utvecklings- och rådgivningstjänster som är avsedda för företag och som betalas med offentliga medel. Till exempel ska den rådgivning som patent- och registerstyrelsen tillhandahåller om immateriella rättigheter, såsom patent, vara en sådan rådgivningstjänst.

Såsom det konstateras i samband med den föreslagna 1 §, är alla tjänster som tillhandahålls fö-retag och som betalas med offentliga medel inte tillväxttjänster. För närvarande kan kundin-formationssystemet för företagstjänster användas för produktion också av sådana tjänster. Man vill bevara denna möjlighet att utnyttja systemet i så stor utsträckning som möjligt också vid landskaps- och tillväxttjänstreformen.

Dessutom ska kundinformationssystemet för företagstjänster enligt 1 mom. också användas för ordnande och produktion av rekryteringstjänster enligt lagen om offentlig service för re-krytering och kompetensutveckling. Som rekryteringstjänster ska landskapet förmedla inform-ation om tillgången på kunnig arbetskraft och om arbetstillfällen, ge rådgivning och handled-ning om rekrytering och jobbsökning, söka och erbjuda arbetssökande lämpliga arbetstillfällen samt söka och erbjuda kunder som söker arbetstagare arbetssökande som är lämpliga för upp-gifterna i fråga. Landskapet får använda uppgifterna i kundinformationssystemet för företags-tjänster för ordnandet av dessa tjänster. På motsvarande sätt får uppgifter i datamaterialet om arbetsgivare i kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning med stöd av 15 § 1 mom. 4 punkten användas för produktion av företagstjänster och bedömning av servicebeho-vet.

I det föreslagna 2 mom. föreskrivs det att kundinformationssystemet också används för säkerhetsutredning av företag enligt säkerhetsutredningslagen (726/2014). I 5 § 3 mom. i den gällande lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster föreskrivs det om motsvarande användningsändamål så att det dessutom preciseras vilka uppgifter som får användas för säkerhetsutredning av företag. Det föreslås att bestämmelsen förenklas. Bestämmelser om vilka uppgifter i kundinformationssystemet som får användas för säkerhetsutredning av företag finns i lagförslag 3, alltså i 37 § 1 mom. 2 punkten i säkerhetsutredningslagen.

I det föreslagna 3 mom. föreskrivs det på motsvarande sätt som i 5 § 2 mom. i den gällande lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster, att det i kundinformationssystemet för företagstjänster också går att producera datamaterial som behövs för utbildning, forskning, statistikföring, planering, uppföljning och styrning. Enligt motiveringen till den gällande bestämmelsen är det på sin plats att precisera ändamålet till denna del för att datasystemet i så stor utsträckning som möjligt ska kunna utnyttjas särskilt för utveckling av och rapportering om företagstjänster. Bestämmelser om utlämnande av sekretessbelagda uppgifter för vetenskaplig forskning, statistikföring eller för sådant planerings- eller utredningsarbete som en myndighet utför finns i 28 § i offentlighetslagen där det föreskrivs att en myndighet i enskilda fall kan bevilja tillstånd att ta del av en sekretessbelagd handling för ovannämnda ändamål, om det är uppenbart att de intressen som sekretessplikten är avsedd att skydda inte kränks om uppgifter lämnas ut.

18 §. Registrering av uppgifter i kundinformationssystemet för företagstjänster. I det föreslagna 1 mom. föreskrivs det på motsvarande sätt som i 4 § 1 mom. i den gällande lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster vilka aktörer som får registrera uppgifter i kundinformationssystemet. I den föreslagna bestämmelsen beaktas de förändringar som skett i fråga om aktörer och som kommer att ske i samband med landskaps- och tillväxttjänstreformerna. De statliga myndigheter som avses i momentet är bl.a. Innovationsfinansieringsverket Business Finland, patent- och registerstyrelsen och Landsbygdsverket. Säkerhets- och kemikalieverket är ett exempel på sådana andra myndigheter som avses i momentets sista mening.

I det föreslagna 2 mom. föreskrivs det vilka uppgifter som sådana landskapsmyndigheter som tillhandahåller företag understöd, finansiering eller utvecklings- och rådgivningstjänster, Innovationsfinansieringsverket Business Finland, Business Finland Oy, statens specialfinansieringsbolag och i 6 § 4 mom. i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster avsedda förmedlande organ ska registrera i kundinformationssystemet för företagstjänster. Sådana uppgifter är de uppgifter som avses i 20 § 2 mom. 1, 3 och 5 punkten, dock så att registreringskyldigheten inte omfattar uppgift om huruvida företaget tidigare har varit kund hos statens specialfinansieringsbolag. Registreringskyldigheten omfattar således uppgift om tjänster som företaget fått, uppgift om huruvida företaget är kund hos statens specialfinansieringsbolag och sådana uppgifter om ett företag som införts i kreditupplysningsregistret, konkurs- och företagssaneringsregistret och utsökningsregistret. Skyldigheten att registrera de uppgifter som avses i 5 punkten, dvs. de uppgifter om ett företag som förts in i kreditupplysningsregistret, konkurs- och företagssaneringsregistret samt utsökningsregistret, gäller endast en situation där aktören förfogar över dessa uppgifter. Utdrag ur dessa register som gjorts vid olika tidpunkter ger viktig information om ett företags olika faser under dess livscykel. Därför behöver sådana utdragsuppgifter kunna registreras i kundinformationssystemet för företagstjänster. Skyldigheten att registrera uppgifter inverkar inte på sekretessen för uppgifterna.

19 §. Personuppgiftsansvariga för kundinformationssystemet för företagstjänster. I paragrafen föreskrivs det om personuppgiftsansvariga för kundinformationssystemet för företagstjänster och om deras inbördes ansvarsfördelning. I det föreslagna 1 mom. föreskrivs det att Myndigheten för tillväxttjänster och de aktörer som registrerar uppgifter i kundinformationssystemet

RP 266/2018 rd

är gemensamt personuppgiftsansvariga för datamaterialen. I dataskyddsförordningen finns det bestämmelser om den personuppgiftsansvariges skyldigheter och ansvar. Enligt förordningen är det möjligt för flera organ att vara gemensamt personuppgiftsansvariga, bara de personuppgiftsansvarigas ansvarsområden har fastställts genom lagstiftning eller genom ett inbördes arrangemang.

Bestämmelser om ansvarsområdena för Myndigheten för tillväxttjänster och de aktörer som registrerar uppgifter i systemet finns i 2 och 3 mom. Eftersom de uppgifter som registreras i kundinformationssystemet för företagstjänster inte bara är personuppgifter, föreskrivs det i de två första meningarna i 2 mom., på motsvarande sätt som i 6 § 1 mom. i den gällande lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster, om uppgifter som hänför sig till kundinformationssystemets allmänna funktion, den tekniska anslutningen, datasystemets användbarhet samt för integriteten, skyddet och bevarandet av de uppgifter som ingår i kundinformationssystemet. I det föreslagna 2 mom. förtecknas dessutom de uppgifter som anknyter till behandling av personuppgifter som den personuppgiftsansvarige har enligt dataskyddsförordningen och som Myndigheten för tillväxttjänster ska ansvara för. Dessa är

- i artikel 25 avsett inbyggt dataskydd och dataskydd som standard,
- i artikel 32 avsedd säkerhet i samband med behandlingen,
- i artikel 35 avsedd konsekvensbedömning avseende dataskydd och i artikel 36 avsett förhandssamråd,
- i artikel 12.1 och 12.2 avsedda skyldigheter för personuppgiftsansvariga,
- andra sådana i dataskyddsförordningen föreskrivna skyldigheter som personuppgiftsansvariga har i fråga om datasystemets informations säkerhet.

Dessutom föreskrivs det i momentet om den rätt Myndigheten för tillväxttjänster har att radera uppgifter, om raderandet är nödvändigt för att säkerställa den tekniska funktionen hos kundinformationssystemet. Motsvarande bestämmelse finns i 9 § 2 mom. i den gällande lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster. Utgångspunkten är att de aktörer som registrerar uppgifter i kundinformationssystemet svarar för att uppgifterna är korrekta och uppdaterade. Myndigheten ska dock ha en möjlighet att radera en sådan uppgift som stör eller innebär en risk för att störa funktionen hos systemet. Som det konstateras i motiveringen till den gällande bestämmelsen förutsätter rätten att avföra uppgifter inte någon begäran från den registeransvariga, men den registeransvariga ska informeras om att uppgifter avförts.

I det föreslagna 3 mom. föreskrivs det om de uppgifter som personuppgiftsansvarig som ska skötas av de aktörer som registrerar uppgifter. Enligt den föreslagna bestämmelsen ska de aktörer som registrerar uppgifter i fråga om de uppgifter de registrerat ansvara för sådana andra skyldigheter som den personuppgiftsansvarige har enligt dataskyddsförordningen samt besluta om utlämnande av uppgifter som de registrerat i kundinformationssystemet. Den aktör som registrerat uppgifter i systemet svarar också för att uppgifterna är korrekta och uppdaterade.

Den föreslagna bestämmelsen motsvarar nuläget i fråga om de aktörer som registrerar uppgifter i systemet. I 6 § i den gällande lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster föreskrivs det om de uppgifter som registeransvariga har och också om de uppgifter som den tekniska administratören för kundinformationssystemet har. Dataskyddsförordningen känner inte igen en sådan roll. De uppgifter som föreskrivs för den tekniska administratören i den gällande 6 § hänför sig till systemets användbarhet samt till integriteten, skyddet och bevarandet

av de uppgifter som ingår i systemet. Uppgifterna motsvarar de uppgifter som i det föreslagna 2 mom. föreskrivs för Myndigheten för tillväxttjänster. Enligt den gällande 6 § är det arbets- och näringsministeriet som svarar för den tekniska administratörens uppgifter. I praktiken är det dock närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter som svarar för uppgifterna. Utvecklings- och förvaltningscentret upphör i samband med landskaps- och tillväxttjänstereformen och dess informationstjänster överförs till Myndigheten för tillväxttjänster.

20 §. Uppgifter om företag i kundinformationssystemet för företagstjänster. I paragrafen föreskrivs det på vilka grunder uppgifter om företag får registreras i kundinformationssystemet och vilka uppgifter som får registreras. I paragrafen förenas definitionen av företag i 3 § 1 punkten i den gällande lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster med de i 7 § 1 och 2 mom. i den lagen avsedda bestämmelserna om de uppgifter som registreras i kundinformationssystemet.

I 1 mom. föreskrivs det att ett villkor för registrering av uppgifter är att företaget ansöker om, får eller har beviljats understöd, finansiering eller tjänster som avses i 17 § 1 mom. eller vars servicebehov bedöms. Den sistnämnda grunden hänför sig till att aktörerna inom Team Finland samlar in och utbyter information även om potentiella kundföretag. Syftet med insamlingen och utbytet av information om sådana företag är att hitta företag som för att förverkliga sina framtidsplaner kan ha behov av en tjänst som tillhandahålls av en eller flera av aktörerna inom Team Finland, men som ännu inte nödvändigtvis känner till innehållet i tjänsten. Informationsutbytet gör det således möjligt för företagen att så att säga få alla tjänster över en disk när det gäller de företagstjänster som tillhandahålls av aktörerna inom Team Finland.

Paragrafens 2 mom. motsvarar till innehållet 7 § 2 mom. i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster. I det föreslagna 3 mom. föreskrivs det på motsvarande sätt som i 7 § 1 mom. i den gällande lagen att det i kundinformationssystemet får registreras offentliga uppgifter med anknytning till företag. Bestämmelsen hänger samman med den bestämmelse som föreslås i 18 § 1 mom., som motsvarar den sista meningen i 4 § 1 mom. och enligt vilken andra myndigheter kan registrera offentliga kunduppgifter i kundinformationssystemet och behandla dem. Sådana övriga myndigheter är t.ex. Säkerhets- och kemikalieverket och patent- och registerstyrelsen.

21 §. Uppgifter om fysiska personer i kundinformationssystemet för företagstjänster. I paragrafen föreskrivs det på vilka grunder uppgifter om fysiska personer får registreras i kundinformationssystemet och vilka uppgifter som får registreras samt hur länge uppgifter om fysiska personer högst får sparas. I regleringen görs det lagtekniska ändringar, så att bestämmelserna om de registrerade finns i 1 mom. och bestämmelserna om de uppgifter som förs in i fråga om de registrerade finns i 2 mom.

De bestämmelser som föreslås i 1 mom. 1 och 2 punkten motsvarar nuläget. Nytt är att det i 1 mom. 3 punkten föreslås att det i kundinformationssystemet ska få registreras uppgifter om fysiska personer som har ansökt om eller fått startpeng enligt lagen om finansiering av regionutveckling och tillväxttjänster. I den gällande lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster konstateras det inte uttryckligen att beviljande av startpeng är en grund för registrering av uppgifter om en fysisk person i kundinformationssystemet. Man kan emellertid tolka 7 § 3 mom. 4 punkten i den gällande lagen så att den även omfattar den som får startpeng. I den föreslagna 1 mom. 3 punkten nämns personer som får startpeng separat för tydlighetens skull. I den föreslagna 4 punkten nämns erhållande av ekonomiskt stöd och i den föreslagna 5 punkten ansökan om finansiering för inledande av företagsverksamhet som nya grunder för registrering

av uppgifter om fysiska personer i kundinformationssystemet. En fysisk person kan ansöka om lån för grundande av företag och denna uppgift får registreras i kundinformationssystemet. Om lånet beviljas, beviljas det till det företag som grundas.

De uppgifter som enligt det föreslagna 2 mom. får registreras i kundinformationssystemet motsvarar det som föreskrivs i 7 § 3 och 4 mom. i lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster. I stället för begreppet identifikationsuppgifter anges det i momentet uttryckligen vilka uppgifter det är fråga om.

I 3 mom. föreskrivs det på motsvarande sätt som i 9 § 1 mom. i den gällande lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster att uppgifter om en fysisk person ska raderas ur kundinformationssystemet senast fem år efter det att uppgifterna i fråga senast har behandlats för att producera tjänster. Den i artikel 5.1 e i dataskyddsförordningen föreskrivna principen om lagringsminimering kan förutsätta att uppgiften raderas eller pseudonymiseras redan innan fristen på fem år löpt ut. Det är tillåtet att avvika från fristen på fem år, om uppgiften fortfarande behövs för fullgörandet av ett uppdrag som grundar sig på lag eller på grund av ett anhängigt ärende.

22 §. *Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter ur kundinformationssystemet för företagstjänster.* I den föreslagna paragrafen föreskrivs det i huvudsak på motsvarande sätt som i 10 § 1 mom. i den gällande lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster till vilka aktörer uppgifter i kundinformationssystemet för företagstjänster får lämnas ut. På samma sätt som i nuläget är det den aktör som registrerat uppgifterna som i enlighet med det föreslagna 19 § 3 mom. beslutar om utlämnade av uppgifterna.

Den hänvisning som i inledningen till den föreslagna paragrafen görs till den rätt att få information och till den skyldighet att lämna ut sådan som föreskrivs i någon annan lag är informativ. Den hänvisar bl.a. till vad som i 64 § i utkastet till lag om finansiering av regionutveckling och tillväxttjänster föreskrivs om den rätt som den förvaltande myndigheten, den attesterande myndigheten och revisionsmyndigheten samt förmedlande organ trots bestämmelserna om sekretess har att avgiftsfritt av andra myndigheter eller av aktörer som sköter offentliga uppdrag få sådana uppgifter om sökanden och stödmottagaren och dennes ekonomiska ställning, affärs- eller yrkesverksamhet, finansiering som denne beviljats med offentliga medel och andra omständigheter som är betydelsefulla med avseende på stödet och som är nödvändiga för behandlingen av ett stödärende. Eftersom det föreskrivs separat om dessa aktörers rätt att få information, är det inte nödvändigt att i den föreslagna paragrafen nämna dem som sådana aktörer till vilka uppgifter i kundinformationssystemet får lämnas ut.

Jämfört med nuläget beaktas i den föreslagna bestämmelsen de förändringar som skett i fråga om aktörer, dvs. att närings-, trafik- och miljöcentralerna och arbets- och näringsbyråerna upphör i samband med landskapsreformens ikraftträdande samt att Innovationsfinansieringsverket Tekes blir Innovationsfinansieringsverket Business Finland och att Finpro Oy blir Business Finland Oy. Dessutom nämns i den föreslagna bestämmelsen patent- och registerstyrelsen som en aktör till vilken de uppgifter som avses i 20 och 21 § får lämnas ut trots sekretessbestämmelserna. Patent- och registerstyrelsen ger företagen rådgivning om immateriella rättigheter, såsom patent.

Det föreslås att bestämmelserna i 10 § 2 och 3 mom. i den gällande lagen inte tas in i den föreslagna lagen, eftersom bestämmelser om rätt till information för säkerhetsutredningar finns i säkerhetsutredningslagen och det i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen ska föreskrivas om möjligheten att lämna ut information via ett tekniskt gränssnitt. Bestämmelserna är således obehövliga.

4 kap. **Information för utvärdering, uppföljning, utveckling och styrning**

23 §. *Information om tillväxttjänster på landskapsnivå.* I 140 § i den föreslagna landskapslagen föreskrivs det om landskapets skyldigheter att följa landskapsbefolkningens hälsa och välfärd samt kvaliteten, verkningsfullheten och kostnaderna i fråga om de uppgifter landskapet har enligt lag. Dessutom ska landskapet följa verksamheten och ekonomin inom sin egen tjänsteproduktion och jämföra den med verkningsfullheten, effektiviteten och ekonomin hos tjänster som produceras av andra. Enligt 140 § i landskapslagen ska landskapet i fråga om de uppgifter det har enligt lag producera information om verksamheten, ekonomin och tjänsteproduktionens kvalitet separat för olika verksamhetsområden för användning i uppföljningen, övervakningen och styrningen av verksamheten. I paragrafen beaktas också möjligheten att separat föreskriva om produktionen av annan sektorsspecifik information för uppföljningen, övervakningen och styrningen av landskapets verksamhet.

I 23 § 1 mom. föreslås bestämmelser som kompletterar landskapslagens 140 § och som gäller skyldigheten att producera information för användning i utvärderingen, uppföljningen, utvecklingen och styrningen av tillväxttjänster. Enligt den föreslagna paragrafen ska landskapet årligen lämna arbets- och näringsministeriet information om genomslagskraften för och kvaliteten på tjänsterna. Dessa uppgifter är sådana som arbets- och näringsministeriet inte får direkt ur kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning eller kundinformationssystemet för företagstjänster, men som ministeriet behöver för den i 19 § 2 mom. i den föreslagna lagen om regionutveckling och tillväxttjänster avsedda uppföljningsskyldigheten och för den allmänna kunskapsförvaltningen. Uppgifterna ska lämnas elektroniskt.

I det föreslagna 2 mom. finns ett bemyndigande att genom förordning av statsrådet utfärda närmare bestämmelser om vilken information som får lämnas och sättet att lämna den. I förordningen får det anges närmare hur och med vilka mått genomslagskraften och kvaliteten ska beskrivas, för att landskapens uppgifter ska vara jämförbara sinsemellan. I förordningen får det utfärdas närmare bestämmelser bl.a. om när arbets- och näringsministeriet ska lägga fram en begäran om information och inom vilken tid uppgifterna ska lämnas.

24 §. *Information om understöd, finansiering samt utvecklings- och rådgivningstjänster som är avsedda för företag och som betalas med offentliga medel.* I paragrafen föreskrivs det om skyldigheten att på arbets- och näringsministeriets begäran lämna ministeriet information som behövs för utvärdering, uppföljning, utveckling och styrning av understöd, finansiering samt utvecklings- och rådgivningstjänster som är avsedda för företag och som betalas med offentliga medel. Uppgifterna gäller finansieringens, understödets samt utvecklings- och rådgivningstjänsternas genomslagskraft och kvalitet. Uppgifterna ska lämnas elektroniskt. De aktörer som omfattas av denna skyldighet är främst sådana aktörer inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde som producerar riksomfattande tillväxttjänster. Skyldigheten omfattar därutöver också de i 6 § 4 mom. i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster avsedda förmedlande organen, av vilka landskapen och social- och hälsovårdsministeriet inte är producenter av riksomfattande tillväxttjänster. I 2 mom. i paragrafen föreslås motsvarande bemyndigande att utfärda förordning som i 23 § 2 mom.

5 kap. **Ikraftträdande**

25 §. *Ikraftträdande.* Avsikten är att lagen ska träda i kraft den 1 januari 2021, samtidigt med den övriga lagstiftning som gäller landskaps- och tillväxttjänstreformen. Genom den föreslagna lagen upphävs den gällande lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster, vars innehåll på det sätt som anges ovan i huvudsak tas in i den föreslagna, nya lagen.

1.3 Säkerhetsutredningslagen

37 §. Informationskällor vid säkerhetsutredning av företag. Det föreslås att hänvisningen i 1 mom. 2 punkten till sådana uppgifter som avses i 6 § 1 mom. i den gamla lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster (240/2007) ersätts med hänvisningar till de bestämmelser i lagen om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna som har motsvarande innehåll. Det är fråga om uppgifter av vilka framgår företagets namn, företags- och organisationsnummer samt andra identifieringsuppgifter och kontaktuppgifter, uppgifter om vem som är företagets ansvarspersoner, företagets verksamhetsområde, aktiekapital, bokslut eller andra sådana uppgifter i myndigheternas offentliga register som gäller företaget och allmänt beskriver dess verksamhet samt sådana uppgifter om ett företag och dess ansvarspersoner som införts i kreditupplysningsregistret, konkurs- och företagssaneringsregistret samt utökningsregistret.

2 Närmare bestämmelser och föreskrifter

I den föreslagna lagen om Myndigheten för tillväxttjänster finns det bemyndiganden att utfärda förordning av statsrådet i 2 § 3 mom., 4 § 2 mom., 6 § 4 mom., 7 § 3 mom. och 11 § 2 mom. Med stöd av det föreslagna 2 § 3 mom. får det vid behov genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser t.ex. om myndighetens uppgifter enligt 2 § 1 och 2 mom. och som gäller digitala och elektroniska tjänster och uppgifter enligt lagen om främjande av integration.

I det föreslagna 4 § 1 mom. föreskrivs det om att överdirektören ska vara föredragande i direktionen. Med stöd av det föreslagna 4 § 2 mom. får det genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om de uppgifter som myndighetens överdirektör har.

Med stöd av det föreslagna 6 § 4 mom. får det genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om tillsättande av direktionen, direktionens uppgifter, organiseringen av direktionens uppgifter, direktionens sammansättning och dess mandattid. I det föreslagna 6 § 1 mom. föreskrivs det om direktionens uppgifter. Det får således alltså utfärdas närmare bestämmelser om innehållet i dessa uppgifter vid behov. Närmare bestämmelser får vid behov utfärdas också om direktionens sammansättning, om vilken föreskrivs i 6 § 3 mom. Genom förordning får det således föreskrivas t.ex. om hur landskapens representation i direktionen ordnas, eftersom alla landskap inte samtidigt kan ha en representant i direktionen. Genom förordning av statsrådet får det även föreskrivas t.ex. om direktionsmedlemmarnas behörighet, beviljande en direktionsmedlem avsked, komplettering av direktionen och direktionens organisering och beslutförhet.

Med stöd av det föreslagna 7 § 3 mom. får det vid behov genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om kunddelegationens mandattid, uppgifter, organiseringen av kunddelegationens uppgifter och kunddelegationens sammansättning. Närmare bestämmelser om uppgifterna kan t.ex. gälla utvecklingsinriktning och riktlinjer för myndighetens verksamhet, frågor i anslutning till tjänsternas kvalitet och kundbelåtenheten, frågor i anslutning till tjänsternas kostnadsstruktur, dess utveckling samt prissättning och avgifter samt andra ärenden som är viktiga för olika kundgrupper. På motsvarande sätt som i fråga om direktionen får det genom förordning således föreskrivas t.ex. om hur landskapens representation i kunddelegationen ordnas, eftersom alla landskap inte samtidigt kan ha en representant. Genom förordning får det t.ex. också föreskrivas att kunddelegationens mandattid ska vara kortare än fyra år.

Med stöd av det föreslagna 11 § får det genom förordning av arbets- och näringsministeriet utfärdas bestämmelser om Myndigheten för tillväxttjänsters avgiftsbelagda prestationer inom ramen för bestämmelserna i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

I utkastet till lag om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna föreslås det bemyndiganden att utfärda förordning av statsrådet i 8 § 4 mom., 23 § 2 mom. och 24 § 2 mom. Med stöd av det föreslagna 8 § 4 mom. får det preciseras att ansökan om användarrättigheter ska göras elektroniskt. I förordningen ska det också anges vilka uppgifter som ska lämnas i ansökan och vilka eventuella bilagor som ska fogas till ansökan. Uppgifter som ska lämnas i ansökan är åtminstone användarens identifikationsuppgifter, uppgift, grunden för uppgiften (tjänste- eller anställningsförhållande, upphandlingsavtal), uppgiftens varaktighet, de behörigheter som krävs för skötandet av uppgiften (åtkomst till, registrering av, raderande av uppgifter osv.) och datainnehåll. När t.ex. ett landskap ansöker om användarrättigheter för en person som är anställd hos landskapets tjänsteproducent ska också uppgifter om upphandlingsavtalet fogas till ansökan.

Med stöd av 23 § 2 mom. och 24 § 2 mom. får det genom förordning preciseras vilken information om genomslagskraft och kvalitet som ska lämnas och om sättet att lämna information. Uppgifterna begärs i en form som möjliggör jämförelse. Vid arbets- och näringsministeriet bereds för närvarande mätare för genomslagskraft och kvalitet och avsikten är att de ska användas som stöd för en närmare definition av skyldigheten att lämna uppgifter. Genom förordningen får också det elektroniska sätt att lämna uppgifter som avses i 23 och 24 § preciseras. Avsikten är att det ska vara lätt att iaktta skyldigheten att lämna uppgifter och att också aktörernas egna behov ska beaktas i frågan.

3 Ikraftträdande

Avsikten är att lagen ska träda i kraft den 1 januari 2021, samtidigt med den övriga lagstiftning som gäller landskaps- och tillväxttjänstreformen. Innan lagen träder i kraft bör kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning skapas och de ändringar som följer av bytet av aktörer genomföras i kundinformationssystemet för företagstjänster. Före ikraftträdandet ska det också ordnas utbildning och rådgivning särskilt om det nya kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning samt sörjas för att systemet testas.

4 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Förslaget till lag om Myndigheten för tillväxttjänster är av betydelse med avseende på grundlagens 119 §, som gäller statsförvaltningen, 121 § 4 mom., som gäller regional självstyrelse, och 17 §, som gäller rätt till eget språk och egen kultur. Förslaget till lag om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna är av betydelse med avseende på grundlagens 10 § 1 mom., som gäller skydd för privatlivet, och 121 § 4 mom., som gäller regional självstyrelse.

Statsförvaltningen

Enligt 119 § 1 mom. i grundlagen kan det till statens centralförvaltning utöver statsrådet och ministerierna höra ämbetsverk, inrättningar och andra organ. Staten kan dessutom ha regionala och lokala myndigheter. Enligt paragrafens 2 mom. ska de allmänna grunderna för statsförvaltningens organ regleras genom lag, om deras uppgifter omfattar utövning av offentlig makt. I övrigt kan bestämmelser om statsförvaltningens enheter utfärdas genom förordning.

Den föreslagna Myndigheten för tillväxttjänster ska vara ett ämbetsverk inom statens centralförvaltning som hör till arbets- och näringsministeriets ansvarsområde. Till myndighetens

RP 266/2018 rd

uppgifter ska bl.a. höra att till kommuner och landskap betala ersättningar enligt lagen om främjande av integration. Denna uppgift omfattar utövning av offentlig makt, och därför behöver de allmänna grunderna för myndigheten regleras i lag.

Enhetens namn, ansvarsområde samt huvudsakliga uppgifter samt dess behörighet anses vara allmänna grunder för statsförvaltningens organ (RP 1/1998 rd, s. 174/II). Det har föreslagits bestämmelser om dessa i lagen om Myndigheten för tillväxttjänster. Avsikten är inte att genom bestämmelserna i grundlagens 119 § 2 mom. begränsa utfärdandet av bestämmelser om statsförvaltningens enheter till enbart författningar alltså lag eller förordning. Det går att bestämma om saker också genom ett administrativt beslut, om ärendet lämpar sig att avgöras genom ett administrativt beslut. Ett beslut om verksamhetsställen är en sådan fråga. (GrUU 42/2006 rd, s. 3/I.) I förslaget till lag om Myndigheten för tillväxttjänster föreslås det att beslut om myndighetens placering ska fattas i myndighetens arbetsordning, som myndighetens överdirektör fattar beslut om. Regeringen anser att propositionen uppfyller kraven i 119 § i grundlagen.

Landskapens regionala självstyrelse

Enligt 121 § 4 mom. i grundlagen föreskrivs det om självstyrelse på större förvaltningsområden än kommuner genom lag. Grundlagsutskottet har behandlat landskapens självstyrelse mycket grundligt i det utlåtande som gäller landskapsreformen och social- och hälsovårdsreformen (GrUU 26/2017 rd). Som en garanti för landskapens självstyrelse förutsätts en viss lagnivå, vilket är relevant i förhållande till de uppgifter som ges landskapen och ordnandet av landskapens förvaltning (GrUU 27/2018 rd, s. 2).

Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande om propositionerna RP 15/2018 rd och RP 16/2018 rd konstaterat att den offentliga finansieringen av social- och hälsovården läggs om radikalt genom landskaps- och vårdreformen. I fortsättningen ska landskapen ansvara för ordnandet av tjänsterna, medan staten svarar för finansieringen av tjänsterna. Det innebär att ansvaret för ordnandet skiljs från ansvaret för finansieringen. Enligt utredning kommer social- och hälso-tjänsterna att i praktiken till ca 80 procent finansieras genom statlig finansiering till landskapen och till ca 20 procent genom kundavgifter. Att finansieringen till en så stor del är statlig kräver enligt regeringens uppfattning (s. 18) att staten har möjligheter att påverka sådana beslut för vilka den i sista hand betalar kostnaderna. (GrUU 15/2018 rd, s. 20.)

Grundlagsutskottet konstaterade i sitt utlåtande (GrUU 26/2017 rd) att när det gäller frågan om huruvida landskapens finansiering är tillräcklig finns det ingen tolkningspraxis från grundlagsutskottet som skulle vara i linje med den kommunala finansieringsprincipen. Utskottet anser att till skyldigheten att tillgodose de grundläggande fri- och rättigheterna i 22 § i grundlagen hör statens ansvar för att se till att landskapen har praktiska förutsättningar att klara av sina uppgifter (se GrUU 10/2015 rd och GrUU 37/2009 rd). Grundlagsutskottet har dessutom ansett att man inte genom budgeten kan begränsa tillgången till lagstadgade tjänster (GrUU 26/2017 rd, s. 24, se även GrUU 20/2004 rd, GrUU 63/2014 rd, GrUU 19/2016 rd). Finansieringsprincipens betydelsen i fråga om social- och hälso-tjänsterna framhävs av de skyldigheter som avses i 19 § 3 mom. respektive 22 § i grundlagen. Grundlagsutskottet anser att finansieringen av landskapen i tillämpliga delar ska bedömas i ljuset av grundlagsutskottets praxis i fråga om finansieringsprincipen. (GrUU 15/2018 rd, s. 20.)

När bestämmelser om kommunernas uppgifter införs, gäller det att samtidigt se till att kommunerna i enlighet med finansieringsprincipen har faktiska möjligheter att klara av dem, har grundlagsutskottet betonat i sin etablerade praxis om den kommunala självstyrelsen (se GrUU 16/2014 rd, s. 2 och de utlåtanden som nämns där). Utskottet har också ansett att finansie-

ringsuppgifter för kommunerna med hänsyn till att självstyrelsen är skyddad i grundlagen inte får vara så stora att de försämrar kommunernas verksamhetsvillkor på ett sätt som äventyrar kommunernas möjligheter att självständigt bestämma om sin ekonomi och därmed också om sin förvaltning (se t.ex. GrUU 41/2014 rd, s. 3/II och GrUU 50/2005 rd, s. 2). Grundlagsutskottet har i sin praxis angående statsandelssystemet dessutom ansett att det med tanke på den grundlagstryggade finansieringsprincipen inte räcker att bedöma hur den förverkligas på hela den kommunala sektorns nivå, eftersom medborgarnas självstyrelse är skyddad i varje kommun. Konsekvenserna ska således bedömas också med tanke på situationen i enskilda kommuner (GrUU 40/2014 rd, s. 3, GrUU 16/2014 rd, s. 3, och GrUU 41/2002 rd, s. 3/II). (GrUU 15/2018 rd, s. 20 och 21.)

Grundlagsutskottet har i och för sig godkänt en avsevärd sänkning av statsandelsprocenten till kommunerna. Utskottet konstaterade att sänkningen var betydande med avseende på kommunalekonomin och enskilda kommuner (GrUU 40/2014 rd, s. 3/II). Utskottet konstaterade dock att omställningarna i finansieringsförhållandena mellan kommun och stat undan för undan kan bryta ner grunden för det ekonomiska fundamentet för det kommunala självstyret som tryggas i 121 § i grundlagen. Utskottet ansåg att den ändring som var föremål för bedömning i enskilda kommuner kan försvaga förmågan att svara för serviceåliggandena samt inskränka på den självständiga ekonomiska beslutanderätten och kommunens ansvarsområde rent allmänt. Lagstiftaren har dock ansetts ha en mycket bred prövningsrätt när den föreskriver om nedskärningar i statsandelssystemet (GrUU 40/2014 rd, s. 3/I–II, och GrUU 16/2014 rd, s. 4/I–II), men å andra sidan har utskottet påpekat att genomförandet av en statsandelsreform inte får äventyra den regionala jämlikheten (se GrUU 16/2014 rd, s. 4/II, och GrUU 12/2011 rd, s. 3).

Landskapen saknar beskattningsrätt, och grundlagsutskottet har bedömt att skyddet för landskapens självstyrelse är mer begränsat än för den kommunala självstyrelsen (se GrUU 26/2017 rd, s. 19–30). Finansieringsprincipens betydelse för den konstitutionella bedömningen av lagstiftningen om landskapen skiljer sig därför från dess betydelse för bedömningen av kommunrelaterade frågor. Grundlagsutskottet har poängterat att det avgörande för hur landskapen lyckas sköta uppgiften att ordna social- och hälso- och sjukvård uttryckligen är hur väl finansieringen räcker till och hur den fördelas. (GrUU 15/2018 rd, s. 20.)

I den föreslagna lagen om Myndigheten för tillväxttjänster föreslås det att myndigheten under en övergångsperiod på ett år ska sköta de i 38, 39 och 42–47 § i lagen om finansiering av regionutveckling och tillväxttjänster avsedda uppgifter som gäller utbetalning, avbrytande av utbetalning, återkrav, återbetalning av stöd och avslutande av utbetalning, om stödet har beviljats av ett landskap eller en samkommun och om det gäller i 3 § 1 mom. i den lagen avsedda analys-, expert- och utbildningstjänster, i 18 § i den lagen avsedd lönesubvention, i 31 § i den lagen avsett stöd för specialarrangemang eller i 32 § i den lagen avsedd startpeng. Det är alltså fråga om en bestämmelse med stöd av vilken en statlig myndighet i stället för landskapen under ett års tid sköter uppgifter som ankommer på landskapen. Bestämmelsen måste bedömas med tanke på den regionala självstyrelsen.

Genom den föreslagna övergångstiden på ett år strävar man efter att säkerställa en störningsfri utbetalning av understöd medan landskapen inleder sin verksamhet. En övergångsperiod gör det möjligt för landskapen att ordna utbetalningarna centraliserat eller att bereda sig på att sköta utbetalningarna med egna resurser. Utbetalningarna har för närvarande koncentrerats till närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter och de resurser som i nuläget har reserverats för utbetalningarna räcker inte till för att sköta utbetalningsuppgifterna separat i vart och ett av landskapen. Förberedelserna inför skötseln av utbetalningsuppgifterna kommer att ta tid i landskapen, oberoende av om landskapen ordnar utbetalningarna centraliserat eller separat. Övergångstiden säkerställer att det

finns tillräckligt med tid för dessa förberedelser. Övergångstiden har dimensionerats så att den är så kort som möjligt. Vid utbetalningarna fattar Myndigheten för tillväxttjänster inga beslut om bindande av pengarna, utan undersöker om förutsättningarna för utbetalning av de pengar som landskapet har bundit för ett visst ändamål uppfylls vid betalningstidpunkten. Den föreslagna övergångstiden anses vara nödvändig och den anses inte begränsa landskapets behörighet mer än vad som är nödvändigt för att uppgifterna ska kunna utföras.

I den föreslagna lagen om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna föreslås däremot för landskapen en skyldighet att använda kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning, föra in grundläggande uppgifter i kundinformationssystemet för företagstjänster och att årligen lämna arbets- och näringsministeriet uppgifter som verkningsfullheten och kvaliteten hos tjänsterna. Även dessa bestämmelser måste bedömas med tanke på den regionala självstyrelsen.

I den föreslagna lagen om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna ska det föreskrivas om landskapens skyldighet att använda kundinformationssystemet. Avsikten är att staten ska finansiera kundinformationssystemen, vilket betyder att landskapen inte föranleder kostnader för användningen av systemet och detta inte begränsar landskapens möjligheter att sköta sina uppgifter. Med anledning av användningsskyldigheten har alla landskap tillgång till samma system, och de har vid behov tillgång till aktuella uppgifter om kunderna oavsett var kundrelationen har börjat. Med tanke på kundarbetet är en obruten servicekedja möjlig, när alla aktörer har tillgång till samma aktuella information samtidigt. Dessutom är möjligheterna att anvisa både ekonomiska resurser och kunskapsresurser på informationssäkerheten och övervakningen av användningen av centraliserade kundinformationssystem bättre än på landskapens separata kundinformationssystem. Regeringen anser att användningsskyldigheten inte är ett problem med tanke på landskapens självstyrelse.

Den skyldighet att till arbets- och näringsministeriet lämna in uppgifter om tjänsternas verkningsfullhet och kvalitet som föreslås i lagen om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna föranleder inte landskapen några större kostnader. Landskapet har redan med stöd av 140 § i landskapslagen en skyldighet att följa kvaliteten, verkningsfullheten och kostnaderna i fråga om de uppgifter landskapet har enligt lag samt i fråga om de uppgifter som det har enligt lag producera information om verksamheten, ekonomin och tjänsteproduktionens kvalitet separat för olika verksamhetsområden. Den i lagen om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna föreslagna skyldigheten att lämna in uppgifter är således ingen administrativ tung åtgärd, eftersom uppgifterna redan med stöd av annan lagstiftning ska finnas i landskapen. När det görs en noggrannare precisering av de uppgifter som ska lämnas ska man beakta de för landskapen föreskrivna uppföljningsskyldigheterna, och de uppgifter som ska lämnas ska anges så att den administrativa bördan av skyldigheten blir så liten som möjligt för landskapen. Regeringen anser att skyldigheten att lämna uppgifter inte är problematisk med tanke på landskapens självstyrelse.

Språkliga rättigheter

Enligt 17 § 1 mom. i grundlagen är Finlands nationalspråk finska och svenska. Vars och ens rätt att hos domstol och andra myndigheter i egen sak använda sitt eget språk, antingen finska eller svenska, samt att få expeditioner på detta språk ska tryggas genom lag. Det allmänna ska tillgodose landets finskspråkiga och svenskspråkiga befolknings kulturella och samhälleliga behov enligt lika grunder.

Enligt 10 § 1 mom. i språklagen (423/2003) har var och en rätt att använda finska eller svenska i kontakter med statliga myndigheter och tvåspråkiga kommunala myndigheter. Myn-

digheterna ska dessutom ordna möjlighet för den som ska höras att bli hörd på sitt eget språk, finska eller svenska.

Arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter är en fristående enhet och del av Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Savolax och har verksamhet på riksnivå. Kundservicecentret fortsätter att sköta sina uppgifter inom samma verksamhetsområde som en del av Myndigheten för tillväxttjänster, som är en statlig myndighet med riksomfattande verksamhet. Även den svenskspråkiga servicegruppen vid kundservicecentret övergår som en del av kundservicecentret till Myndigheten för tillväxttjänster. De bestämmelser om språkliga rättigheter som är bindande för ämbetsverken samt servicen, verksamhetsområdena och den personal som har hand om servicen förblir till denna del oförändrade. Enligt regeringens uppfattning äventyrar den föreslagna regleringen inte de språkliga rättigheterna.

Offentlighetsprincipen

Den offentlighetsprincip som föreskrivs i 12 § 2 mom. i grundlagen betonar offentligheten som en förutsättning för myndigheternas verksamhet. Enligt det momentet är handlingar och andra upptagningar som innehas av myndigheterna offentliga, om inte offentligheten av tvingande skäl särskilt har begränsats genom lag. Var och en har rätt att ta del av offentliga handlingar och upptagningar. Bakgrunden till bestämmelsen är att säkerställandet av tillräcklig offentlighet är en förutsättning för att individen ska ha möjlighet att påverka och delta i samhällsverksamhet.

I motiveringen till bestämmelsen ansågs det uppenbart att man ibland måste avvika från den på grund av olika viktiga intressen. I motiveringen räknas det som exempel på sådana viktiga intressen upp skydd för privatlivet och affärshemligheter. (RP 309/1993 rd, s. 62/I.)

Grundlagsutskottet har i sin bedömning av den regeringsproposition som gällde offentlighetslagen konstaterat att offentligheten kan begränsas genom lag, om nödvändiga skäl talar för det. I synnerhet sekretessskyldigheten bör följaktligen uppfylla tre kriterier: 1) sekretessen grundar sig på tvingande skäl och 2) sekretessgrunderna fastställs genom en bestämmelse på lagnivå, genom vilken 3) offentligheten begränsas särskilt. Utskottet konstaterade vidare att handlingars offentlighet enligt grundlagen kan begränsas endast genom lag och bara av tvingande orsaker. Det handlar alltså inte om att grundlagen exempelvis tillåter att rättighetens innehåll regleras genom lag utan att lagstiftaren endast får dra upp sådana gränser för offentligheten som kan anses nödvändiga enligt grundlagen. (GrUU 43/1998 rd, s. 2/II–3/I.)

Grundlagsutskottet ansåg att de intressen som enligt propositionen med förslag till offentlighetslag skyddas genom sekretessbestämmelserna, bl.a. ekonomiska intressen och skyddet för privatlivet, var sådana nödvändiga orsaker som tillåter att offentligheten begränsas (GrUU 43/1998 rd, s. 3/II–4/II).

I propositionen ingår inga bestämmelser om sekretess. I fråga om sekretess hänvisas det i lagförslaget till offentlighetslagen och till lagen om statens specialfinansieringsbolag.

Skyddet för privatlivet

Enligt 10 § 1 mom. i grundlagen är vars och ens privatliv, heder och hemfrid tryggade. Enligt samma moment utfärdas närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter genom lag.

I det förslag till lag om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna som ingår i denna proposition föreskrivs det om behandlingen av uppgifter som betraktas som personuppgifter

vid ordnande och produktion av tillväxttjänster. Viktiga med tanke på skyddet för privatlivet är bestämmelserna i 4 och 7–14 § i den föreslagna lagen om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna. I dessa paragrafer föreskrivs det om behandling av sådana personuppgifter som enligt offentlighetslagen är sekretessbelagda. I den föreslagna lagen föreskrivs det om de personuppgifter som behandlas, om användningsändamålet med och förvaringstiderna för personuppgifterna samt om personuppgiftsansvariga. I den föreslagna lagen föreskrivs det också om sådan hantering av användarrättigheter som säkerställer dataskyddet och om tillämpningen av allmänna lagar. Propositionen ska därför bedömas mot 10 § 1 mom. i grundlagen.

Begreppet privatliv kan förstås som ett samlande begrepp för en persons privata krets. Utgångspunkten för skyddet för privatlivet är att individen har rätt att leva sitt eget liv utan godtycklig eller ogrundad inblandning av myndigheter eller andra utomstående. När det gäller personuppgifter hänvisar bestämmelsen till behovet att genom lagstiftning trygga individens rättsskydd och skydd för privatlivet i behandlingen, registreringen och användningen av personuppgifter. (RP 309/1993 rd, s. 56/II–57/I.)

Enligt grundlagsutskottets vedertagna praxis begränsas lagstiftarens spelrum utöver av den bestämmelse som gäller skyddet för personuppgifter också av att skyddet för personuppgifter delvis omfattas av skyddet för privatlivet, som tryggas i samma moment. Lagstiftaren ska därför trygga denna rätt till skydd för personuppgifter på ett sätt som kan anses godtagbart med hänsyn till systemet för de grundläggande fri- och rättigheterna som helhet. Bestämmelsen hänvisar till behovet att genom lagstiftning trygga individens rättsskydd och skydd för privatlivet i behandlingen av personuppgifter. Om man ser till skyddet för personuppgifter har grundlagsutskottet ansett det viktigt att reglera åtminstone syftet med registreringen av uppgifterna, uppgifternas innehåll, det tillåtna användningsändamålet inklusive rätten att överlåta registrerade uppgifter samt den tid uppgifterna finns kvar i registret och den registrerades rättsskydd. Regleringen av dessa faktorer på lagnivå ska i enlighet med praxis dessutom vara heläckande och detaljerad. (Se t.ex. GrUU 31/2017 rd, s. 2, GrUU 42/2016 rd, s. 2, GrUU 38/2016 rd, s. 2, GrUU 29/2016, s. 4, GrUU 13/2016 rd, s. 3–4 och GrUU 18/2012 rd, s. 2/I–II).

Till den del det åtminstone bitvis handlar om så kallade känsliga uppgifter har utskottet krävt att lagen innehåller en så uttömmande förteckning som möjligt över innehållet i uppgifterna (bl.a. GrUU 71/2014 rd s. 2/II–3/I, GrUU 18/2012 rd, s. 3 och GrUU 51/2002 rd, s. 2) och att de möjliga mottagarna av informationen uppges i bestämmelsen åtminstone i fråga om känsliga uppgifter (GrUU 38/2016 rd, s. 3). Grundlagsutskottet har lyft fram riskerna med behandlingen av känsliga uppgifter. Enligt utskottet föranleder exempelvis registreringen av biometrisk kännetecken, som anses utgöra känsliga uppgifter, ett särskilt behov att se till att de personuppgifter som sparas i systemet blir skyddade mot risker för missbruk och mot alla slag av olaglig åtkomst och användning (GrUU 13/2017 rd och GrUU 29/2016 rd). Utskottet har särskilt påpekat att det bör finnas exakta och noggrant avgränsade bestämmelser om att det är tillåtet att behandla känsliga uppgifter bara om det är absolut nödvändigt (se t.ex. GrUU 13/2017 rd och GrUU 3/2017 rd). Dessutom har utskottet betonat vikten av att begränsa förvaringstiden särskilt för känsliga uppgifter till det som är nödvändigt för att uppnå det syfte för vilket uppgifterna har registrerats i systemet (se t.ex. GrUU 13/2017 rd).

Grundlagsutskottet konstaterade i sitt utlåtande (GrUU 38/2016 rd) om det lagförslag som gällde en ändring av räddningslagen och av lagen om nödcentralsverksamhet att utöver dessa omständigheter måste hänsyn tas till att inskränkningar i skyddet för privatlivet måste bedömas utifrån de allmänna villkoren för inskränkningar av de grundläggande fri- och rättigheterna. Utskottet har därför tidigare till exempel bedömt att tillåtelse att behandla känsliga uppgif-

RP 266/2018 rd

ter berör själva kärnan i skyddet för personuppgifter (GrUU 37/2013 rd, s. 2/II) varför till exempel bildandet av register som innehåller sådana uppgifter bör bedömas i förhållande till villkoren för inskränkningar av de grundläggande fri- och rättigheterna, i synnerhet med tanke på lagstiftningens acceptabilitet och proportionalitet (GrUU 29/2016 rd och till exempel GrUU 21/2012 rd, GrUU 47/2010 rd och GrUU 14/2009 rd och senare GrUU 42/2016 rd, s. 2–3 och GrUU 49/2017 rd, s. 3). Utskottet fäste uppmärksamheten vid att en sådan bedömning är möjlig endast om propositionen tillräckligt ingående specificerar skälen till att behandling av personuppgifter anses nödvändigt. (GrUU 38/2016 rd, s. 2.)

Vid bedömningen av bestämmelser om myndigheternas rätt att få och skyldighet att lämna ut information med avseende på skyddet för privatliv och personuppgifter i 10 § 1 mom. i grundlagen har grundlagsutskottet noterat bland annat vad och vem rätten att få information gäller och hur rätten är kopplad till nödvändighetskriteriet. Myndigheternas rätt att få och möjlighet att lämna ut information kan enligt utskottet gälla ”behövliga uppgifter” för ett visst syfte, om lagen ger en uttömmande förteckning över innehållet i uppgifterna. Om innehållet däremot inte anges i form av en förteckning, ska det i lagstiftningen ingå ett krav på att ”informationen är nödvändig” för ett visst syfte. (Se t.ex. GrUU 31/2017 rd, s. 2, GrUU 42/2016 rd, s. 2, GrUU 38/2016 rd, s. 2 och GrUU 71/2014 rd, s. 3/I). Å andra sidan har utskottet ansett att grundlagen inte tillåter en mycket vag och ospecificerad rätt att få uppgifter, låt vara att den är knuten till nödvändighetskriteriet (GrUU 62/2010 rd, s. 4/I och GrUU 59/2010 rd, s. 4/I). Grundlagsutskottet har särskilt betonat att kravet på bestämmelser i lag också utsträcker sig till möjligheten att överlåta uppgifter via en teknisk anslutning (GrUU 12/2002 rd, s. 5).

Utskottet har också ansett att rätten till information, som går före sekretessbestämmelserna, i sista hand går ut på att den myndighet som är berättigad till informationen i och med sina egna behov åsidosätter de grunder och intressen som är skyddade med hjälp av den sekretess som gäller myndigheten som innehar informationen. Ju mer generella bestämmelserna om rätt till information är, desto större är risken att intressen kan åsidosättas per automatik. Ju fullständigare bestämmelserna kopplar rätten till information till materiella villkor, desto mer sannolikt är det att enskilda begäranden om information måste motiveras. Då kan också den som lämnar ut informationen bedöma begäran med avseende på de lagliga villkoren för utlämnandet. Genom att de facto vägra att lämna ut informationen kan den som innehar den göra att det uppstår ett läge där en utomstående myndighet måste undersöka skyldigheten att lämna ut information, det vill säga tolka bestämmelserna. Denna möjlighet är viktig då det gäller att anpassa tillgången till information och sekretessintressena till varandra. (Bl.a. GrUU 31/2017 rd, s. 2–3, GrUU 17/2016 rd, s. 4, GrUU 12/2014 rd, s. 3/I och GrUU 62/2010 rd, s. 3/II–4/I och de utlåtanden som nämns där.)

Grundlagsutskottet har i sin nyare praxis ansett att det inte finns något hinder för att kraven på räckvidd för, exakthet hos och noggrann avgränsning av bestämmelser om skyddet för personuppgifter till vissa delar kan uppfyllas genom en allmän unionsförordning eller genom en allmän nationell lag (se även GrUU 2/2018 rd, s. 4–8, GrUU 31/2017 rd, s. 3–4, GrUU 5/2017 rd, s. 9 och GrUU 38/2016 rd, s. 4).

Enligt grundlagsutskottet är det viktigt att det i den mån som EU-lagstiftningen kräver reglering på det nationella planet eller möjliggör sådan tas hänsyn till de krav som de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna ställer när det nationella handlingsutrymmet utnyttjas (se GrUU 25/2005 rd). Utskottet har därför framhållit att det i regeringens proposition finns anledning att särskilt i fråga om bestämmelser som är av betydelse med hänsyn till de grundläggande fri- och rättigheterna tydligt klargöra ramarna för det nationella handlingsutrymmet (bl.a. GrUU 26/2017 rd, s. 42, GrUU 2/2017 rd, s. 2 och GrUU 44/2016 rd, s. 4).

RP 266/2018 rd

Grundlagsutskottet anser att de detaljerade bestämmelserna i förordningen också gör det möjligt att i fråga om myndighetsverksamhet lagstifta betydligt mer generellt om skydd för och behandling av personuppgifter jämfört med vår nuvarande nationella regleringsmodell. Grundlagsutskottet ser det dock som klart att behovet av speciallagstiftning i enlighet med det riskbaserade synsätt som också krävs i dataskyddsförordningen måste bedömas utifrån de hot och risker som behandlingen av personuppgifter orsakar. Ju större risk fysiska personers rättigheter och friheter utsätts för på grund av behandlingen, desto mer motiverat är det med mer detaljerade bestämmelser. Denna omständighet är av särskild betydelse när det gäller behandling av känsliga uppgifter. (GrUU 14/2018 rd, s. 4–5.)

Utskottet har efter det konstaterat att bestämmelserna om behandling av känsliga uppgifter fortfarande bör analyseras utifrån praxisen för tidigare bestämmelser på lagnivå i den utsträckning dataskyddsförordningen tillåter. Behovet av lagbestämmelser som är mer detaljerade än dataskyddsförordningen bör dock motiveras i varje enskilt fall, också inom ramen för förordningen. I fråga om behovet bör också det riskbaserade synsättet i förordningen vägas in. Utskottet framhåller att även lagstiftningen om behandling av känsliga personuppgifter bör vara så tydlig och begriplig som möjligt. (GrUU 14/2018 rd, s. 5–6.)

Dataskyddsförordningen tillåter alltså att det i nationell lag föreskrivs om behandling av särskilda kategorier av personuppgifter, förutsatt att de särskilda villkor som nämns i förordningen uppfylls (GrUU 15/2018 rd, s. 38.)

Grundlagsutskottet har noterat att de känsliga uppgifter som avses i 11 § i personuppgiftslagen inte är direkt jämförbara med de särskilda kategorier av personuppgifter som beskrivs i artikel 9 i dataskyddsförordningen. Exempelvis uppgifter som beskriver någons behov av socialvård eller de socialvårdstjänster, stödåtgärder och andra förmåner inom socialvården som någon erhållit hör enligt artikel 9.1 i dataskyddsförordningen inte till de särskilda kategorierna av personuppgifter. Det är dock inte uteslutet att dessa uppgifter kan innehålla uppgifter som hör till de särskilda kategorier av personuppgifter som avses i artikel 9 i dataskyddsförordningen. Det kan då exempelvis gälla hälsotillståndet för en klient hos socialvården. Uppgifter om socialvårdstjänster ingår inte heller i de uppgifter som räknas upp i artikel 8.1 i personuppgiftsdirektivet, som genomförts genom personuppgiftslagen. Registrering av dessa uppgifter har dock nationellt ansetts innebära en större risk än normalt för medborgarnas privatliv och rättskydd. Det är därför motiverat att betrakta dem som känsliga (se även RP 96/1998 rd, s. 4/I). (GrUU 15/2018 rd, s. 38.)

Till följd av grundlagens rättshierarkiska ställning står det klart att de uppgifter som i utskottets praxis bedömts vara känsliga, exempelvis på grundval av de risker och hot som behandlingen medför, till sina områden inte helt motsvarar bestämmelserna i personuppgiftslagen. Grundlagsutskottet har konsekvent ansett att exempelvis biometriska identifieringsuppgifter kan jämföras med känsliga uppgifter (se t.ex. GrUU 13/2016 rd). Till följd av att tillämpningen av EU:s dataskyddsförordning inletts och man i dess artikel 9 använder begreppet särskilda kategorier av personuppgifter, ska den nationella lagstiftningen för tydlighetens skull undvika att använda begreppet känsliga uppgifter (se även GrUU 14/2018 rd, s. 9). Likväl menar utskottet att det fortfarande är motiverat att i konstitutionellt hänseende beskriva vissa grupper av personuppgifter uttryckligen som känsliga. Också i skäl 51 till dataskyddsförordningen understryks att de särskilda kategorierna av personuppgifter är särskilt känsliga. (GrUU 15/2018 rd, s. 38.)

Dataskyddsförordningens riskbaserade infallsvinkel innebär enligt grundlagsutskottet att det är möjligt att införa detaljerad och exakt nationell lagstiftning också när behandlingen av uppgifterna utgör en särskild risk på andra grunder än de som anges i artiklarna 9 och 10 i förord-

RP 266/2018 rd

ningen. Den nationella lagstiftningen ska också då vara förenlig med artikel 6 i förordningen. Enligt utskottets uppfattning är det tillåtet också inom ramen för dataskyddsförordningen att föreskriva detaljerat om behandlingen av personuppgifter som är känsliga i konstitutionellt hänseende. (GrUU 15/2018 rd. s. 38.)

Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande särskilt lyft fram behovet av reglering i de fall där personuppgifterna behandlas av en myndighet. Enligt artikel 6 c) i dataskyddsförordningen är behandling av personuppgifter tillåten om behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige. Behandlingen av personuppgifter är enligt artikel 6 e laglig om den är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning (se GrUU 14/2018 rd, s. 4). Utskottet menar att de nämnda leden i artikeln i regel inte kräver och inte ens möjliggör att det ska finnas en särskild lag för varje enskild behandling. Trots det utgör uppgifter om en persons behov av socialvård eller erhållna socialvårdstjänster, stödåtgärder och andra socialvårdsförmåner eller andra motsvariga uppgifter sådana risker för och hot mot den enskildes grundläggande fri- och rättigheter, att det inom de ramar dataskyddsförordningen tillåter måste föreskrivas om behandling av uppgifterna med samma noggrannhet och exakthet som gäller också för behandlingen av andra känsliga uppgifter. (GrUU 15/2018 rd, s. 38.)

Uppgifter om arbetssökande är sådana personuppgifter som omfattas av det skydd för privatlivet som tryggas i 10 § 1 mom. i grundlagen. Detta framgår också av att uppgifterna är sekretessbelagda med stöd av 24 § 1 mom. 25 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) (GrUU 43/1998 rd, s. 4). Det kan anses att de uppgifter om en enskild kund hos arbetsförvaltningen som i offentlighetslagen anges som sekretessbelagda är i författningsrättslig mening känsliga personuppgifter. Bestämmelserna om behandlingen av dessa ska således fortsatt uppfylla de villkor som följer av grundlagsutskottets praxis, sådan den utformats före tillämpningen av dataskyddsförordningen.

I den föreslagna lagen om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna föreslås detaljerade bestämmelser om de personuppgifter som registreras i datamaterialet och om användningsändamålet med dem samt om de användarrättigheter som är en förutsättning för behandlingen av uppgifterna. Bestämmelser om den rätt till information som utgör grund för beviljande av användarrättigheterna föreslås i den lagstiftning som gäller uppgifterna. Eftersom uppgifterna i datamaterialet om enskilda kunder i kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning och i datamaterialet om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen på det sätt som anges ovan innehåller personuppgifter som är känsliga i konstitutionellt hänseende är en detaljerad reglering möjlig och nödvändig.

I 10 § i förslaget till lag om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna föreskrivs det om ändamålet med datamaterialet om enskilda kunder. Bestämmelsen gäller alltså även datamaterialet om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen, som är en del av datamaterialet om enskilda kunder. Det föreskrivs alltså i lag om de tillåtna ändamålen med användningen. Ändamålet grundar sig på i lag föreskrivna uppgifter.

I de föreslagna 11 och 12 § föreskrivs det om datainnehållet i datamaterialet om enskilda kunder och i datamaterialet om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen, och därigenom anges de tillåtna datainnehållen i lag. I nämnda 11 och 12 § föreslås det bestämmelser om motsvarande datamaterial som för närvarande finns i 13 kap. 3 § 1 mom. i lagen om offentlig arbetskraft och företagsservice och i 9 § 2 mom. i lagen om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen. På motsvarande sätt som för närvarande är datamaterialet nödvändiga för ordnandet och produktionen av lagstadgade tjänster för arbetssökande samt för samordningen av tjänster. Det finns således en godtagbar orsak till att skapa

datamaterialen, och datainnehållet i dem ska anges så att endast sådana uppgifter som är nödvändiga med tanke på användningsändamålet kan behandlas. Här beaktas alltså även proportionaliteten i lagstiftningen. Bestämmelser om utlämnande av uppgifter finns i de uppgifter som gäller lagarna, såsom i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling. De i förslaget till lag om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna ingående bestämmelserna om beviljande av och annan hantering av användarrättigheter motsvarar det som annanstans i lag föreskrivs om rätt till information, och beviljandet av användarrättigheter förutsätter alltid att det finns rätt till information. Användarrättigheterna utgör således inte någon grund för rätt att få information.

I 13 § i den föreslagna lagen om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna föreskrivs det om förvaringstider för uppgifter i datamaterialet om enskilda kunder och datamaterialet om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen. Bestämmelser om förvaringstider finns för närvarande i 13 kap. 4 § 2 mom. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagservice och de motsvarar i huvudsak det som nu föreslås. Enligt närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter, som för närvarande ansvarar för arbets- och näringsbyråns kundinformationssystem, är en förvaringstid på högst fem år kort, bl.a. när det gäller utbetalning av utkomstskydd för arbetslösa och eventuella återkrav. Vid beredningen ansågs det således inte vara motiverat att förkorta de nuvarande förvaringstiderna. Det har emellertid ansetts att den undantagsbestämmelse som redan för närvarande ingår i bestämmelserna om förvaringstider och enligt vilken en uppgift inte behöver raderas, om den fortfarande behövs för fullgörandet av ett uppdrag som grundar sig på lag eller på grund av ett anhängigt ärende svarar mot behoven av längre förvaring, och det har därför inte ansetts motiverat att förlänga den i lag föreskrivna vedertagna förvaringstiden. I den föreslagna lagen föreskrivs det alltså om förvaringstider och förvaringstiderna ska vara begränsade till vad som är nödvändigt.

Regeringen anser att de föreslagna bestämmelserna om skyddet för personuppgifter inte blir problematiska med hänsyn till grundlagen.

Regeringen anser att det i propositionen inte ingår sådana förslag som skulle medföra att den inte kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning. Med anledning av sakens principiella betydelse anser regeringen det dock vara önskvärt att inhämta riksdagens grundlagsutskotts utlåtande om propositionen.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om Myndigheten för tillväxttjänster

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Ansvarsområde

För rådgivning om riksomfattande tillväxttjänster och för produktion, utveckling och förvaltande av de tjänster som används vid ordnande och produktion av riksomfattande tillväxttjänster och tillväxttjänster på landskapsnivå finns Myndigheten för tillväxttjänster. Myndigheten tillhandahåller sina tjänster för statliga aktörer inom arbets- och näringsministeriets förvaltningsområde, landskapen och den samkommun som avses i lagen om ordnande av tillväxttjänster i landskapet Nyland (/) (*samkommunen*) och för dessas tjänsteproducenter och andra samarbetspartner samt för dessas slutkunder.

Myndigheten för tillväxttjänster kan även sköta sådana andra statliga uppgifter och tillhandahålla sådana kundanpassade tjänster som anknyter till tillväxttjänster.

2 §

Uppgifter

Myndigheten har till uppgift att utveckla, producera och upphandla de i 31 § 1 mom. i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster (/) avsedda av arbets- och näringsministeriet ordnade datasystem och plattformar som staten och landskapen samt samkommunen använder gemensamt samt, när det gäller tillväxttjänster, de digitala och elektroniska tjänsterna och dessas användarstödjtjänster.

Myndigheten ska dessutom sköta de i 42–49 § i lagen om främjande av integration (/) avsedda uppgifter som gäller utbetalning av ersättning från staten till kommuner och landskap och andra statliga uppgifter som det särskilt föreskrivs att myndigheten har till uppgift att sköta.

Närmare bestämmelser om myndighetens uppgifter enligt 1 och 2 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet. Myndigheten kan dessutom sköta separat föreskrivna tjänster som anknyter till riksomfattande tillväxttjänster samt uppgifter som stöder ordnande och produktion av tillväxttjänster som staten och landskapen använder gemensamt.

3 §

Styrning och verksamhet

Myndigheten hör till arbets- och näringsministeriets ansvarsområde.

Myndigheten ska förverkliga de mål som arbets- och näringsministeriet har ställt upp och beakta landskapens strategiska mål.

Myndigheten ska ha verksamhet på flera orter i statens, landskapens och samkommunens lokaler.

RP 266/2018 rd

4 §

Myndighetens ledning

Myndigheten leds av en överdirektör. Överdirektören är föredragande i direktionen och avgör myndighetens ärenden, om det inte föreskrivs eller i arbetsordningen bestäms att någon annan tjänsteman ska avgöra dem. Överdirektören har närvaro- och yttranderätt vid direktionens sammanträden.

Närmare bestämmelser om överdirektörens uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 §

Utnämning av överdirektören

Arbets- och näringsministeriet utnämner myndighetens överdirektör efter att ha hört direktionen. Överdirektören utnämner personalen vid myndigheten.

6 §

Direktion

Myndigheten har en direktion. Direktionen har till uppgift att

- 1) leda och övervaka myndighetens verksamhet,
- 2) besluta om myndighetens allmänna förhandlingsmål inför resultatförhandlingar med arbets- och näringsministeriet,
- 3) besluta om riktlinjerna för myndighetens verksamhet med beaktande av myndighetens resultatavtal,
- 4) fastställa myndighetens arbetsordning,
- 5) behandla och godkänna myndighetens bokslut,
- 6) behandla myndighetens verksamhets- och ekonomiplan och andra ärenden som är viktiga med tanke på myndighetens verksamhet.

Direktionen tillsätts av statsrådet för fyra år åt gången. Statsrådet utser en ordförande och en vice ordförande för direktionen.

Direktionen består av minst sju och högst tio medlemmar med kännedom om myndighetens uppgifter. Av direktionsmedlemmarna ska en medlem representera arbets- och näringsministeriet och en medlem representera andra statliga aktörer inom arbets- och näringsministeriets ansvarsområde. Minst fyra och högst sju av medlemmarna ska representera landskapen och en medlem ska representera samkommunen. Myndighetens personal väljer inom sig en representant i direktionen som har närvaro- och yttranderätt vid direktionens sammanträden.

Närmare bestämmelser om tillsättande av direktionen, direktionens uppgifter, organiseringen av direktionens uppgifter, direktionens sammansättning och dess mandattid får utfärdas genom förordning av statsrådet. Innan en förordning av statsrådet utfärdas ska landskapen och samkommunen höras.

Arbets- och näringsministeriet fastställer direktionsmedlemmarnas arvoden.

7 §

Kunddelegation

RP 266/2018 rd

För att säkerställa att statens, landskapens och samkommunens behov beaktas vid skötseln av myndighetens uppgifter finns det en kunddelegation.

Myndigheten tillsätter kunddelegationen samt utser en ordförande och en vice ordförande för delegationen för högst fyra år åt gången. Kunddelegationen ska dessutom ha högst 13 andra medlemmar. Kunddelegationens medlemmar ska representera statliga aktörer, landskapen, samkommunen, tjänsteproducenter och slutkunder.

Närmare bestämmelser om kunddelegationens mandattid, kunddelegationens uppgifter, organiseringen av kunddelegationens uppgifter och kunddelegationens sammansättning får utfärdas genom förordning av statsrådet.

8 §

Myndighetens arbetsordning

Bestämmelser om ordnande av myndighetens förvaltning och funktioner, beredning och avgörande av ärenden, personalens uppgifter samt myndighetens verksamhetsställen och postadress meddelas i myndighetens arbetsordning.

9 §

Undertecknande av beslut

Myndighetens beslut får undertecknas maskinellt.

10 §

Rätt att få uppgifter

Myndigheten har trots sekretessbestämmelserna rätt att av arbets- och näringsministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, statens specialfinansieringsbolag, Innovationsfinansieringsverket Business Finland, Business Finland Oy samt landskapen och landskapskoncernens dottersammanslutningar, samkommunen och dess dottersammanslutningar och tjänsteproducenter få de uppgifter och handlingar som är nödvändiga för fullgörande av myndighetens i lag föreskrivna uppgifter.

En medlem av myndighetens direktion har rätt att av myndigheten få uppgifter som medlemmen anser behövliga i sitt uppdrag men som enligt 6 och 7 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) ännu inte är offentliga, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna.

Arbets- och näringsministeriet har trots sekretessbestämmelserna rätt att av myndigheten få sådana uppgifter som är nödvändiga med tanke på myndighetens styrning, finansiering och övervakning samt med tanke på de regionutvecklingsdiskussioner som avses i 11 § i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster och de samråd som avses i 3 kap. i landskapslagen (/).

Bestämmelser om rätten att få uppgifter för skötsel så som avses i 2 § 2 mom. av uppgifter enligt 42–49 § i lagen om främjande av integration finns i den lagen.

11 §

Avgifter för prestationerna

Bestämmelser om Myndigheten för tillväxttjänsters avgiftsbelagda prestationer och om de allmänna grunderna för avgifterna för statliga myndigheters prestationer finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

RP 266/2018 rd

Bestämmelser om Myndigheten för tillväxttjänsters avgiftsbelagda prestationer utfärdas genom förordning av arbets- och näringsministeriet.

12 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

13 §

Övergångsbestämmelser

Trots vad som föreskrivs i lagen om införande av lagstiftningen om verkställighet av landskapsreformen och om omorganisering av statens tillstånds-, styrnings- och tillsynsuppgifter (/) fortsätter närings-, trafik- och miljöcentralernas samt arbets- och näringsbyråernas utvecklings- och förvaltningscenter sin verksamhet i fråga om de i 2 § 1 och 2 mom. avsedda uppgifterna och ändras vid ikraftträdandet av denna lag till Myndigheten för tillväxttjänster.

Den personal som vid arbets- och näringsförvaltningens kundservicecenter vid Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Savolax ger användarstöd för digitala och elektroniska tjänster och rådgivning om riksomfattande tillväxttjänster samt den egendom, de avtal och de förbindelser som hör ihop med dessa uppgifter övergår från och med den 1 januari 2021 till Myndigheten för tillväxttjänster.

Myndigheten för tillväxttjänster upprättar det sista bokslutet för närings-, trafik- och miljöcentralerna samt arbets- och näringsbyråerna och slutför övriga åtgärder som förutsätts enligt lagen om statsbudgeten (423/1988) i fråga om nedläggningen av dessa.

Myndigheten för tillväxttjänster sköter till och med den 31 december 2021

1) de uppgifter som anknyter till utbetalning och återkrav av stöd och ersättningar som betalats ut med stöd av lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice (916/2012) och till användningen av anslag som anvisats statliga ämbetsverk och inrättningar, och

2) de i 38, 39 och 41–47 § i lagen om finansiering av regionutveckling och tillväxttjänster (/) avsedda uppgifter som gäller utbetalning, avbrytande av utbetalning, återkrav, återbetalning och avslutande av utbetalning av stöd, om stödet har beviljats av ett landskap eller en samkommun och om det gäller i 3 § 1 mom. 1 punkten i den lagen avsedda analys-, expert- och utbildningstjänster, i 18 § i den lagen avsedd lönesubvention, i 31 § i den lagen avsett stöd för specialarrangemang eller i 32 § i den lagen avsedd startpeng.

Myndighetens i 4 mom. avsedda uppgifter, den personal som sköter uppgifterna, de avtal och förbindelser som gäller uppgifterna samt de rättigheter och skyldigheter som följer av dem överförs till landskapen och samkommunen den 1 januari 2022 till andra delar än i fråga om tidpunkten för överföringen på det sätt som föreskrivs i lagen om införande av lagen om regionutveckling och tillväxttjänster och lagen om ordnande av tillväxttjänster i landskapet Nyland (/).

2.

Lag

om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på behandling av kunduppgifter vid ordnande och produktion av i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster (/) avsedda riksomfattande tillväxttjänster och tillväxttjänster på landskapsnivå och vid ordnande och produktion av andra understöd och annan finansiering samt andra utvecklings- och rådgivningstjänster som är avsedda för företag och som betalas med offentliga medel samt vid utvärdering, uppföljning, utveckling och styrning av dessa tjänster.

Vad som i denna lag föreskrivs om landskap tillämpas också på den samkommun som avses i lagen om ordnande av tillväxttjänster i landskapet Nyland (/).

2 §

Förhållande till annan lagstiftning

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) på offentlighet för, sekretess för och utlämnande av uppgifter som registrerats i de kundinformationssystem som avses i denna lag.

Bestämmelser om tystnadsplikt i fråga om tjänster som tillhandahålls av statens specialfinansieringsbolag och om bolagets upplysningsplikt finns i 5 och 6 § i lagen om statens specialfinansieringsbolag (443/1998).

Bestämmelser om behandling av personuppgifter finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), nedan *dataskyddsförordningen*, och i dataskyddslagen (/).

Bestämmelser om myndigheternas informationshantering finns i lagen om informationshantering inom den offentliga förvaltningen (/).

3 §

Kundinformationssystem för tillväxttjänster

För behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna finns kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning och kundinformationssystemet för företagstjänster, som är sådana i 31 § 1 mom. i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster avsedda datasystem som stöder tillväxttjänster och som staten och landskapen använder gemensamt.

2 kap.

Kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning

4 §

Datamaterialet i kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning samt begränsning av behandlingen

Kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning innehåller datamaterial om enskilda kunder, arbetsgivare och tjänsteproducenter samt, som en del av datamaterialet om enskilda kunder, ett datamaterial om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen.

I de datamaterial som avses i 1 mom. får det i enlighet med detta kapitel föras in och i dem i övrigt behandlas personuppgifter som behövs med tanke på ändamålet med datamaterialen. I datamaterialen får även föras in sådana andra uppgifter som behövs med tanke på ändamålet med vart och ett av datamaterialen men som inte är personuppgifter. Till datamaterialen kan det även höra handlingar som hålls avskilda från kundinformationssystemet.

Den registrerade har inte en i artikel 18 i dataskyddsförordningen avsedd rätt att begränsa behandlingen av uppgifter i datamaterialet om enskilda kunder.

5 §

Personuppgiftsansvariga för kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning

Myndigheten för tillväxttjänster och landskapen är i artikel 26 i dataskyddsförordningen avsedda gemensamt personuppgiftsansvariga för de datamaterial som avses i 4 § 1 mom. De övriga som använder kundinformationssystemet är i dataskyddsförordningen avsedda personuppgiftsbiträden.

Myndigheten för tillväxttjänster ansvarar med avseende på kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning för inbyggt dataskydd och dataskydd som standard enligt artikel 25, säkerhet i samband med behandlingen enligt artikel 32, konsekvensbedömning avseende dataskydd enligt artikel 35 och förhandssamråd enligt artikel 36 i dataskyddsförordningen. Myndigheten för tillväxttjänster ansvarar också för de skyldigheter som den personuppgiftsansvarige har enligt artikel 12.1 och 12.2 i dataskyddsförordningen och för sådana andra skyldigheter med anknytning till datasystemets informationssäkerhet som den personuppgiftsansvarige har enligt den förordningen. Myndigheten för tillväxttjänster beslutar om beviljande av i 28 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet avsett tillstånd att lämna ut sekretessbelagda uppgifter ur kundinformationssystemet.

Landskapen ansvarar för de övriga skyldigheter som de personuppgiftsansvariga har enligt dataskyddsförordningen. Varje landskap ansvarar för den personuppgiftsansvariges uppgifter i fråga om de kunder som har registrerats som kunder hos det landskapet.

6 §

Skyldighet att använda kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning

Landskapet och en sådan tjänsteproducent på vilken landskapet på det sätt som avses i 3 § i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling (/) har överfört uppgifter som gäller kundens serviceprocess enligt 4 och 10–13 § i den lagen ska för hantering av kundens serviceprocess använda kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning

och föra in de uppgifter som uppkommer vid ordnandet och produktionen av tjänster i kundinformationssystemet. Den aktör som fört in uppgifter i kundinformationssystemet ansvarar för att uppgifterna är korrekta och uppdaterade. Med avvikelse från vad som föreskrivs i 17 § 1 mom. i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster får de skyldigheter som avses ovan inte åsidosättas.

7 §

Användarrättigheter till kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning

Användningen av kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning kräver personliga användarrättigheter. För skötseln av uppgifter som har samband med kontroll av användarrättigheter till kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning och för insamling av logginformation svarar Myndigheten för tillväxttjänster.

Användarrättigheterna ska i fråga om innehåll, omfattning, behörigheter och varaktighet begränsas enligt vad som är nödvändigt för att en person ska kunna sköta sina uppgifter.

Den som beviljats användarrättigheter får behandla endast sådana i kundinformationssystemet registrerade uppgifter som är nödvändiga för skötseln av hans eller hennes uppgifter och endast på det sätt som är nödvändigt för skötseln av hans eller hennes uppgifter.

8 §

Beviljande av användarrättigheter till kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning

Myndigheten för tillväxttjänster beviljar användarrättigheter till kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning på ansökan av landskapet, Myndigheten för tillväxttjänster, Folkpensionsanstalten eller arbets- och näringsministeriet. I ansökan ska lämnas de uppgifter som behövs för att användarrättigheter ska beviljas och för att användarrättigheterna ska vara gällande.

Rätt att använda kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning kan beviljas

1) de tjänstemän vid landskapet, Myndigheten för tillväxttjänster eller arbets- och näringsministeriet som sköter

a) uppgifter som har samband med service som avses i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling eller med kundprocessen,

b) uppgifter som har samband med i lagen om främjande av integration (/) avsedda åtgärder eller tjänster som gäller kundprocessen inom tillväxttjänsterna,

c) uppgifter som har samband med lönesubvention eller startpeng som avses i lagen om finansiering av regionutveckling och tillväxttjänster,

d) statistik-, uppföljnings-, utvecklings- eller styrningsuppgifter som har samband med tjänster och kundprocesser enligt underpunkt a eller b, stöd enligt underpunkt c eller systemet för utkomstskydd för arbetslösa,

e) den personuppgiftsansvariges uppgifter enligt 5 § eller sådana i 7 § 1 mom. och 9 § avsedda uppgifter som har samband med kontroll av användarrättigheter och insamling av logginformation,

f) uppgifter som avses i 2 § i lagen om Myndigheten för tillväxttjänster (/),

2) sådana, hos en tjänsteproducent på vilken landskapet på det sätt som avses i 3 § i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling har överfört uppgifter som gäller kundens serviceprocess enligt 4 och 10–13 § i den lagen, anställda personer som sköter uppgifter som gäller serviceprocessen,

3) sådana, hos en aktör som på uppdrag av arbets- och näringsministeriet, Myndigheten för tillväxttjänster eller landskapet utför separat utvärdering, granskning eller utredning eller hos

en aktör som på uppdrag av Myndigheten för tillväxttjänster utför uppgifter som anknyter till utveckling eller förvaltning av kundinformationssystemet, anställda personer som sköter uppgiften i fråga.

Användarrättigheter till datamaterialet om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen kan även beviljas sådana personer som sköter uppgifter som anknyter till i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling avsedd sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen och som

1) är anställda hos Folkpensionsanstalten och sköter uppgifter som har samband med rehabiliteringstjänster eller rehabiliteringsförmåner,

2) är anställda hos landskapet eller hos en i 2 § 4 punkten i lagen om kundens valfrihet inom social och hälsovården (/) avsedd tjänsteproducent och sköter uppgifter som har samband med social- eller hälsotjänster.

Närmare bestämmelser om förfarandet vid ansökan om användarrättigheter och om de uppgifter som ska lämnas i ansökan om användarrättigheter utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 §

Ändring och upphävande av användarrättigheter

Myndigheten för tillväxttjänster ska upphäva användarrättigheterna, om

1) förutsättningarna enligt 8 § för beviljande av användarrättigheter inte längre uppfylls,
2) användarrättigheterna har använts i strid med 7 § 3 mom., dataskyddsförordningen eller dataskyddslagen,

3) det är nödvändigt att upphäva användarrättigheterna av något annat vägande skäl som hänför sig till skyddet av personuppgifter eller informationssäkerheten i fråga om kundinformationssystemet.

Myndigheten för tillväxttjänster ska ändra användarrättigheterna, om den användarrättighet som ansökts eller beviljats i fråga om innehåll, omfattning, behörigheter eller varaktighet inte motsvarar det syfte för vilket rättigheten har ansökts eller beviljats.

Landskapet, arbets- och näringsministeriet och Folkpensionsanstalten ska utan dröjsmål informera Myndigheten för tillväxttjänster om i 1 och 2 mom. avsedda grunder för upphävande eller ändring av användarrättigheter.

10 §

Ändamålet med datamaterialet om enskilda kunder

Datamaterialet om enskilda kunder används

1) för ordnande och produktion av i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling avsedd service och sådana åtgärder som gäller kundprocessen,

2) för ordnande och produktion av sådana i lagen om främjande av integration avsedda åtgärder och tjänster som gäller kundprocessen inom tillväxttjänsterna,

3) för beviljande av lönesubvention och startpeng enligt lagen om finansiering av regionutveckling och tillväxttjänster (/),

4) för fullgörande av uppgifter enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa,

5) för uppföljning, utveckling och styrning av service, tjänster och kundprocesser enligt 1 och 2 punkten, av stöd enligt 3 punkten och av systemet för utkomstskydd för arbetslösa.

Datamaterialet om enskilda kunder kan också användas för att förmedla information om de sysselsättnings- och rekryteringstjänster som tillhandahålls.

11 §

Datainnehållet i datamaterialet om enskilda kunder

I datamaterialet om enskilda kunder får det behandlas uppgifter om sådana enskilda kunder som avses i 2 § 1 punkten i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling.

I datamaterialet om enskilda kunder får det i fråga om en person registreras

- 1) namn, personbeteckning och kontaktuppgifter,
- 2) uppgifter som har samband med kundrelationen till den offentliga servicen för rekrytering och kompetensutveckling, kundbesöken och eventuella specialarrangemang som besöken kräver,
- 3) uppgifter om utbildning, anställningar och yrkeskunnande,
- 4) uppgifter om servicebehov, planer och jobbsökning,
- 5) uppgifter om arbetserbjudanden och presentationer för arbetsgivare,
- 6) uppgifter om service enligt lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling, arbeidskraftsutbildning enligt lagen om yrkesutbildning (531/2017) och annan sysselsättningsfrämjande service samt expertbedömningar,
- 7) sådana uppgifter om en persons hälsotillstånd samt arbets- och funktionsförmåga som inverkar på sysselsättningen av personen och som är nödvändiga för att tillhandahålla service för honom eller henne,
- 8) utredningar som gäller utkomstskyddet och arbetskraftspolitiska utlåtanden,
- 9) uppgifter om beslut om startpeng enligt lagen om finansiering av regionutveckling och tillväxttjänster och om sysselsättning av en person med sådan lönesubvention som avses i den lagen,
- 10) avgöranden som gäller arbetssökandes frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån,
- 11) uppgifter om förmåner som anknyter till servicen.

Om en personuppgift som registreras i datamaterialet har erhållits från annat håll än av den som registreras, ska det i datamaterialet antecknas var uppgiften har erhållits och vem som har antecknat den.

12 §

Datainnehållet i datamaterialet om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 11 § 1 mom. får det i datamaterialet om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen behandlas uppgifter om i 2 § 3 punkten i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling avsedda arbetslösa som på det sätt som avses i 13 § 2 mom. i den lagen har bedömts ha behov av sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 11 § 2 mom. får det i datamaterialet om sektorsövergripande samservice i fråga om en person registreras

- 1) namn, personbeteckning och kontaktuppgifter,
- 2) uppgifter som har samband med kundrelationen till den sektorsövergripande samservicen, kundbesöken och eventuella specialarrangemang som besöken kräver,
- 3) uppgifter om yrkeskunnande,
- 4) sådana uppgifter om personens sociala situation som inverkar på sysselsättningen av personen,
- 5) sådana uppgifter om personens hälsotillstånd samt arbets- och funktionsförmåga som inverkar på sysselsättningen av personen och som är nödvändiga för att tillhandahålla service för honom eller henne,
- 6) uppgifter om servicebehov,

RP 266/2018 rd

7) uppgifter om den sektorsövergripande sysselsättningsplanen och hur den genomförs, följs upp och revideras,

8) sådana uppgifter om hälsorelaterade sociala förmåner som är nödvändiga för utarbetande eller revidering av den sektorsövergripande sysselsättningsplanen.

13 §

Förvaringstider för uppgifter i datamaterialet om enskilda kunder och datamaterialet om sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen

De uppgifter som avses i 11 § 2 mom. 2, 4 och 5 punkten ska raderas ur kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning två år från det att de registrerades. Alla uppgifter om en i 11 § 1 mom. avsedd person ska raderas fem år från det att kundrelationen upphörde. En uppgift behöver dock inte raderas, om den fortfarande behövs för fullgörande av ett uppdrag som grundar sig på lag eller på grund av ett anhängigt ärende.

De uppgifter som avses i 12 § 2 mom. 2 punkten ska raderas ur kundinformationssystemet för rekrytering och sysselsättning två år från det att de registrerades. Alla uppgifter om en i 12 § 1 mom. avsedd person ska raderas fem år från det att kundrelationen upphörde. En uppgift behöver dock inte raderas, om den fortfarande behövs för fullgörande av ett uppdrag som grundar sig på lag eller på grund av ett anhängigt ärende.

14 §

Registrering av uppgifter i datamaterial hos myndigheter som deltar i sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen

Landskapet och Folkpensionsanstalten får i sina egna datamaterial föra in uppgifter om den offentliga service för rekrytering och kompetensutveckling samt de social-, hälso- och rehabiliteringstjänster som en kund har fått medan sektorsövergripande samservice som främjar sysselsättningen har fortgått och om förmåner relaterade till servicen och tjänsterna och behandla uppgifterna på det sätt som föreskrivs i denna lag och i de övriga lagar som gäller den servicen samt de tjänsterna och förmånerna.

Landskapet och Folkpensionsanstalten får registrera de uppgifter som avses i 12 § i sina datamaterial till den del uppgifterna är nödvändiga för att myndigheterna ska kunna tillhandahålla arbetslösa den service och de tjänster som de är skyldiga att ordna.

15 §

Ändamålet med och datainnehållet i datamaterialet om arbetsgivare

Datamaterialet om arbetsgivare används

1) för ordnande och produktion av service enligt lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling,

2) för beviljande av lönesubvention eller stöd för specialarrangemang på arbetsplatsen enligt lagen om finansiering av regionutveckling och tillväxttjänster,

3) för uppföljning, utveckling och styrning av den service och de stöd som avses i 1 och 2 punkten,

4) för produktion av understöd, finansiering samt utvecklings- och rådgivningstjänster som är avsedda för företag och som betalas med offentliga medel samt för tillhörande bedömning av servicebehovet.

I datamaterialet om arbetsgivare får i fråga om en arbetsgivare som ansöker om eller får service eller stöd som avses i 1 mom. registreras

RP 266/2018 rd

- 1) uppgifter för identifiering,
- 2) uppgifter som har samband med kundrelationen och anlitad service,
- 3) uppgifter om verksamhet och servicebehov,
- 4) uppgifter om arbeten och deras tillsättande,
- 5) beslut om lönesubvention och tillhörande uppgifter om uppföljning och utbetalning,
- 6) avtal om arbetsprövning,
- 7) andra uppgifter i fråga om planeringen och genomförandet av offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling.

16 §

Ändamålet med och datainnehållet i datamaterialet om tjänsteproducenter

Datamaterialet om tjänsteproducenter används för ordnande, produktion, uppföljning, utveckling och styrning av tillväxttjänster enligt 3 och 4 kap. i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster och av service enligt lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling.

I datamaterialet om tjänsteproducenter får det behandlas uppgifter om

- 1) tjänsteproducenter enligt 2 § 1 punkten i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster,
- 2) tjänsteproducenter enligt 2 § 4 punkten i lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling,
- 3) anordnare av arbetskraftsutbildning enligt lagen om yrkesutbildning.

I datamaterialet om tjänsteproducenter får i fråga om tjänsteproducenter följande uppgifter registreras:

- 1) uppgifter för identifiering,
- 2) uppgifter som anknyter till anlitad service,
- 3) upphandlingsavtal som ingåtts med tjänsteproducenten och tillhörande uppgifter om utbetalning,
- 4) beslut om särskild finansiering för användningen av tjänsteproducenter,
- 5) uppgifter om den service som upphandlats,
- 6) uppgifter om ansökning och antagning till servicen samt om uppföljning av servicen,
- 7) andra uppgifter om tjänsteproducenten som behövs för planeringen och ordnandet av offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling,
- 8) uppgifter om arbetskraftsutbildning enligt lagen om yrkesutbildning samt om utbildningsanordnaren.

3 kap.

Kundinformationssystemet för företagstjänster

17 §

Ändamålet med kundinformationssystemet för företagstjänster

Kundinformationssystemet för företagstjänster används för ordnande, produktion, uppföljning, utveckling och styrning av understöd, finansiering samt utvecklings- och rådgivningstjänster som avses i lagen om finansiering av regionutveckling och tillväxttjänster, lagen om Innovationsfinansieringsverket Business Finland och aktiebolaget Business Finland (1146/2017) och lagen om statens specialfinansieringsbolag och av andra understöd, annan finansiering samt andra utvecklings- och rådgivningstjänster som är avsedda för företag och som betalas med offentliga medel. Kundinformationssystemet för företagstjänster används

RP 266/2018 rd

också för ordnande och produktion av rekryteringstjänster enligt lagen om offentlig service för rekrytering och kompetensutveckling.

Kundinformationssystemet för företagstjänster används också för säkerhetsutredning av företag enligt säkerhetsutredningslagen (726/2014).

I kundinformationssystemet för företagstjänster får det dessutom produceras datamaterial som behövs för utbildning, forskning, statistikföring, planering, uppföljning och styrning.

18 §

Registrering av uppgifter i kundinformationssystemet för företagstjänster

Statliga myndigheter, landskapsmyndigheter och kommunala myndigheter, statens specialfinansieringsbolag, Business Finland Oy och i 6 § 4 mom. i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster avsedda förmedlande organ som tillhandahåller understöd, finansiering samt utvecklings- och rådgivningstjänster som är avsedda för företag och som betalas med offentliga medel får för gemensam användning registrera kunduppgifter i kundinformationssystemet för företagstjänster. Dessutom kan andra myndigheter registrera offentliga kunduppgifter i kundinformationssystemet och behandla dem.

Landskapsmyndigheter, Innovationsfinansieringsverket Business Finland och Business Finland Oy, statens specialfinansieringsbolag och i 6 § 4 mom. i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster avsedda förmedlande organ som tillhandahåller understöd, finansiering eller utvecklings- och rådgivningstjänster som är avsedda för företag och som betalas med offentliga medel ska i kundinformationssystemet registrera de uppgifter som avses i 20 § 2 mom. 1, 3 och 5 punkten. Uppgift om huruvida företaget tidigare har varit kund hos statens specialfinansieringsbolag behöver dock inte registreras.

19 §

Personuppgiftsansvariga för kundinformationssystemet för företagstjänster

Myndigheten för tillväxttjänster och de i 18 § 1 mom. avsedda aktörer som registrerar uppgifter i kundinformationssystemet för företagstjänster är gemensamt personuppgiftsansvariga för uppgifterna i kundinformationssystemet för företagstjänster.

Myndigheten för tillväxttjänster svarar för kundinformationssystemets allmänna funktion och för den tekniska anslutningen för registrering, samkörning, utlämnande och annan behandling av uppgifterna. Myndigheten för tillväxttjänster svarar för datasystemets användbarhet samt för integriteten, skyddet och bevarandet av de uppgifter som ingår i systemet. Myndigheten för tillväxttjänster ansvarar i fråga om den behandling av personuppgifter som sker inom kundinformationssystemet för företagstjänster för inbyggt dataskydd och dataskydd som standard enligt artikel 25, säkerhet i samband med behandlingen enligt artikel 32, konsekvensbedömning avseende dataskydd enligt artikel 35 och förhandssamråd enligt artikel 36 i dataskyddsförordningen. Myndigheten för tillväxttjänster ansvarar också för de skyldigheter som den personuppgiftsansvarige har enligt artikel 12.1 och 12.2 i dataskyddsförordningen och för sådana andra skyldigheter i fråga om datasystemets informationssäkerhet som den personuppgiftsansvarige har enligt den förordningen. Myndigheten för tillväxttjänster har rätt att radera uppgifter ur kundinformationssystemet, om detta är nödvändigt för att säkerställa den tekniska funktionen hos kundinformationssystemet.

De i 18 § 1 mom. avsedda aktörer som registrerar uppgifter i kundinformationssystemet för företagstjänster ansvarar i fråga om de uppgifter de registrerat för sådana andra skyldigheter som den personuppgiftsansvarige har enligt dataskyddsförordningen samt beslutar om utlämnande av uppgifter som de registrerat i kundinformationssystemet. Den aktör som registrerat uppgifter i systemet svarar också för att uppgifterna är korrekta och uppdaterade.

20 §

Uppgifter om företag i kundinformationssystemet för företagstjänster

I kundinformationssystemet för företagstjänster får det registreras uppgifter om sådana företag och organisationer som registrerats i företags- och organisationsdatasystemet i enlighet med företags- och organisationsdatalagen (244/2001) samt sådana motsvarande utländska företag och sammanslutningar som ansöker om, får eller har beviljats understöd, finansiering eller tjänster som avses i 17 § 1 mom. eller vars servicebehov bedöms.

I kundinformationssystemet för företagstjänster får i fråga om ett i 1 mom. avsett företag följande uppgifter registreras:

- 1) uppgift om tjänster som företaget fått,
- 2) uppgift om anhängiga tillståndsärenden och om beviljade tillstånd,
- 3) uppgift om huruvida företaget är eller tidigare har varit kund hos statens specialfinansieringsbolag,
- 4) bedömning av ett företags förutsättningar för lönsam verksamhet,
- 5) sådana uppgifter om ett företag som införts i kreditupplysningsregistret, konkurs- och företagssaneringsregistret och utsökingsregistret,
- 6) uppgifter om planer för utvecklande av företagets affärsverksamhet,
- 7) sådana andra uppgifter om ett företag än de som avses i 1–6 punkten och som behövs när beslut om beviljande och utbetalning av stöd eller finansiering fattas och användningen av dem övervakas samt för att tillhandahålla i 17 § 1 mom. avsedda tjänster.

I kundinformationssystemet för företagstjänster får dessutom offentliga uppgifter i fråga om företag registreras.

21 §

Uppgifter om fysiska personer i kundinformationssystemet för företagstjänster

I kundinformationssystemet för företagstjänster får det registreras uppgifter om fysiska personer

- 1) som är ansvarspersoner i företag som avses i 20 § 1 mom.,
- 2) som i 20 § 1 mom. avsedda företag har utsett till sina kontaktpersoner för understöd, finansiering samt utvecklings- och rådgivningstjänster som avses i 17 § 1 mom.,
- 3) som har ansökt om eller fått startpeng enligt lagen om finansiering av regionutveckling och tillväxttjänster,
- 4) som har ansökt om eller fått ekonomiskt stöd, rådgivning eller annan service i frågor kring inledande av företagsverksamhet,
- 5) som har ansökt om finansiering för inledande av företagsverksamhet.

I kundinformationssystemet för företagstjänster får det om en i 1 mom. avsedd person registreras namn, kontaktuppgifter, modersmål, medborgarskap, hemland och hemkommun. Dessutom får det i fråga om en i 1 mom. 1, 3 och 4 punkten avsedd person registreras även personbeteckning, i fråga om en i 1 mom. 1 punkten avsedd person sådana uppgifter som införts i kreditupplysningsregistret, konkurs- och företagssaneringsregistret, utsökingsregistret och näringsförbudsregistret samt i fråga om en i 1 mom. 3 och 4 punkten avsedd person uppgifter om service och tjänster som denne fått.

Uppgifterna om en fysisk person ska raderas ur kundinformationssystemet senast fem år efter det att uppgifter om personen senast har behandlats för att producera tjänster. En uppgift behöver dock inte raderas, om den fortfarande behövs för fullgörandet av ett uppdrag som grundar sig på lag eller på grund av ett anhängigt ärende.

22 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter ur kundinformationssystemet för företagstjänster

Utöver vad som i någon annan lag föreskrivs om rätten att få eller skyldigheten att lämna ut i 20 och 21 § avsedda uppgifter får uppgifter som avses i de paragraferna trots sekretessbestämmelserna lämnas ut till arbets- och näringsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, utrikesministeriet, beskickningar som hör till Finlands utrikesrepresentation, Innovationsfinansieringsverket Business Finland, statens specialfinansieringsbolag, patent- och registerstyrelsen, Landsbygdsverket och Business Finland Oy, om uppgifterna behövs för beviljande eller utbetalning av stöd eller finansiering, för tillhandahållande av utvecklings- eller rådgivningstjänster, för bedömning av servicebehovet eller för uppföljning, utveckling eller styrning av understöd, finansiering samt utvecklings- och rådgivningstjänster.

4 kap.

Information för utvärdering, uppföljning, utveckling och styrning

23 §

Information om tillväxttjänster på landskapsnivå

Landskapet ska årligen lämna arbets- och näringsministeriet sådana uppgifter om genomslagskraften för och kvaliteten på tillväxttjänsterna på landskapsnivå som behövs för utvärdering, uppföljning, utveckling och styrning av tjänsterna. Uppgifterna ska lämnas elektroniskt.

Närmare bestämmelser om vilken information som ska lämnas och om sättet att lämna information utfärdas genom förordning av statsrådet.

24 §

Information om understöd, finansiering samt utvecklings- och rådgivningstjänster som är avsedda för företag och som betalas med offentliga medel

Innovationsfinansieringsverket Business Finland, statens specialfinansieringsbolag, Business Finland Oy och i 6 § 4 mom. i lagen om regionutveckling och tillväxttjänster avsedda förmedlande organ ska på arbets- och näringsministeriets begäran lämna ministeriet följande information som behövs för utvärdering, uppföljning, utveckling och styrning av understöd, finansiering samt utvecklings- och rådgivningstjänster som är avsedda för företag och som betalas med offentliga medel:

1) genomslagskraften för understöden, finansieringen samt utvecklings- och rådgivningstjänsterna,

2) kvaliteten på verksamheten och tjänsterna.

Uppgifterna ska lämnas elektroniskt.

Närmare bestämmelser om vilken information som ska lämnas och om sättet att lämna information utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 kap.

Ikraftträdande

25 §

RP 266/2018 rd

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .
Genom denna lag upphävs lagen om kundinformationssystemet för företagstjänster
(293/2017).

3.

Lag

om ändring av 37 § i säkerhetsutredningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i säkerhetsutredningslagen (726/2014) 37 § 1 mom. 2 punkten som följer:

37 §

Informationskällor vid säkerhetsutredning av företag

Vid en säkerhetsutredning av företag får följande uppgifter användas:

2) uppgifter som avses i 20 § 2 mom. 5 punkten och 3 mom. i lagen om behandling av kunduppgifter inom tillväxttjänsterna (/) samt i 21 § 2 mom. i den lagen avsedda uppgifter om en i 21 § 1 mom. 1 punkten i den lagen avsedd person,

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 29 november 2018

Statsminister

Juha Sipilä

Näringsminister Mika Lintilä